

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ชุมพร ระนอง และพังงา

ณัฐวิชัย คุณสินธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ชุมพร ระนอง และพังงา

.....
นายฉวีวิทย์ ศุภสินธุ์

ผู้วิจัย

.....

.....
รองศาสตราจารย์อมร แสงมณี, อ.ค.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....

.....
ศาสตราจารย์สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....

.....
อาจารย์สุมิตรา สุวรรณ์เดชา, Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....

.....
ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โทปิดิกส์,

กณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

.....
อาจารย์ศิริเพ็ญ อึ้งสิทธิพูนพร, ประ.ค.

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย

มหาวิทยาลัยมหิดล

.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อมร แสงมณี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ศาสตราจารย์ ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์ อาจารย์ ดร.สุมิตรา สุวรรณ์เดชา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รวมทั้ง อาจารย์ ดร.จุฑามณี อ่อนสุวรรณ ที่เสียสละเวลาให้คำแนะนำ ให้ความเข้าใจ และความเอื้ออาทรอันมีค่ายิ่ง หากปราศจากคำแนะนำและกำลังใจเหล่านี้วิทยานิพนธ์นี้คงไม่มีทางสำเร็จได้

การศึกษาวิจัยนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคุณภควินทร์ แสงคง, คุณอดิสรวิศาล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรวุฒิ เสนาคำ ที่แนะนำผู้วิจัยให้รู้จักกับคนไทยพลัดถิ่น คุณอนันตชัย วงศ์พยัคฆ์, คุณปราโมทย์ แสนสวัสดิ์, คุณชาญวิทย์ สายวัน, คุณวรรณิกา เมืองแก้ว ที่เป็นเพื่อนเดินทาง เพื่อนสนทนา และพาผู้วิจัยลงพื้นที่หลายพื้นที่ คุณน้อย ออบเทียน, คุณหิิด ชูยยัง, คุณรติดา ชูยยัง, คุณฮาซานี ขุนภักดี, คุณอาอี๊ยะ แก้วนพรัตน์, คุณภิรมย์ บุญพิทักษ์, คุณหมาด เชิงสมุทร คนไทยพลัดถิ่นที่คอยดูแลผู้วิจัยเสมอมาขณะที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนาม รวมถึงคนไทยพลัดถิ่นทุกคนที่เป็นผู้บอกภาษา ผู้ให้ข้อมูล ที่อดทนและเสียสละตอบคำถามของผู้วิจัย พี่น้องคนไทยพลัดถิ่นที่ให้ความสนิทสนมและยอมรับผู้วิจัยเป็นเพื่อน บุคคลที่กล่าวมานี้ทำให้การทำวิจัยภาคสนามของผู้วิจัยเต็มไปด้วยความสุขและความอบอุ่น

ขอขอบพระคุณคุณวิษญา บวรวิวรรณ คุณรุสดี มาชอ คุณอมรรัตน์ รัตนวงศ์ ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดาและมารดา รวมถึงพี่สาวและน้องสาวของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา คุณกุลยา ไทรงาม ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เกือบทุกขั้นตอน ตลอดจนเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยจนทำให้งานวิจัยชิ้นแรกในชีวิตของผู้วิจัยสำเร็จลงได้

ทั้งนี้ความผิดพลาดประการใดที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์นี้มีได้เกิดจากบุคคลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น หากแต่เป็นความผิดพลาดของผู้วิจัยเอง

ณัฐวิษณุ สุภสินธุ์

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

THE PHONOLOGICAL STUDY OF LANGUAGE SPOKEN BY DISPLACED THAIS IN PRACHUAPKHIRIKHAN, CHUMPON, RANONG, AND PHANG-NGA PROVINCES

ณัฐวิษญ์ สุภสินธุ์ 5037917 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ออมร แสงมณี, อ.ด. (ภาษาศาสตร์), สมทรง บุรุษพัฒน์, Ph.D. (LINGUISTICS), สุมิตรา สุวรรณ์เดชา, Ph.D. (LINGUISTICS)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาโดยใช้ทฤษฎีสัทศาสตร์ (Phonemics) ในการวิเคราะห์ระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา 2) เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่ และ 3) เปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับภาษาไทยถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

ผลการวิจัยพบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นมี 3 กลุ่มโดยจำแนกด้วยระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ดังนี้ กลุ่มแรกเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง กลุ่มที่สองเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และกลุ่มที่สามเป็นระบบเสียงของคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงา

เสียงพยัญชนะของระบบเสียงกลุ่มแรกและกลุ่มที่สองมีระบบเหมือนกัน กล่าวคือเสียงพยัญชนะต้นมี 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง ส่วนเสียงพยัญชนะของกลุ่มที่สามมีเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะควบกล้ำของระบบเสียงทั้งสามกลุ่มมี 10 หน่วยเสียง เสียงสระของระบบเสียงทั้งสามกลุ่มมีเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง เสียงสระประสม 3 หน่วยเสียง เสียงวรรณยุกต์ของระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งมี 5 หน่วยเสียง กลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามมีเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง

การเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงพบว่าระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B123 ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามที่มีเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 แยกเสียงกับช่อง AB23 ส่วนระบบกลุ่มที่สามนั้นมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองทั้งระบบเสียงพยัญชนะต้น ระบบเสียงพยัญชนะท้าย ความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงสระในคำบางคำ และการแตกตัวและการรวมของเสียงวรรณยุกต์ในสัทมภ์ C และ DL

ผลวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มที่หนึ่งมีความคล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ส่วนระบบเสียงกลุ่มที่สองคล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนอง และระบบเสียงกลุ่มที่สามคล้ายกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นคนไทย-มุสลิมเหมือนกัน

คำสำคัญ: ไทยพลัดถิ่น / ภาษาไทยถิ่นใต้

THE PHONOLOGICAL STUDY OF LANGUAGE SPOKEN BY DISPLACED THAIS IN PRACHUAPKHIRIKHAN, CHUMPON, RANONG, AND PHANG-NGA PROVINCES

NATTAWIT SUPPASIN 5037917 LCLG/M

M.A. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: AMON SAENGMANEE, Ph.D. (LINGUISTICS),
SOMSOGN BURUSPHAT, Ph.D. (LINGUISTICS),
SUMITTRA SURARATDECHA, Ph.D. (LINGUISTICS)

ABSTRACT

The present study employed the theory of phonemics to analyse the phonological system of the language spoken by displaced Thais in the south of Thailand. It aimed to 1) investigate all parts of phonology including consonants, vowels, and tones of language spoken by displaced Thais in Prachuapkhirikhan, Chumpon, Ranong, and Phang-nga; 2) to compare phonological characteristics in the area; and 3) to correlate the phonology of the language of displaced Thais with Southern Thai dialects in Prachuapkhirikhan, Chumpon, Ranong, and Phang-nga.

The results showed that the phonology of the displaced Thais can be divided into three groups. The first group was the language spoken by displaced Thais in Prachuapkhirikhan, Chumpon, and Krabury District, Ranong. The second group was the language used by displaced Thais in Ranong. The third group was the language spoken by displaced Muslim Thais in Ranong and Phang-nga.

In regard to consonants, there were twenty initial consonants and eight final consonants in the first and the second groups, while the third group had twenty initial consonants and nine final consonants. All three groups had ten consonant clusters. Concerning vowels, there were sixteen similar single vowel phonemes and three diphthong phonemes in all three groups. Regarding tones, there were five tonemes in the first group and six tonemes in the second and the third groups.

Among the three groups it was found that the language of the first group was distinct from the other groups by tone mergence in A1 and B123 while the second and third groups had tone splits in AB1 and AB23. In the third group, there were specific characteristics which were different from the other two groups in terms of initial consonants, final consonants, differences of selective vowel phonemes in some words, and tone split and mergence in columns C and DL.

Finally, compared with Thai dialects spoken in the four provinces, the phonology of the first group was similar to that of the Thai dialect spoken by people in Prachuapkhirikhan, Chumpon, and Krabury District, Ranong. The phonology of the second group was similar to that of the Thai dialect spoken by people in Ranong. In addition, the phonology of the third group resembled the phonology of the Thai dialect spoken by Muslims in Kohyaw District, Phang-nga.

KEY WORDS: DISPLACED THAI / SOUTHERN THAI DIALECTS

304 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญรูป	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนไทยพลัดถิ่น	4
2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้	6
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	
3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3.2 การติดต่อกับคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	20
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	20
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
3.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 คนไทยพลัดถิ่น	
4.1 ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยในตะนาวศรี	29
4.2 ชุมชนคนไทยก่อนการจัดแบ่งแผนที่	40
4.3 การอพยพ และการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น	48
4.4 สถานะทางกฎหมาย คำเรียกกลุ่มคน และการแบ่งกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่น	54
4.5 ปัญหาต่างๆ และการแก้ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น	63
4.6 ภาษาของคนไทยพลัดถิ่น	83
บทที่ 5 ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น	
5.1 ระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	85
5.2 การเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่	149
บทที่ 6 การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	
6.1 ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	158
6.2 การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา	175
บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	
7.1 สรุป	186
7.2 อภิปรายผล	191
7.3 ข้อเสนอแนะ	196
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	198
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	209
บรรณานุกรม	221
ภาคผนวก	227
ประวัติผู้วิจัย	304

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	เปรียบเทียบการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์สคมภ A และ B ทั้งสองรูปแบบของภาษาไทยถิ่นใต้	7
2.2	ลักษณะทางเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นกลางและใต้	8
2.3	คำที่ใช้เสียงสระ [-e-, -o-] ของภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นใต้ใช้เสียงสระ [-e-, -o-]	8
2.4	เปรียบเทียบเสียงสระ /-e-, -o-/ ของภาษาไทยมาตรฐานกับเสียงสระ /-e-, -o-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้	9
2.5	ตัวอย่างเสียงพยัญชนะท้าย [-k] และ [-ʔ] ของภาษาไทยถิ่นใต้บางพื้นที่	9
2.6	ลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้บางถิ่น	10
2.7	แสดงการใช้สัญลักษณ์แทนเสียงสระของงานวิจัยทั้งหมด	15
2.8	ระบบเสียงวรรณยุกต์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง	16
2.9	ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	17
2.10	ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น เมือง และกะเปอร์ จังหวัดระนอง	17
2.11	ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	18
2.12	ระบบเสียงวรรณยุกต์กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา	19
3.1	ข้อมูลผู้บอกภาษา	24
3.2	กล่องเสียงวรรณยุกต์สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไท	27
3.3	รายการคำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้	28
5.1	แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่หนึ่ง	86
5.2	แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่สอง	90
5.3	แสดงพยัญชนะควบกล้ำ	95
5.4	แสดงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง	97
5.5	แสดงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง	99
5.6	แสดงหน่วยเสียงสระกลุ่มที่หนึ่ง	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
5.7 แสดงหน่วยเสียงสระกลุ่มที่สอง	116
5.8 แสดงระบบเสียงสระกลุ่มสาม	120
5.9 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่ง	135
5.10 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่สอง	136
5.11 เปรียบเทียบระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่งและกลุ่มย่อยที่สอง	137
5.12 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่หนึ่ง	137
5.13 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง	140
5.14 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง	141
5.15 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม	145
5.16 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม	146
5.17 การแจกแจงสัทลักษณ์ และการเปรียบเทียบของเสียง [-ʔ] กับ [-k]	152
6.1 สัทสัญลักษณ์และสัทลักษณะของหน่วยเสียงพยัญชนะต้น	162
6.2 เปรียบเทียบสัทสัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงจากงานวิจัยต่างๆ	167
6.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์ A B และ C ของอำเภอบางสะพาน อำเภอท่าแพ และอำเภอกระบุรี 5 หน่วยเสียง	170
6.4 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C ของอำเภอบางสะพาน อำเภอท่าแพ และอำเภอกระบุรี 6 หน่วยเสียง	170
6.5 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอบางสะพาน อำเภอท่าแพ และอำเภอกระบุรี	171
6.6 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	171
6.7 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา 6 หน่วยเสียง	172
6.8 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา 7 หน่วยเสียง	172
6.9 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง 6 หน่วยเสียง	173
6.10 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และอำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา 7 หน่วยเสียง	173
6.11 ระบบเสียงวรรณยุกต์กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา	174

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
2.1 ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้	12
2.2 ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้วิจัยไว้ทั้งหมด	13
3.1 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่หนึ่ง	26
3.2 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สอง	26
3.3 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สาม	26
3.4 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สี่	27
4.1 แสดงสิทธิการเดินทางของคนไทยพลัดถิ่น	66
5.1 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่ง	135
5.2 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่สอง	136
5.3 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง	141
5.4 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม	146
5.5 ลักษณะเฉพาะของเสียงสระแต่ละกลุ่ม	153
5.6 แสดงการเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น	155
6.1 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เปรียบเทียบกับ ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	181
6.2 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	183
6.3 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา กับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา	185

สารบัญรูป

รูป		หน้า
4.1	แผนที่แสดงภูมิภาคตะนาวศรี	30
4.2	แผนที่แสดงบริเวณตะนาวศรี-สิงขร	32
4.3	แผนที่แสดงบริเวณลี้เกีย	34
4.4	แผนที่แสดงบริเวณบกเปียน	35
4.5	แผนที่แสดงบริเวณหमारาง	37
4.6	แผนที่แสดงมะลิวันและเกาะสอง	38
4.7	แสดงนั่งตะลุงขณะชุมนุมอยู่ที่หน้ารัฐสภา	45
4.8	พิธีไหว้ครูโนราห์: รูปชายที่ตีกลองด้านซ้ายมือของภาพคือโนราห์อาบ เกตุแก้ว	46
4.9	ผู้เฒ่าคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นแสดงการต่อสู้ด้วยกาหยง	47
4.10	การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขร	52
4.11	การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากลี้เกีย	52
4.12	การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากบกเปียน	53
4.13	การตั้งถิ่นฐานของคนไทยมุสลิมพลัดถิ่น	53
4.14	บัตรประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย	55
4.15	เอกสารประจำตัวคนต่างด้าว คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง บางคนถือเอกสารชนิดนี้	56
4.16	ใบตอบรับคำขอบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน	57
4.17	บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน	58
4.18	คนไทยพลัดถิ่นแสดงการไม่ยอมรับคำว่า “พลัดถิ่น” ขณะชุมนุมอยู่หน้ารัฐสภา	60
4.19	คนไทยพลัดถิ่นรับจ้างแกะกุ้งและปลาหมึกซึ่งเป็นอาชีพที่ผู้ที่มีสัญชาติไทยไม่ทำ	70
4.20	คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นกำลังแกะปูที่จับได้ออกจากแห	71
4.21	คนไทยพลัดถิ่นอำเภอกระบุรีกำลังฉีกใบจากออกจากก้าน	71
4.22	ลักษณะบ้านของคนไทยพลัดถิ่นในหมู่บ้านหินช้าง จังหวัดระนอง	75
4.23	บัตรเลขแปด: คนไทยพลัดถิ่นที่แปลงสัญชาติเป็นสัญชาติไทยแล้วจะได้รับบัตรเลขนี้	76
4.24	สมุดออกมทรัพย์สินของเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย	78

สารบัญรูป (ต่อ)

รูป		หน้า
4.25	คนไทยพลัดถิ่นเฝ้าจากับทางอำเภอกระบุรีให้ออกบัตรเลขศูนย์ให้กับ คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดพังงา	80
4.26	คนไทยพลัดถิ่นขณะเดินเท้าจากประจวบคีรีขันธ์ไปที่หน้ารัฐสภา	81
4.27	คนไทยพลัดถิ่นชุมนุมเรียกร้องพ.ร.บ.สัญชาติที่หน้ารัฐสภา	82
4.28	คนไทยพลัดถิ่นชุมนุมหน้ากระทรวงมหาดไทยเพื่อคัดค้านกฎกระทรวงที่ขัดต่อ เจตนารมณ์ของพ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ. 2555	83

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

“คนไทยพลัดถิ่น” คือคำเรียกคนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา คนกลุ่มนี้กล่าวว่าตนเองเป็นคนไทยที่อาศัยอยู่เดิมในภูมิภาคตะนาวศรี ก่อนที่จะมีการเจรจาระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลอังกฤษเรื่องการปักปันเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ในพ.ศ. 2411 ซึ่งขณะนั้นสหภาพพม่าเป็นประเทศอาณานิคมของอังกฤษ คนไทยพลัดถิ่นยืนยันว่าในอดีตภูมิภาคตะนาวศรีเป็นพื้นที่ของคนไทยเพราะมีคนไทยอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก หมู่บ้านส่วนใหญ่มีคนไทยอาศัยอยู่ทั้งหมด มีเพียงบางหมู่บ้านที่มีคนมอญและคนกะเหรี่ยงอาศัยปะปนอยู่ด้วย แต่ทุกหมู่บ้านไม่มีคนพม่า เนื่องจากคนพม่าเพิ่งเข้ามาในภูมิภาคนี้หลังจากที่ได้รับอิสรภาพจากอังกฤษแล้ว (เทียบ ประกอบปราณ, ภิรมย์ บุญพิทักษ์, รลิดา ชูยยัง, เต็น ภักดี-สัมภาษณ์)

เมื่อพม่าได้รับอิสรภาพจากอังกฤษและมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยการรัฐประหารเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2505 รวมไปถึงมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยของรัฐบาลทหารพม่า ทำให้มีการปราบปรามกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มน้อย (พรพิมล 2548 : 223) เหตุการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อคนไทยที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรีด้วย เนื่องจากในพื้นที่มีกองกำลังติดอาวุธของคนกะเหรี่ยงและคนมอญทำให้รัฐบาลพม่าส่งกำลังทหารเข้ามาปราบปราม พร้อมทั้งกดดันและทำลายทรัพย์สินของกลุ่มคนไทยเพื่อไม่ให้สนับสนุนกองกำลังของคนกะเหรี่ยงและคนมอญ (น้อย ออบเทียน-สัมภาษณ์)

เหตุการณ์ดังกล่าวสร้างความไม่ปลอดภัยในชีวิตให้แก่คนไทยในตะนาวศรี กลุ่มคนไทยจึงได้ทยอยกันอพยพเข้ามาประเทศไทยและสร้างถิ่นฐานอยู่ตามแนวชายแดนไทย-พม่าบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

คนไทยพลัดถิ่นมีวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมเช่นเดียวกับคนไทยท้องถิ่นคือ พูดภาษาไทย ปักข์ได้ บางคนพูดทั้งภาษามลายูและภาษาปักข์ได้ มีการละเล่นหนังตะลุง มโนราห์ บางส่วนเล่นกาหยงและลิ้ด (ศิลปะการต่อสู้แบบชาวมลายู) แม้ว่าคนไทยถิ่นพลัดจะมีวัฒนธรรมเหมือนกับคนไทยภาคใต้ทั่วไป แต่ว่าคนกลุ่มนี้เป็นผู้อพยพมาหลังการปักปันเขตแดน รัฐไทยจึงถือว่าเป็น “คนต่างด้าวผู้เข้าเมืองผิดกฎหมาย”

คนไทยพลัดถิ่นได้เรียกร้องขอมีสัญชาติไทยจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาสิบปี พวกเขายืนยันความเป็นคนไทยด้วยการมีภาษาและวัฒนธรรมเดียวกันกับคนไทยภาคใต้ แม้ว่าทุกวันนี้สังคมไทยได้รับรู้เรื่องราวและเข้าใจคนไทยพลัดถิ่นมากขึ้น โดยผ่านการบอกเล่าตัวตนของคนไทยพลัดถิ่นผ่านสื่อต่างๆ และมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้อยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นประเด็นทางมนุษยวิทยาและรัฐศาสตร์ โดยยังขาดประเด็นการศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์ ที่ผ่านมามีการศึกษาวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ของไทยเกี่ยวกับภาษาตระกูลไททั้งที่อยู่ในประเทศไทย และอยู่นอกประเทศ รวมถึงภาษาไทยถิ่นต่างๆ ทำให้วงวิชาการภาษาศาสตร์มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาตระกูลไท และภาษาไทยถิ่นต่างๆ พอสมควร แต่ยังไม่มีการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาของกลุ่มคนซึ่งพูดภาษาไทยถิ่นที่มีถิ่นพำนักอยู่บริเวณรอยต่อเขตแดนดังเช่นกรณีของคนไทยพลัดถิ่น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นทางภาษาศาสตร์ของคนไทยพลัดถิ่น รวมถึงศึกษาความเป็นมาและวิถีชีวิตของคนไทยพลัดถิ่นหลังจากที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้ทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่น ซึ่งในอดีตมีเพียงการศึกษาเฉพาะกรณีภาษาถิ่นที่อยู่ในเขตพรมแดนประเทศไทยเท่านั้น พร้อมทั้งเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวของคนไทยพลัดถิ่นเพื่อให้แวดวงวิชาการตลอดจนสังคมได้มีความรู้และตระหนักว่าในสังคมไทยนั้นมีคนไทยพลัดถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่พูดในพื้นที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1) ทำให้ทราบระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น

- 2) ทำให้ทราบว่าระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่ว่ามีลักษณะเฉพาะทางภาษาอย่างไร
- 3) ทำให้ทราบว่าระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร กับภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา
- 4) เป็นการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต ของคนไทยพลัดถิ่นให้กับสังคมไทยโดยรวม รวมทั้งเป็นข้อมูลยืนยันว่าคนไทยพลัดเป็นคนไทย

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะระบบเสียงของภาษาตระกูลไทเท่านั้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

บทนี้จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ และระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นในพื้นที่ที่มีคนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่นคือกลุ่มคนไทยที่อพยพมาจากมะริด-ตะนาวศรี กลุ่มคนไทยกลุ่มนี้เดิมอาศัยอยู่เป็นชุมชนในเขตสิงขร ลุ่มแม่น้ำตะนาวศรี ลุ่มแม่น้ำล้งเกีย บกเป็ยน มะลิวัน และเกาะสอง ซึ่งในขณะนี้อยู่ในเขตการปกครองของสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า (จิรวุฒิ, 2550ข : 21-22)

ชุมชนคนไทยที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชิงเครือญาติกับคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง คนทั้งสองชุมชนเดินทางไปมาหาสู่และพบปะกันอยู่เสมอโดยการข้ามแม่น้ำและสันเขา กิจกรรมที่ทำร่วมกัน เช่น งานบุญประเพณี งานแต่งงาน และงานศพ เป็นต้น (สิริพร, 2549 : 131) คนทั้งสองฝั่งจึงมีเครือข่ายความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และสังคมเชื่อมต่อกันระหว่างฝั่งมะลิวัน บกเป็ยน ล้งเกีย มะริด ตะนาวศรี และสิงขร กับฝั่งชุมพร ระนอง และประจวบคีรีขันธ์ (จิรวุฒิ, 2550ข : 2, 21 , 2550ค : 28-29)

แม้หลังจากสยามและอังกฤษได้ปักปันเขตแดนแล้ว คนไทยพลัดถิ่นก็ยังอยู่ในมะริด-ตะนาวศรีได้อย่างอิสระ เนื่องจากอังกฤษใช้นโยบายแบ่งแยกการปกครอง ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มมีอิสระในการปกครองตนเอง อิทธิพลทางการเมืองและวัฒนธรรมของพม่าไม่ได้เข้าไปแทรกแซงในเขตของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น (พรพิมล, 2542 : 2 อ้างในจิรวุฒิ, 2550ข : 24)

ภายหลังเมื่อพม่าได้รับอิสรภาพจากอังกฤษในปี พ.ศ. 2491 รัฐพม่าต้องการขยายอำนาจครอบคลุมไปถึงแนวเขตชายแดน กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ จึงได้จัดตั้งกองกำลังเพื่อต่อสู้กับรัฐบาลพม่า (เวณิกา 2540 : 77 อ้างในจิรวุฒิ 2550ข : 25) ทำให้พื้นที่ที่กลุ่มคนไทยอาศัยอยู่กลายเป็นพื้นที่ที่มีการสู้รบและรัฐบาลพม่าเข้ามาปราบปราม (หิด แก้วนพรัตน์, สุพรรณิ ชูแก้ว, ถาวร บุญนำ อ้างใน จิรวุฒิ, 2550ข : 26-28)

ในขณะเดียวกันรัฐบาลพม่าได้มีนโยบาย “การพัฒนาพื้นที่ชายแดนเพื่อเชื้อชาติแห่งชาติ” ในปีพ.ศ. 2532 นโยบายดังกล่าวส่งผลให้มีการกวาดต้อนผู้คนจากถิ่นฐานเดิมไปตั้งถิ่นฐานใหม่ โดยเฉพาะการย้ายผู้คนจากพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่นไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ชายแดนซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ (Lanjouw, Mortimer and Bamforth 2000 : 228 - 239 อ้างใน จีรวุฒิ 2550ก : 25 , พรพิมล 2548 : 223) ดังนั้นคนไทยพลัดถิ่นส่วนใหญ่จึงตัดสินใจละทิ้งถิ่นที่อยู่พร้อมทั้งทรัพย์สิน และอพยพข้ามฝั่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

การตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาของคนไทยพลัดถิ่นจำแนกได้ 2 ลักษณะคือ 1) การตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้านที่มีญาติของตนอาศัยอยู่ เช่น คนไทยพลัดถิ่นที่บ้านในตะ และอีกหลายหมู่บ้านที่ติดเขตชายแดนในอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 2) การตั้งถิ่นฐาน โดยการรวมกลุ่มอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกัน เช่น คนไทยพลัดถิ่นที่บ้านไร่เกรา และชุมชนคนไทยพลัดถิ่นอีกหลายพื้นที่ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา (จีรวุฒิ, 2550ข : 29 - 30)

คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสัญชาติไทย เมื่ออพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยจึงมีสถานะเป็นคนต่างด้าวและลักลอบเข้าประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย ลูกหลานของคนไทยพลัดถิ่น แม้เกิดในประเทศไทยก็จะไม่ได้รับสัญชาติไทย หากบิดาและมารดามีสถานะเป็นผู้ลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย

เนื่องด้วยการไร้สัญชาติทำให้คนไทยพลัดถิ่นใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยด้วยความยากลำบาก เพราะขาดสิ่งสนับสนุนที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิต ดังที่สุทิน กิ่งแก้ว คนไทยพลัดถิ่นกล่าวถึงสิทธิต่างๆ ที่คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้รับ ดังต่อไปนี้

- 1) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิขั้นพื้นฐาน
- 2) คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้รับการยอมรับให้เป็นพลเมืองไทย
- 3) คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถแจ้งเกิดได้
- 4) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิได้รับการศึกษา
- 5) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิในการเข้ารับการรักษาพยาบาล
- 6) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิในการเดินทาง
- 7) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิทางการเมือง
- 8) คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิครอบครองสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ (อ้างใน

จีรวุฒิ 2550ก : 54)

การไม่ได้รับสิทธิต่างๆ ดังที่กล่าวมาทำให้คนไทยพลัดถิ่นรู้สึกถึงความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิต นับตั้งแต่การเกิด การใช้ชีวิตประจำวัน การเจ็บป่วย และการประกอบอาชีพ เป็นต้น

คนไทยพลัดถิ่นจึงได้รวมกลุ่มกันเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองและให้สวัสดิการแก่สมาชิก โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มออมทรัพย์ในปีพ.ศ.2545 ซึ่งสมาชิกต้องผ่านการคัดเลือกและกลั่นกรองว่าคนไทยพลัดถิ่นเท่านั้น (ภควินทร์ แสงคง อ้างใน จีรวุฒิ 2550ข : 59-60)

ภายหลังกลุ่มออมทรัพย์ได้ขยายกลุ่มสมาชิกและพัฒนาเป็น “เครือข่ายการแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย” ซึ่งมีหน้าที่ให้ความรู้ด้านกฎหมายและสิทธิต่างๆ ตลอดจนเจรจาต่อรองกับตำรวจกรณีคนไทยพลัดถิ่นถูกจับกุม รวมถึงประสานงานกับโรงเรียนต่างๆ เพื่อช่วยเหลือด้านการศึกษาของเยาวชนไทยพลัดถิ่น และดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เช่น เป็นแกนนำการพัฒนาเมือง เข้าร่วมกิจกรรม “คนหนุ่มสาวเล่าเมืองระนอง” เพื่อค้นหาวัฒนธรรมรากเหง้าของเมือง การณรงค์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น การทำเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น (จีรวุฒิ 2550ข : 59-60, 63-64)

นอกจากนี้เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยยังได้ทำงานร่วมกับองค์กรต่างๆ ด้วย เช่น สภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สภานายความ ฯลฯ เพื่อให้มีพลังสนับสนุนจากองค์กรมาช่วยริเริ่ม ผลักดัน และกระตุ้นการแก้ไขกฎหมายรองรับการคืนสัญชาติให้กับคนไทยพลัดถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา เข้ามาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น เพื่อสร้างฐานข้อมูล และองค์ความรู้สนับสนุนการเคลื่อนไหวของเครือข่ายฯ (ภควินทร์ แสงคง อ้างใน จีรวุฒิ 2550ก : 61)

การเคลื่อนไหวต่อสู้ของคนไทยพลัดถิ่นที่ผ่านมาแม้ว่าจะยังไม่บรรลุผล แต่มีความก้าวหน้าอย่างมาก เนื่องจากการทำกิจกรรมทางสังคม และการเคลื่อนไหวต่างๆ ทำให้ได้เปิดเผยตัวตน และนำเสนอปัญหาที่ตนเองต้องประสบสู่สังคม อีกทั้งเป็นการประกาศว่าตนเองคือพลเมืองในสังคมไทย เป็นส่วนหนึ่งของการเมือง สังคม และชุมชนไทยอีกด้วย (จีรวุฒิ 2550ก : 66-68)

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นข้างต้นทำให้ทราบว่าคนไทยพลัดถิ่นนั้นอาศัยอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้นำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกับลักษณะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นต่อไปด้วย ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นใต้มีระบบเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นลักษณะเฉพาะกล่าวคือ เสียงวรรณยุกต์ช่อง A และ B เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน โดยมีการแตกตัวของวรรณยุกต์ A และ B อยู่สองรูปแบบคือ รูปแบบแรกเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงเดียวกับวรรณยุกต์ช่อง B123 และแยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A234 ระบบเสียงวรรณยุกต์ลักษณะดังกล่าวนี้ปรากฏที่อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ อำเภอปะทิว อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง รูปแบบที่สองเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง AB23 ระบบเสียงวรรณยุกต์ลักษณะดังกล่าวนี้ปรากฏตั้งแต่อำเภอสวี จังหวัดชุมพร อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง และพื้นที่ต่างๆ ในภาคใต้ของประเทศไทย ระบบวรรณยุกต์ทั้งสองรูปแบบที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปในตารางที่ 2.1 โดยรูปแบบแรกเป็นระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 193) เกศมณี (2526 : 96-109) ประสาสน์ (2530 : 66-73) ชัยณรงค์ (2531 : 65-87) เรืองสุข (2549 : 74-76) ส่วนรูปแบบที่สองเป็นระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 195, 197) จริยา (2525 : 57-70) อมรรัตน์ (2531 : 76-86) เรืองสุข (2549 : 95-97) ดังนี้

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์สดมภ์ A และ B ทั้งสองรูปแบบของภาษาไทยถิ่นใต้

	วรรณยุกต์รูปแบบแรก			วรรณยุกต์รูปแบบที่สอง	
	A	B		A	B
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		

นอกจากเสียงวรรณยุกต์แล้วภาษาไทยถิ่นใต้ยังปรากฏลักษณะเฉพาะทางเสียง ทั้งเสียงพยัญชนะต้น เสียงพยัญชนะควบกล้ำ และเสียงสระดังนี้

เสียงพยัญชนะต้น [ɣ-] [ʃ-] (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197, 251 ; Diller, 1976a : 33) และ [ʃ-] (Vichin, 1972: 93; Diller, 1976a: 29-30) เสียงพยัญชนะต้นทั้งสามเสียงนี้เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่นใต้และมีการปฏิภาคกับเสียง [r-] [s-] [tɕh-] ของภาษาไทยถิ่นกลางหรือคำที่เขียนด้วยตัวอักษร ร ส ซ ศ ช ษ ของภาษาไทยมาตรฐาน (Brown, 1985: 8, 162, 251) ดูตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 ลักษณะทางเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นกลางและใต้

ตัวอักษรไทย มาตรฐาน	ร	ช ส ศ ษ	ช
ภาษาไทยถิ่นกลาง	r	s	tɕh
ภาษาไทยถิ่นใต้	ɽ	ʂ	ʃ

หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /khw-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นต่างๆ มีการปฏิภาคกับหน่วยเสียง /f-/ ของภาษาไทยถิ่นกลาง (Diller, 1976a : 34, 41 ; ประสาสน์, 2530 : 118-119 ; ชัยณรงค์, 2531 : 138, 145 ; อมรรัตน์, 2531 : 132 ; จริยา, 2525 : 100) ดังตัวอย่างจากจริยา สมนึก (2525: 101) ต่อไปนี้

แฝด	ออกเสียงเป็น	khwe:t ²
ฝา	ออกเสียงเป็น	khwa: ¹
ฟอง	ออกเสียงเป็น	khwo:ŋ ⁵

ในส่วนลักษณะทางเสียงสระนั้นงานวิจัยของจริยา สมนึก (2525 : 104-106, 113) ประสาสน์ แก่นกระจ่าง (2530 : 133-134) ชัยณรงค์ แดงหวาน (2531 : 159-162) และอมรรัตน์ ศิริบุพผะ (2531 : 145, 147-148, 150-151) กล่าวว่าคำที่มีเสียง [-e-, -o-] ในภาษาไทยถิ่นใต้นั้นภาษาไทยมาตรฐานจะมีเสียงสระ [-e-, -o-] ตามลำดับ ดังตัวอย่างจากประสาสน์ (2530 : 133-134) ซึ่งผู้วิจัยนำมาแสดงเพียงบางส่วนในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 คำที่ใช้เสียงสระ [-e-, -o-] ของภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นใต้ใช้เสียงสระ [-e-, -o-]

เสียง [-e-] กับเสียง [-e-]		เสียง [-o-] กับเสียง [-o-]	
ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาไทยถิ่นใต้
het ¹ ‘เห็ด’	het ¹ ‘เห็ด’	ʔok ¹ ‘อก’	ʔok ³ ‘อก’
sen ² ‘เส้น’	sen ² ‘เส้น’	hok ¹ ‘หก’	hok ¹ ‘หก’
lep ² ‘เล็บ’	lep ⁵ ‘เล็บ’	mot ³ ‘มด’	mot ⁵ ‘มด’

ส่วนคำที่ภาษาไทยมาตรฐานใช้หน่วยเสียงสระ [-e-, -o-] ภาษาไทยถิ่นใต้ใช้หน่วยเสียง /-e-, -o-/ ตามลำดับดังตัวอย่างเปรียบเทียบเสียงสระ /-e-, -o-/ ของภาษาไทยมาตรฐานกับเสียงสระ /-e-, -o-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้ จากตัวอย่างของจริยา สมนึก (2525: 113) ซึ่งผู้วิจัยนำมาแสดงเพียงบางส่วนในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 เปรียบเทียบเสียงสระ /-e,-o-/ ของภาษาไทยมาตรฐานกับเสียงสระ /-e,-o-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้

ความหมาย	ไทยมาตรฐาน	นครศรีธรรมราช
แผ่น	phen ³	phe:n ¹
แก่น	ken ³	ke:n ³
แวน	wen ⁴	we:n ⁶

นอกจากนี้ภาษาไทยถิ่นใต้แต่ละถิ่นยังมีลักษณะเฉพาะทางเสียงบางลักษณะที่มีความแตกต่างกันอีกด้วยดังต่อไปนี้

ลักษณะเฉพาะทางเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาไทยถิ่นใต้ที่จังหวัดระนอง (Diller, 1976a : 275-276 ; ชัยณรงค์, 2531 : 144) จังหวัดพังงา (Diller, 1976a : 275-276 ; อมรรัตน์, 2531 : 135) บางพื้นที่ของจังหวัดชุมพร (Diller, 1976a : 275-276 ; ประสาสน์, 2530 : 122-123) และบางพื้นที่ของจังหวัดนครศรีธรรมราช (จริยา, 2525 : 100, 103) เสียงพยัญชนะท้าย [-k] ที่ปรากฏในคำพยางค์ตายเสียงยาวของภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ภาษาไทยถิ่นใต้ในบางพื้นที่ที่กล่าวมาข้างต้นมีเสียงพยัญชนะท้าย [-ʔ] ดังตัวอย่างจากจริยา สมนึก (2525 : 98) ซึ่งผู้วิจัยนำมาแสดงเพียงบางส่วนในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างเสียงพยัญชนะท้าย [-k] และ [-ʔ] ของภาษาไทยถิ่นใต้บางพื้นที่

ความหมาย	อำเภอทุ่งสง จว. ทุ่งใหญ่	อำเภออื่นๆ
‘หมาก’	ma:ʔ ²	ma:k ²
‘ฝาก’	khwa:ʔ ²	khwa:k ²
‘ปอก’	po:ʔ ⁴	po:k ⁴

ลักษณะเฉพาะทางเสียงของเสียงพยัญชนะต้น และเสียงสระของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในจังหวัดพังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง นครศรีธรรมราช และสงขลา ดังนี้

เสียงพยัญชนะต้น [p-] เสียงพยัญชนะต้นเสียงนี้ปรากฏในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง พัทลุง (Diller, 1976a : 38-39,42, 266-268) และสงขลา (Vichin, 1972 : 91-92 ; Diller, 1976a : 38-39,42, 266-268) รวมทั้งปรากฏว่าเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมที่กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาด้วย (อมรรัตน์, 2531 : 116, 128, 130, 137, 153) ซึ่งภาษาไทยถิ่นใต้พื้นที่อื่นๆ ไม่ปรากฏเสียงพยัญชนะต้นดังกล่าวนี้ในระบบเสียง

ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช (Brown, 1985 : 145, 191-200 ; จริยา, 2525 : 100-101) พังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง (Brown, 1985 : 145, 191-200 ; Diller, 1976 : 29-35, 261, 266-271) สงขลา (Brown, 1985 : 145, 191-200 ; Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271 ; Vichin, 1972 : 93) และ กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา (อมรรัตน์, 2531 : 114, 129) ไม่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ŋ-/ เนื่องจากภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่ดังกล่าวใช้หน่วยเสียงพยัญชนะ /h-/ หรือ /ɦ-/ ในคำที่ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ใช้หน่วยเสียงพยัญชนะ /ŋ-/

ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดตรังและบางส่วนของจังหวัดกระบี่ (เจริญขวัญ, 2524 : 144-145) ภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (ประศาสน์, 2530 : 141) กิ่งอำเภอเกาะยาว (อมรรัตน์, 2531 : 152) จังหวัดนครศรีธรรมราช (จริยา, 2525 : 140-147) ใช้หน่วยเสียงสระ /-e:/, -æ:/, -o:/ ในคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่นใต้พื้นที่อื่นๆ ใช้หน่วยเสียง /-i:/, -u:/, -u:/ ตามลำดับ

ลักษณะเฉพาะของเสียงพยัญชนะและเสียงสระของภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดพังงา กระบี่ ตรัง พัทลุง นครศรีธรรมราช และสงขลา ดังที่กล่าวมาที่ผู้วิจัยได้สรุปไว้ในตารางที่ 2.6 ดังนี้

ตารางที่ 2.6 ลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้บางถิ่น

ภาษาไทยถิ่นใต้บางถิ่น	ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นอื่นๆ
ɲ-	j-
ɦ- ~ h-	ŋ-
-e:/ -æ:/ -o:/	-i:/ -u:/ -u:/

ลักษณะทางเสียงดังที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ผู้วิจัยได้พบจากการทบทวนวรรณกรรม

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

ปัจจุบันคนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นที่พูดใน 4 จังหวัดที่กล่าวมานี้จึงจำเป็นต้องนำมาศึกษาเพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปเปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นต่อไป

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จะศึกษาประเด็นต่อไปนี้ 1) ระบบเสียงพยัญชนะ 2) ระบบเสียงสระ 3) ระบบเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

2.2.1 พยัญชนะ

2.2.1.1 พยัญชนะต้น

ระบบเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ s h w j l r/ หน่วยเสียง /s-/ และ /r-/ จากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 30, 33) หมายถึงเสียง [s-] และ [r-] ตามลำดับ ส่วนประสาสน์ (2530 : 112), ชัยณรงค์ (2531 : 123) และอมรรัตน์ (2531 : 118) หมายถึงเสียง [s-] และ [r-] ตามลำดับ ส่วนหน่วยเสียง /ch-/ ทั้งคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-31) ประสาสน์ (2530 : 112), ชัยณรงค์ (2531 : 123) และอมรรัตน์ (2531 : 118) หมายถึงเสียง [tʰ-] เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร (Diller 1976 : 29-35, 266-271 ; ประสาสน์, 2530 : 107-123) ภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนอง (Diller 1976a : 29-35, 266-271 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133) และภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงา (อมรรัตน์, 2531 : 111-134)

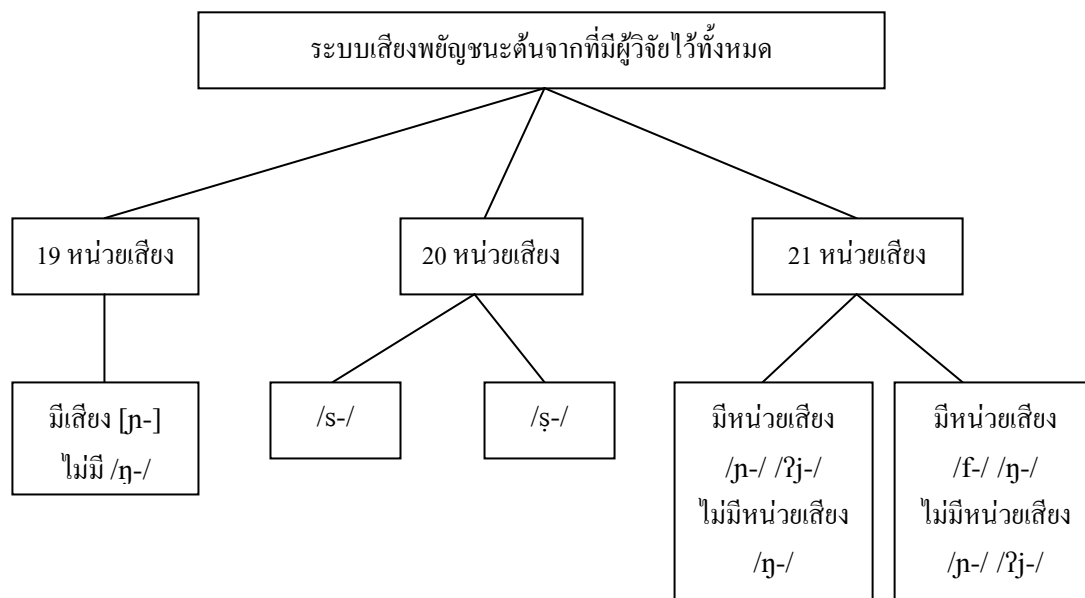
2) เสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ s h w j l r/ สัทสัญลักษณ์ /s-/ หมายถึงเสียง [s-] ส่วนสัทสัญลักษณ์ /r-/ หมายถึงเสียง [r-] เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197, 251)

3) เสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ s h w j l r/ ระบบนี้ไม่มีหน่วยเสียง /ŋ-/ แต่มีหน่วยเสียง /ɲ-/ และ /ʔj-/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 116)

4) เสียงพยัญชนะต้น 19 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n s h w j l r/ ระบบนี้ไม่มีหน่วยเสียง /ŋ-/ และปรากฏเสียง [ɲ-] และ [j-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /j-/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271)

5) เสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ f s h w j l r/ ระบบนี้ปรากฏหน่วยเสียง / f-/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 117, 138)

ระบบเสียงพยัญชนะต้นจากงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดข้างต้นสรุปเป็น

แผนภูมิที่ 2.1 ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มี
ผู้ศึกษาวิจัยไว้

2.2.1.2 พัยชนะควบลำ

พญชนะควบกล้าภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้
ศึกษาริ้วยไว้แล้วมีรายละเอียดดังนี้

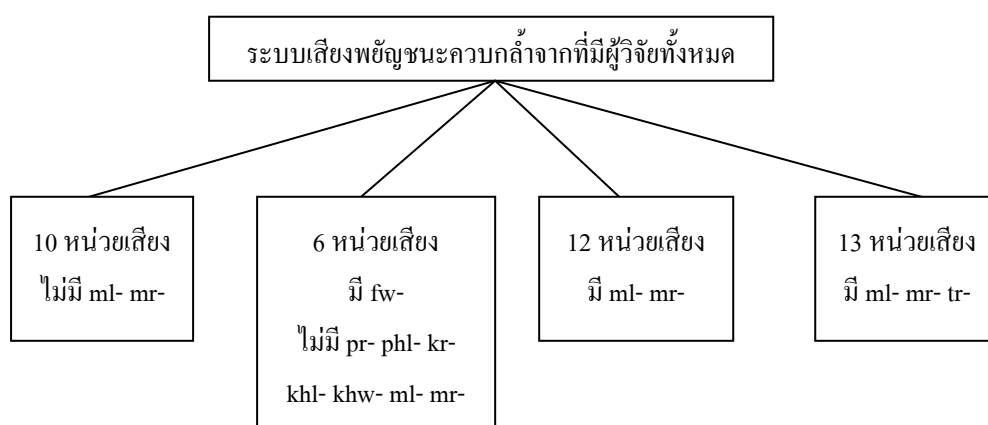
1) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงคือ /p/ pr phl phr kl kr kw khl khr khw/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร (ประสาสน์, 2530 : 112-113) อำเภอกระบุรีและอำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531 : 125, 128) กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา (อมรรัตน์, 2531 : 119-120) และจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-30, 33-36)

2) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 6 หน่วยเสียงคือ /pl kl phr khr kw fw/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำจังหวัดชุมพร ระนอง และอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 193, 195, 197) ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำจากงานวิจัยของบราวน์นี้ไม่มีหน่วยเสียง /pr phl kr khl khw/ ซึ่งเป็นหน่วยเสียงที่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยอื่นๆ แต่มีหน่วยเสียง /fw/ ซึ่งไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำจากงานวิจัยอื่นๆ

3) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 12 หน่วยเสียงคือ /pl pr phl phr kl kr kw khl khr khw ml mr/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร และระนอง จากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 266) และอำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอเมือง จังหวัดพังงา จากงานวิจัยของอมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 121) เสียงพยัญชนะควบกล้ำระบบนี้ปรากฏเสียง /ml mr/ ด้วย

4) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 13 หน่วยเสียงคือ /pl pr phl phr tr kl kr kw khl khr khw ml mr/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531 : 126, 129) เสียงพยัญชนะควบกล้ำระบบนี้ นอกจากปรากฏเสียง /ml mr/ แล้วยังปรากฏหน่วยเสียง /tr/ ด้วย

ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำจากงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังแผนภูมิที่ 2.2

แผนภูมิที่ 2.2 ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้วิจัยไว้ทั้งหมด

2.2.1.3 พยัญชนะท้าย

พยัญชนะท้ายจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา มี 9 หน่วยเสียงคือ /p t k ʔ m n ŋ w j/ (Brown, 1985 : 193 ; Diller, 1976a : 32, 38, 272, 275 ; ประสาสน์, 2530 : 114-116 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133 ; อมรรัตน์ 2531 : 123-125)

2.2.2 ระบบเสียงสระ

ระบบเสียงสระภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงามีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

1) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɒ o i u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ε: a: ɔ: ɒ: o: i: u:/ และสระผสม 3 หน่วยเสียง /ia iə ua/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่น

จังหวัดชุมพรจากงานวิจัยของประสาสน์ (2530 : 123-140) ภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 147-165) และภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 135-155)

2) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /ii ee εε aa ɔɔ ɔɔ oo yy uu/ และสระผสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39)

3) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e æ a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /i· e· æ· a· ɔ· ɔ· o· y· u·/ และผสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ เสียง /e o/ เป็นเสียง /æ ɔ/ เมื่อมีรูปวรรณยุกต์ไม้เอก ไม้โท และพยางค์ตายเสียงสั้น โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร และระนองจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195)

4) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e æ a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /i· e· æ· a· ɔ· ɔ· o· y· u·/ และผสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ จังหวัดพังงาเสียงสระ /i· y· u·/ เป็นเสียง /ei oy ou/ ปากถูกกับพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายและไม่มีรูปวรรณยุกต์ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นตะกั่วป่าจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 141, 197)

5) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɔ o i u/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ε: a: ɔ: ɔ: o: i: u:/ หน่วยเสียง /-i:-/ และ /-u:-/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละสองเสียงคือ [-i:-] กับ [-ei:-] ของหน่วยเสียง /-i:-/ และ [-u:-] กับ [-ou:-] ของหน่วยเสียง /-u:-/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของเจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524 : 141-143)

ระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษานี้มีจำนวนหน่วยเสียงเท่ากันทั้งหมด แต่ใช้สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงไม่เหมือนกัน ดังตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 แสดงการใช้สัญลักษณ์แทนเสียงสระของงานวิจัยทั้งหมด

งานวิจัย เสียงสระ	บราวน์	ดิลเลอร์	ประสาสน์ ชัยณรงค์ อมรรัตน์	เจริญขวัญ
สูง-กลาง-ปากไม่ห่อ	y	i	i	i
กลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ	ɔ	ɔ	ɔ	ɔ
ต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ	æ	ε	ε	ε

จากตารางที่ 2.7 อธิบายได้ดังต่อไปนี้

หน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ (open-front-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของ บราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /-æ-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ประสาสน์ (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-e-/

หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-ɜ-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) บราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ประสาสน์ (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) และอมรรัตน์ (2531 : 135-155) ใช้สัญลักษณ์ /-ə-/

หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /-y-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ประสาสน์ (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-i-/

สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงสระยาว งานวิจัยของประสาสน์ (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /:/ เช่น /-e:/ ส่วนงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /:/ เช่น /-e:/ และงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ใช้สัญลักษณ์ของเสียงสระซ้ำกันสองตัว เช่น /-ee-/ เพื่อหมายถึงหน่วยเสียงสระเสียงยาว

2.2.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามีความหลากหลายมาก ในที่นี้จะนำมาแสดงเพียงบางส่วนเท่านั้น ดังนี้

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบี่ จังหวัดระนอง จากงานวิจัยของเรืองสุขทอง (2549 : 148-155) มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

- 1) วรรณยุกต์ช่อง A1 กับช่อง B123 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [453]
- 2) วรรณยุกต์ช่อง A234 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [31]
- 3) วรรณยุกต์ช่อง B4 กับช่อง DL4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33]
- 4) วรรณยุกต์ช่อง C123 กับช่อง DLDS123 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [34]
- 5) วรรณยุกต์ช่อง C4 กับช่อง DS4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [22]

ระบบเสียงวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรืองสุข (2549 : 148-155) ที่ได้กล่าวข้างต้น แสดงกล่องเสียงวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 ระบบเสียงวรรณยุกต์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง

	A	B	C	DL	DS
1	453 /1/ 31 /2/		34 /4/		
2					
3					
4		33 /3/	22 /5/	33 /3/	22 /5/

หมายเหตุ เรืองสุข (2549 : 148-155) ไม่ได้วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์พยางค์ตายไว้ด้วย แต่ได้แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยแผนภาพคลื่นเสียงไว้ในภาคผนวก ง

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกระบุรี จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ แดงหวาน (2531 : 66-70) มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

- 1) วรรณยุกต์ช่อง A1 กับช่อง B123 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [453] และวรรณยุกต์ช่อง DL123 และ DS123 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [45]
- 2) วรรณยุกต์ช่อง C1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [44]
- 3) วรรณยุกต์ช่อง A234 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [343]
- 4) วรรณยุกต์ช่อง C23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33]
- 5) วรรณยุกต์ช่อง B4 และวรรณยุกต์ช่อง DL4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [23]
- 6) วรรณยุกต์ช่อง C4 และวรรณยุกต์ช่อง DS4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [22]

ระบบเสียงวรรณยุกต์จากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 66-70) ที่ได้กล่าวข้างต้นแสดงกล่องเสียงวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

	A	B	C	DL	DS
1	453 /1/		44 /2/	45 /1/	
2	343		33 /4/		
3					
4	/3/	23 /5/	22 /6/	23 /5/	22 /6/

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองจากงานวิจัยของเรืองสุข คงทอง (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [452] และวรรณยุกต์ช่อง DLDS1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [45]

2) วรรณยุกต์ช่อง AB23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [343] และวรรณยุกต์ช่อง DLDS23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [34]

3) วรรณยุกต์ช่อง A4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [31]

4) วรรณยุกต์ช่อง B4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [13]

5) วรรณยุกต์ช่อง C123 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [44]

6) วรรณยุกต์ช่อง C4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33]

ระบบเสียงวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรืองสุข (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) ที่ได้กล่าวข้างต้นแสดงกล่องเสียงวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 2.10

ตารางที่ 2.10 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น เมือง และกะเปอร์ จังหวัดระนอง

	A	B	C	DL	DS
1	452 /1/		44 /4/	45 /1/	
2	343 /2/			34 /2/	
3					
4	31 /3/	13 /4/	33 /5/	13 /4/	33 /5/

หมายเหตุ เรืองสุข (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) ไม่ได้วิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์พยางค์ตายไว้ด้วย แต่ได้แสดงผลการวิเคราะห์ด้วยแผนภาพคลื่นเสียงไว้ในภาคผนวก ง

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมือง อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ แดงหวาน (2531 : 76-87) มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

- 1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [453] และวรรณยุกต์ช่อง DLDS1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [45]
- 2) วรรณยุกต์ช่อง C1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [44]
- 3) วรรณยุกต์ช่อง AB23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [343] และวรรณยุกต์ช่อง DLDS23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [34]
- 4) วรรณยุกต์ช่อง C23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33]
- 5) วรรณยุกต์ช่อง A4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [231]
- 6) วรรณยุกต์ช่อง B4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [23]
- 7) วรรณยุกต์ช่อง C4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [22]

ระบบเสียงวรรณยุกต์จากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 76-87) ที่ได้กล่าวข้างต้นแสดงกล่องเสียงวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.11 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมือง และอำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง

	A	B	C	DL	DS
1	453 /1/		44 /2/	45 /1/	
2	343 /3/		33 /4/	34 /2/	
3					
4	231/5/	23 /6/	22 /7/	23 /6/	22 /7/

ระบบวรรณยุกต์กึ่งอำเภอเกาะยาว จากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 81-86) มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

- 1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 กับช่อง DL1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [454] และวรรณยุกต์ช่อง DS1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [45]
- 2) วรรณยุกต์ช่อง C1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [44]
- 3) วรรณยุกต์ช่อง AB23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [343] และวรรณยุกต์ช่อง DS23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [34]
- 4) วรรณยุกต์ช่อง C23 กับวรรณยุกต์ช่อง DL1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33]
- 5) วรรณยุกต์ช่อง A4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [232]

6) วรรณยุกต์ช่อง B4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [23]

7) วรรณยุกต์ช่อง C4 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [22]

ระบบเสียงวรรณยุกต์จากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 81-86) ที่ได้กล่าวข้างต้นแสดง
กล่องเสียงวรรณยุกต์ได้ดังตารางที่ 2.12

ตารางที่ 2.12 ระบบเสียงวรรณยุกต์กึ่งอำเภอกะยาว จังหวัดพังงา

	A	B	C	DL	DS
1	454 /1/		445/2/	454/1/	45 /1/
2	343 /3/		33 /4/		343
3					/3/
4	232/5/	23 /6/	221/7/	23 /6/	221/7/

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นทำให้ผู้วิจัยทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นใต้ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ทั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำความรู้ความเข้าใจจากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวนี้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาเพื่อศึกษาทำความเข้าใจและหาข้อมูลเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นทั้งในเรื่องประวัติความเป็นมา ที่อยู่อาศัย และการอพยพเพื่อเป็นความรู้เบื้องต้น และศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย

3.2 การติดต่อกับคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

การติดต่อกับคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ระนอง และพังงา ผู้วิจัยติดต่อผ่านอาสาสมัครที่ทำงานในเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยเพื่อนำผู้วิจัยลงพื้นที่ทำความรู้จักกับคนไทยพลัดถิ่นในจังหวัดดังกล่าว ส่วนการติดต่อกับคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพรผู้วิจัยติดต่อผ่านเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เคยทำวิจัยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของคนไทยพลัดถิ่นในจังหวัดชุมพร เมื่อผู้วิจัยได้พบคนไทยพลัดถิ่นในพื้นที่ต่างๆ แล้วจึงได้ขอให้คนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่นำผู้วิจัยไปทำความรู้จักกับคนไทยพลัดถิ่นคนอื่นๆ ในหมู่บ้านเดียวกันหรือหมู่บ้านใกล้เคียงต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องนี้โดยการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน การติดต่อสัมพันธ์ทั้งกับคนไทยพลัดถิ่นด้วยกันและผู้ที่มิใช่บรรพบุรุษ

การทำมาหากิน รวมทั้งเข้าร่วมการเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อสิทธิและสัญญาสิทธิของคนไทยพลัดถิ่นด้วย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลายประเภท เช่น คำแถลงการณ์ฉบับต่างๆ ที่ออกโดยเครือข่าย แก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย จดหมายที่ใช้ในการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ รวมถึงตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิพลเมือง และสัญชาติ เป็นต้น

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียงภาษา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียงด้วยการสอบถามคำศัพท์จากผู้บอกภาษาซึ่งเป็นคนไทยพลัดถิ่น โดยมีพื้นที่ในการเก็บข้อมูลและผู้บอกภาษาดังนี้

3.3.2.1 พื้นที่ในการเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียง

เครือข่ายแก้ปัญหาค้นสัญชาติคนไทยได้สำรวจพื้นที่ที่คนไทยพลัดถิ่นที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา รวมแล้วไม่ต่ำกว่า 38 พื้นที่ จากนั้นจึงประเมินว่าคนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 30,000 คน โดยอาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ประมาณ 10,000 คน จังหวัดชุมพรประมาณ 3,000 คน จังหวัดระนองประมาณ 17,000 คน (อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์-สัมภาษณ์) ดังนั้นในการเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียงนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องเลือกพื้นที่โดยมีเกณฑ์ว่าคนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เก็บข้อมูลนั้นต้องเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่อพยพมาจากพื้นที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพื้นที่ที่เก็บข้อมูลมีดังต่อไปนี้

1) หมู่บ้านไร่ไครยา อยู่ที่ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หมู่บ้านนี้อยู่บริเวณด่านสิงขร คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้อพยพมาจากตำบลสิงขร อำเภอด่านาวศรี จังหวัดมะริด ภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ประชากรที่อยู่ในหมู่บ้านนี้มีทั้งผู้ที่มีบัตรประชาชนและคนไทยพลัดถิ่น มีประชากรคนไทยพลัดถิ่นประมาณ 500 คน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและนับถือผีด้วย

2) หมู่บ้านดวงดี อยู่ที่ตำบลสองพี่น้อง อำเภอบางแพ จังหวัดชุมพร คนไทยพลัดถิ่น ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้อพยพมาจากตำบลลำเค็ญ อำเภอบกเป็ญ จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ประชากรที่อยู่ในหมู่บ้านมีทั้งคนไทยพลัดถิ่นและผู้ที่มีบัตรประชาชน มีประชากรคนไทยพลัดถิ่นประมาณ 200 คน นับถือศาสนาพุทธ

3) ชุมชนซอยสิบ ตำบลบางริ้น อำเภอเมือง จังหวัดระนอง คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้อพยพมาจากอำเภอบกเป็ญ จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ชุมชนซอยสิบไม่ได้มีฐานะเป็นหมู่บ้านในทางการปกครอง เนื่องจากเดิมเป็นพื้นที่ป่าชายเลน แต่มีคนเข้าไปสร้างที่อยู่ทั้งผู้ที่มีบัตรประชาชนและคนไทยพลัดถิ่นจนกลายเป็นชุมชนใหญ่ มีประชากรคนไทยพลัดถิ่นประมาณ 400 คน นับถือศาสนาพุทธ

4) หมู่บ้านไร่ใต้ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนี้เป็นคนไทยมุสลิม ส่วนใหญ่อพยพมาจากตำบลอ่าวใหญ่ ตำบลสิบไมล์ ตำบลอ่าวจิน อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง มีบางส่วนมาจากตำบลอ่าวบ้า อำเภอบกเป็ยน จังหวัดเกาะสอง ประชากรที่อยู่ในหมู่บ้านนี้มีทั้งคนไทยพลัดถิ่นและผู้ที่มีบัตรประชาชน โดยคนไทยพลัดถิ่นทั้งหมดอาศัยอยู่รวมกันในบริเวณเดียวของหมู่บ้านและมีประชากรประมาณ 200 คน

3.3.2.2 ผู้บอกภาษา

ผู้บอกภาษาต้องเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่เกิดและเติบโตในหมู่บ้านที่อยู่ในภูมิภาคตะนาวศรี ใช้ภาษาที่วิจัยเป็นภาษาแรกและใช้เป็นปกติในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วน โดยมีผู้บอกภาษาดังต่อไปนี้

1) นางจิราภรณ์ เพชรคำ คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อพยพมาจากหมู่บ้านสิงขร ตำบลสิงขร อำเภอตะนาวศรี จังหวัดมะริด ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2537 ถึงแก่กรรมเมื่อพ.ศ. 2554 รวมอายุได้ 54 ปี

2) นางแก้ว พรหมเมฆ คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านดวงดี ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร อพยพมาจากหมู่บ้านทุ่งยาว ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเป็ยน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ. 2531 ปัจจุบันอายุ 70 ปี

3) นางมณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ ตำบลบางรีน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านบกเป็ยน ตำบลบกเป็ยน อำเภอบกเป็ยน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2530 ปัจจุบันอายุ 48 ปี

4) นางฮาซานี ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่ใต้ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านอ่าวใหญ่ ตำบลอ่าวใหญ่ อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2533 ปัจจุบันอายุ 45 ปี

นอกจากผู้บอกภาษาหลักทั้งสี่คนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากผู้บอกภาษาคนอื่นๆ ที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันหรืออยู่ต่างพื้นที่กันกับผู้บอกภาษาหลัก ดังนี้

1) นายเทียบ ประกอบปราณ คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อพยพมาจากหมู่บ้านสิงขร ตำบลสิงขร อำเภอตะนาวศรี จังหวัดมะริด ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อ 2517 ปัจจุบันอายุ 70 ปี

2) นายสมหมาย บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นบ้านคลองลอย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อพยพมาจาก ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเป็ยน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ. 2531 ปัจจุบันอายุ 50 ปี

3) นายสมยศ สีแดง คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านดวงดี ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร อพยพมาจากหมู่บ้านทุ่งยาว ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเปียน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ.2531 ปัจจุบันอายุ 74 ปี

4) นายน้อย เจริญสุข คนไทยพลัดถิ่นบ้านปากจั่น ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านทุ่งขอน ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเปียน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ. 2537 ปัจจุบันอายุ 52 ปี

5) นายชำนาญ ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ ตำบลบางรีน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านบกเปียน ตำบลบกเปียน อำเภอบกเปียน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ.2537 ปัจจุบันอายุ 41 ปี

6) นายเด่น ภักดี คนไทยพลัดถิ่นบ้านหินช้าง ตำบล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านสิบไมล์ ตำบลสิบไมล์ อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2531 ปัจจุบันอายุ 50 ปี

7) นายมูสา ชุนภักดี คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่ใต้ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านอ่าวใหญ่ ตำบลอ่าวใหญ่ อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2531 ปัจจุบันอายุ 45 ปี

8) นางชากินัส จันดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นหมู่บ้านปากเตรียม ตำบลกระ อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา อพยพมาจากหมู่บ้านช้างพัง ตำบลช้างพัง อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ.2537 ปัจจุบันอายุ 38 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่เก็บข้อมูลและผู้บอกภาษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปไว้ในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลผู้บอกภาษา

ผู้บอก ภาษาหลัก	ผู้บอกภาษา	เพศ	พื้นที่	อพยพจาก	อพยพ เมื่อ	ปัจจุบันอายุ
	จิราภรณ์ เพชรคำ	หญิง	ม.ไร่ไครา ประจวบฯ	สิงขร	2537	ถึงแก่กรรม (54)
	แก้ว พรหมเมฆ	หญิง	ม.ดวงดี ชุมพร	ลี้เกียจ	2531	70
	มณฑา สุพรรณรัตน์	หญิง	ชอยสืบ ระนอง	บกเปียน	2530	48
	สาขานี ขุนภักดี	หญิง	ม.ไร่ใต้ ระนอง	เกาะสอง	2533	45
ผู้บอกภาษา สำหรับ ตรวจสอบ ข้อมูล	เทียบ ประกอบปราน	ชาย	ม.ไร่ไครา ประจวบฯ	สิงขร	2517	70
	สมหมาย บุญพิทักษ์	ชาย	คลองล่อย ประจวบฯ	ลี้เกียจ	2531	50
	สมยศ สีแดง	ชาย	ม.ดวงดี ชุมพร	ลี้เกียจ	2531	74
	น้อย เจริญสุข	ชาย	ม.ปากจั่น ระนอง	ลี้เกียจ	2537	52
	ชำนาญ ชูยยัง	ชาย	ชอยสืบ ระนอง	บกเปียน	2537	41
	เด่น ภักดี	ชาย	ม.หินช้าง ระนอง	เกาะสอง	2531	50
	มู่ล่า ขุนภักดี	ชาย	ม.ไร่ใต้ ระนอง	เกาะสอง	2531	45
	ซากินัส จันดี	หญิง	ม.ปากเตรียม พังงา	เกาะสอง	2537	38

3.3.2.3 เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมคำศัพท์สำหรับทำรายการคำศัพท์เพื่อใช้ในสอบถามผู้บอกภาษาจากเอกสารดังต่อไปนี้ แบบสอบถามสำหรับสำรวจเสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้ ของธีระพันธ์ ล.ทองคำ (2520) พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา (2530) และ รายการคำศัพท์สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไท ของวิลเลียม เจ เกดเนีย (Gedney 1973) รวมทั้งได้เพิ่มเติมรายการคำศัพท์จากการได้ใช้ชีวิตประจำวันร่วมกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง และคำศัพท์จากการสังเกตการพูดคุยระหว่างคนไทยพลัดถิ่นด้วยกัน

การเก็บข้อมูลจะใช้แผ่นภาพประกอบประกอบคำถาม เช่น ภาพสัตว์ พืชผัก ฯลฯ และอุปกรณ์จริงที่ผู้บอกภาษาใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือน รวมทั้ง การสอบถามคำศัพท์ขณะที่ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้นอยู่ และใช้สัญลักษณ์ของ I.P.A. (International Phonetic Association) ในการบันทึกข้อมูล

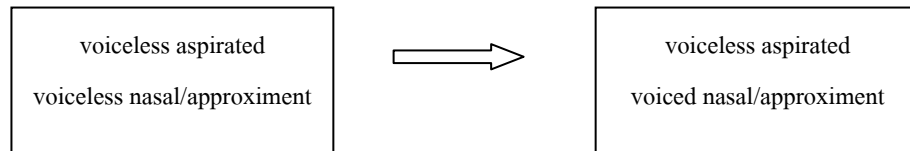
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เสียงทั้งระบบด้วยการฟัง ส่วนการวิเคราะห์ระดับเสียงวรรณยุกต์ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมวิเคราะห์เสียง (Praat) ประกอบกับการฟังเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ด้วย จากนั้น วิเคราะห์ระบบเสียงด้วยทฤษฎีสัทศาสตร์ (Phonemics) ในส่วนของระบบเสียงวรรณยุกต์นั้นผู้วิจัยใช้ กล้องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไทของเกดเนีย (Gedney 1973) ในการวิเคราะห์ ระบบเสียงวรรณยุกต์ซึ่งมีแนวคิดในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

กล้องเสียงวรรณยุกต์สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นตระกูลไทเป็นแนวคิดของ วิลเลียม เจ เกดเนีย (Gedney 1973) เพื่อศึกษาพัฒนาการและแบ่งกลุ่มภาษาถิ่นต่างๆ ในตระกูลไท โดยพิจารณาว่าเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไทมีความสัมพันธ์กับเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมที่ สืบสร้างขึ้นมา รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับลักษณะของพยางค์ด้วย ซึ่งเกดเนียได้แบ่งเสียงพยัญชนะ ต้นออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้

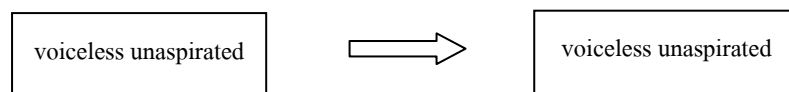
กลุ่มที่ 1 เสียงพยัญชนะต้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียงกัก-อโหมะพ่นลม (voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโหมะ (voiceless fricative) ได้แก่เสียง p^h t^h $tʃ^h$ k^h f s $ʃ$ h เสียง นาสิก-อโหมะ (voiceless nasal) เสียงเปิด-อโหมะ (voiceless approximant) เช่นเสียง hm (m) hn (n) hn ($ŋ$) hl (l) hr (r) hw (w) hj (j) ซึ่งเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นเสียงกัก-อโหมะพ่นลม (voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโหมะ (voiceless fricative) ได้แก่ เสียง

p^h t^h $tɕ^h$ k^h f s $ʃ$ h เสียงพยัญชนะนาสิก-โฆมะ (voiced nasal) และเสียงพยัญชนะเปิด-โฆมะ (voiced approximant) ได้แก่ m n $ɲ$ l r $ɹ$ w j ในภาษาไทยมาตรฐานเสียงเหล่านี้เป็นเสียงที่ใช้อักษรสูงหรืออักษรที่มี ห นำในการเขียน ได้แก่ ผ ถ ฐ จ ข ฝ ษ ศ ห หม หน หญ หง หล หร หว หย

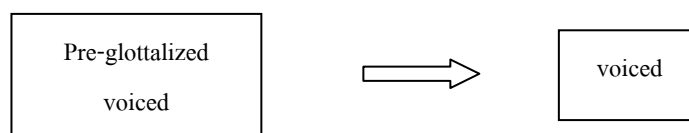
แผนภูมิที่ 3.1 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่หนึ่ง

กลุ่มที่ 2 เสียงพยัญชนะต้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียงกัก-อโฆมะไม่พ่นลม (voiceless unaspirated stop) ซึ่งเสียงพยัญชนะที่ปรากฏในปัจจุบันยังคงเป็นเสียงกัก-อโฆมะไม่พ่นลม (voiceless unaspirated stop) ได้แก่ p t $tɕ$ k ในภาษาไทยมาตรฐานเสียงเหล่านี้เป็นเสียงที่ใช้อักษรกลางในการเขียน ได้แก่ ป ต จ ก

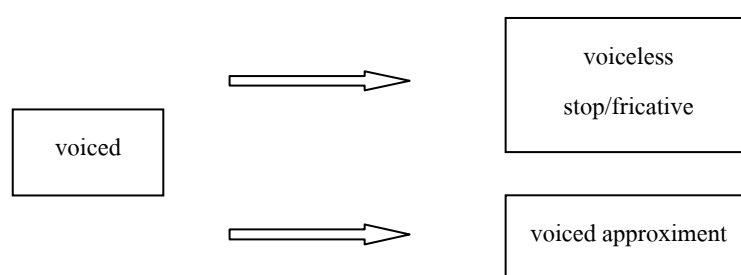
แผนภูมิที่ 3.2 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สอง

กลุ่มที่ 3 เสียงพยัญชนะต้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) เสียงกัก เส้นเสียงนำหน้าเสียงกัก-โฆมะ (Pre-glottalized voiced stop) หรือเสียงกัก-เส้นเสียงนำหน้าเสียงเปิด-โฆมะ (Pre-glottalized voiced) ได้แก่ $ʔb$ $ʔd$ $ʔw$ และ $ʔj$ ซึ่งเสียงพยัญชนะต้นที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นเสียงกัก-โฆมะ เสียงกัก-เส้นเสียง และเสียงเปิด-โฆมะ ได้แก่ b d $ʔ$ j ในภาษาไทยมาตรฐานเสียงเหล่านี้ใช้อักษรกลาง บ ด อ และ อย ในการเขียน

แผนภูมิที่ 3.3 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สาม

กลุ่มที่ 4 เสียงพยัญชนะต้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียงโหนะ (voiced) ได้แก่ b d ɖ g v z ɦ m n ɲ r l w j ซึ่งเสียงพยัญชนะต้นที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นเสียงเป็นเสียงอโหนะ (เฉพาะพยัญชนะเสียงกักและเสียงเสียดแทรก) ได้แก่เสียง p^h t^h tɕ^h k^h หรือเสียง p t tɕ k ในภาษาถิ่นตระกูลไทบางถิ่น เช่น ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไตลื้อ และเสียง f s h แต่สำหรับเสียงพยัญชนะนาสิกและเสียงพยัญชนะเปิดยังคงเป็นเสียงโหนะอยู่ในปัจจุบัน คือเสียง m n ɲ r l w j ในภาษาไทยมาตรฐานเสียงเหล่านี้ใช้อักษรคำทั้งหมดในการเขียน ได้แก่ พ ภ ท ธ ฒ ท ช ฌ ค ฦ ฟ ฮ ม น ญ ร ล ว ย

แผนภูมิที่ 3.4 เสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมและเสียงพยัญชนะต้นปัจจุบันกลุ่มที่สี่

นอกจากนี้เก็นยีได้จำแนกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมไว้ 5 กลุ่ม โดยจำแนกเป็นวรรณยุกต์ของพยางค์เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ วรรณยุกต์ A วรรณยุกต์นี้ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานจะเป็นคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับ วรรณยุกต์ B ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานจะเป็นคำที่มีรูปวรรณยุกต์เอกกำกับ วรรณยุกต์ C ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานจะเป็นคำที่มีรูปวรรณยุกต์โทกำกับ และวรรณยุกต์พยางค์ตาย 2 กลุ่มคือ พยางค์ตายที่มีเสียงสระเป็นเสียงยาว (DL) และพยางค์ตายที่มีเสียงสระเป็นเสียงสั้น (DS)

เมื่อนำกลุ่มเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 4 กลุ่มและเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 กลุ่มมาใส่ไว้ในตารางโดยเสียงพยัญชนะอยู่ในแนวนอน และเสียงวรรณยุกต์อยู่ในแนวตั้ง จึงได้กล่องเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ตารางที่ 3.2 กล่องเสียงวรรณยุกต์สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไท

	A	B	C	DL	DS
กลุ่มที่ 1					
กลุ่มที่ 2					
กลุ่มที่ 3					
กลุ่มที่ 4					

จากนั้นกำหนดคำศัพท์ตามช่องต่างๆ ในกล่องเสียงวรรณยุกต์ โดยคำศัพท์ชุดนี้ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากรายการคำศัพท์สำหรับทดสอบเสียงของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972) ชีรพันธ์ ล.ทองคำ และคณะ (2521 อ้างใน (จริยา, 2526 : 154) ซึ่งมีทั้งหมด 20 คำดังนี้

ตารางที่ 3.3 รายการคำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในงานวิจัยนี้

	A	B	C	DL	DS
กลุ่มที่ 1	ขา	ข่า	ข้า/ฆ่า	ขาด	ขัด
กลุ่มที่ 2	กา	แก้	ก้าน	ปวด	ปิด
กลุ่มที่ 3	ชบา	บ่า	บ้า	ขาด	บัตร
กลุ่มที่ 4	(หญ้า) กา	ค่า	ค้า	คาด	คัด

ผู้วิจัยสอบถามคำศัพท์โดยใช้รายการคำศัพท์ข้างต้นนี้ในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ จากนั้นบันทึกระดับเสียงของคำศัพท์แต่ละคำแล้วจึงวิเคราะห์การแตกตัวและการรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์เพื่อวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ต่อไป

3.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

คนไทยพลัดถิ่นในวิทยานิพนธ์นี้ หมายถึงกลุ่มคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณจังหวัดมะริด และจังหวัดเกาะสอง มณฑลตะนาวศรี สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และอพยพมาอาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาในปัจจุบัน

คนไทยกลุ่มนี้เมื่อกลับเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยจึงกลายเป็นคนไม่มีสัญชาติไทย ไม่มีสิทธิต่างๆ ตามที่พลเมืองไทยควรมี เช่น สิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิในการเดินทาง ฯลฯ และถูกเอารัดเอาเปรียบเป็นประจำ เช่น การเรียกเก็บเงินเพื่อเป็นสินบนในการขออนุญาตออกนอกพื้นที่

คำว่า “ไทยพลัดถิ่น” เป็นคำที่รัฐบาลไทยใช้เรียกคนกลุ่มนี้โดยระบุไว้ในทะเบียนสถานะบุคคลว่า “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” แล้วเรียกโดยย่อว่า “ไทยพลัดถิ่น” คนไทยพลัดถิ่นบางส่วนไม่พอใจคำเรียกนี้เท่าใดนัก แต่เพื่อให้ง่ายต่อการเรียกกลุ่มตนเองจึงจำเป็นต้องยอมรับเอาคำเรียกนี้ อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อระบุตนเองได้ว่าเป็นคนไทยกลุ่มหนึ่ง ในงานวิจัยและบทความนี้จึงใช้คำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” เพื่อหมายถึงกลุ่มคนดังกล่าว

บทที่ 4

คนไทยพลัดถิ่น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่น ดังที่ผู้วิจัยได้แสดงไว้ใน การทบทวนวรรณกรรม ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา การอพยพ การตั้งถิ่นฐาน และการใช้ ชีวิตของคนไทยพลัดถิ่นพอสมควร อย่างไรก็ตามเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวส่วนใหญ่ได้ผ่าน การศึกษาค้นคว้ามาเป็นระยะเวลานาน แม้จะมีงานวิจัยล่าสุดของจิรวุฒิ เสนาคำ ที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2550 แต่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2555) มีเหตุการณ์การต่อสู้เรียกร้องสิทธิของ กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจมากขึ้น อีกทั้งจาก การลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัย ทำให้ค้นพบข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารและงานวิจัยที่มีอยู่ เดิม เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัยของคนไทยในเขตลี้ภัย และเขตบกเปียน ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัย จึงนำเสนอเรื่องราวของคนไทยพลัดถิ่นเพิ่มเติมจากงานศึกษาวิจัยที่มีอยู่ เพื่อให้เห็นพลวัตของ กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

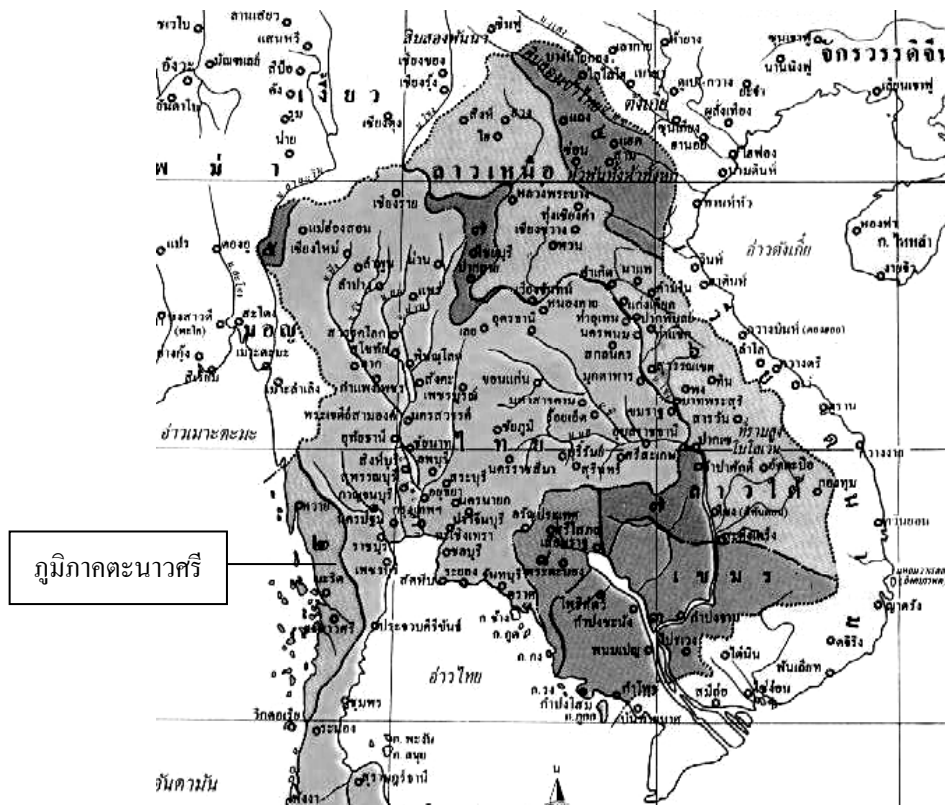
- 1) ภูมิภาคตะนาวศรีและถิ่นที่อยู่ของคนไทยในตะนาวศรี
- 2) ชุมชนคนไทยก่อนการจัดแบ่งแผนที่
- 3) การอพยพ และการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น
- 4) สถานะทางกฎหมาย คำเรียกกลุ่มคน และการแบ่งกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่น
- 5) ปัญหา และการแก้ปัญหาต่างๆ ของคนไทยพลัดถิ่น
- 6) ภาษาของคนไทยพลัดถิ่น

4.1 ภูมิภาคตะนาวศรีและถิ่นที่อยู่ของคนไทยในตะนาวศรี

ในหัวข้อนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิภาคตะนาวศรีและบริเวณต่างๆ ในภูมิภาคนี้ที่คนไทยพลัดถิ่นเคยอาศัยอยู่ดังต่อไปนี้

ภูมิภาคตะนาวศรีนั้นในปัจจุบันเป็นเขตการปกครองในระดับภูมิภาคอยู่ทางตอนใต้สุด ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยตั้งแต่จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง โดยมีเทือกเขาตะนาวศรี และแม่น้ำปากจั่น

เป็นแนวคัน และมีเขตการปกครองในระดับย่อยลงมาคือ ทวาย มะริด และเกาะสอง ดังแผนที่ในรูปที่ 4.1 ซึ่งเป็นแผนที่ของทองใบ แดงน้อย (2547)

รูปที่ 4.1 แผนที่แสดงภูมิภาคตะนาวศรี

พระบริหารเทพธานีก่่าวถึงเมืองทวาย มะริด ตะนาวศรีไว้ว่า เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ลำนํ้าคลองใหญ่ ลำนํ้าไหลมาจากยอดเขาตะวันตก เขตแดนจังหวัดเพชรบุรี มาบรรจบกับแม่น้ำตะนาวศรี (บริหารเทพธานี, พระ, 2508 : 681) เป็นเมืองที่ผลิตกัน “ครอบครอง” ระหว่างศูนย์กลางอำนาจต่างๆ ในหลายๆ ยุคหลายๆ สมัยด้วยกันตั้งแต่ยุคก่อนสุโขทัย

“เมืองทวายขึ้นกับอาณาจักรสุพรรณภูมิ ทวารดี และอาณาจักรสุโขทัย...ต่อมาอนุลงมาตีทวายและ ตะนาวศรี เมื่อพระยารามไทร พระอนุชาพระเจ้าแสนเมืองมิ่งเป็นกษัตริย์ ก็ทิ้งมะตะมะ กลับขึ้นไปพึ่งสาวดี ไทยแคว้น ได้จึงตีกลับคืนมาได้ ต่อมากรุงศรีอยุธยาเสียแก่บุเรงนอง ทวาย มะริด ตะนาวศรีก็ตกเป็นของพม่า” (บริหารเทพธานี, พระ, 2508 : 696)

หลังจากนั้นเมืองทวาย มะริด ตะนาวศรีก็ยังเป็นเมืองที่ไทย พม่า และมอญ “แย่งชิง” กันอีกหลายครั้ง จนกลับมาเป็นของไทยอีกครั้งในสมัยธนบุรีถึงสมัยรัตนโกสินทร์

“...ปรากฏในจดหมายเหตุว่าให้เมืองตะนาวศรีหนึ่ง เมืองมะริด
หนึ่ง รวมกับเมืองอื่นๆ อีกสิบเอ็ดเมือง ขึ้นกลาโหม”

(บริหารเทพธานี, พระ, 2508 : 695)

ต่อมาไทยเสียตะนาวศรีให้แก่พม่าอีกครั้งในรัชสมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อ พ.ศ.2336 และเมื่อ
อังกฤษแผ่ขยายอำนาจเข้ามาพม่า อังกฤษจึงได้เมืองทวาย มะริด ตะนาวศรีไปด้วย ในปีพุทธศักราช
2369 (บริหารเทพธานี, พระ, 2508 : 680-682)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าเอกสารทางประวัติศาสตร์ข้างต้นได้กล่าวว่ามีภาคตะนาวศรีเคย
เป็นดินแดนที่ไทยครอบครอง แต่ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรี
ก่อนที่จะอพยพเข้ามาประเทศไทยในปัจจุบันกับชาวสยามที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวตั้งแต่สมัยสุโขทัย
เป็นกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

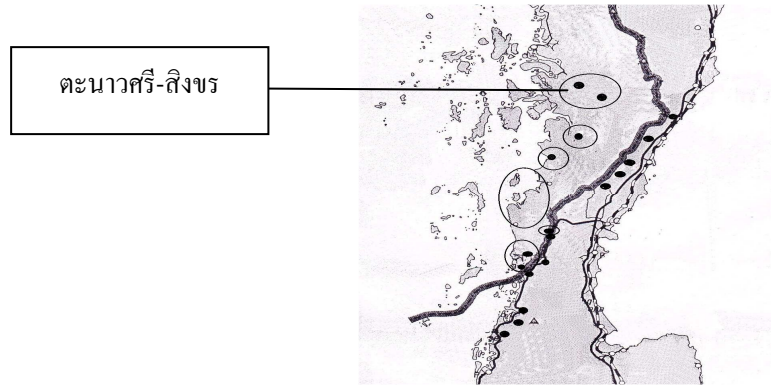
หลักฐานที่ยืนยันได้ว่ามีคนไทยอาศัยอยู่ในตะนาวศรีก่อนที่สยามจะทำสนธิสัญญาเพื่อ
ปักปันเขตแดนกับอังกฤษในปีพุทธศักราช 2411 คือ Imperial Gazetteer of India ซึ่งเป็นเอกสารที่
จัดทำโดยข้าราชการและนักวิชาการอังกฤษในฐานะเจ้าอาณานิคม ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 จนถึง
ต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่สยามและอังกฤษจะตกลงทำอนุสัญญาว่าด้วยเรื่อง “กำหนดเขต
แดนบนพื้นแผ่นดินใหญ่ระหว่างราชอาณาจักรสยามกับมณฑลของอังกฤษ” ปีพุทธศักราช 2411
เอกสารดังกล่าวได้ระบุว่ามีการที่พูดภาษาสยามอาศัยอยู่ในเมืองมะริด (Murgui) ตะนาวศรี
(Tenasserim) บกเปียน (Bokpyin) และมะลิวัน (Maliwan) และประชากรที่พูดภาษามาเลย์ตามเกาะต่างๆ
ในภูมิภาคตะนาวศรี (Imperial Gazetteer of India Vol.8 : 263 ; Vol.17 : 90, 298 ; Vol.23 : 278 - 279)

จากเอกสารดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าก่อนการทำสนธิสัญญาปักปันเขตแดนในปี
พุทธศักราช 2411 มีคนไทยอาศัยอยู่ที่เมืองมะริด ตะนาวศรี บกเปียน และมะลิวัน รวมถึงคนไทยที่
พูดภาษามลายูถิ่นอาศัยอยู่ตามเกาะต่างๆ ของภูมิภาคตะนาวศรี

จากการลงเก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัย และการทบทวนงานวิจัยของจิรวุฒิ เสนาคำ
(2550ข, 2550ค) พบว่าคนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา
อพยพมาจากบริเวณลุ่มแม่น้ำตะนาวศรี และเมืองสิงขร ลุ่มแม่น้ำล้งเกีย อำเภอบกเปียน ตำบลหมา
ราง อำเภอมะลิวัน และ อำเภอเกาะสอง

อนึ่งแผนที่แสดงถิ่นที่อยู่ของคนไทยพลัดถิ่นที่ผู้วิจัยจะแสดงต่อไปนี้เป็นแผนที่จาก
Collins, 2005 ซึ่งผู้วิจัยนำมาดัดแปลง

4.1.1 ตะนาวศรี – สิงขร

รูปที่ 4.2 แผนที่แสดงบริเวณตะนาวศรี-สิงขร

คำว่า “ตะนาวศรี” เป็นชื่อที่ใช้เรียกสถานที่ต่างๆ หลายสถานที่ เช่น ชื่อเทือกเขา คือ เทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งปัจจุบันใช้เป็นแนวกันเขตแดนระหว่างไทย-พม่า ชื่อแม่น้ำซึ่งมีต้นน้ำมาจาก เทือกเขาตะนาวศรี แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่เมืองมะริด ชื่อเขตการปกครองระดับภูมิภาคซึ่งมี เขตการปกครองย่อยลงมาคือทวาย มะริด และเกาะสอง รวมทั้งเป็นชื่อเมืองด้วยคือเมืองตะนาวศรี ในอดีตเมืองนี้เป็นเมืองใหญ่มีเมืองอื่นๆ เช่น มะริดมาขึ้นอยู่ด้วย แต่ต่อมาอังกฤษลดระดับลงให้เป็น เมืองเล็กปัจจุบันเป็นเมืองที่ขึ้นอยู่กับมะริด (บริหารเทศาณิ, พระ 2508 : 682) เมืองตะนาวศรีใน อดีตเป็นเมืองที่สำคัญมากเพราะเป็นแหล่งพักสินค้าที่มาจากอันดามัน สมัยสมเด็จพระนเรศวร มหาราชโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีไสยณรงค์ไปปกครอง (บ.ธรรมบุตร 2542 : 99 - 100)

ตะนาวศรีในหัวข้อนี้หมายถึงเมืองตะนาวศรีซึ่งเป็นเมืองที่ขึ้นอยู่กับจังหวัดมะริด ในตัวเมืองของอำเภอตะนาวศรีมีคนไทยอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก อำเภอตะนาวศรีมีตำบลทั้งหมด 7 ตำบล ในจำนวนนี้มี 4 ตำบลที่ปัจจุบันยังมีคนไทยอาศัยอยู่เป็นจำนวนหลายหมื่นคน ส่วนอีก 3 ตำบลมีคนไทยอาศัยอยู่ประปราย แต่สันนิษฐานได้ว่าแต่เดิมพื้นที่ของเมืองตะนาวศรีนี้น่าจะเคยมี คนไทยอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเพราะชื่อตำบลเป็นชื่อภาษาไทย (บ.ธรรมบุตร 2542 : 45, 97-100) ดังชื่อตำบลต่อไปนี้

1) ตำบลสิงขรเป็นตำบลที่ใหญ่ที่สุดในอำเภอตะนาวศรี ประชากรของสิงขรเป็นคน ไทยเกือบทั้งหมด สิงขรเป็นเมืองเก่า ในปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองและคูเมืองอยู่ พระบริหารเทศาณิ บันทิกถึงเมืองสิงขรไว้ในพงศาวดารว่า “เป็นเมืองที่อยู่บนที่สูงด้านตะวันตกของเทือกเขา ตะนาวศรี เป็นเมืองอยู่ระหว่างเมืองสองเมืองคือ เมืองตะนาวศรี และเมืองประจวบคีรีขันธ์ สมัยใด เมืองตะนาวศรีเป็นของไทย สิงขรก็เป็นเมือง เมื่อเมืองตะนาวศรีเป็นของพม่า สิงขรก็เป็นด่าน” (พระบริหารเทศาณิ 2508 : 708)

เนื่องจากตำบลสิงขรเป็นตำบลที่ใหญ่ที่สุดในตะนาวศรี ผู้วิจัยจึงเรียกบริเวณที่คนไทยที่อยู่ในอำเภอตะนาวศรีทั้งหมดว่า “ตะนาวศรี-สิงขร” อีกทั้งเมื่อผู้วิจัยสอบถามคนไทยพลัดถิ่นว่ามาจากที่ไหน หากคนไทยพลัดถิ่นผู้นั้นมาจากตัวอำเภอตะนาวศรีก็จะตอบว่ามาจาก “ตะนาวศรี” แต่หากมาจากตำบลอื่นๆ เช่น มุกโพรง ก็มักจะตอบว่ามาจาก “สิงขร” หรือไม่ก็มาจาก “ตะนาวศรี” การซักถามจึงต้องถามเฉพาะเจาะจงว่ามาจากที่ไหน บ้านอะไร จึงจะได้รับคำตอบที่ละเอียด ชื่อตะนาวศรี-สิงขรจึงเป็นชื่อแทนผู้คนที่มาจากบริเวณนี้

2) ตำบลวังใหญ่ บ.ธรรมนูญ (2542 : 98) กล่าวว่าในเขตตำบลวังใหญ่มีหลายหมู่บ้าน บางหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านคนไทยทั้งหมด บางหมู่บ้านก็เป็นหมู่บ้านผสม เช่น บ้านป่ากระบะ เป็นหมู่บ้านที่มีทั้งคนมอญและคนไทยอยู่ด้วยกัน บ้านลัมะแ挺 เป็นหมู่บ้านคนไทย คำว่า “มะแ挺” เป็นภาษาพม่าหมายถึง “ห้วย” คำว่า “ลัม” ก็หมายถึง “ลำห้วย” (น้อย อบเทียร คนไทยพลัดถิ่น ประจวบศิริจันทร์-สัมภาษณ์) ห้วยมะแ挺นี้ไหลลงแม่น้ำสิงขร

3) ตำบลทุ่งทองกลาง หรือทุ่งหลวง น้ำจากลำมะแ挺จะไหลลงแม่น้ำสิงขรที่ตำบลทุ่งทองกลางนี้

4) ตำบลมุกโพรง บางคนเรียกว่า “สมุโพรง” หรือบางคนเรียก “จุมโพรง”

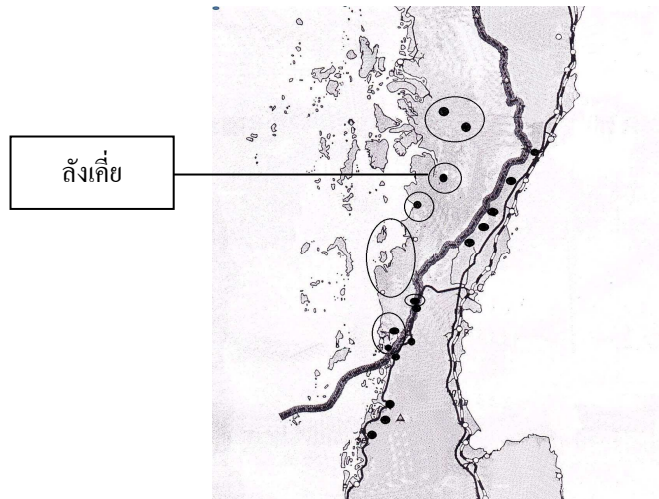
5) ตำบลเกาะบาก หรือกอบาก ชื่อ “เกาะบาก” นี้มาจากตำบลที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำที่ไหลแยกออกเป็นสองทาง จึงมีลักษณะเหมือนเกาะ บ.ธรรมนูญ (2542 : 98) กล่าวว่า “เกาะบาก” มีฐานะเป็นกิ่งอำเภอ มีประชากรคนไทยอยู่น้อย ส่วนใหญ่เป็นคนพม่า และที่นี่มีกองพันทหารพม่าตั้งอยู่ด้วย

6) ตำบลคลองใหญ่อยู่ที่แม่น้ำตะนาวศรี ที่เรียกว่าคลองใหญ่ เนื่องจากคนไทยในตะนาวศรีเรียกแม่น้ำว่า “คลอง” ไม่เรียกว่าแม่น้ำ ส่วนคำว่า “ใหญ่” นั้นมาจากแม่น้ำตะนาวศรีที่แบ่งออกเป็นสองสาย สายหนึ่งคือ แม่น้ำตะนาวศรีใหญ่ หรือเรียกว่าคลองตะนาวศรี หรือคลองใหญ่ อีกสายหนึ่งคือแม่น้ำตะนาวศรีน้อย หรือแม่น้ำสิงขร หรือคลองสิงขร หรือคลองน้อย มีประชากรคนไทยไม่มาก ส่วนใหญ่อยู่ปะปนกันกับคนพม่า และกะเหรี่ยงที่ตำบลคลองใหญ่ยังมีคน “ลาว” หรือ “ไทยอีสาน” อยู่ด้วยที่หมู่บ้าน “ท่าตะเฆะ” เป็นคนอีสานทั้งหมู่บ้าน ประมาณ 500 คน (บ.ธรรมนูญ 2508 : 100)

7) ตำบลคลองน้อยอยู่ที่แม่น้ำตะนาวศรีน้อย มีคนไทยอาศัยอยู่น้อย ส่วนใหญ่อยู่ปะปนกับคนพม่า และกะเหรี่ยง (เทียบ ประกอบปราบ คนไทยพลัดถิ่นประจวบศิริจันทร์-สัมภาษณ์)

คนไทยที่ตะนาวศรี-สิงขรจะทำนา ทำไร่ ทำสวน ทุกครอบครัวจะมีที่ทำกินของตนเอง ส่วนการใช้แรงงานเพื่อทำการเกษตรจะใช้วิธีลงแขก แต่ละบ้านจะผลัดกันไปช่วยกันทำงาน ทุกบ้านมักจะมีสวนหรือที่ดินสำหรับทำกินของตนเอง ไม่ค่อยมีใครทำงานรับจ้าง (น้อย อบเทียร, วุ่น สุขแสงทอง (คนไทยพลัดถิ่นประจวบศิริจันทร์) - สัมภาษณ์)

4.1.2 ลังเคีย

รูปที่ 4.3 แผนที่แสดงบริเวณลังเคีย

บริเวณตะนาวศรี-สิงขรที่กล่าวมาจะอยู่ในจังหวัดมะริด แต่พอถดถอยมาเป็นระยะทางเดินเท้า (ผ่านป่า) หนึ่งวันจะเป็นลังเคีย เมื่อครั้งที่คนไทยยังอยู่ในมณฑลตะนาวศรีนั้น ตั้งแต่ตำบลลังเคีย บกเปียน หมาราง มะลิวัน ลงมาจนถึงเกาะสอง จะอยู่ในเขตจังหวัดเกาะสอง เดิมเกาะสองเป็นอำเภอขึ้นกับมะริด ต่อมาจึงแยกเป็นจังหวัด โดยมี 3 อำเภอเป็นเขตการปกครองย่อยคือ บกเปียน หมาราง และอำเภอเมืองเกาะสอง ลังเคียมีฐานะเป็นตำบลขึ้นอยู่กับอำเภอบกเปียน และปัจจุบันลังเคียมีฐานะเป็นอำเภอและขึ้นกับจังหวัดมะริด และมีคนไทยเหลืออยู่ไม่กี่ครอบครัวเท่านั้น¹

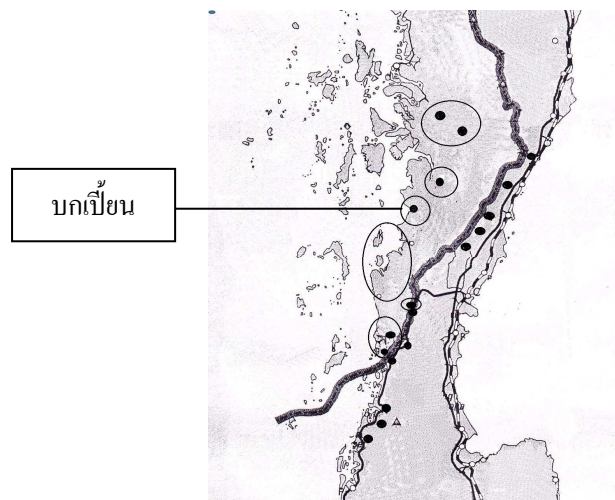
คำว่า “ลังเคีย” คนไทยที่มาจากตำบลลังเคียนี้สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นคำภาษาพม่า แต่ไม่มีใครทราบว่ามีความหมายว่าอะไร และมักจะกล่าวว่าตนเองมาจากบกเปียน (เป็นอำเภอที่ลังเคียขึ้นอยู่-ผู้วิจัย) หรือไม่ก็บอกชื่อบ้านไปเลย แต่คนบกเปียนและคนไทยจากที่อื่นๆ ในตะนาวศรีมักจะเรียกคนที่มาจากตำบลลังเคียว่า “คนลังเคีย” แต่คนไทยที่ลังเคียจะเรียกตำบลนี้ว่า “ป่าจาก” (ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์) กรณีนี้ อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตัวเมืองที่ตำบลลังเคียเองไม่มี แต่เขาเรียกห้อยมที่อยู่บริเวณนั้นซึ่งมีทั้งหมด 22 หมู่บ้านว่าลังเคีย (อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์ ชาวบ้านอำเภอกระบุรี-สัมภาษณ์) เช่น บ้านบ้องซอน บ้านไม้เอน บ้านหินกอง บ้านเขาพัง เป็นต้น ส่วนแม่น้ำที่ผ่านบริเวณ 22 หมู่บ้านนี้เรียกว่าแม่น้ำลังเคีย

¹ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้หญิงคนไทยพลัดถิ่นที่เพิ่งมาจากลังเคียได้สองสัปดาห์ แต่คนไทยพลัดถิ่นผู้นี้ไม่ประสงค์จะมีชื่อปรากฏอยู่ในงานวิทยานิพนธ์นี้

คนไทยที่ลี้ภัยจะทำการเกษตร และเป็นเกษตรแบบพึ่งพาตนเอง ดังข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ว่า “ข้าวปลาอาหารไม่ต้องใช้เงินซื้อ จะใช้เงินซื้อเพียงแค่น้ำมันและเกลือเท่านั้น” (สาว ปรีชานนท์-สัมภาษณ์) ส่วนใหญ่จะปลูกพืชที่สามารถนำมาใช้หรือนำมาเป็นอาหารได้ เช่น พริก มะม่วง หนามขมิ้น มะพร้าว มะอึก และทำนา (รวย ภูวณั คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์)

คนไทยพลัดถิ่นจากลี้ภัยเมื่อย้ายเข้ามาอยู่ในประเทศไทยแล้วหลายครอบครัวได้เปลี่ยนจากการปลูกข้าวในนามาทำข้าวไร้แทน (ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์) โดยเฉพาะคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เนื่องจากที่ดินส่วนใหญ่ที่จับจองได้จะไม่ไร่ที่ราบลุ่มที่สามารถให้น้ำขังเพื่อที่จะปลูกข้าวในนาได้จึงต้องหันมาปลูกข้าวไร้แทน

4.1.3 บกเปียน

รูปที่ 4.4 แผนที่แสดงบริเวณบกเปียน

“บกเปียน” หรือ “ปกเปียน” เป็นเมืองมีฐานะเป็นอำเภอ ขึ้นอยู่กับจังหวัดเกาะสองอยู่ทางตะวันตกของภูมิภาคตะนาวศรี มีพื้นที่ติดกับทะเลอันดามัน ตามคำบอกเล่าของคนบกเปียนว่า เมืองบกเปียนเป็นเมืองที่ก่อตั้งขึ้นมานานกว่า 200 ปีแล้ว โดยคนไทยกลุ่มหนึ่งจากเมืองถลางชักชวนกันไปตั้งหลักปักฐานที่นั่นตั้งแต่สมัยสงคราม 9 ท้าหรือศึกถลาง เพราะสงครามที่ทำให้ข้าวยาก หนามแพงผู้คนอดอยากทำให้ต้องอพยพโยกย้ายไปตั้งถิ่นฐานใหม่ เมื่อตั้งเมืองขึ้นได้ประชาชนอยู่ดีมีสุขคนจากที่อื่นทราบข่าวจึงย้ายเข้าไปอยู่ในบกเปียนจนกลายเป็นเมืองใหญ่ (จุน จันทรวิเชียร คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

คนไทยที่บกเปียนมีทั้งกลุ่มคนที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม กลุ่มคนไทย-มุสลิมในบกเปียนทั้งหมดอาศัยอยู่ตามเกาะหรือไม่กี่พื้นที่ชายหาดหรือใกล้ชายหาด เช่น เกาะม่วง

เกาะโหนดแก้ว หรือบ้านแหลมนอก ส่วนกลุ่มคนไทย-พุทธในบกเปี่ยนส่วนมากมักจะอาศัยอยู่ในเมือง เช่น บ้านห้างปรุ บ้านตลาดสุหรี แต่มีบางหมู่บ้านของคนไทย-พุทธที่อยู่ริมหาดเช่นกัน เช่น บ้านคลองเข้ บ้านอ่าวลึก บ้านปลายหวาย และบางหมู่บ้านกลุ่มคนไทย-พุทธและไทย-มุสลิมอยู่ร่วมกันในหมู่บ้านเดียวกัน แต่ลักษณะนี้ไม่ค่อยมากเนื่องจากคนพุทธที่เข้าไปอยู่ในบ้านมุสลิมส่วนใหญ่จะเป็นการแต่งงานเข้าไปและจะเปลี่ยนศาสนาเป็นอิสลาม (จูน จันทรวิเชียร, มณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์) หากหมู่บ้านที่มีมุสลิมกับพุทธอยู่ด้วยกันมักจะแยกส่วนกันอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน

มณฑา สุพรรณรัตน์ กล่าวว่าคนมุสลิมจะเอาเคยและปลาเข้ามาในหมู่บ้านคนพุทธเพื่อแลกกับกล้วยและผัก “บางทีก็ซื้อเป็นเงินเหมือนกันแต่ไม่ค่อยมาก เราคนไทยไม่เก็บเงินพม่าเยอะ เงินมันตายบ่อย ถ้าแขกไม่มาแต่เราอยากได้เคยหรือปลาเราก็ไปหาที่หมู่บ้านเหมือนกัน”² (มณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

บกเปี่ยนมีตำบลอยู่ทั้งหมด 5 ตำบล คือตำบลลั้งเคีย ตำบลคลองเข้ ตำบลบกเปี่ยน ตำบลห้างเคียน และตำบลอ่าวบ้า (ตำบลลั้งเคียกล่าวไปแล้วให้หัวข้อ 4.1.2) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ตำบลคลองเข้อยู่ถัดลงมาจากรัฐบาลลั้งเคียทางตะวันตกเฉียงใต้ เป็นตำบลเล็กๆ มีเพียง 5 หมู่บ้าน คือ น้ำเค็ม ก่อนด้าว คลองเข้ แหลมม่วง และแหลมนอก บ้านน้ำเค็มและก่อนด้าวมุสลิมและพม่าอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน บ้านคลองเข้และแหลมม่วงเป็นหมู่บ้านคนไทยพุทธ และบ้านแหลมนอกเป็นไทยมุสลิม (จ่านาญ ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

2) ตำบลบกเปี่ยนอยู่ทางใต้ของตำบลคลองเข้เป็นตำบลใหญ่มีหมู่บ้านถึง 15 หมู่บ้าน เช่น หมู่บ้านบกเปี่ยน บ้านทุ่งย่น คนในตำบลนี้ส่วนมากเป็นคนไทยพุทธ และส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน เช่น บ้านบกเปี่ยน บ้านทุ่งพี เป็นต้น (จ่านาญ ชูยยัง, มณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

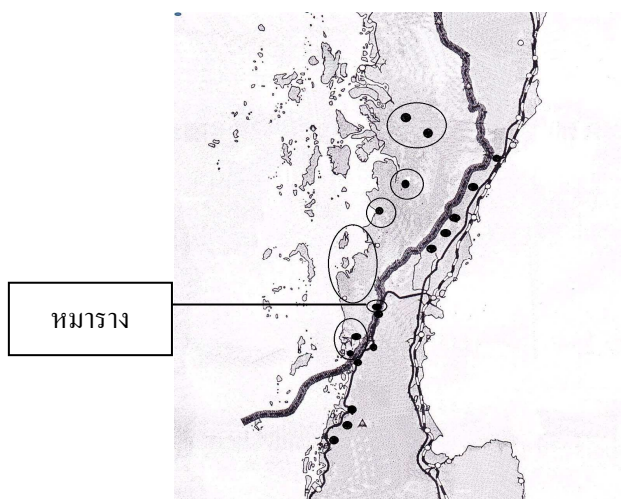
3) ตำบลห้างเคียนอยู่ถัดมาจากรัฐบาลบกเปี่ยน ตำบลนี้จะมีผู้คนหลากหลายทั้งคนไทยพุทธที่มีเชื้อสายจีน คนไทยมุสลิม คนพม่า และคนกะเหรี่ยง คนจีนมักจะอยู่ที่บ้านห้างปรุ บ้านห้างเคียน ตลาดสุหรี คนพม่าจะอยู่ที่ตลาดสุหรีแต่มีจำนวนไม่มาก ส่วนใหญ่เพิ่งย้ายมาทีหลัง คนกะเหรี่ยงอยู่ที่บ้านห้างปรุจะอยู่ร่วมกับคนไทย ส่วนคนไทย-มุสลิมหรือมลายูมักจะอยู่บริเวณชายหาดหรือเกาะ เช่น เกาะโหนดแก้ว เกาะหวายแดง บ้านอ่าวลึก เป็นต้น (จูน จันทรวิเชียร คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

² คำว่า “เงินตาย” มณฑา สุพรรณรัตน์ และสาขานี พูนภักดี อธิบายว่าหมายถึงรัฐบาลพม้ามักประกาศยกเลิกธนบัตรและเหรียญที่ใช้แล้วประกาศใช้ธนบัตรและเหรียญชุดใหม่บ่อยครั้งทำให้ธนบัตรและเหรียญชุดเก่าไม่สามารถใช้แลกเปลี่ยนได้อีกต่อไป (มณฑา สุพรรณรัตน์, สาขานี พูนภักดี-สัมภาษณ์)

4) ตำบลอ่าวบ้านดอนอยู่ติดทะเล คนไทยที่อยู่ในตำบลนี้ส่วนใหญ่เป็นคนไทย-มุสลิม และหมู่บ้านมักตั้งอยู่ริมหาดหรือเกาะ เช่น บ้านหาดหญ้า บ้านคลองหลา เกาะเต่าหญ้า เป็นต้น บางหมู่บ้านพูดทั้งภาษาไทยและมลายู เช่น เกาะเต่าหญ้า (มุสา ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

การทำมาหากินของคนไทยในบกเป็ยน คือ การทำเกษตร และการทำประมง โดยคนไทย-พุทธส่วนใหญ่ทำสวนและทำไร่ ปลูกพืชที่เอาไว้ใช้เอาไว้กิน เช่น มะละกอ จำปา ขนุน หนากพรึก เป็นต้น ส่วนคนไทย-มุสลิมนอกจากทำสวนทำไร่แล้วยังทำประมงชายฝั่งด้วย (สุทิน กิ่งแก้ว, จุน จันทรวิเชียร คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

4.1.4 หาราง

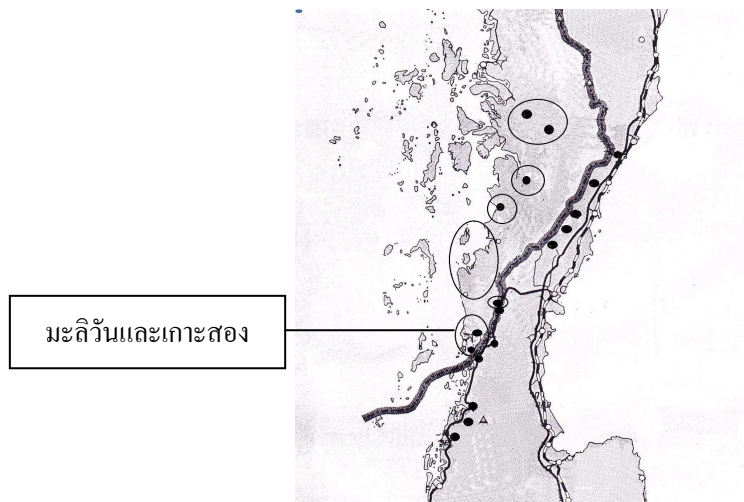

รูปที่ 4.5 แผนที่แสดงบริเวณหมาราง

“หมาราง” หรือ “มะราง” มีฐานะเป็นอำเภอขึ้นอยู่กับจังหวัดเกาะสอง (แต่มีคนไทยพลัดถิ่นบางคนกล่าวว่าหมารางเป็นตำบลขึ้นกับอำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง) พื้นที่ของหมารางอยู่ตรงข้ามกับกับอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีเพียงแม่น้ำปากจั่นคั่นกลาง และเป็นช่วงต้นของแม่น้ำ ความกว้างของแม่น้ำที่คั่นกลางระหว่างทั้งสองอำเภอจึงไม่มากสามารถใช้เรือแจวข้ามไปมาได้ อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์ เป็นคนที่เกิดที่บ้านลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ยืนยันว่าตอนเด็กๆ การข้ามแม่น้ำไปมาระหว่างหมารางและกระบุรีเป็นเรื่องปกติ บางคนบ้านอยู่กระบุรีแต่มีสวนอยู่หมารางตอนเช้าก็แจวเรือข้ามมาที่สวนตอนเย็นก็แจวเรือกลับบ้าน เด็กที่หมารางจะมาเรียนในหนังสือในกระบุรีตอนเช้าและลงเรือข้ามกลับไปตอนเย็น คนกระบุรีและหมารางจึงรู้สึกว่าเป็นคนในชุมชนเดียวกัน (อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์ ชาวบ้านอำเภอกระบุรี-สัมภาษณ์)

การทำมาหากินในหमारางก็จะคล้ายๆ กับคนไทยที่อื่นๆ ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้คือการทำสวน ทำไร่ แต่ที่หमारางมีป่าชายเลนซึ่งมีต้นจากขึ้นเป็นจำนวนมาก คนหमारางจึงประกอบอาชีพจากป่าจากด้วยเช่น ทำดับจาก ทำน้ำตาลจาก หรือเอาใบมาฉาบเป็นยาสูบ การทำผลิตภัณฑ์จากต้นจากเป็นอาชีพที่คนหमारางและคนกระบุรีทำกันทั่วไป

4.1.5 มะลิวัน

รูปที่ 4.6 แผนที่แสดงมะลิวันและเกาะสอง

“มะลิวัลย์” หรือ “มะลิวัน” เป็นตำบลขึ้นกับอำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง พระบริหารเทพธานีกล่าวว่า

“มะลิวันเป็นเมืองชายทะเลหน้านอก อยู่ใต้เมืองมะริดลงไป ในสมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อเสียตะนาวศรีไปแต่ยังคงเหลือมะลิวัน ต่อมาอังกฤษมาปักปันเขตแดน ก็มาปักเอาคลองปากจั่นเป็นแดน...เราไม่ได้ได้แย้ง เมืองมะลิวันจึงตกเป็นของอังกฤษแล้วมาตกทอดเป็นมรดกให้พม่าไป” (บริหารเทพธานี, พระ, 2508 : 706-707)

ตัวเมืองมะลิวันนั้นตั้งอยู่ที่ “สี่สิบสามไมล์” คำว่า “ไมล์” คือคำว่า “ไมล์” ในจังหวัดเกาะสองมาจากการยึดตัวเมืองเกาะสองเป็นศูนย์กลางและเรียกสถานที่ต่างๆ ตามระยะห่างจากเกาะสอง เช่น บ้านสิบไมล์ คือห่างจากเกาะสองสิบไมล์ คนไทยที่อยู่เกาะสองเมื่อออกเสียงคำว่า “ไมล์” จะออกเสียงเป็นเสียงเดียวกับคำว่า “ไมล์” สำหรับอาณาเขตของตำบลมะลิวันนั้นนับตั้งแต่ “สิบเก้าไมล์” ไปจนถึง “สามสิบเอ็ดไมล์”

4.1.6 เกาะสอง

เกาะสองตั้งอยู่ปลายแหลมในทะเลหน้านอก ตรงลำแม่น้ำกระ เดิมเรียกกันว่าเกาะสอง ต่อมาเมื่ออังกฤษได้ไปจากไทย แล้วเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า เกาะวิกตอเรีย (บริหารเทศาณิ, 2508 : 711) เกาะสองมีฐานะเป็นจังหวัด มีอำเภอบกเปียน อำเภอหาราง และอำเภอเมืองเกาะสองขึ้นอยู่ด้วย

เกาะสองในที่นี้หมายถึงเฉพาะอำเภอเมืองเกาะสองเท่านั้น อำเภอเมือง หรืออำเภอเกาะสอง เป็นอำเภอใหญ่มีตำบลอยู่หลายตำบลที่ขึ้นอยู่ด้วยคือ ตำบลเกาะสอง ตำบลบางซ่อน ตำบลลามา ตำบลสิบไม้ ตำบลช้างพัง ตำบลอ่าวบัว และตำบลมะลิวัน (ในหัวข้อที่ 4.1.5 ได้กล่าวถึงตำบลมะลิวันไปแล้ว) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ตำบลเกาะสองอยู่บริเวณปลายแหลมมีลักษณะเป็นเมือง ส่วนใหญ่คนในเมืองเป็นคนไทยพุทธ และคนพม่า บ้านคนไทยพุทธจะอยู่ที่บ้านหนึ่งไม้ บ้านหัวแหลม (ตรงปลายสุดของแหลมเกาะสอง) และบ้านสามไม้ คนไทยพุทธที่อยู่ตำบลเกาะสองเป็นคนเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนเหมือนกับคนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย คนไทยที่บ้านสามไม้มีอยู่เพียง 5-6 ครอบครัว (โกซอง อ้างในฐิรุฒิ 2549 : 28-29)

2) ตำบลลามาอยู่ถัดมาจากเกาะสองขึ้นทางเหนือโดยเส้นทางตะวันตก เมื่อผ่านบ้านสามไม้แล้วจะถึงตำบลลามา หากหันไปทางทะเลอันดามันจะเห็นเกาะชุนตงหรือเกาะชินตง คนที่อาศัยอยู่บนเกาะนั้นเป็นคนไทยมุสลิม พูดภาษามลายูถิ่นและภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งเกาะ ประกอบอาชีพด้วยการทำประมงชายฝั่ง พื้นที่จากฝั่งถัดเข้ามายังแผ่นดินช่วงกึ่งกลางระหว่างฝั่งตะวันตกและตะวันออกของเกาะสองคือหมู่บ้านตรงปากคลองลามา เรียกว่า “กำปงลามา” คนไทยพุทธที่อยู่ในตำบลลามาจะอยู่ที่บ้านเจ็ดไม้ซึ่งจะอยู่เข้ามากลางแผ่นดินไม่ได้อยู่ติดหาด (หมาด เชิงสมุทร คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

3) ตำบลบางซ่อนอยู่ติดชายฝั่งทางตะวันออกของภูมิภาคตะนาวศรี หากเลยขึ้นมาจากตำบลลามาและบ้านเจ็ดไม้ แล้วข้ามมาฝั่งตะวันออกจะพบตำบลบางซ่อน ซึ่งประกอบด้วยบ้านเขาพัง บ้านคลองกลอย บ้านทรายจีน และบ้านบางซ่อน จากบ้านเขาพัง บ้านคลองกลอย บ้านทรายจีนบ้านนี้ เมื่อหันหน้าไปทางทิศตะวันออกจะเห็นจังหวัดระนอง เดิมทั้งสามหมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านคนไทยมุสลิม แต่ปัจจุบันย้ายออกไปหมดแล้ว โดยย้ายไปอยู่ที่จังหวัดระนอง เช่น บ้านหินช้าง เป็นต้น ส่วนที่บ้านบางซ่อนเป็นหมู่บ้านผสมทั้งไทย-พุทธและไทย-มุสลิม หมู่บ้านนี้อยู่ติดทะเลฝั่งตะวันออกของเกาะสอง ปัจจุบันนี้คนไทยในหมู่บ้านย้ายออกไปหมดแล้วและไม่ทราบว่าเป็นอยู่ที่ใด (เส่ ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

4) ตำบลสิบไม้อยู่ทางชายฝั่งตะวันตกขนานกับตำบลบางซ่อน ตำบลนี้ทั้งตำบลเป็นที่อยู่ของคนไทยมุสลิม หรือไทยมลายู พูดภาษามลายูถิ่นและภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งตำบล ดำรงชีพด้วยการทำประมงชายฝั่ง และทำสวน (เดิน ภัคดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

5) ตำบลช้างพังอยู่ทางชายฝั่งตะวันตกขนานกับตำบลมะลิวันซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันออก ประชากรอาศัยอยู่ที่บ้านหาดยาว บ้านแม่ปะเต๊ะ เป็นต้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำประมงและทำสวน ประชากรในตำบลนี้เป็นคนไทยมุสลิมทั้งหมดเหมือนกับตำบลสิบไม (มา๊ะ หมักหมั่น คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

6) ตำบลอ่าวใหญ่อยู่เหนือตำบลช้างพัง ประชากรเป็นคนไทย-มุสลิมทั้งตำบล ทางทิศเหนือของตำบลอ่าวใหญ่ คือตำบลอ่าวบ้า อำเภอบกเป็ยน ซึ่งได้กล่าวถึงไว้แล้วในหัวข้อ 4.1.3

4.2 ชุมชนคนไทยก่อนการขีดแบ่งแผนที่

หัวข้อนี้เป็นการนำเสนอภาพรวมของชุมชนของคนไทยทั้งสองฝั่งของเทือกเขาตะนาวศรี และแม่น้ำปากจั่นก่อนการขีดแบ่งแผนที่ โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็นสองส่วนดังนี้ 4.2.1 นำเสนอเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยในภูมิภาคตะนาวศรีกับคนไทยในประเทศไทย 4.2.2 นำเสนอการสร้างอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยในภูมิภาคตะนาวศรี

4.2.1 ความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยในภูมิภาคตะนาวศรีกับคนไทยในประเทศไทย

แม้ในพงศาวดารของพระบริหารเทพธานีและพงศาวดารเรื่องไทยรบพม่า (บริหารเทพธานี 2508, ดำรงราชานุภาพ 2545) จะอ้างว่าภูมิภาคตะนาวศรีนั้นเป็นของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่ในความเป็นจริงรัฐหรืออาณาจักรในสมัยโบราณไม่ได้มีเส้นขีดแบ่งประเทศเหมือนกับรัฐในปัจจุบัน รัฐสยามไม่เคยกำหนดขอบเขตของอาณาจักรโดยแผนที่ แต่ขอบเขตของอาณาจักรขึ้นอยู่กับความจงรักภักดีของหัวเมืองที่มีต่อศูนย์กลางของอาณาจักร ขอบเขตที่หมายถึงอำนาจของเจ้าผู้ปกครองบริเวณชายขอบที่ดูแลหัวเมืองห่างไกล ไม่ใช่พื้นที่ชายแดน ดังนั้นดินแดนชายขอบอาจมีอำนาจของรัฐมากกว่า 1 รัฐที่มีอำนาจซ้อนทับกันอยู่ในดินแดนนั้น และในหลายๆ ครั้งดินแดนชายขอบของรัฐใช้เป็น “ของขวัญ” หรือ “ผลประโยชน์” ให้กับอีกรัฐหนึ่ง (Thongchai 1994 : 74-79)

แนวคิดในการขีดเส้นแผนที่หรือกำหนดพื้นที่ที่ชัดเจนเป็นแนวคิดใหม่ที่น่าเข้ามาพร้อมๆ กันหรือในช่วงเดียวกันโดยเจ้าอาณานิคมที่มาจากตะวันตก แนวคิดนี้ต้องการให้อำนาจอธิปไตยมีขอบเขตดินแดนที่ชัดเจน (Thongchai 1994 : 74-79) ซึ่งแนวคิดเหล่านี้เป็นแนวคิดที่อาณาจักรสมัยเก่าไม่เคยรู้จักมาก่อน ดังข้อเขียนของพระยาดำรงราชานุภาพที่มีใจความว่าไม่ทราบเขตแดนเมืองมะริด ทวาย ตะนาวศรีที่ต่อกับประเทศไทย

“ข้อที่ (อังกฤษ-ผู้วิจัย) จะใคร่ทราบว่า พรหมแดนเมืองมะริด เมือง
ตะนาวศรี เมืองทวาย ต่อกับพระราชอาณาจักรตรงไหนนั้น เพราะ
พม่ากับไทยทำสงครามกันมาเสมอ จะปักปันเขตแดนกันอย่างไรได้”
(ดำรงราชานุภาพ 2545 : 724)

สอดคล้องกับจดหมายเหตุ ลา ลูแบร์ แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร ที่กล่าวว่า สาเหตุที่
ราชอาณาจักรสยามไม่เป็นที่รู้จักกัน (ในสายตาชาวยุโรป-ผู้วิจัย) เพราะ “ชนชาวสยามมิได้ทำแผนที่
ของประเทศตนขึ้นไว้” (สันต์ (แปล) 2510 : 10)

ผู้คนของทั้งสองฟากฝั่งของเทือกเขาตะนาวศรีและแม่น้ำปากจั่นนี้มีความสัมพันธ์กัน
ยาวนาน ทั้งในแง่เศรษฐกิจการค้าขาย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การเดินทางไปมา รวมถึงการ
ทำสงครามเพื่อแย่งชิงทรัพยากรและทรัพยากรต่างๆ และที่สำคัญคือการแย่งชิงผู้คน เนื่องจากการทำ
สงครามตีเมืองก่อนสมัยรัฐ-ชาติ ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อแย่งชิงพื้นที่ และไม่ใช้สงครามระหว่างชาติ แต่ทำ
สงครามเพื่อแย่งกำลังคน (ฐวิรุฒิ เสนาคำ, 2550 : 84) ซึ่งสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงรา
ชนานุภาพได้กล่าวเกี่ยวกับการทำสงครามระหว่างอาณาจักรไว้ว่า

“ธรรมเนียมการกวาดต้อนผู้คนพลเมืองไปจากถิ่นฐาน เป็นปกติ
ของการสงครามระหว่างสยามกับอาณาจักรเพื่อนบ้าน...และที่สุด
ถือเป็นประโยชน์ที่ได้ผู้คน ไปเพิ่มเติมเป็นกำลังให้กับเมืองของตน
และทอนกำลังข้าศึกให้อ่อนลงในวันหน้าด้วย...” (2545 : 672)

ดังนั้นผู้คนในบริเวณตะนาวศรีซึ่งเป็นบริเวณที่อาณาจักรต่างๆ แย่งชิงอยู่เสมอ จึงอาจ
เป็นคนที่ถูกกวาดต้อนมาจากที่อื่น และผู้คนในบริเวณอื่นๆ ก็อาจถูกกวาดต้อนมาจากตะนาวศรีได้
เช่นกัน

อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวย้ายถิ่นของผู้คนในสมัยก่อนมิได้มีสาเหตุจากสงคราม
เพียงอย่างเดียวยังมีเหตุผลเรื่องอื่นๆ อยู่ด้วย เช่น ความสัมพันธ์ทางสังคม-เครือญาติ หรือในเรื่อง
เศรษฐกิจการค้า

วรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นตัวอย่างที่แสดงได้ว่ามะริดเป็นเมืองเก่าแก่และมี
การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างมะริดและอยุธยา โดยกล่าวถึงม้าสีหมอกที่ได้มาจากเมืองมะริดซึ่งเป็น
เมืองที่อยู่ในภูมิภาคตะนาวศรี (สุเนตร ชุตินธรานนท์ 2547 : 197-206)

ครานั้นท่านหลวงทรงพล	อนุสนธิเล่าแจ้งแถลงไข
อันม้าสีหมอกตัวนั้นไซ้	มิใช่ม้าหลวงที่หวงกัน
มันเป็นลูกม้าเมืองมะริด	คิดแม่มาแต่มะริดนั้น
รูปร่างท้วมที่ก็ดีครัน	แต่ว่ามันซุกซ่อนจนระอา

ในพระราชพงสาวดารพม่าฉบับราชวงศ์คองบองได้บันทึกว่าเมืองมะริดและตะนาวศรีเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ การเดินทางผ่านเทือกเขาตะนาวศรีจะผ่านมาทางมะริดจนเลยมาถึงคอคอด (จังหวัดระนอง-สุวีชัย) และจากนั้นสามารถเดินทางไปได้อีกหลายทาง (สุนทร ชุตินทรานนท์ 2531 : 21-42) สอดคล้องกับพงสาวดารของพระบริหารเทพธานีที่กล่าวว่า

“เมืองมะริดเป็นเมืองท่าเรือของไทย ด้านตะวันตกฝั่งมหาสมุทรอินเดีย ไทยสร้างขึ้นเมื่อราชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ก่อนกรุงแตกครั้งแรก...เมื่อลำเลียงสินค้าขึ้นบกที่เมืองมะริดแล้ว ก็บรรทุกเรือแจวพายขึ้นตามลำน้ำ เคนบกผ่านด่านสิงขรเข้าเขตเมืองกุยบุรี ลงเรือที่เมืองปราณบุรี หรือที่อ่าวคันกะไค อำเภอกะหลักทั้ง 2 แห่งนี้อยู่ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แล้วจึงแล่นใบเลียบอ่าวไทย เข้าลำแม่น้ำเจ้าพระยาตรงขึ้นมายังกรุงศรีอยุธยา”
(บริหารเทพธานี, พระ 2508 : 682)

พงสาวดารเรื่องไทยรบพม่าของพระยาดำรงราชานุภาพก็กล่าวถึงการติดต่อค้าขายระหว่างตะนาวศรี มะริด และกรุงศรีอยุธยาดังนี้

“เมืองตะนาวศรีซึ่งอยู่ใต้เมืองทวายลงมาต่อเนื่องกับเมืองชุมพรนั้น ไพร่บ้านพลเมืองมีทั้งพวกมึงและไทยปะปนกัน...ต่อมามีเรือกำปั่นฝรั่งมาค้าขายที่เมืองมะริดอันเป็นเมืองขึ้นตั้งอยู่ที่ปากน้ำเมืองตะนาวศรีปีละหลายๆ ลำทุกปี เพราะอ่าวสำหรับจอดเรือมีเกาะกำบังคลื่นลมได้สนิท และมีทางขนสินค้ามาถึงกรุงศรีอยุธยาได้สะดวก เมืองมะริดจึงกลายเป็นเมืองท่าทำเลค้าขายของเมืองไทยทางอ่าวบังกล่า ซึ่งเราเรียกว่า “ทะเลตะวันตก”
(ดำรงราชานุภาพ 2545 : 150)

จากหลักฐานที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่ามีการเคลื่อนไหวและติดต่อกันไปมาระหว่างตะนาวศรีกับประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง อีกทั้งความเคลื่อนไหวข้ามไปมาระหว่างผู้คนสองฝั่งเขาและแม่น้ำนี้ยังคงดำเนินต่อเนื่องมาตลอดแม้กระทั่งหลังจากที่อังกฤษกับสยามได้ตกลงปักปันเขตแดนกันแล้ว แต่คนไทยที่อยู่สองฝั่งก็ยังมีความสัมพันธ์ติดต่อกันอยู่เสมอ ดังที่นายเจียน ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นบ้านห้างปรุ อำเภอบกเปียน กล่าวว่า “ตอนที่อังกฤษปกครองบ้านเมืองเจริญ ทำมาหากินง่าย คนจากฝั่งไทยเลยข้ามไปกันมาก” (เจียน ชูยยัง อ้างใน วิรุฒ 2550 : 43)

ไม่เพียงคนจากฝั่งไทยข้ามไปที่ภูมิภาคตะนาวศรีเท่านั้น คนไทยจากตะนาวศรีก็ข้ามมาที่ฝั่งไทยเช่นเดียวกัน ดังกรณีของนายเจียน ชูยยังที่เข้ามาทำบัตรประชาชนในประเทศไทย หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองแล้ว 2 ปี (พ.ศ.2490) และสามารถทำบัตรประชาชนได้ เนื่องจากในช่วงนั้นเป็นช่วงที่ทางการประกาศให้มาทำบัตรประชาชน คนไทยในตะนาวศรีหลายคนข้ามกลับมาทำบัตรประชาชนในฝั่งไทย (รลิตา ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

แม้ว่าหลังจากที่พม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้วก็ยังมีการติดต่อกันระหว่างคนไทยทั้งสองฝั่ง ดังปรากฏในคำบอกเล่าของคนไทยพลัดถิ่นทั้งที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา รวมถึงคนไทยที่มีบัตรประชาชนหรือคนไทยจากฝั่งไทยที่ได้ข้ามแดนไปหาคนไทยฝั่งพม่า ดังนี้

“คนตะนาวศรี-สิงขรกับประจวบฯ เป็นพี่น้อง เป็นญาติกัน เขาไปๆ มาๆ คนฝั่งนี้ไปมีลูกเมียฝั่งโน้น คนฝั่งโน้นมามีลูกเมียที่นี่ คนไปแต่งงานที่โน้นก็อยู่ที่โน้นเป็นกันที่ฝั่งนั้น คนมะริด สิงขรกับประจวบฯ ไปมาหาสู่กันมาตลอด ผมเองก็เคยไป ไปตั้งแต่ปี 2517 หลังจากนั้นก็ไปทุกปี ไปแล้วกลับ ไปแล้วกลับ ไปอยู่เป็นเดือน แล้วกลับ บางทีมาถึงนี่เดือนครึ่งก็ไป ไปๆ มาๆ นับสิบปี... ไทยฝั่งโน้นกับไทยฝั่งนี้เขาช่วยกันมาโดยตลอด ชาวบ้านเขาไปมาหาสู่กันโดยตลอด ” (อัมพันธ์ พุฒใหญ่ อดีตผู้ใหญ่บ้านทุ่งพุฒ ตำบลอ่างทอง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อ้างใน จิรวุฒิ เสนาคำ 2549 : 48)

เทียบ ประกอบปราณ คนไทยพลัดถิ่นจากสิงขรกล่าวว่า ก่อนที่จะย้ายเข้ามาอยู่ที่บ้านไร่เกรา (อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ก็เข้ามาฝั่งไทยเป็นประจำ โดยเข้าทางด่านสิงขร

“เมื่อก่อนด่าน (ด่านสิงขร-ผู้วิจัย) ตรงนี้มันยังไม่มี มันเป็นช่องเกวียนยาวไปจนถึงเพชรเกษม ตอนนั้นถนนตรงเพชรเกษมมีแล้ว แต่ตรงนี้มีแต่ทางเกวียน ผมจูงวัวมาขาย เอาของใส่เกวียนแล้วลากมาขายที่ฝั่งนี้ คนฝั่งนี้ก็เอาของไปขายที่ฝั่งนู้น คนฝั่งนี้จะเอาของไปฝั่งนู้น แล้วก็เอาพวกผลไม้กลับมาฝั่งนี้”

(เทียบ ประกอบปราณ -สัมภาษณ์)

ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นจากลี้เคยมาอยู่ที่บ้านควงดี ตำบลสองพี่น้อง อำเภอนาทม จังหวัดชุมพร กล่าวว่า

“เมื่อก่อน ผมเข้ามาฝั่งนี้ประจำ เข้ามาทางช่องขมิ้ว (อำเภอท่าชะ
ชุมพร-ผู้วิจัย) หรือบางทีก็มาทางปากจั่น (อำเภอปากจั่น จังหวัด
ระนอง-ผู้วิจัย) เข้ามาเที่ยวบ้าง เข้ามาหาเพื่อนบ้าง ต่อมาผมก็มาได้
เมียที่ชุมพร แต่ก็ยังไม่ได้มาอยู่ที่นี่เลยนะ ยังกลับไปอยู่ จนตอนที่
นั้นไม่ไหวเลยมาที่นี่” (ภิรมย์ บุญพิทักษ์-สัมภาษณ์)

สอดคล้องกับคนไทยพลัดถิ่นจากฝั่งซ้าย ซึ่งเดิมอาศัยอยู่ที่อำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร
ต่อมาแต่งงานกับผู้หญิงฝั่งซ้ายจึงย้ายไปอยู่ที่นั่น (รวัย ภูวณัฐ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์)

นอกจากนี้คนไทยพลัดถิ่นจากบกเขื่อน และคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นจากเกาะสอง
ได้กล่าวสอดคล้องกัน ดังกรณีของ สุทิน กิ่งแก้ว ไทยพลัดถิ่นจากบกเขื่อน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนสำนัก
สงฆ์สะพานปลา อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และ ซาอิด ขวัญเมือง ไทย-มุสลิมพลัดถิ่นจากอ่าวใหญ่
อำเภอเกาะสอง แล้วย้ายมาอยู่ที่บ้านไร่ใต้ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง ทั้งสองคน
ยืนยันตรงกันว่าในสมัยก่อน การข้ามมาฝั่งไทยทำได้บ่อยและง่ายกว่าปัจจุบันมากเพราะไม่มีใครมา
ตรวจบัตรผ่านแดนแต่หลังจากที่อพยพโยกย้ายเข้ามาอยู่ฝั่งไทยแล้วก็ไม่ได้กลับเข้าไปฝั่งพม่าอีกเลย
เพราะเกรงจะไม่ได้กลับมาอีก

4.2.2 การสร้างอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของคนไทยในภูมิภาคตะนาวศรี

ในบริเวณตะนาวศรีนั้นไม่ได้มีกลุ่มคนไทยอยู่เพียงกลุ่มเดียว แต่มีการอยู่ร่วมกันกับ
กลุ่มอื่นๆ ด้วย เช่น มอญ กะเหรี่ยง พม่า เป็นต้น การอยู่ร่วมกันนี้มีการจัดลำดับความสัมพันธ์
ระหว่างกันโดยใช้สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการแสดงออกในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น
การแยกแยะว่าใครเป็นคนไทย ใครเป็นพม่า ใครเป็นกะเหรี่ยง เป็นต้น

ดังที่ เฟรดริก บาร์ท กล่าวว่า พรหมแดนทางชาติพันธุ์เป็นการกำหนดความเป็นกลุ่มโดย
อาศัยลักษณะทางวัฒนธรรมเป็นสัญลักษณ์ในการกำหนดคตินิยมสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ว่าเป็นกลุ่ม
เดียวกันกับตนเองหรือเป็นคนละกลุ่ม (Barth 1998 : 15-16) การที่ต้องอยู่ร่วมกันหลายๆ คนหลายๆ กลุ่ม
ทำให้เกิดกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ คือการสร้าง “เหมือน” และความ “ต่าง”
ระหว่าง “พวกเรา” และ “พวกเขา” (ฉลาดชาย รมิดานนท์ อ้างใน วันดี สันติวุฒิมะธี 2545 : 219-221)
เพื่อแยกแยะว่าใครเป็นกลุ่มเดียวกัน ใครเป็นคนละกลุ่ม ใครเป็นญาติ ใครเป็นพี่น้อง พรหมแดน
เหล่านี้เกิดขึ้นมาก่อนที่จะมีการขีดเส้นแผนที่ เกิดขึ้นมาก่อนที่จะมีแนวคิดเรื่องรัฐ-ชาติ

ในภูมิภาคตะนาวศรีนอกจากคนไทยแล้วยังมีคนอื่นอยู่หลากหลายกลุ่ม เช่น มอญ
กะเหรี่ยง และพม่า แต่คนไทยก็ได้สร้างอัตลักษณ์เพื่อแยกแยะความเหมือนและความต่างระหว่าง
กลุ่มคนไทยและกลุ่มอื่นๆ เช่นเดียวกัน โดยคนไทยในตะนาวศรีได้ถือตัวเป็นคนไทยโดยสร้าง
“อัตลักษณ์ชาติพันธุ์” โดยใช้สัญลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไปพร้อมกับคนไทยปกติได้ เช่น
โนราห์ หนังตะลุง ของคนไทย-พุทธ สลัด ขับโฮ่ง กาโฮง ของคนไทย-มุสลิม ฯลฯ

นายหนังคนไทยในตะนาวศรีที่มีชื่อเสียง³ เช่น นายหนังสร้อย แสงวิโรจน์ (บ.ธรรมบุตร, 2542 : 78) นายหนังเสริม ประกอบปราบ นายหนังจูน จันทรวีเชียร ส่วนโนราห์ที่มีชื่อเสียง เช่น โนราห์นุ้ย จันศรี โนราห์ออบ เกตุแก้ว โนราห์ออบปัจจุบันยังเล่นโนราห์อยู่ และถือเป็นโนราห์คนสุดท้ายของคนไทยที่มาจากตะนาวศรีด้วย บ.ธรรมบุตรกล่าวว่า “ไปนอนที่ตำบลสิงขร 4-5 คืน ไม่เคยรู้สึกว่ายู่ในเมืองพม่า คิดว่าเป็นปักษ์ใต้ของไทยรำไปเพราะ ได้ดูหนังตะลุงและมโนราห์ทุกคืน” (บ.ธรรมบุตร, 2542 : 78)

รูปที่ 4.7 แสดงหนังตะลุงขณะชุมนุมอยู่ที่หน้ารัฐสภา

³ นายหนังเสริม ประกอบปราบ มาจากสิงขร ปัจจุบันอายุ 50 กว่า อยู่ที่บ้านไร่เครา (ด้านสิงขร) ประจวบฯ และยังเชิดหนังอยู่บ้าง ส่วนนายหนังจูน จันทรวีเชียร มาจากบกกเปี้ยน ปัจจุบันอายุประมาณ 70 มาอยู่ที่อำเภอเมืองระนอง แต่เลิกเชิดหนังไปนานแล้ว ปัจจุบันดำรงชีพด้วยปลูกผักแล้วนำไปขายที่ตลาดในระนอง

รูปที่ 4.8 พิธีไหว้ครูโนราห์ : รัชทายาทที่ฝึกกลองด้านซ้ายมือของภาพคือโนราห์อาบ เกตุแก้ว

นอกจากนายหนังและโนราห์แล้ว ในภูมิภาคตะนาวศรียังมีนักร้องและนักแต่งเพลง ลูกทุ่งอยู่หลายคน เช่น นายหนูชิน ประกอบปราน นายหนู ศรีสุวรรณ⁴ นายเสริม ประกอบปราน นายจูน จันทรวีเชียร นายไพฑูรย์ ทับทิมสุวรรณ คนเหล่านี้แต่งเพลงลูกทุ่งไว้หลายเพลง เช่น เพลง **คนไทยคนเถื่อน** แต่งโดยนายหนู ศรีสุวรรณ เป็นเพลงที่บอกเล่าถึงชีวิตคนไทยในตะนาวศรี เพลง **คอย** แต่งโดยนายไพฑูรย์ ทับทิมสุวรรณ เนื้อหาของเพลงกล่าวว่าคนไทยพลัดถิ่นที่มาอยู่ฝั่งไทย กำลังคอยวันที่จะได้สัญชาติไทย เป็นต้น

สำหรับคนไทย-มุสลิมใช้ “กาหยง” (การร่ายรำศิลปะการต่อสู้แบบชาวมลายู ซึ่งบางครั้งเรียกว่า “ลีลาต” –ผู้วิจัย) กาหยงนี้จะร่ายรำและต่อสู้ไปพร้อมกับการ “จับโฮยง” (การจับร้อง เพื่อประกอบการร่ายรำและมี “รามะนา” หรือกลองเป็นเครื่องดนตรีสำหรับประกอบการจับร้องและ ร่ายรำด้วย-ผู้วิจัย) เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อแยกแยะคนไทย-มุสลิมและคนกลุ่มอื่นๆ ด้วย ปัจจุบันนี้มีผู้สืบทอดกาหยง จับโฮยง และรามะนา เหลืออยู่ไม่มากแล้ว

⁴ นายหนู ศรีสุวรรณ บ.ธรรมบุตรเรียกว่า “นายหนูฉิ่ง” คำว่า “ฉิ่ง” จะหมายถึงแขนสองข้างไม่เท่ากัน ไม่ได้หมายถึง ฉิ่งที่เป็นเครื่องดนตรี ผู้วิจัยไม่ทราบเรื่องนี้มาก่อนจึงเรียกว่า “ลุงหนูฉิ่ง” ตามบ.ธรรมบุตร จนมีผู้มาเตือนผู้วิจัยให้เรียกว่า “ลุงหนู” เฉยๆ ปัจจุบัน นายหนูกำลังอาศัยอยู่ที่บ้านบางลำภู อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

รูปที่ 4.9 ผู้เฒ่าคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นแสดงการต่อสู้ด้วยกาหยง

คนไทยที่ภูมิภาคตะนาวศรีหากเป็นผู้ชายส่วนใหญ่จะอ่านออกเขียนได้ทั้งภาษาไทยและภาษาพม่า เนื่องจากเรียนภาษาพม่าในโรงเรียนทั่วไป ส่วนภาษาไทยแม้ว่ารัฐบาลพม่าจะไม่สนับสนุนการเรียนภาษาไทยในโรงเรียน แต่คนไทย-พุทธจะได้เรียนหนังสือในวัด ส่วนคนไทย-มุสลิมจะได้เรียนภาษาไทยในมัสยิด (ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร, เทียบ ประกอบปราน คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์, เติ้น ภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

ในภูมิภาคตะนาวศรีถิ่นที่อยู่ของคนไทยแต่ละที่จะมีวัดไทยอยู่ เช่น ในเมืองตะนาวศรีมีวัดตะนาวศรี ในสิงขรมีวัดสิงขรและวัดแหลมขวน บ.ธรรมบุตรกล่าวว่าพระลูกวัดเป็นพระที่บวชมาจากฝั่งไทย เจ้าอาวาสของวัดในตะนาวศรี-สิงขรบางรูปมาจากจังหวัดระจวบคีรีขันธ์ พระที่บวชมาจากไทยนี้มีความแตกต่างกับพระพม่า คือ พระพม่าไม่โกนคิ้ว และสวมจีวรมีสีเข้มกว่าพระไทย (หลวงพ่หรือเจ้าอาวาสในตะนาวศรี-สิงขรจะเรียกว่าพ่อหลวง) (บ.ธรรมบุตร, 2542 : 45-46)

ในมะลิวันมีวัดไทยมะลิวันเช่นเดียวกัน จีรวุฒิ เสนาคำ นักมานุษยวิทยาซึ่งเคยศึกษาเรื่องราวคนไทยพลัดถิ่น ได้มีโอกาสไปที่มะลิวันและไปที่วัดไทยมะลิวันกล่าวไว้ในหนังสือ “เยือนไทยพลัดถิ่นในพม่า” ว่าภายในวัดมีป้ายข้อความที่เขียนเป็นภาษาไทยเช่น “ยินดีต้อนรับ” “ถ้าทำใจให้สงบ จะพบความสุขเยือกเย็น” “ผู้มีปัญญาย่อมรักษาคณได้” หรือที่หน้ากุฏิหมายเลขหนึ่งเขียนว่า “กุฏิเจ้าอาวาสพระอาจารย์โทนชัย สุขุมโม” และวงเล็บว่า “เจ้าอาวาส” และมีป้ายชื่อผู้บริจาคผู้สร้างสิ่งปลูกสร้างถวายวัด หรือบริจาคที่ดินวัด เช่น “นางกิมชายและครอบครัวสร้างถวาย” และ

เมื่อได้ไปพูดคุยกับเจ้าอาวาสจึงได้ทราบว่าเจ้าอาวาสเป็นพระไทยเชื้อสายมอญ และเคยเข้ามาเรียนที่วิทยาลัยสงฆ์วิทยาเขตกำแพงแสน พร้อมทั้งบอกว่า “กฐินปีนี้จัดวันที่ 22 ตุลาคม” และก่อนลากลับเจ้าอาวาสได้ให้หนังสือมาสองเล่มชื่อ “โศดธิธรรม (๑๕) และโศดธิธรรม (๑๖)” ทั้งสองเล่มพิมพ์โดยชมรมศึกษาและปฏิบัติธรรม สโมสรกระทรวงอุตสาหกรรม กรุงเทพฯ ปี 2542 และ 2543 ตามลำดับ (จิรวุฒิ 2550ค : 32-38)

จิรวุฒิ เสนาคำ (จิรวุฒิ, 2550ก : 62) กล่าวว่าการผลิตซ้ำความเป็นไทยของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งแม้ว่าจะอยู่ฝั่งพม่า เป็นกระบวนการต่อสู้เพื่อธำรงไว้ซึ่งความแตกต่างทางวัฒนธรรมของคนไทยพลัดถิ่นในพม่าเพื่อไม่ให้ถูกกลายกลืน หรือจินตนาการว่าเป็นพวกพ้องหรือเป็นหนึ่งเดียวกับพม่า และเพื่อแสดงว่ากลุ่มตนเองมีสายสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม เชื้อชาติกับรัฐมาตุภูมิมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่ง หรือภักดีกับประเทศพม่า

จากข้อมูลที่แสดงให้เห็นข้างต้นจะเห็นได้ว่าคนไทยในภูมิภาคตะนาวศรีมีประวัติศาสตร์ มีความทรงจำและสำนึกเกี่ยวกับชาติร่วมกันกับคนไทย มีประเพณี วัฒนธรรม และภาษาร่วมกับคนไทยภาคใต้ในประเทศไทย และแสดงให้เห็นว่าคนกลุ่มนี้มีสำนึกว่าตนเองเป็นคนไทยแยกแยะตนเองออกจากกลุ่มอื่นๆ เช่น กะเหรี่ยง มอญ และพม่า เป็นต้น

4.3 การอพยพ และการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

หลังจากการเจรจาปักปันเขตแดนระหว่างอังกฤษและสยามในช่วงพ.ศ.2411 แม้ว่าภูมิภาคตะนาวศรีจะกลายเป็นพื้นที่ที่อยู่ในอำนาจของอังกฤษซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมในขณะนั้นไปแล้ว แต่คนไทยพลัดถิ่นยังยืนยันว่าหลังจากที่แบ่งเขตแดนไปแล้วทางอังกฤษไม่ได้เข้ามายุ่งเกี่ยวกับชุมชนคนไทยที่อยู่ที่นี่ และยังให้คนไทยปกครองกันเอง อีกทั้งเจ้านายฝ่ายไทยสมัยนั้นมักพูดอยู่เสมอว่าให้คนไทยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรีต่อไปเนื่องจากใช้เวลาอีกไม่นานประเทศไทยจะได้ดินแดนคืน (หนู ศรีสุวรรณ คนไทยพลัดถิ่นระนอง, เสริม ประกอบปราบ คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภาษณ์) คนไทยจึงยังอยู่ที่นั่นและเดินทางไปมาหาสู่คนไทยที่อยู่ในฝั่งไทยเสมอเช่นเดิม

แต่หลังจากพมามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองโดยการรัฐประหารเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2505 เป็น “สังคมนิยมวิถีพม่า” ประกอบกับการปราบปรามชนกลุ่มน้อยทั่วประเทศพม่าจึงทำให้มีผู้อพยพหลบภัยเข้ามาในประเทศไทย (พรพิมล ตรีโชติ 2548 : 9, 14-16)

การปราบปรามชนกลุ่มน้อยในพม่านั้นแม้ว่าคนไทยที่อยู่ในตะนาวศรีจะไม่ได้มีกองกำลังต่อต้านรัฐบาลพม่า และรัฐบาลพม่าก็ได้ปราบปรามคนไทยก็ตาม แต่คนไทยก็ได้รับ

ผลกระทบไปด้วยเนื่องจากในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ของชนกลุ่มน้อยตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น กองกำลังกะเหรี่ยง กองกำลังพม่าที่ต่อต้านรัฐบาลพม่า กองกำลังมอญหรือที่คนไทยพลัดถิ่นเรียกว่า “พีเซียะ” ทำให้รัฐบาลพม่าต้องส่งกำลังทหารเข้ามาในมณฑลตะนาวศรี จึงทำให้คนไทยต้องอยู่ในพื้นที่ที่มีการสู้รบ

ในการสู้รบระหว่างกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มต่างๆ ในพม่า กับกองกำลังทหารของรัฐบาลพม่านั้น คนไทยที่เป็นผู้ชายจะถูกทหารพม่าเกณฑ์ไปจนเสบียงและอาวุธ ผู้หญิงที่อยู่บ้านก็ต้องส่งเสบียงให้ ดังที่ เทียบ ประกอบปราณ คนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่

“ทหารเข้ามาบ้านที่ วุ่นวายไปหมด บ้านไหนมีลูกสาวมันก็เอาไป
ข่มขืน มันเอาผู้ชายไปจนเสบียง ผู้หญิงก็ต้องทำอาหารเลี้ยง และ
ทำเสบียงส่ง” (เทียบ ประกอบปราณ-สัมภาษณ์)

คนไทยพลัดถิ่นคนอื่นๆ ก็กล่าวเช่นเดียวกัน และยังกล่าวเพิ่มเติมด้วยว่า ทหารพม่าจะระแวงว่าคนไทยส่งเสบียงและสนับสนุนกองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มต่างๆ จึงเข้ามาในหมู่บ้านเพื่อบีบบังคับ จับตัวไปสอบสวน ขีดและทำลายทรัพย์สิน เช่น สวน ไร่ เพื่อไม่ให้ทำเสบียงส่งกองกำลังติดอาวุธได้ (ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร, น้อย อบเทียน คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภาษณ์)

ในขณะที่เดียวกันคนไทยในตะนาวศรีเห็นว่า กองกำลังติดอาวุธของชนกลุ่มต่างๆ นั้นดีกว่าทหารพม่า เพราะแม้ว่ากองกำลังเหล่านี้จะเข้ามาในหมู่บ้านเพื่อมาขออาหารหรือทรัพย์สินบ้าง แต่จะไม่ข่มขืนผู้หญิง ไม่เกณฑ์แรงงาน ในเวลาที่ต้องขนเสบียงไปกับทหารพม่าหากระหว่างทางเจอกับกองกำลังติดอาวุธ กองกำลังติดอาวุธจะไม่มีคนไทย และหากคนไทยเดินทางเพื่อหนีทหารพม่ากองกำลังติดอาวุธจะยังคุ้มกันให้ (ชาอิด ขวัญเมือง, มุชา ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าบริเวณที่คนไทยอาศัยอยู่นั้นได้กลายเป็นพื้นที่ที่มีการสู้รบทำให้คนไทยพลัดถิ่นได้รับผลกระทบไปด้วยจึงจำเป็นต้องอพยพออกจากภูมิภาคตะนาวศรี ดังนั้นในหัวข้อนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับการอพยพและการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่นโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็นสองส่วนคือ 4.3.1 การอพยพเข้ามาประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น 4.3.2 การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น ดังต่อไปนี้

4.3.1 การอพยพเข้ามาประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่นทยอยย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย โดยแบ่งได้ 2 ช่วง คือ ช่วงแรกตั้งแต่ปี 2505 จนถึงประมาณ 2530 ในช่วงระยะเวลานี้คนไทยจะทยอยเข้ามา บางคนยังตัดสินใจที่จะอยู่ที่ตะนาวศรีเหมือนเดิมเนื่องจากเป็นห่วงทรัพย์สิน (เทียบ ประกอบปราณ คนไทย

พลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภานนท์) ช่วงที่สองตั้งแต่ปี 2531 เป็นต้นมา รัฐบาลทหารพม่าปราบปรามกองกำลังติดอาวุธอย่างหนัก ช่วงเวลาเดียวกันรัฐบาลไทยในขณะนั้นต้องการแสวงหาทรัพยากรธรรมชาติจึงต้องการเข้าไปลงทุนสัมปทานทรัพยากรต่างๆ ในพม่า รัฐบาลพม่าจึงเสนอข้อแลกเปลี่ยนให้รัฐบาลไทย “ยกเลิก” ความช่วยเหลือกองกำลังของชนกลุ่มน้อย เนื่องจากช่วงนั้นรัฐบาลไทยมีนโยบายใช้ชนกลุ่มน้อยเป็น “แนวกันชน” ระหว่างไทยกับพม่า (พรพิมล 2548 : 14-53) คนไทยพลัดถิ่นจึงอพยพเข้ามาในไทยเป็นจำนวนมากในช่วงเวลาดังกล่าว

เส้นทางการอพยพเข้ามาประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่นโดยรวมจะเป็นดังนี้

1) คนไทยจากตะนาวศรี-สิงขร อพยพเข้ามาโดยเดินเท้าผ่านป่าและเข้ามาตามเส้นทางต่างๆ ดังนี้

ด่านสิงขรอยู่ที่ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ คนไทยพลัดถิ่นที่อพยพเข้ามาทางช่องนี้มักจะลงหลักปักฐานอยู่ที่บ้านไร่ไคร่ซึ่งอยู่บริเวณด่านสิงขร เนื่องจากทางราชการได้จัดสรรพื้นที่ให้คนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ บริเวณที่จัดไว้ให้คนไทยพลัดถิ่นเรียกว่า “จัดสรร”

ช่องซื่ออยู่ที่ตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน การเดินทางผ่านช่องซื่อมีความเสี่ยงมาก เนื่องจากมีกลุ่มคนมอญคอยดักปล้นทรัพย์สินที่คนไทยนำติดมาด้วย เช่น วัว ควาย หรือทรัพย์สินอื่นๆ คนไทยพลัดถิ่นที่ผ่านช่องนี้จึงมักต้องสละทรัพย์สินเพื่อให้ผ่านเข้ามาได้ (น้อย อภิเษยน คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภานนท์) กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นที่เข้ามาทางนี้จะต้องเดินทางต่อไปหาครอบครัวหรือญาติพี่น้องที่เป็นคนไทยจากตะนาวศรีด้วยตนเอง เช่น เดินทางต่อไปที่บ้านไร่ไคร่ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ หรือไปที่ บ้านคลองลอย อำเภอบางสะพาน เป็นต้น

ช่องคลองลอยอยู่ที่ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน ช่องทางนี้เป็นช่องที่คนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขร เดินทางเข้ามามากที่สุด เมื่อเข้ามาแล้วบางคนอยู่ที่บ้านคลองลอย แต่บางคนเดินทางไปอื่นๆ เพื่อหาที่อยู่

นอกจากนี้ยังมีเส้นทางที่คนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขรเดินทางเข้ามายังประเทศไทยมีอีกหลายเส้นทาง เช่น ช่องหุบผาก ช่องเหมืองคุณพ่อ เป็นต้น แต่ส่วนใหญ่จะเดินทางมาทางด่านสิงขร ช่องซื่อ และช่องคลองลอยดังที่กล่าวมาแล้ว

2) คนไทยจากฝั่งเคียวอพยพเข้ามาโดยการเดินเท้าผ่านป่าและเข้ามาตามเส้นทางต่างๆ ตามแนวชายแดนไทย-พม่าดังนี้

ช่องคลองลอย ตำบลร่อนทอง อำเภอบางสะพาน ช่องคลองลอยเป็นช่องที่คนฝั่งเคียวใช้เดินเท้ามากที่สุดเช่นเดียวกันกับคนไทยจากตะนาวศรี-สิงขร เมื่อเข้ามาแล้วบางคนจะอยู่ที่บ้านคลองลอย ดังนั้นที่บ้านคลองลอยจะมีคนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขร และจากฝั่งเคียว อยู่ด้วยกัน แต่บางคนเลือกเดินทางมาอยู่ที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

ช่องขมิ้ว อยู่ที่ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร คนไทยพลัดถิ่นเดินทางเข้ามาทางช่องนี้มากเช่นกันแต่ไม่มากเท่าช่องคลองลอย เนื่องจากช่องนี้ต้องเดินข้ามเขา และเมื่อข้ามมาแล้วจะมีด่านตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ตั้งอยู่ และช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2531 เป็นช่วงที่ด่านเข้มงวดเรื่องการผ่านแดน

นอกจากนี้ยังมีช่องหินดาษ ตำบลรับร้อ อำเภอกำแพง และช่องปลายปากจั่น ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี ซึ่งคนไทยพลัดถิ่นใช้เป็นเส้นทางการอพยพเข้ามาด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามคนไทยจากลี้ภัยบางคนจะเดินทางไปทบกเปียน เพื่อลงเรือไปอ้อมปลายแหลมของเกาะสองแล้วมาขึ้นฝั่งที่จังหวัดระนอง จากนั้นจึงเดินทางมาที่อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร (ภิรมย์ บุญพิทักษ์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์)

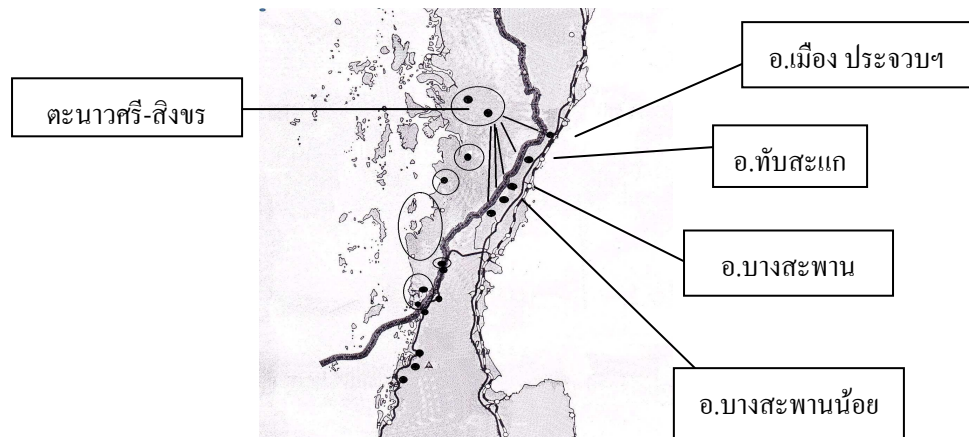
3) คนไทยจากทบกเปียนอพยพเข้ามาประเทศไทยโดยลงเรือที่ทบกเปียน แล้วแล่นเรืออ้อมปลายแหลมของเกาะสองมาขึ้นฝั่งที่จังหวัดระนอง คนส่วนใหญ่จะขึ้นฝั่งที่สะพานปลา อำเภอเมือง แต่มีบางส่วนไปขึ้นฝั่งที่อำเภอเกาะเปอร์ (มณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

4) คนไทยจากเกาะสองอพยพเข้ามาประเทศไทยด้วยการแล่นเรืออ้อมปลายแหลมเกาะสอง จากนั้นมาขึ้นฝั่งที่ท่าต่างๆ ตั้งแต่อำเภอเมืองลงไปจนถึงอำเภอสหัสขันธ์ เช่น ท่าเรือสะพานปลา อำเภอเมืองระนอง ท่ากลาง ท่าเรือบางกล้วย อำเภอเกาะเปอร์ เป็นต้น ดังเช่น คนไทย-มุสลิมจากอ่าวใหญ่จะมาขึ้นฝั่งที่ตำบลนาคา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง หรือบางส่วนไปอยู่ตามเกาะ เช่น คนไทย-มุสลิมจากเกาะชุนตงจะแล่นเรืออ้อมเกาะสอง แล้วแล่นเรือต่อมาขึ้นฝั่งที่เกาะสินไห อำเภอเมืองระนอง เป็นต้น

4.3.2 การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

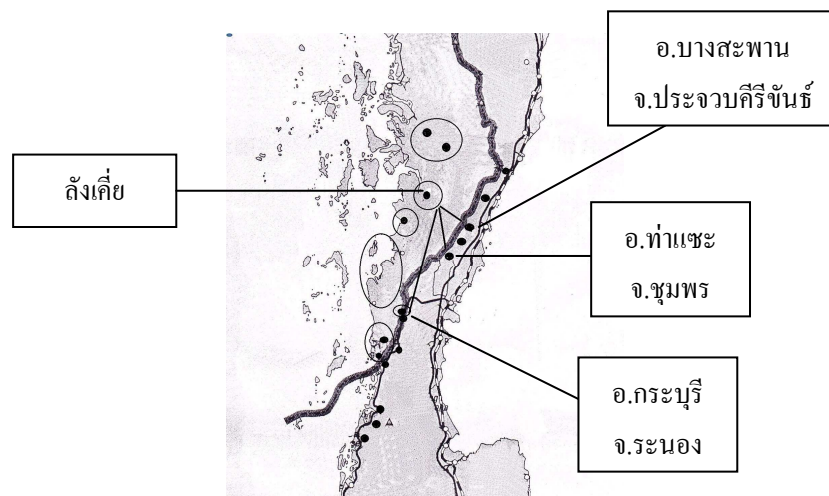
เมื่อคนไทยพลัดถิ่นอพยพเข้ามาประเทศไทยแล้วได้ตั้งถิ่นฐานทั้งในเขตเมืองและชนบทซึ่งบางส่วนอาจไปอยู่กับญาติที่อยู่ในฝั่งไทย แต่ส่วนใหญ่คนไทยพลัดถิ่นจะรวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน โดยตั้งถิ่นฐานตามแนวชายแดนไทย-พม่า หรือพื้นที่ใกล้เคียงกับช่องที่ตนเองเดินทางเข้ามา ตั้งแต่อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จนถึงอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา รูปแบบในการตั้งถิ่นฐานมีดังต่อไปนี้

1) คนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขรตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งแต่อำเภอเมือง ลงมาจนถึงอำเภอบางสะพานน้อย เช่น หมู่บ้านไร่เครา หมู่บ้านทุ่งพุดธิ ชุมชนสำนักสงฆ์ ไทรทอง หมู่บ้านคลองลอย หมู่บ้านคอกอ้ายเผือก ฯลฯ

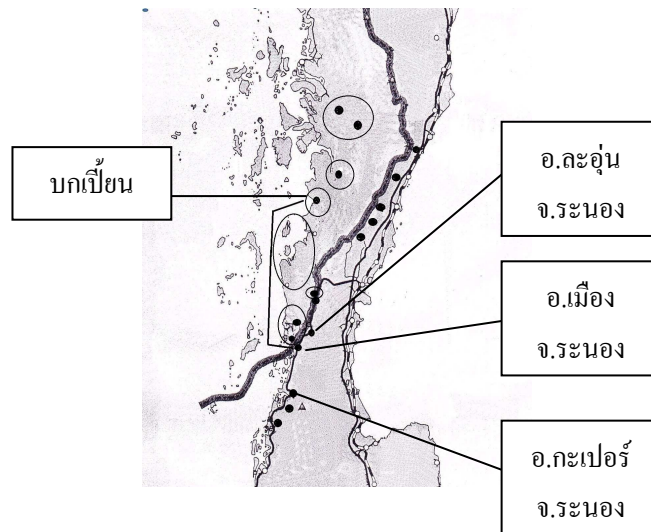
รูปที่ 4.10 การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากตะนาวศรี-สิงขร

2) คนไทยพลัดถิ่นจากฝั่งเกียส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เช่น หมู่บ้านดวงดี หมู่บ้านดวงเจริญ หมู่บ้านร้านตัดผม ฯลฯ และมีบางส่วนตั้งถิ่นฐานอยู่ที่หมู่บ้านคลองลอย อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และบางส่วนอยู่ที่อำเภอกระบือ จังหวัดระนอง เช่น หมู่บ้านปากจั่น เป็นต้น

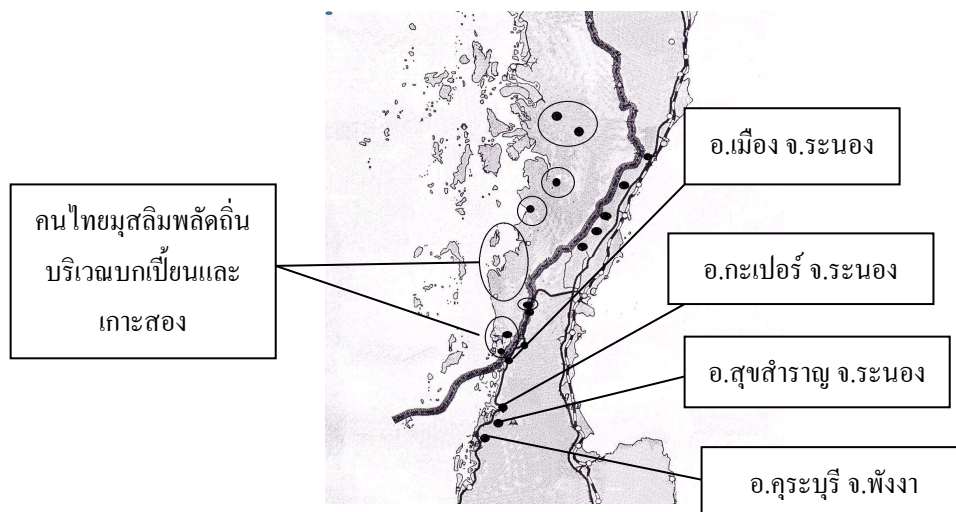
รูปที่ 4.11 การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากลึงเกีย

3) คนไทยพลัดถิ่นจากบกเปียน ส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เช่น ชุมชนสำนักสงฆ์สะพานปลา ชุมชนซอยสิบ ฯลฯ บางส่วนของคนไทยพลัดถิ่นจากบกเปียนไปตั้งถิ่นฐานที่อำเภอเกาะเปอร์ เช่น หมู่บ้านบางลำพู อำเภอตะกั่ว และอำเภอกระบือ จังหวัดระนอง เช่น ชุมชนหัวถนน เป็นต้น

รูปที่ 4.12 การตั้งถิ่นฐานของคนไทยพลัดถิ่นจากบกเปียน

4) คนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นจากบกเปียนและเกาะสอง ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา ผู้คนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ริมหาด หรือท่าเรือ หรือปากแม่น้ำ เช่น หมู่บ้านหินช้าง ชุมชนท่ากลาง ชุมชนท่าเรือบางกล้วย หรือหมู่บ้านบางเบน ฯลฯ แต่มีบางส่วนไม่ได้อยู่ในพื้นที่ริมน้ำ เช่น หมู่บ้านช้างแหก เป็นต้น

รูปที่ 4.13 การตั้งถิ่นฐานของคนไทยมุสลิมพลัดถิ่น

การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่นเป็นการตั้งถิ่นฐานเพื่อที่จะอาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถาวร เนื่องจากคนไทยพลัดถิ่นไม่ต้องการจะกลับไปท่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะเกรงว่าเมื่อกลับไปแล้วจะไม่ได้กลับมาอีก

อย่างไรก็ตามเนื่องจากคนไทยพลัดถิ่นไม่มีสัญชาติไทยและไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทย ดังนั้นแม้ว่าคนไทยพลัดถิ่นต้องการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยอย่างถาวร แต่คนไทยพลัดถิ่นต้องถูกผลักดันให้ออกนอกประเทศตามช่องทางที่กฎหมายไทยกำหนด

คนไทยพลัดถิ่นจึงถูกแบ่งแยกทั้งจากสถานะทางกฎหมายที่แบ่งแยกคนไทยพลัดถิ่นออกจากผู้ที่มีสัญชาติไทย รวมทั้งได้รับการปฏิบัติจากคนในสังคมให้มีฐานะเป็น “คนต่างด้าว” ผู้เข้ามาขออาศัยหรือเป็น “พม่า”

4.4 สถานะทางกฎหมาย คำเรียกกลุ่มคน และการแบ่งกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่น

การนำเสนอในหัวข้อนี้เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งมีทั้งกลุ่มที่คนไทยพลัดถิ่นเป็นผู้จำแนกกันเอง และกลุ่มที่อ้างอิงกับสถานะทางกฎหมายประเภทต่างๆ รวมถึงคำเรียกระหว่างคนไทยพลัดถิ่นกับผู้ที่มีบัตรประชาชนด้วย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็นสามส่วน คือ 4.4.1 สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่น 4.4.2 คำเรียกกลุ่มคน และ 4.4.3 การแบ่งกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่น ดังต่อไปนี้

4.4.1 สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนั้นไม่ได้รับสัญชาติไทย แต่มีสถานะทางกฎหมายแตกต่างกัน เนื่องจากตั้งแต่รัฐบาลไทยออกกฎหมายสัญชาติฉบับแรกใน พ.ศ.2456 หลังจากนั้นรัฐบาลไทยก็ได้ออกกฎหมายสัญชาติอีกหลายฉบับ ในแต่ละฉบับมีวิธีการจำแนกการมีสัญชาติไทยแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ยังมีกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง และมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งออกวิธีการจำแนกคนที่เข้าประเทศมาภายหลัง ผลของกฎหมายต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นมีสถานะทางกฎหมายแตกต่างกัน ซึ่งจำแนกได้ 2 กลุ่ม โดยอ้างอิงกับวันที่คนไทยพลัดถิ่นเข้ามาประเทศไทย ดังนี้

1) กลุ่มผู้คนไทยพลัดถิ่นที่อพยพมาประเทศไทยก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้มี 2 แบบโดยจำแนกตามสถานะที่ระบุไว้ในบัตรประจำตัวคือแบบที่หนึ่งมีสถานะผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า และแบบที่สองมีสถานะผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ในช่วงแรกคนไทยพลัดถิ่นทั้งสองสถานะนี้เป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แต่ได้รับอนุญาตให้

อาศัยอยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวโดยผลของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ต่อมามีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2540 ให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยมีสิทธิขอแปลงสัญชาติเป็นสัญชาติไทยได้ ส่วนคนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่ายังคงเป็นผู้ที่เข้าเมืองผิดกฎหมายอยู่ จนกระทั่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2543 ให้ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเป็นผู้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย

ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่ามีบัตรประจำตัวแบบเก่าเป็นบัตรอ่อนบัตรประจำตัวสีชมพู ส่วนผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยมีบัตรประจำตัวแบบเก่าเป็นบัตรอ่อนสีเหลืองขอบน้ำเงิน บัตรประจำตัวทั้งสองแบบมีเลขตัวแรกของหมายเลขบัตร 13 หลักเป็นเลข 6

ต่อมาวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ออกระเบียบว่าด้วย “การจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ.2547” ระเบียบนี้ได้กำหนดให้ผู้ถือบัตรอ่อนสีต่างๆ เปลี่ยนเป็นบัตรแข็งแถบแม่เหล็กสีชมพู แต่ยังคงหมายเลขนำหน้าไว้เหมือนเดิม

รูปที่ 4.14 บัตรประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

2) กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นที่อพยพมาประเทศไทยหลังจากวันที่ 9 มีนาคม 2519 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยลงวันที่ 9 มีนาคม 2519 ให้ถือว่าผู้ที่อพยพเข้าประเทศไทยหลังวันที่ดังกล่าวเป็นคนต่างด้าวผู้หลบหนีเข้าเมือง หรือ “คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย” ดังนั้นในทางราชการคนกลุ่มนี้จึงไม่ใช่ “คนไทยพลัดถิ่น” และไม่ใช่ผู้เข้าเมืองในฐานะ “ผู้ลี้ภัย หรือผู้หลบหนีภัยสงคราม” ที่รัฐจะต้องรับไว้และให้อยู่ในประเทศไทยได้จนกว่าสงครามจะสงบ และดำเนินการส่งตัวกลับอย่างมีเกียรติและสง่างาม (พรพิมล, 2548 : 8) แต่คนกลุ่มนี้อยู่ในฐานะ “คนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย” หากถูกเจ้าหน้าที่จับจะต้องดำเนินการส่งตัวกลับตามกฎหมาย

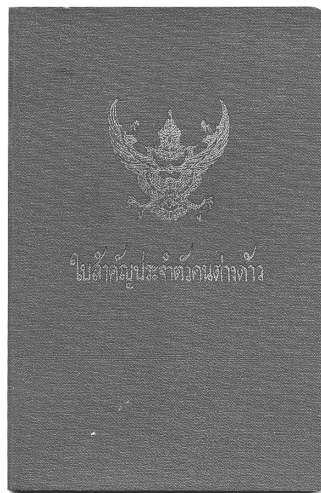
คนไทยพลัดถิ่นหลายคนที่อยู่ในกลุ่มนี้ถูกจับและดำเนินคดีในข้อหาเป็นคนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยมิได้รับอนุญาต และข้อหาเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยมิได้รับอนุญาต เช่น นายประเสริฐ อินทรจักร ที่ถูกตำรวจจับกุมและดำเนินคดีในข้อหาดังกล่าว แต่ศาลมีคำ

พิพากษา (หมายเลขแดง 3641/2548) ว่า “ให้ยกเลิกความผิดข้อหาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยมิได้รับอนุญาต ส่วนข้อหาเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยมิได้รับอนุญาตให้เสียค่าปรับต่ำที่สุด

สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่นที่เข้ามาประเทศไทยหลังจากวันที่ 9 มีนาคม 2519 มี 3 แบบโดยจำแนกด้วยการมีเอกสารระบุสถานะดังนี้

แบบแรกคือผู้ที่มีเอกสารประจำตัวคนต่างด้าวหรือมีบัตรประจำตัวผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่าซึ่งมีลักษณะของบัตรมีอยู่สองแบบ คือ บัตรอ่อนสีส้ม และบัตรอ่อนสีม่วง มีเลขตัวแรกของหมายเลขบัตร 13 หลักเป็นเลข 6 เหมือนกัน ต่อมาสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ออกระเบียบลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2547 ว่าด้วย “การจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. 2547 ซึ่งได้กำหนดให้เปลี่ยนจากบัตรอ่อนสีต่างๆ เป็นบัตรแข็งแถบแม่เหล็กสีชมพู แต่ยังคงหมายเลขนำหน้าไว้เหมือนเดิม

ในเวลาต่อมาคนไทยพลัดถิ่นที่มีเอกสารประเภทนี้ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับตามมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ 19 มีนาคม 2535

รูปที่ 4.15 เอกสารประจำตัวคนต่างด้าว คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองบางคนถือเอกสารชนิดนี้

แบบที่สองคือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน คนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้คือผู้ที่เข้าประเทศไทยหลังจาก 9 มีนาคม 2519 แต่ในขณะนั้นทางราชการไม่ได้ออกหลักฐานหรือบัตรประจำตัวใดๆ ให้ ในทางกฎหมายถือว่าเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองเช่นเดียวกัน คนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้จึงเป็นผู้ที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนและไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรซึ่งทำให้ต้องประสบกับปัญหา มากกว่าคนไทยพลัดถิ่นที่มีหลักฐานแสดงตัวเพราะไม่สามารถติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ รวมทั้งไม่สามารถใช้บริการใดๆ จากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต้องใช้บัตรประจำตัวได้เลย

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2548 สภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนด “ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล” ขึ้นโดยเป็นมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้กำหนดแนวทางให้ “คนไร้รัฐ” ทุกคนต้องมีเอกสารแสดงตน สำนักทะเบียนกลางกรมการปกครองจึงได้ออกระเบียบว่าด้วย “การสำรวจและการจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ.2548” ในวันที่ 31 มีนาคม 2548 ระเบียบนี้เองที่ได้กำหนดให้มีบัตรประจำตัวที่มีเลขตัวแรกของเลข 13 หลักเป็นเลข 0 หรือบัตรผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “บัตรเลขศูนย์” เป็นบัตรแข็งสีขาว สำหรับคนไร้สัญชาติที่ยังไม่มีเอกสารแสดงตน ทางราชการจึงได้ออกบัตรเลขศูนย์นี้ให้กับคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้

ใบรับคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย แบบ 89/4

หมายเลขคำขอ วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2554

สำนักทะเบียน อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

ได้จัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้แก่ เกิดวันที่ เดือน พ.ศ. 2554

เลขประจำตัวประชาชน 0- สัญชาติ คนไม่มีสถานะทางทะเบียน

นามคำชื่อ บิดาชื่อ

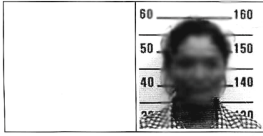
ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านทะเบียนประวัติ เลขที่ ตำบล/แขวง คลองวาฬ อำเภอ/เขต เมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

จึงออกหลักฐานเพื่อแสดงว่าสำนักทะเบียนได้รับคำขอมีบัตรไว้แล้ว และให้มารับบัตรในวันที่ 8 พฤศจิกายน 2554

(ลงชื่อ) นายทะเบียน

(นายวิวัฒน์ ไช้ทอง)
นายอำเภอเมือง
ประจวบคีรีขันธ์

ภาพใบหน้าเดิม และภาพใบหน้าปัจจุบันของผู้ขอมีบัตร ลายพิมพ์นิ้วมือหัวแม่มือซ้าย และขวาของผู้ขอมีบัตร

รูปที่ 4.16 ใบตอบรับคำขอมีบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน

รูปที่ 4.17 บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานทางทะเบียน

แบบที่สามคือคนไทยพลัดถิ่นที่ไม่มีเอกสารแสดงตัวจากทางราชการ หลังจากที่ได้ทางราชการได้ออกบัตรเลขศูนย์ให้กับคนไทยพลัดถิ่นจำนวนหนึ่งแล้วยังมียังคนไทยพลัดถิ่นอีกจำนวนมากที่รอการสำรวจเพื่อออกบัตรเลขศูนย์จากทางราชการ แต่ในเวลาต่อมาได้เกิดการทุจริตบัตรเลขศูนย์ขึ้นรัฐบาลจึงมีคำสั่งให้ยุติการสำรวจดังกล่าวนี้ อีกทั้งคนไทยพลัดถิ่นจำนวนมากที่ได้รับการสำรวจไปแล้วกลับถูกจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียน ส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นจำนวนมากเป็นผู้ที่ไม่มีเอกสารสำหรับแสดงตัว (รสิตา ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยประเมินว่า คนไทยพลัดถิ่นที่ไม่มีเอกสารแสดงตัวและคนไทยพลัดถิ่นที่ได้บัตรเลขศูนย์นี้มีจำนวนมากที่สุดในบรรดาคนไทยพลัดถิ่นที่ถือบัตรประจำตัวแบบต่างๆ เพราะช่วงที่คนไทยพลัดถิ่นอพยพมามากที่สุดคือปี 2531 แม้ว่าคนที่อพยพเข้ามาหลัง 9 มีนาคม 2519 จะมีส่วนหนึ่งที่ได้ทำบัตรสีส้มหรือสีม่วงแล้ว (บัตรเลขหกสำหรับกลุ่มที่เข้ามาหลังวันดังกล่าว) แต่คนส่วนใหญ่ไม่ได้ทำบัตร จึงไม่มีหลักฐานใดๆ เพื่อแสดงตัว และต่อมาคนจำนวนหนึ่งที่ยังไม่มีเอกสารแสดงตัวได้ไปขอทำบัตรเลขศูนย์ (รสิตา ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

4.4.2 คำเรียกกลุ่มคน

ก่อนการขีดแบ่งแผนที่ คนไทยที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและคนไทยในประเทศไทยไม่ได้มีการแบ่งแยกกลุ่มระหว่างกัน และถึงแม้ว่าจะมีการแบ่งเขตแดนเกิดขึ้นแล้วก็ตามคนไทยทั้งสองฝั่งก็ยังมีลักษณะเป็นชุมชนข้ามพรมแดน แม้จะมีการแบ่งแยกกันระหว่างคนทั้งสองฝั่งอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด คนทั้งสองฝั่งยังรู้สึกว่าเป็นคนกลุ่มเดียวกันอยู่เพียงแต่มาจากอีกด้านหนึ่งของภูเขาหรือแม่น้ำเท่านั้น

ต่อมาเมื่อกฎหมายให้ความสำคัญกับการมีบัตรประชาชนมากขึ้น เพื่อเป็นหลักฐานในการมีสิทธิ สวัสดิการ ตลอดจนมีสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่มาจากรัฐและหน่วยงานต่างๆ ทำให้นโยบาย

การจัดการ และการปฏิบัติมีการแบ่งแยกกันอย่างชัดเจนระหว่างผู้ที่มีสัญชาติไทยและผู้ที่ไม่มีสัญชาติ ความแตกต่างระหว่างคนไทยพลัดถิ่นกับผู้ที่มีบัตรประชาชนจึงมีมากขึ้นและมีระยะห่างมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อรัฐเข้มงวดกับการมีบัตรประชาชนของพลเมือง

ผู้ที่มีบัตรประชาชนและคนไทยพลัดถิ่นจึงเกิดทัศนคติที่แบ่งแยกระหว่างกลุ่ม “เขา” และกลุ่ม “เรา” เกิดขึ้น โดยสะท้อนผ่านคำเรียก ดังต่อไปนี้

1) คนไทยพลัดถิ่น คนไทยถิ่นพลัด

ในจำนวนคำเรียกที่ใช้เรียกคนไทยพลัดถิ่น คำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” เป็นชื่อที่มีคนเรียกมากที่สุด ทั้งผู้มีบัตรประชาชน หน่วยงานราชการ รวมถึงคนไทยพลัดถิ่นยังเรียกตัวเองด้วยคำเรียกนี้

คำเรียก “ไทยพลัดถิ่น” เป็นคำที่ทางราชการเป็นผู้เริ่มเรียก มีที่มาจากการเรียกผู้อพยพจากพม่าตั้งแต่ปี 2509 ว่า “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า” โดยกำหนดว่าผู้ที่เข้ามาประเทศไทยก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 คือผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า (พรพิมล 2548 : 7-9) ต่อมาทางราชการทราบว่าในกลุ่มของ “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า” นั้น มีกลุ่มคนไทยปะปนอยู่ด้วยจึงมีคำเรียกเพิ่มขึ้นอีกชื่อว่า “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” โดยกำหนดว่า “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” จะต้องเป็นผู้ที่เข้ามาในประเทศไทยก่อนวันที่ 9 มีนาคม 2519 ส่วนผู้ที่เข้ามาหลังจากนั้น แม้ว่าจะเป็นคนไทยพลัดถิ่นก็ให้ถือว่าเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย-สัมภาษณ์) ภายหลังคำเรียก “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” นี้ถูกเรียกโดยย่อว่า “คนไทยพลัดถิ่น”

คำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” จึงเป็นคำเรียกที่ทางราชการใช้เรียกคนกลุ่มดังกล่าวเพื่อให้มีความแตกต่างไปจากผู้ที่มีบัตรประชาชน คำเรียกนี้จึงเป็นเสมือนความจำยอมที่คนไทยพลัดถิ่นต้องยอมรับเมื่อมีผู้กล่าวถึงสถานะของกลุ่มหรือของตนเองในสังคม

อย่างไรก็ตามชื่อเรียกนี้ในความหมายของทางราชการก็ไม่ได้ครอบคลุมคนไทยพลัดถิ่นทั้งหมด เนื่องจากในช่วงแรก ทางราชการไม่ได้เรียกผู้ที่เข้ามาประเทศไทยหลังจาก 9 มีนาคม 2519 ซึ่งมีจำนวนมากว่า “คนไทยพลัดถิ่น” แต่เรียกคนที่เข้ามาหลังจากนั้นว่า “คนต่างด้าว” (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย-สัมภาษณ์)

เมื่อเกิดการรวมกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่นเพื่อเรียกร้องสิทธิต่างๆ คนไทยพลัดถิ่นได้แสดงความคิดเห็นต่อชื่อ “คนไทยพลัดถิ่น” แตกต่างกันออกไป 3 แนวทางคือ

แนวทางแรก ยอมรับให้เรียกชื่อนี้ต่อไป แต่รวมคนที่เข้ามาที่หลัง 9 มี.ค.19 ไว้ด้วย ดังที่กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นหลายคนกล่าวว่า “เรียกเราไทยพลัดถิ่นยังดีกว่าเรียกพม่าหรือเรียกต่างด้าว เรียกไทยพลัดถิ่นยังเจ็บน้อยหน่อย ถ้าเรียกพม่าคงได้มีเรื่องกัน” (จุ้ย อบเทียน คนไทยพลัดถิ่น ประจวบคีรีขันธ์-สัมภาษณ์)

แนวทางที่สอง เรียกตัวเองว่า “ไทยถิ่นพลัด” คำนี้เป็นการตอบโต้คำเรียก “ไทยพลัดถิ่น” โดยตรง คนไทยพลัดถิ่นหลายคนแสดงความเห็นว่า “เราไม่ได้พลัดถิ่น ถิ่นต่างหากพลัดเราไป” ในระยะแรกของการรวมตัวเป็นเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย ทางเครือข่ายจะใช้คำเรียกว่า “คนไทยถิ่นพลัด” แต่ว่าเมื่อใช้คำนี้กลับเป็นปัญหาเมื่อต้องอธิบายความหมายกับทางราชการถึงความเห็นที่ว่า “ต้องอธิบายยืดเยื้อ อธิบายแล้วก็ไม่เข้าใจ โดยเฉพาะพวกราชการ” (ภควินทร์ แสงคง-สัมภานนท์) อีกทั้งคำเรียก “ไทยถิ่นพลัด” เป็นคำเรียกที่คนไทยพลัดถิ่นแต่ละบางส่วนเป็นผู้คิดขึ้น คนไทยพลัดถิ่นอีกจำนวนมากที่ไม่ทราบว่ามีคำเรียกตนเองด้วยคำนี้ จึงยังคง “ยอมรับ” คำเรียก “ไทยพลัดถิ่น” ต่อไป ทางเครือข่ายฯ เลยเห็นว่าควรกลับมาใช้คำเดิมคือ “ไทยพลัดถิ่น” แต่ให้สร้างความหมายใหม่ โดยในความหมายใหม่ได้รวมกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาประเทศไทยหลังจากวันที่ 9 มีนาคม 2519 เข้าไปด้วย ดังความเห็นของภควินทร์ แสงคง ที่กล่าวไว้ว่า “รัฐไทยไม่ควรแบ่งคนที่วันที่เข้ามา แยกแบ่งคนด้วยเส้นซิกก็แย่มากอยู่แล้ว” (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย-สัมภานนท์)

แนวทางที่สาม เรียกตัวเองว่าเป็นคน “ไทย” โดยยืนยันว่าทั้งคนไทยพลัดถิ่นและคนไทยมีบัตรประชาชนไม่ได้แตกต่างกัน ดังที่เทียบ ประกอบปราณกล่าวไว้ว่า “เราไม่ได้พลัดถิ่น ไทยพลัดถิ่นเขาเรียกเอาเอง เขายัดเยียดให้เรา เราก็เป็นคนไทย”

รูปที่ 4.18 คนไทยพลัดถิ่นแสดงการไม่ยอมรับคำว่า “พลัดถิ่น” ขณะชุมนุมอยู่หน้ารัฐสภา

2) ไทยห้าสิบ ไทยครึ่ง ไทยร้อย

คำว่า “ไทยห้าสิบ” หรือ “ไทยครึ่ง” นี้มีสองความหมายคือ ความหมายแรกหมายถึงมีความเป็นคนไทยเพียงครึ่งเดียว อีกครึ่งหนึ่งเป็นคนพม่า ส่วนความหมายที่สองหมายถึงมีความเป็นมนุษย์เพียงครึ่งเดียว คนไทยพลัดถิ่นกล่าวว่าในอดีตคำนี้เป็นคำที่ผู้ที่มิบัตรประชาชนบางคนใช้เรียก

คนไทยพลัดถิ่นซึ่งปัจจุบันไม่ค่อยปรากฏว่ามีใครเรียกแล้ว แต่อาจมีการใช้คำนี้ในการเรียกเพื่อประชดตัวเอง เช่น “เรามั่นแค’ไทยครึ่ง เป็นคนแค่ครึ่งคน ไม่มีสิทธิกินข้าวนี้หรอก” (กรณีกระทรวงพาณิชย์แจกข้าวเพื่อช่วยเหลือน้ำท่วม แต่คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิได้รับ) (หมาด เชิงสมุทร คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

ส่วนคำว่า “ไทยร้อย” มีสองความหมายเช่นเดียวกันกล่าวคือ ความหมายแรกมีความหมายว่าเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ หรือเป็นไทยที่มีบัตรประชาชน หรือมีสัญชาติไทยตามกฎหมาย และความหมายที่สองมีความหมายว่ามีความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ซึ่งความหมายที่สองของคำว่า “ไทยร้อย” นี้เป็นผลมาจากความคิดที่ว่าคนไทยพลัดถิ่นมีความเป็นมนุษย์เพียงแค่ครึ่งเดียว ส่วนผู้ที่มีบัตรประชาชนคือผู้ที่มีความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ คนไทยพลัดถิ่นกล่าวว่าคำว่า “ไทยร้อย” นี้เป็นคำที่คนไทยพลัดถิ่นจำนวนหนึ่งใช้เรียกผู้ที่มีบัตรประชาชน แต่ปัจจุบันไม่ค่อยมีคนเรียกแล้ว (สุทิน กิ่งแก้ว คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าคำเรียก “ไทยร้อย ไทยห้าสิบ ไทยครึ่ง” นี้เป็นการสะท้อนทัศนคติระหว่างคนไทยพลัดถิ่นกับผู้ที่มีบัตรประชาชนรวมถึงข้าราชการได้อย่างชัดเจนที่สุด เนื่องจากการเรียกดังกล่าวไม่ได้เป็นเพียงแค่การเรียกเพื่อจำแนกความแตกต่างอันเนื่องมาจากการที่คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้มีสัญชาติไทยเท่านั้น แต่คำเรียกดังกล่าวยังประกอบไปด้วยทัศนคติที่มองคนอีกฝ่ายว่ามี “ความเป็นมนุษย์” น้อยกว่าหรือมากกว่าตนเองอีกด้วย ซึ่งทัศนคตินี้ส่งผลให้ข้าราชการและผู้ที่มีบัตรประชาชนมีวิธีการปฏิบัติต่อคนไทยพลัดถิ่นโดยไม่เคารพสิทธิในความเป็นมนุษย์ เช่น ไม่ให้ความช่วยเหลือเมื่อคนไทยพลัดถิ่นประสบภัยพิบัติต่างๆ เช่น ภัยพิบัติสึนามิเมื่อปี 2547 ที่ผ่านมา เนื่องจากต้องใช้บัตรประชาชนเพื่อขอรับความช่วยเหลือดังกล่าวนี้อย่างที่คนไทยพลัดถิ่นอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับผู้ที่มีบัตรประชาชนและได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติไม่ต่างกัน

3) ไทยเถื่อน ไทยถูกต้อง ไทยปกติ

คนไทยพลัดถิ่นบางครั้งเรียกตัวเองว่า “คนไทยเถื่อน” ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียกเพื่อประชดด้วยความน้อยใจตัวเองที่ตนเองไม่ได้รับสัญชาติไทย ไม่ได้บัตรประชาชน ดังเช่น เพลง “คนไทยคนเถื่อน” ที่นายหนู ศรีสุวรรณ แต่งขึ้น

อนึ่งคำว่า “เถื่อน” มีความหมาย 2 ความหมาย ความหมายแรก หมายถึง “ไม่ถูกต้อง” คือเป็นคนไทยที่ไม่ได้รับการยอมรับตามกฎหมาย อีกความหมายหนึ่ง หมายถึง “ป่า” เช่นคำว่า “หมูเถื่อน” หรือ “ไก่เถื่อน” หมายถึง “หมูป่า” หรือ “ไก่ป่า” คำว่า “คนเถื่อน” จึงมีความหมายอีกนัยว่าคนไทยพลัดถิ่นเคยอาศัยอยู่ในป่ามาก่อนด้วย

ส่วนคำว่า “ไทยถูกต้อง” และ “ไทยปกติ” เป็นคำที่คนไทยพลัดถิ่นเรียกผู้ที่มีบัตรประชาชน

4) คนยังบัตร คนไม่บัตร

คำว่า “ยัง” ในภาษาไทยถิ่นใต้หมายถึง “มี” ดังนั้นคำว่า “คนยังบัตร” จึงหมายถึง “คนมีบัตร” เป็นคำที่คนไทยพลัดถิ่นเรียกผู้ที่มีบัตรประชาชน หรือมีสัญชาติไทย

ส่วนคำว่า “คนไม่บัตร” หมายถึงคนไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน เป็นคำที่ผู้ที่มีบัตรประชาชนหรือ “คนยังบัตร” บางคนเรียกคนไทยพลัดถิ่น และคนไทยพลัดถิ่นบางคนก็เรียกตัวเองด้วยคำนี้เช่นกัน

คำทั้งสองคำนี้ในความคิดเห็นของคนไทยพลัดถิ่นถือว่าเป็นคำที่มีความหมายกลางๆ ไม่ได้มีความหมายประชดประชันที่กระทบกระเทือนความรู้สึกมากดังเช่นคำเรียกอื่นๆ เนื่องจากเป็นคำเรียกผู้ที่มีบัตรประชาชนหรือคนที่มีสัญชาติ เมื่อใช้คำนี้คนไทยพลัดถิ่นจึงรู้สึกถึงความแตกต่างระหว่างคนไทยพลัดถิ่นกับคนไทยผู้มีบัตรประชาชนเป็นเพียงเรื่องของการมีบัตรประชาชนเท่านั้น

5) ไทยตะนาวศรี ไทยสิงขร ไทยบกเปียน ไทยเกาะสอง ไทยมะลิวัน คนฝ่ายท่า

คำเรียกเหล่านี้มีที่มาจากชื่อถิ่นที่อยู่เดิมของคนไทยพลัดถิ่นก่อนการอพยพเข้ามาในประเทศไทย คนไทยพลัดถิ่นมีความคิดเห็นทั้งยอมรับและไม่ยอมรับต่อชื่อเรียกดังกล่าว ความหมายที่คนไทยพลัดถิ่นยอมรับคือเป็นคำเรียกที่หมายถึงสถานที่ เช่น ถ้าอพยพมาจากตะนาวศรี-สิงขรจะบอกว่าเป็นคนไทยสิงขร หรือคนไทยตะนาวศรี หากอพยพมาจากบกเปียนหรือลังเคียจะบอกว่าเป็นคนไทยบกเปียนหรือคนลังเคีย เป็นต้น ส่วนกลุ่มที่ไม่ยอมรับเนื่องจากมีความเห็นว่าคำเรียกมีความหมายเชิงลบ เช่นคำว่า “คนฝ่ายท่า” ดังที่ รชนา วงศ์พยัคฆ์ ผู้ที่เกิดและอยู่อาศัยในอำเภอกระบุรีให้ความเห็นว่าคำนี้เดิมก็เป็นเพียงคำเรียกคนอีกฝั่งท่า คือคนฝั่งกระบุรี (ฝั่งประเทศไทย) จะเรียกคน हमาราง (ฝั่งพม่า) ด้วยคำนี้ แต่ต่อมาเมื่อฝั่งกระบุรีมีความเจริญกว่าฝั่ง हमาราง คำว่า “คนฝ่ายท่า” นี้จึงมีความหมายใหม่กลายเป็นคำดูถูกหรือเหยียดหยามคนอีกฝั่ง (รชนา วงศ์พยัคฆ์ ชาวบ้านอำเภอกระบุรี-สัมภาษณ์)

4.4.3 การแบ่งกลุ่มของคนไทยพลัดถิ่น

ในกลุ่มคนไทยพลัดถิ่นมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มย่อยของคนไทยพลัดถิ่นมีการรวมกลุ่มหลายวิธี วิธีที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือการแบ่งกลุ่มตามศาสนา และการแบ่งกลุ่มตามถิ่นที่อยู่เดิม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) กลุ่มคนไทยพุทธ กลุ่มย่อยนี้สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้อีกโดยอ้างอิงกับถิ่นที่อยู่เดิมได้อีก คือ กลุ่มตะนาวศรี-สิงขร กลุ่มลังเคีย และกลุ่มบกเปียน

2) กลุ่มคนไทยมุสลิม กลุ่มย่อยนี้หมายถึงคนไทยพลัดถิ่นทั้งหมดที่นับถือศาสนาอิสลาม ที่มีถิ่นฐานตั้งแต่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง จนถึงตำบลคุระ อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา กลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า “มุสลิมพลัดถิ่น” ในบางครั้งเรียกตัวเองว่า “แขกนอง” หรือ “คนแขก”

กลุ่มคนไทย-มุสลิมกลุ่มนี้เป็นคนไทยมลายู บางส่วนพูดภาษามลายูถิ่นและภาษาไทยถิ่นได้ แต่บางส่วนพูดเฉพาะภาษาไทยถิ่นได้ คนกลุ่มนี้ต้องการแสดงความเป็นคนมลายู ดังเห็นได้จากการบอกผู้อื่นว่าเป็นคนมลายู และคำเรียกญาติบางคำยังใช้คำภาษามลายู เช่น คำว่า “ป๊ะ” หมายถึงพ่อ คำว่า “มะ” หมายถึงแม่ หรือป้า คำว่า “จ๊ะ” หมายถึงพี่สาว

4.5 ปัญหาต่างๆ และการแก้ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น

การที่คนไทยพลัดถิ่นต้องอยู่ในสถานะไร้สัญชาติในเมืองไทย ได้สร้างความลำบากต่อการดำรงชีวิตหลายๆ ด้าน แม้กระทั่งสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การแจ้งเกิด การรักษาพยาบาล การเดินทาง และการประกอบอาชีพ การที่คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้รับการปฏิบัติเช่นพลเมืองคนหนึ่งที่มีสิทธิในการดำรงชีวิตในสังคม ทำให้ทุกๆ กิจกรรมของชีวิตเต็มไปด้วยอุปสรรคและปัญหา มากกว่านั้นคือการถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้แสวงหาผลประโยชน์ในทุกด้าน

ในหัวข้อนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็นสองส่วนคือ 4.5.1 ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น และ 4.5.2 การแก้ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.5.1 ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น

การใช้ชีวิตของคนไทยพลัดถิ่นมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย ปัญหาหลายปัญหามีความทับซ้อนและเกี่ยวเนื่องกัน ดังกรณีการประกอบอาชีพของคนไทยพลัดถิ่น ในการประกอบอาชีพของคนไทยพลัดถิ่นมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น ไม่สามารถทำอาชีพที่กฎหมายสงวนไว้ให้คนมีสัญชาติได้ ไม่สามารถออกไปทำงานนอกพื้นที่ อีกทั้งคนไทยพลัดถิ่นไม่ยอมขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว เนื่องจากเห็นว่าตนเองไม่ใช่คนต่างด้าวทำให้ไม่มีสิทธิทำงานในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมายได้ นอกจากนี้คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรืออสังหาริมทรัพย์บางประเภทได้ เป็นต้น สาเหตุของปัญหาต่างๆ นั้นอยู่ภายใต้เงื่อนไขเดียวคือการไม่มีสัญชาติ แม้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นจะมีความทับซ้อนและเชื่อมโยงกัน แต่พอจะจำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ 5 ประเด็น คือ 4.5.1.1 ปัญหาในการเดินทาง 4.5.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในการรักษาพยาบาล 4.5.1.3 ข้อจำกัดในการทำงานและการหารายได้ของคนไทยพลัดถิ่น 4.5.1.4 ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาของลูกหลานคนไทยพลัดถิ่น และ 4.5.1.5 ข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการครอบครองอสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์บางประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.5.1.1 ปัญหาในการเดินทาง

ในการเดินทางคนไทยพลัดถิ่นถูกจำกัดด้วยข้อกฎหมายที่จำกัดให้ผู้ที่ไม่ใช่สัญชาติไทยซึ่งรวมถึง “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า” “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” และ “ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า” อยู่ในพื้นที่ที่อาศัยอยู่เท่านั้น การเดินทางออกนอกพื้นที่ต้องขออนุญาตซึ่งจะแบ่งออกเป็น 2 กรณีดังนี้

กรณีที่หนึ่ง “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า” และ “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” กฎหมายอนุญาตให้เดินทางเฉพาะในจังหวัดที่อาศัยอยู่ หากจะออกนอกจังหวัดต้องขออนุญาตต่อผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับกลุ่ม “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” แม้ว่าจะมีมติคณะรัฐมนตรีให้แปลงสัญชาติได้ แต่ขณะที่ยังดำเนินการแปลงสัญชาติไม่เสร็จสิ้น ก็ต้องขออนุญาตออกนอกจังหวัดเช่นเดียวกัน

กรณีที่สอง “ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า” อนุญาตให้อยู่เฉพาะในอำเภอที่อยู่อาศัยเท่านั้น หากจะออกนอกพื้นที่ต้องขออนุญาตเช่นกัน และจะขอได้ในกรณีป่วยและไม่มีสถานพยาบาลอยู่ในพื้นที่เท่านั้น เมื่อออกมาแล้วต้องรายงานตัวในพื้นที่ที่เดินทางเข้ามารักษาพยาบาล

ก่อนการรวมตัวเป็นเครือข่ายของคนไทยพลัดถิ่น คนไทยพลัดถิ่นจะเดินทางไปไหนมีความลำบากมากเพราะถูกจำกัดพื้นที่การเดินทางเช่นเดียวกับคนต่างด้าว แต่หลังจากการรวมตัวเป็นเครือข่ายทำให้คนในพื้นที่รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้รับรู้ว่าคนไทยแต่ไม่มีสัญชาติอยู่ด้วย การเดินทางของคนไทยพลัดถิ่นจึงสะดวกมากขึ้น เนื่องจากได้รับความยืดหยุ่นจากผู้รับผิดชอบจึงสามารถเดินทางข้ามอำเภอ หรือข้ามจังหวัดที่อยู่ใกล้ๆ ได้บ้าง นอกจากนี้ยังมีการช่วยเหลือจากทางเครือข่ายโดยการออกหนังสือรับรองว่าผู้เดินทางว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่น เมื่อเจ้าหน้าที่เห็นหนังสือรับรองก็จะปล่อยไป ไม่จับ และไม่ส่งกลับ (รติดา ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

“ก่อนที่จะมีประกาศกระทรวงมหาดไทย 1 ตุลาคม 2552 คนไทยพลัดถิ่นก็พอจะเดินทางกันได้ เพราะพอรวมตัวเป็นเครือข่ายเจ้าหน้าที่ก็อะลุ่มอล่วยจึงเดินทางได้ไม่ลำบากมาก แต่พอมีประกาศกระทรวงมหาดไทยนี้มาแม้จะอ้างว่าช่วยเหลือคนไทยพลัดถิ่น โดยเฉพาะ พวกเราเดินทางลำบากกว่าเดิมเจ้าหน้าที่ขอหนังสืออนุญาตตลอดแต่เราก็ขอไม่ได้จะเอาที่ไหนให้ดู”
(รติดา ชูยยัง-สัมภาษณ์)

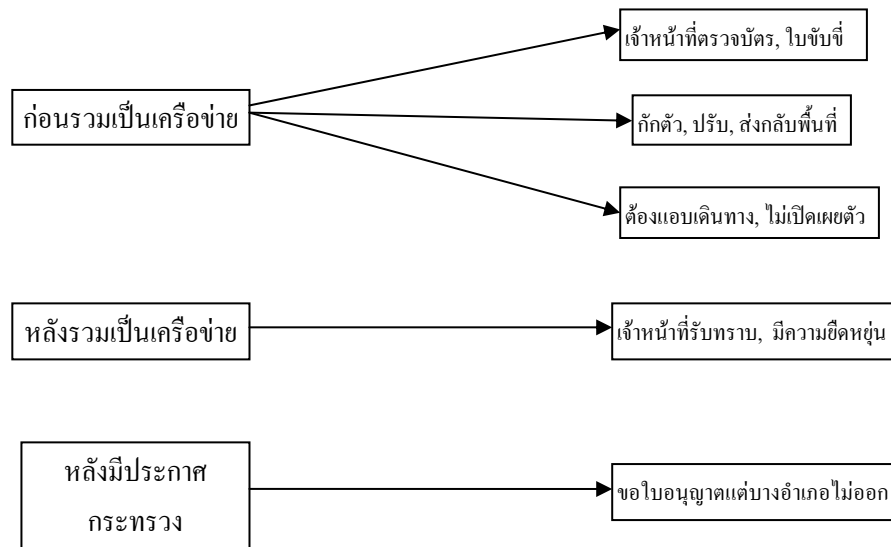
จากความเห็นของรติดาสะท้อนให้เห็นว่า แม้ก่อนหน้านี้จะมีกฎระเบียบควบคุมการเดินทางหรือการเคลื่อนไหวของคนไทยพลัดถิ่น แต่ยังมีการละเมิดด้วยจากเจ้าหน้าที่ ทำให้สามารถเดินทางได้บ้าง โดยเฉพาะตั้งแต่มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายของคนไทยพลัดถิ่น

ภายหลังมีประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับลงวันที่ 1 ตุลาคม 2552 ให้ผู้ที่ถือบัตรประจำตัวผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บัตรเลขศูนย์) เดินทางออกนอกพื้นที่ไปทำงานได้ แต่ต้องขออนุญาตทางจังหวัด โดยจังหวัดจะมอบอำนาจให้อำเภอเป็นผู้อนุญาต แต่ในความเป็นจริงเมื่อคนไทยพลัดถิ่นไปขออนุญาตออกนอกพื้นที่ต่อทางอำเภอ ปรากฏว่ามีเพียงอำเภอเมืองระนองเท่านั้นที่อนุญาตให้คนไทยพลัดถิ่นออกนอกพื้นที่ได้ ส่วนอำเภออื่นๆ ไม่สามารถขอหนังสืออนุญาตได้เลย เพราะทางอำเภออ้างว่า “ทำไม่เป็น” อีกทั้งประกาศฉบับนี้ทำให้เกิดช่องว่างในการเรียกร้องสิทธิของคนไทยพลัดถิ่นที่มากขึ้นอีกด้วย ดังที่ปรากฏว่ามีคนไทยพลัดถิ่นบางคนถูกเรียกเก็บเงินหากต้องการออกนอกพื้นที่ (รติดา ชูยยัง-สัมภาษณ์)

ประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้จึงไม่ได้ช่วยคนไทยพลัดถิ่นให้เดินทางสะดวกขึ้น แต่กลับทำให้การเดินทางยากลำบากมากกว่าเดิม และเจ้าหน้าที่สามารถควบคุมการเดินทางของคนไทยพลัดถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อคนไทยพลัดถิ่นต้องการเดินทางเพื่อรวมตัวกันทำกิจกรรมของเครือข่าย เช่น การเข้าร่วมงาน “สมัชชาคนไร้” ที่พัทลุง เครือข่ายคนไทยพลัดถิ่นรวมตัวกันประมาณ 300 คนเพื่อเดินทางไปเข้าร่วมงานด้วยในฐานะที่เป็นคนไร้ แต่คณะของคนไทยพลัดถิ่นถูกเจ้าหน้าที่สกัดที่ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร โดยเจ้าหน้าที่อ้างว่า “หากไม่มีคำอนุญาตจากทางผู้ว่าราชการจังหวัดไม่สามารถเดินทางออกนอกพื้นที่ได้” แต่หลังจากการเจรจายาวนานหลายชั่วโมงทางผู้ว่าราชการจังหวัดระนองจึงได้อนุญาตให้คนไทยพลัดถิ่นทั้งหมดเดินทางต่อได้

กรณีนี้รติดา ชูยยังกล่าวว่า “นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่พวกเราถูกสกัด ก่อนหน้านี้นี้มีหลายครั้งแล้ว เมื่อก่อนหนังสือที่เครือข่ายออกให้พอจะใช้อ้างได้ว่าเราเดินทางไปทำกิจกรรมชั่วคราวแล้วจะกลับมาเขาก็ให้ไป แต่ตอนนี้เขาอ้างอย่างเดียวว่าไม่มีอำนาจ” (รติดา ชูยยัง-สัมภาษณ์)

สิทธิในการเดินทางคนไทยพลัดถิ่นจึงเป็นดังแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงสิทธิในการเดินทางของคนไทยพลัดถิ่น

หลังจากที่มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ทางเครือข่ายคนไทยพลัดถิ่นไม่ได้ออกหนังสือรับรองให้คนไทยพลัดถิ่นที่ต้องการเดินทางออกนอกพื้นที่อีก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่รับฟังเหตุผล (รสิตา ชูชัย-สัมภาษณ์) คนไทยพลัดถิ่นจึงอ้างกับเจ้าหน้าที่ว่าลืมเอาบัตรมา หรือไม่ได้พกบัตรติดตัว ในกรณีที่เดินทางเป็นกลุ่ม เช่น การทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายก็จะใช้วิธีรวมตัวกัน แล้วค่อยเดินทาง หากเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตก็จะใช้วิธีการสำหรับตอบโต้ เช่น การปิดถนน เพื่อเป็นการยืนยันว่าจำเป็นต้องเดินทาง

ภควินทร์ให้สัมภาษณ์ว่า แม้การปิดถนนจะเป็นการตอบโต้คำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐ และอาจสร้างความรำคาญ ตลอดจนรบกวนสิทธิของผู้อื่น แต่คนไทยพลัดถิ่นก็ไม่มีทางเลือกอื่น คนไทยพลัดถิ่นเห็นว่าเจ้าหน้าที่ทราบอยู่แล้วว่ามีคนกลุ่มคนไทยพลัดถิ่นอยู่ในพื้นที่ และไม่ใช่ว่าคนต่างด้าว แต่เจ้าหน้าที่ยังใช้วิธีการต่างๆ มากดดันคนไทยพลัดถิ่นให้เดินทางออกนอกพื้นที่ด้วยความยากลำบาก ซึ่งวิธีการต่างๆ ดังกล่าวทำให้เกิดช่องทางการเรียกร้องสิทธิบนของเจ้าหน้าที่มากขึ้นอีกด้วย (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย-สัมภาษณ์)

4.5.1.2 ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิในการรักษาพยาบาล

เนื่องจากรัฐบาลไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพของกลุ่มคนที่ไร้สัญชาติ ดังนั้นเมื่อคนไทยพลัดถิ่นมาขอรับบริการที่สถานีอนามัยหรือโรงพยาบาลของรัฐด้วยจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการแพทย์ที่ต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยที่ขอรับการรักษาหน่วยงานเหล่านี้จึงต้องรับดูแลคนเหล่านี้ โดยไม่สามารถปฏิเสธได้ แต่เนื่องจากไม่มีงบประมาณด้านค่า

รักษาพยาบาลจึงต้องเก็บค่ารักษาพยาบาล หรืออาจต้องดิ่งงบประมาณจากส่วนอื่นๆ มาสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพของคนไทยพลัดถิ่น (อดิศร วิศาล สาธารณสุขจังหวัดชุมพร-สัมภาษณ์)

ในกรณีของผู้ที่มีเลขบัตรประจำตัว 13 หลักขึ้นต้นด้วยเลข 6 และ 7 (บัตรเลขเจ็ด-บุตรที่เกิดในประเทศไทยของผู้มีบัตรเลขหก) นั้น สามารถใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพ 30 บาท หรือที่เรียกว่าบัตรทองได้ แต่ต่อมาปีพ.ศ. 2544 สิทธินี้ถูกยกเลิกเนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าผู้ที่มีสัญชาติไทยเท่านั้นที่จะสามารถใช้สิทธิจากบัตรประกันสุขภาพ 30 บาทได้ ทำให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีบัตรประจำตัวขึ้นต้นด้วยเลข 6 และเลข 7 ถูกตัดสิทธิด้านค่ารักษาพยาบาล ในกรณีของผู้ที่ไม่มีเอกสารแสดงตนใดๆ จากทางราชการ (ในช่วงนั้นยังไม่มีบัตรเลขศูนย์) ไม่มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลอยู่แล้ว

ต่อมาในวันที่ 23 มีนาคม 2553 ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้คนที่มีความทุกข์ทางสถานะบุคคลได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการสาธารณสุข แต่มตินี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงกลุ่มคนไทยพลัดถิ่น คนไทยพลัดถิ่นจึงยังคงต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาล เมื่อมารับการรักษาจากสถานอนามัย หรือโรงพยาบาลของรัฐต่อไป (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย-สัมภาษณ์)

อย่างไรก็ตามหน่วยงานทางสาธารณสุขที่อยู่ในจังหวัดชายแดนได้พยายามช่วยเหลือด้านค่ารักษาพยาบาลแก่คนไทยพลัดถิ่น ด้วยการหางบประมาณส่วนอื่นเข้ามาทดแทนเพื่อให้ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลลดน้อยลง ด้วยความมีจริยธรรมและตระหนักถึงปัญหาของผู้ไร้สัญชาติของหน่วยงานสาธารณสุขที่อยู่ในจังหวัดชายแดนนี้ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาของคนไทยพลัดถิ่นในด้านการรักษาพยาบาลไปได้ระดับหนึ่ง (อดิศร วิศาล สาธารณสุขจังหวัดชุมพร-สัมภาษณ์)

หน่วยงานทางสาธารณสุขของแต่ละพื้นที่มีวิธีการจัดการงบประมาณช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลของผู้ไร้สัญชาติแตกต่างกัน จึงส่งผลให้สิทธิการขอบริการด้านสุขภาพของคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันด้วย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) สิทธิในการรักษาพยาบาลของคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่มีบัตรประจำตัวที่มีเลขตัวแรกสุดของเลข 13 หลักเป็นเลข 6 (บัตรเลขหก) สามารถใช้สิทธิรักษาพยาบาลที่สถานอนามัยได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

คนไทยพลัดถิ่นที่ถือบัตรประจำตัวที่เลขตัวแรกสุดเป็นเลข 0 รวมถึงผู้ที่ไม่มียบัตรประจำตัวใดๆ (เช่น ถูกจำหน่ายบัตร ฯลฯ) ไม่สามารถใช้บริการสุขภาพได้ หากใช้ต้องเสียเงินค่าบริการในราคาเต็ม

เด็กที่อยู่ในโรงเรียนทั้งที่ถือบัตรเลขศูนย์ และบัตรที่เลขตัวแรกสุดเป็นเลข 7 สามารถใช้บริการสุขภาพสำหรับนักเรียนได้

2) สิทธิในการรักษาพยาบาลของคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพร

คนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพรที่ถือบัตรประจำตัวทุกประเภทไม่มีสิทธิในการรักษาพยาบาล ทุกคนมีสิทธิขอรับบริการจากสถานีนามัย⁵ได้แต่ต้องจ่ายเงินในบางเรื่อง (มาโนช บัวสุวรรณ-สัมภาษณ์)

อย่างไรก็ตามทางสาธารณสุขจังหวัดชุมพรกำลังดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้ โดยทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในโครงการ “เสียงกู่ร้องของคนชายขอบ : กรณีการเข้าถึงบริการสุขภาพของคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดชุมพร” เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาและแนวทางแก้ไขในการเข้าถึงบริการสุขภาพของคนไทยพลัดถิ่นในจังหวัดชุมพร หลังจากโครงการนี้เสร็จสิ้นแล้วได้มีข้อเสนอให้ทางสาธารณสุขจังหวัดชุมพรออกบัตรประกันสุขภาพโดยให้คนไทยพลัดถิ่นจ่ายเงิน 500 บาทต่อหนึ่งครอบครัว บัตรมีอายุ 1 ปี หากคนไทยพลัดถิ่นเจ็บป่วยก็สามารถใช้บัตรประกันสุขภาพนี้ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ อีก

ในปัจจุบันคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพรมีสิทธิในการเข้ารับการรักษาพยาบาลที่สถานีนามัยโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ แล้ว

3) สิทธิในการรักษาพยาบาลของคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดระนอง

ก่อนหน้านี้สาธารณสุขจังหวัดระนองได้ออกบัตรประกันสุขภาพสำหรับคนที่ไม่มีสัญชาติ บัตรนี้มีราคา 1,300 บาท เรียกกันว่า “บัตรพันสาม” บัตรมีอายุ 1 ปี ต่อมาเมื่อมีบัตรประกันสุขภาพ 30 บาทหรือบัตรทองในปี 2544 บัตรพันสามจึงยกเลิกไป และเมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าผู้มีสิทธิใช้บัตรทองต้องมีสัญชาติไทยเท่านั้น สิทธิในการรักษาพยาบาลของคนไทยพลัดถิ่นจึงหมดไป

เนื่องจากจังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มคนที่ไม่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนมาก (ทั้งกลุ่มคนไทยพลัดถิ่นและคนต่างด้าวอื่นๆ) สาธารณสุขจังหวัดระนองจึงได้นำงบประมาณส่วนอื่นๆ มาเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกลุ่มคนที่ไม่มีสัญชาติ ทำให้คนไทยพลัดถิ่นที่อยู่จังหวัดระนองสามารถเข้าถึงการบริการสุขภาพได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย (เจ้าหน้าที่สถานีนามัยบ้านควนไทรงาม⁵-สัมภาษณ์) และคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองทุกคนยืนยันว่าหากไปรักษาพยาบาลที่สถานีนามัยในจังหวัดระนองไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

การที่คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิหรือมีสิทธิไม่เต็มที่ในการเข้ารับการรักษาพยาบาลทำให้ทั้งคนไทยพลัดถิ่นและผู้ที่มีบัตรประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันได้รับความเสี่ยงจากการติดโรค

⁵ เจ้าหน้าที่ผู้นี้ไม่ประสงค์ให้ผู้วิจัยระบุชื่อ และผู้วิจัยไม่มีโอกาสสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสาธารณสุขคนอื่นๆ จังหวัดระนอง

จากคนไทยพลัดถิ่นบางคนที่มีโรคติดต่อแล้วไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้อง เช่น โรคเท้าช้าง เป็นต้น อีกทั้งการที่รัฐบาลไม่ได้จัดงบประมาณในการรักษาพยาบาลสำหรับผู้มาขอรับบริการทุกคนโดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องสัญชาติ ทำให้พื้นที่ต่างๆ ที่มีผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยรวมถึงคนไทยพลัดถิ่นมาขอรับบริการ สถานพยาบาลที่ให้บริการจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณส่วนอื่นๆ สำหรับการรักษาพยาบาล ผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยด้วยซึ่งทำให้เกิดภาระด้านการเงินแก่สถานพยาบาลเหล่านี้อีกทางหนึ่งด้วย (อดิสร วิศาล สาธารณสุขจังหวัดชุมพร-สัมภาษณ์)

4.5.1.3 ข้อจำกัดในการประกอบอาชีพและการหารายได้ของคนไทยพลัดถิ่น

การประกอบอาชีพของผู้ที่ไม่มีสัญชาตินั้นจะต้องพิสูจน์สัญชาติและขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว หากไม่ได้ขึ้นทะเบียนหมายถึงการเป็นแรงงานผิดกฎหมาย สำหรับคนไทยพลัดถิ่นนั้นส่วนใหญ่ไม่มีใครยอมขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว เนื่องจากหากขึ้นทะเบียนก็เท่ากับว่าเป็นการยอมรับว่าตนเองเป็นคนสัญชาติพม่าซึ่งคนไทยพลัดถิ่นเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อการได้รับสัญชาติไทยในภายหลัง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่มีความทับซ้อนกันเกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งเป็นสาเหตุให้โอกาสในการทำมาหากินของคนไทยพลัดถิ่นลดน้อยลง เช่น อาชีพที่สงวนไว้เฉพาะคนไทยที่มีบัตรประชาชน อาชีพเหล่านี้คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถทำได้ การถูกจำกัดสิทธิในการเดินทางออกนอกสถานที่ ทำให้คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถออกไปทำงานนอกสถานที่ได้ การไม่สามารถครอบครองที่ดินทำกิน ส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถมีปัจจัยสำหรับการผลิต ตลอดจนการไม่ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวทำให้กลายเป็นแรงงานผิดกฎหมาย จึงไม่สามารถทำอาชีพรับจ้างอย่างถูกกฎหมายได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสิทธิในการประกอบอาชีพของคนไทยพลัดถิ่นนั้นถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดมากมาย

อย่างไรก็ตามคนไทยพลัดถิ่นมีความจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ เพราะเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต สำหรับคนไทยพลัดถิ่นแล้วเงินมีความสำคัญมาก เพราะต้องใช้เงินซื้อคุณภาพชีวิตทุกอย่าง แม้กระทั่งน้ำที่ใช้ในการบริโภคและอุปโภคยังต้องซื้อในราคาแพงกว่าคนทั่วไป รวมถึงสวัสดิการต่างๆ ที่คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถเข้าถึงได้ เงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเพื่อการดำรงชีวิต คนไทยพลัดถิ่นจึงต้องพยายามดิ้นรนหางานทำอาชีพที่คนไทยพลัดถิ่นส่วนใหญ่ทำนั้น ได้แก่

1) อาชีพรับจ้าง

งานรับจ้างที่คนไทยพลัดถิ่นทำ อาทิ การรับจ้างภาคเกษตร เช่น รับจ้างถางที่เพื่อทำสวนทำไร่ หรือเป็นคนดูแลสวน ไร่ เป็นต้น การรับจ้างก่อสร้าง การทำงานในเรือประมง รวมถึงการรับจ้างทำงานหลายอย่างที่ผู้ที่มีสัญชาติไทยไม่ทำ เช่น รับจ้างล้างทำความสะอาดสัตว์น้ำต่างๆ อาทิ เมงกะพรุน เป็นต้น

รูปที่ 4.19 คนไทยพลัดถิ่นรับจ้างแกะกุ้งและปลาหมึกซึ่งเป็นอาชีพที่มีสัญชาติไทยไม่ทำ

2) เก็บของป่า หาปลา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ใกล้เคียงแหล่งธรรมชาติ อาทิ ป่าหรือชายหาด เช่นหมู่บ้านไไร่เกรา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ หมู่บ้านนี้อยู่ใกล้ป่า คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ที่นี่จะเก็บของป่า และล่าสัตว์ สัตว์ที่คนกลุ่มนี้ล่ามาได้จะไม่ขายแต่จะนำมาประกอบอาหารเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น ส่วนการเก็บของป่า เช่น ดอกไม้ป่า หน่อไม้ป่า ของจากป่าเหล่านี้คนไทยพลัดถิ่นจะเก็บมาขาย หน่อไม้ป่าเป็นของป่าที่สร้างรายได้แก่คนไทยพลัดถิ่นมากพอสมควร แต่การหาหน่อไม้จะเป็นช่วงสั้นๆ คือเพียง 3 เดือนเท่านั้นคือตั้งแต่เดือนกรกฎาคมจนถึงเดือนกันยายนของทุกปี

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยในหมู่บ้านที่อยู่บริเวณชายหาด ป่าชายเลน และเกาะ เช่น บ้านเตรียม บ้านท่ากลาง บ้านหินช้าง เกาะสินไห และเกาะตาครุฑ เป็นต้น ชาวบ้านจะประกอบอาชีพหาปลาหรือจับสัตว์น้ำต่างๆ เรือหาปลาของคนไทยพลัดถิ่นไม่ใช่เรือลำใหญ่ สัตว์ที่จับได้ เช่น ปลาทุ ปลาเสียด ปลาโอ และกุ้ง บางคนจะนำลอบไปดักปูด้วย ประมงที่คนไทยพลัดถิ่นทำทั้งหมดเป็นประมงชายฝั่งไม่มีเรือประมงแบบใช้อวนลากและไม่มีเรือลำใหญ่เพื่อออกทะเลไปไกลๆ

รูปที่ 4.20 คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นกำลังแกะปูที่จับได้ออกจากแห

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยบริเวณอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง บางส่วนใช้ประโยชน์และหารายได้จากต้นจาก เช่น ทำน้ำตาลจาก หรือทำตับจาก เป็นต้น เนื่องจากบริเวณนี้มีป่าจากเป็นจำนวนมาก

รูปที่ 4.21 คนไทยพลัดถิ่นอำเภอกระบุรีกำลังฉีกใบจากออกจากก้าน

อย่างไรก็ตามรายได้จากการหาของป่า การหาปลา และจากทรัพยากรธรรมชาติ ยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพราะหน่อไม้ไม่ได้ออกทั้งปี และในช่วงน้ำลดไม่สามารถเดินเรือ หรือออกเรือไปหาปลาไกลๆ ได้ อีกทั้งการทำน้ำตาลจากสามารถทำได้ปีละ 2 ครั้งเท่านั้น ดังนั้นคนไทยพลัดถิ่นจึงต้องหารายได้จากทางอื่นด้วยการรับจ้าง เช่น คนพลัดถิ่นที่เป็นเจ้าของเรือหาปลา

เมื่อไม่สามารถออกทะเลด้วยเรือของตนเองได้ ก็ต้องรับจ้างออกทะเล (ออกเล) ไปกับเรือประมงใหญ่ เป็นต้น

3) การทำเครื่องใช้จากไม้

หมู่บ้านไร่เกราที่อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์จะรวมตัวกันทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้เป็นวิสาหกิจชุมชน เฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ผลิตจากที่นี่เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงของด่านสิงขร ไม้ที่นำมาทำเฟอร์นิเจอร์จะนำมาจากพม่าเป็นไม้เหลื่อที่กลุ่มธุรกิจจากไทยซึ่งเคยได้รับสัมปทานป่าไม้จากรัฐบาลพม่าตัดไว้ (จุ้ย อบเทียน, วุ่น สุขแสงทอง คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภาษณ์) การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้สร้างรายได้ให้คนไทยพลัดถิ่นมากพอสมควร

4) การเกษตร

ปัจจัยสำหรับการทำเกษตรคือที่ดิน ดังนั้นคนไทยพลัดถิ่นที่จะทำการเกษตรได้ต้องมีที่ดินสำหรับทำกิน คนไทยพลัดถิ่นบางคนมีที่ดินสำหรับทำมาหากินโดยเฉพาะคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพร คนไทยพลัดถิ่นที่บ้านคลองลอย อำเภอบางสะพาน คนไทยพลัดถิ่นที่บ้านหินเทิน อำเภอบางสะพานน้อย ประจวบคีรีขันธ์ คนไทยพลัดถิ่นที่บ้านปากจั่น อำเภอกระบุรี ระนอง เป็นต้น ทั้งนี้มีข้อน่าสังเกตว่าคนไทยพลัดถิ่นที่มีที่ดินทำกินส่วนใหญ่จะเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่อพยพมาจากฝั่งซ้าย

สนธยา นิมมโนธรรม คนไทยพลัดถิ่นที่มาจากบกเปียนปัจจุบันอาศัยอยู่ที่ชุมชนซอยสิบ อำเภอเมืองระนอง วิเคราะห์ให้ผู้วิจัยฟังว่า “ถ้าอพยพมาเจอป่าจะบุกเบิกที่ดินทำกินได้ แต่ถ้าอพยพมาเจอเมืองจะทำอะไรไม่ได้เลย” จากข้อมูลภาคสนามพบว่าแม้คนไทยพลัดถิ่นอพยพเข้ามาเจอพื้นที่ป่า แต่ความเป็นจริงการบุกเบิกที่ดินทำกินไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะเจ้าหน้าที่ป่าไม้จะมองว่าพื้นที่ป่านั้นเป็นป่าสงวน ดังเช่นที่ สาว ปรีชา นนท์ เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า “ป่าไม้จะมาจับป่า ป่าต้องหนีป่าต้องเอาตัวไกลลงเขา ทั้งๆ ที่พื้นที่ตรงนี้ความจริงก็ไม่ใช่ป่าอะไร มันไม่เหลือป่าแล้ว ดันไม้ที่เห็นที่ป่าๆ ก็ป่ากับลุงนั่นแหละเป็นคนปลูก” (สาว ปรีชา นนท์ คนไทยพลัดถิ่นชุมพร-สัมภาษณ์)

การที่คนไทยพลัดถิ่นจะมีที่ดินทำมาหากินได้นั้น นอกจากอพยพมาเจอพื้นที่ป่าแล้ว ยังต้องประกอบกับการที่เจ้าหน้าที่รัฐที่อยู่ในพื้นที่มีทัศนคติที่ดีกับคนไทยพลัดถิ่นด้วยจึงจะทำมาหากินในที่ดินได้ พื้นที่ที่กลุ่มคนไทยพลัดถิ่นสามารถทำเป็นที่ดินทำกินได้ต้องเป็นพื้นที่ที่ชาวบ้านไม่มีปัญหากับเจ้าหน้าที่รัฐ แต่ในพื้นที่ที่คนไทยพลัดถิ่นกับเจ้าหน้าที่รัฐมีปัญหา คนไทยพลัดถิ่นจะไม่สามารถบุกเบิกที่ดินสำหรับทำกินได้เลย เช่นกรณี หมู่บ้านไร่เกรา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ผู้ใหญ่บ้านไม่ยอมรับคนไทยพลัดถิ่น แม้ว่าหมู่บ้านตั้งอยู่ในพื้นที่ป่า มีภูเขา ล้อมรอบ รอบหมู่บ้านเต็มไปด้วยไร่สับปะรดของผู้ที่มีบัตรประชาชน แต่ไม่มีที่ดินแม้แต่ผืนเดียวที่เป็นที่ทำกินของคนไทยพลัดถิ่น

4.5.1.4 ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาของลูกหลานของคนไทยพลัดถิ่น

เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 มติคณะรัฐมนตรียอมรับให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกคนมีสิทธิเรียนหนังสือได้ แม้ว่าบุคคลนั้นจะไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร บุคคลผู้นั้นก็มีสิทธิได้เรียนหนังสือ จากมติคณะรัฐมนตรีครั้งนั้น ส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นมีสิทธิได้เรียนหนังสือเช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป แม้ว่าขณะนี้เด็กไทยพลัดถิ่นจะมีโอกาสได้เรียนหนังสือแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหาและข้อจำกัดอีกมากมาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) โรงเรียนขอสำเนาทะเบียนบ้านเมื่อนักเรียนได้ขึ้นชั้นเรียน

คนไทยพลัดถิ่นไม่มีทะเบียนบ้าน และไม่มีบ้านเลขที่จึงไม่มีสำเนาทะเบียนบ้านให้แก่โรงเรียน โรงเรียนที่มีเด็กไทยพลัดถิ่นเรียนอยู่จำนวนมากจะเข้าใจปัญหานี้เป็นอย่างดี แต่บางโรงเรียนที่มีเด็กไทยพลัดถิ่นเรียนน้อยอาจจะไม่ทราบถึงปัญหานี้ แม้ว่าจะทราบว่านักเรียนไม่มีสัญชาติ แต่ไม่ทราบว่าไม่มีสำเนาทะเบียนบ้าน ทำให้เมื่อได้ขึ้นชั้นเรียน หรือขอใบรับรองวุฒิการศึกษาแก่นักเรียน ทางโรงเรียนจึงขอสำเนาทะเบียนบ้านจากนักเรียน

2) คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถใช้วุฒิการศึกษาสมัครงานได้

คนไทยพลัดถิ่นไม่มีสิทธิในการทำงานที่มั่นคงได้ เช่น ทำงานในบริษัททำงานในหน่วยงานต่างๆ หรืองานวิชาชีพต่างๆ ที่กฎหมายสงวนไว้ให้แก่คนไทยที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น อีกทั้งคนไทยพลัดถิ่นไม่ได้ขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวทำให้ไม่มีสิทธิทำงานรับจ้างที่ได้รายได้มากหรือมีความมั่นคง ดังนั้นงานที่คนไทยพลัดถิ่นทำได้คืองานรับจ้างรายวันทั่วไป ทำให้คนไทยพลัดถิ่นส่วนใหญ่ไม่เห็นประโยชน์จากการศึกษาเล่าเรียน หรือบางคนอยากเรียนแต่คิดว่าเมื่อเรียนแล้วก็ไม่มีสิทธิทำงาน จะเรียนไปเพื่ออะไร เช่น กรณีของ เรมา ปาทาน ที่อยากเป็นพยาบาล แต่อาชีพนี้เป็นอาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น⁶ หรือกรณีของ ด.ช.ชาธิฟ ขุนริศ และ ด.ช.นิกร ศรีสุข ที่อยากเป็นทหาร แต่เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้สำหรับผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทย

4.5.1.5 ข้อจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการครอบครองอสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์บางประเภท

อสังหาริมทรัพย์หมายถึงที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ติดอยู่กับที่ดินและรวมถึงทรัพย์สินที่ติดอยู่กับที่ดิน เช่น ต้นไม้ ส่วนอสังหาริมทรัพย์หมายถึงทรัพย์สินอื่นนอกจากอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์พิเศษหมายถึงทรัพย์สินที่เมื่อจะซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ หรือโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่กันต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น สัตว์พาหนะต่างๆ (วัว ควาย ช้าง) และยานพาหนะ เช่น แพ เรือยนต์ รถยนต์

⁶ มหาวิทยาลัยรังสิตได้ให้ทุนการศึกษาสำหรับ เรมา ปาทาน ให้เข้าเรียนคณะพยาบาลแล้ว รวมทั้งได้ให้ทุนสำหรับค่าที่พักและค่าอาหารด้วย

กฎหมายกำหนดให้มีการจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หากต้องการซื้อขายหรือโอนอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์บางประเภทให้แก่กัน นั้นย่อมหมายความว่า การที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องจดทะเบียนกับทางราชการ

ในกรณีของที่ดินนอกจากกฎหมายจะระบุให้ต้องจดทะเบียนแล้ว กฎหมายไทยยังระบุให้ผู้ถือครองที่ดินจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยด้วย ยกเว้นกรณีที่ถูกกฎหมายอนุญาตเป็นพิเศษ

ส่วนในการจดทะเบียนกับทางราชการนั้นต้องใช้หลักฐานแสดงตัว เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานประเภทอื่น เช่น หนังสือเดินทาง บัตรประจำตัวประเภทต่างๆ ที่แสดงตัวตนว่าเป็นพลเมืองของประเทศใด

คนไทยพลัดถิ่นทุกคนจึงไม่มีสิทธิในการเป็นเจ้าของที่ดินได้ เพราะไม่มีสัญชาติไทย การที่คนไทยพลัดถิ่นจะมีที่ดินเพื่อยู่ออาศัย และที่ดินที่เป็นปัจจัยการผลิตได้นั้น มีความเป็นไปได้สองกรณีคือ กรณีแรก รัฐบาลหรือราชการจัดสรรให้ เช่น กรณีของหมู่บ้านไร่เครา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่รัฐบาลจัดสรรให้คนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ในบริเวณหนึ่งของหมู่บ้าน ในบางพื้นที่ หากทางราชการมีทัศนคติที่ดีกับคนไทยพลัดถิ่น หน่วยงานราชการในพื้นที่นั้นก็จะจัดสรรที่ดินให้ทำกินด้วย เช่น กรณีของคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดชุมพร กรณีที่สอง คนที่มีบัตรประชาชนเป็นเจ้าของที่ดิน หรือคนไทยพลัดถิ่นแต่งงานกับคนที่มีบัตรประชาชน แล้วใช้ชื่อคู่สมรสเป็นเจ้าของที่ดิน นอกจากสองกรณีข้างต้นแล้วคนไทยพลัดถิ่นอาจใช้วิธีเข้าไปจับจองที่ดินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย หรือทำเป็นที่ทำกินได้ แต่หากที่ดินที่เข้าไปจับจองมีผู้ถือสิทธิ์อยู่แล้ว เช่น ที่ดินที่กรมอุทยานกำหนดให้เป็นเขตป่าไม้ประเภทต่างๆ หรือที่ดินของหน่วยงานหรือบุคคลอื่นใด คนไทยพลัดถิ่นอาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีขอหาบุกรุกที่ดินได้ อีกทั้งการเข้าไปจับจองที่ดินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยนี้มิได้หมายความว่าคนไทยพลัดถิ่นนั้นจะมีสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดินหรือสิทธิใดๆ ในที่ดินนั้นได้ตามกฎหมาย

ดังนั้นด้วยสาเหตุที่คนไทยพลัดถิ่นส่วนใหญ่ไม่สามารถเป็นเจ้าของที่ดิน หรือมีสิทธิในที่ดินได้ตามกฎหมายดังได้กล่าวแล้ว บ้านหรือสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินที่คนไทยพลัดถิ่นอยู่อาศัยจึงมีลักษณะเป็นบ้านที่สร้างเพื่อยู่ออาศัยชั่วคราวมากกว่าบ้านที่สร้างอย่างถาวรหรือคงทน

รูปที่ 4.22 ลักษณะบ้านของคนไทยพลัดถิ่นในหมู่บ้านหินช้าง จังหวัดระนอง

ด้านการมีสิทธิในการเป็นเจ้าของสิ่งของสังหาริมทรัพย์ประเภทต้องจดทะเบียน เช่น รถจักรยานยนต์ หากคนไทยพลัดถิ่นมีเอกสารแสดงตัวก็จะสามารถใช้ชื่อของตนเป็นเจ้าของสังหาริมทรัพย์นั้นได้ แต่ถ้าไม่มีเอกสารแสดงตัวก็ไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของสังหาริมทรัพย์ได้ตามกฎหมาย ในกรณีที่คนไทยพลัดถิ่นไม่มีหลักฐานแสดงตัว คนไทยพลัดถิ่นจะให้คนมีบัตรประชาชนหรือคนไทยพลัดถิ่นที่มีบัตรแสดงตนเป็นเจ้าของทรัพย์สินประเภทนี้ในนามตนเอง

4.5.2 การแก้ปัญหาของคนไทยพลัดถิ่น

ดังที่กล่าวมาในหัวข้อ 4.5.1 จะเห็นได้ว่าอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมดมาจากสาเหตุสำคัญคือการไม่มีสัญชาติไทย คนไทยพลัดถิ่นทุกคนตระหนักถึงต้นเหตุของปัญหาต่างๆ นี้เป็นอย่างดี ดังนั้นเพื่อการแก้ปัญหาในระยะยาว คนไทยพลัดถิ่นจึงเห็นว่าควรแก้ปัญหาด้านสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่นเป็นอันดับแรก

ที่ผ่านมาองค์กรต่างๆ เช่น รัฐบาลไทย นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และกลุ่มคนไทยพลัดถิ่น มีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่น แต่แนวทางการแก้ปัญหาที่เสนอจากแต่ละฝ่ายยังไม่สอดคล้องกัน แบ่งได้เป็น 2 แนวทาง คือแนวทางการแปลงสัญชาติ และแนวทางการคืนสัญชาติ ซึ่งทั้งสองแนวทางนี้มีความแตกต่างกันในแง่การยอมรับความเป็นคนไทยของคนไทยพลัดถิ่นและสิทธิที่ได้รับหลังจากการเปลี่ยนแปลงสัญชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.5.2.1 แนวทางการแปลงสัญชาติ

การแปลงสัญชาติเป็นแนวทางที่นำเสนอโดยรัฐบาลและนักวิชาการบางส่วน แนวทางนี้เป็นที่มาของ “ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล 18 มกราคม 2548” โดยประกาศเป็นมติคณะรัฐมนตรี มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ผู้มีเชื้อสายไทยที่อพยพเข้ามากำหนดให้มีการแปลงสัญชาติไทย ส่วนบุตรที่เกิดในประเทศไทยก็ให้มีการร้องขอสัญชาติไทยตามกฎหมาย
- 2) ผู้อพยพเข้าเมืองแต่ผสมกลมกลืนกับสังคมไทยแล้ว ให้พัฒนาสถานะเป็นผู้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และให้สิทธิอยู่อาศัยในประเทศไทยถาวร
- 3) บุตรของบุคคลตามข้อ 2. ก็ให้ร้องขอสัญชาติไทยตามกฎหมาย
- 4) ให้กำหนดสถานะสำหรับบุคคลผู้ไร้รากเหง้าตามความเหมาะสมโดยดูข้อเท็จจริงเป็นรายบุคคลว่าควรพัฒนาสถานะแปลงสัญชาติไทย หรือต่างด้าว
- 5) ให้ดำเนินการจัดทำทะเบียนและบัตรแสดงตนสำหรับผู้มีปัญหาสถานะทางทะเบียนเพื่อเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สถานะต่อไป

มติคณะรัฐมนตรีนี้มีผลทำให้คนไทยพลัดถิ่นกลุ่มสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย สามารถแปลงสัญชาติมาเป็นสัญชาติไทยได้ (ได้บัตรเลขแปดหรือบัตรแปลงสัญชาติ) และได้เอกสารแสดงตน สำหรับผู้ที่ไม่มีเอกสารระบุสถานะของตน (ได้บัตรเลขศูนย์)

รูปที่ 4.23 บัตรเลขแปด: คนไทยพลัดถิ่นที่แปลงสัญชาติเป็นสัญชาติไทยแล้วจะได้รับบัตรเลขนี้

อย่างไรก็ตามแม้ว่าคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มดังกล่าวจะสามารถแปลงสัญชาติมาเป็นสัญชาติไทยได้ แต่สิทธิหลายอย่างก็ยังถูกจำกัด ได้แก่

- 1) สิทธิในการรักษาพยาบาลตามบัตรทองที่กฎหมายกำหนดว่าผู้ที่ถือบัตรเลขแปดหรือผู้ที่แปลงสัญชาติมาไม่มีสิทธิใช้บริการจากบัตรนี้ (อดิสร, 2553)
 - 2) สิทธิในการเป็นเจ้าของของอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์บางประเภทที่ต้องรอให้ครบ 5 ปีนับจากวันที่แปลงสัญชาติจึงจะมีสิทธิในการเป็นเจ้าของ (ภควินทร์ แสงคง, สัมภาษณ์)
 - 3) สิทธิในการเลือกตั้งจนกว่าจะแปลงสัญชาติมาครบ 5 ปี (ภควินทร์ แสงคง, สัมภาษณ์)
 - 4) สิทธิในการลงสมัครรับเลือกตั้งทางการเมืองทุกระดับตลอดชีวิต (ภควินทร์ แสงคง, สัมภาษณ์)
- เนื่องด้วยการแปลงสัญชาติมีข้อจำกัดด้านสิทธิของผู้แปลงสัญชาติ คนไทยพลัดถิ่นจึงเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติด้วยการคืนสัญชาติ

4.5.2.2 แนวทางการคืนสัญชาติไทย

การคืนสัญชาติเป็นแนวทางที่เสนอจากคนไทยพลัดถิ่นบนพื้นฐานที่ว่าคนไทยพลัดถิ่นเป็นคนไทยมาตั้งแต่บรรพบุรุษ การไม่มีสัญชาติไทยในปัจจุบันเนื่องมาจากถิ่นที่อยู่เดิมซึ่งอยู่กันมาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษได้กลายเป็นพื้นที่ที่อยู่ในการครอบครองของประเทศอื่นด้วยการตกลงของผู้มีอำนาจในสมัยที่มีการปักปันเขตแดน โดยที่คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นเมื่อคนไทยพลัดถิ่นต้องทิ้งถิ่นที่อยู่ของเดิมเพื่อกลับเข้ามาในอาณาเขตของประเทศไทยในปัจจุบันจึงควรที่จะได้รับสิทธิในการเป็นพลเมืองไทย และได้รับสัญชาติไทย (สนธยา นุ่มมนโธธรรม, รติดา ชูยยัง คนไทยพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

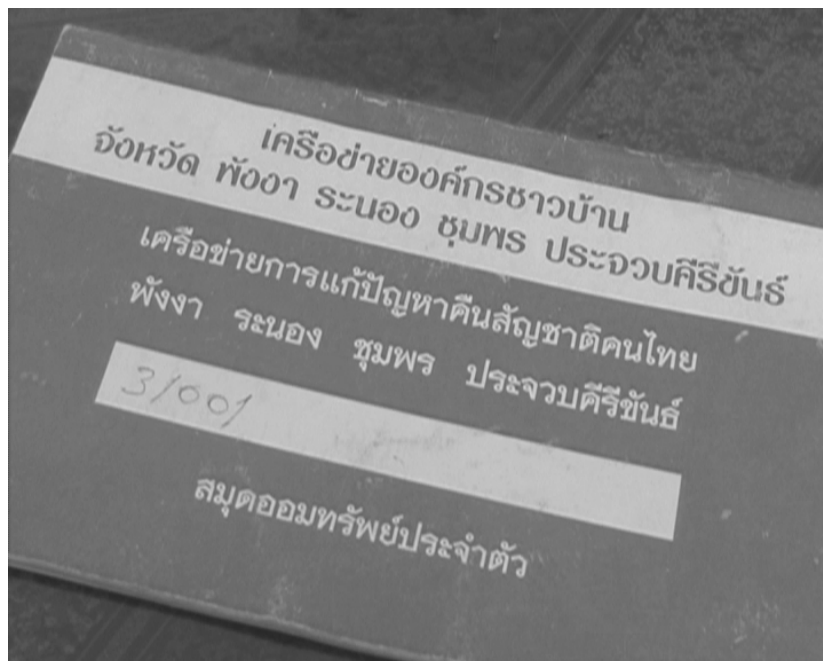
อย่างไรก็ตามเนื่องจากกฎหมายไทยไม่เคยมีข้อบัญญัติการคืนสัญชาติให้แก่ผู้ที่ไม่ใช่สัญชาติไทยมาก่อน หน่วยงานที่ดูแลด้านความมั่นคงของรัฐจึงไม่เห็นด้วยกับแนวทางนี้ ดังนั้นคนไทยพลัดถิ่นจึงได้รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมและเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดพลังต่อรองต่อภาครัฐ โดยมีเป้าหมายให้รัฐบาลยอมรับร่างพระราชบัญญัติสัญชาติที่คนไทยพลัดถิ่นเสนอขึ้น

คนไทยพลัดถิ่นเริ่มจากการรวมตัวกันในรูปแบบการรวมกลุ่มออมทรัพย์สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ที่คือบุคคลทั่วไปซึ่งมีทั้งคนไทยผู้มีบัตรประชาชนและคนไทยพลัดถิ่น แม้การรวมกลุ่มในระยะแรกนี้ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการเรียกร้องสัญชาติ แต่ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้สมาชิกได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับปัญหาของคนไทยพลัดถิ่นในพื้นที่ต่างๆ (ภควินทร์ แสงคง ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย-สัมภาษณ์)

ช่วงปีพ.ศ. 2544-2545 คนไทยพลัดถิ่นเริ่มมีการทำกิจกรรมร่วมกับองค์กรภายนอกมากขึ้น เช่น การร่วมประชุมกับคณะทำงานประชาพิจารณ์ เพื่อร่างนโยบายและแผน

แม้บทด้านสิทธิมนุษยชน การจัดเวที “เล่าขานตำนานคน กรณีคนไทยพลัดถิ่น” ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และการร่วมโครงการกับชุมชนคือโครงการปฏิบัติการชุมชนและเมื่อนำอยู่ เป็นต้น (ภควินทร์ แสงคง-สัมภาษณ์) ในเวลาเดียวกัน คนไทยพลัดถิ่นได้ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ซึ่งมีสมาชิกเฉพาะคนไทยพลัดถิ่น นับเป็นการรวมกลุ่มเฉพาะคนไทยพลัดถิ่นเป็นครั้งแรก ต่อมาเครือข่ายสมาชิกได้ขยายไปยังคนไทยพลัดถิ่นในพื้นที่อื่นๆ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยพลัดถิ่น เช่น เครือญาติ และคนรู้จัก เป็นต้น (อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์-สัมภาษณ์)

เมื่อกลุ่มออมทรัพย์ของคนไทยพลัดถิ่นมีความเข้มแข็งขึ้น จึงได้พัฒนาเป็น “เครือข่ายไทยพลัดถิ่น” ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2547 ต่อมาเครือข่ายไทยพลัดถิ่นได้ขยายเป้าหมายของกลุ่มให้มีเป้าหมายเพื่อการขอคืนสัญชาติไทยให้แก่คนไทยพลัดถิ่นด้วย จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น “เครือข่ายแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย” จะเห็นได้ว่าชื่อเครือข่ายที่ตั้งขึ้นมาใหม่ไม่ได้ใช้คำว่า ‘ไทยพลัดถิ่น’ แต่ใช้คำว่า ‘คนไทย’ นั่นเป็นเพราะคนไทยพลัดถิ่นต้องการสื่อสารว่าเป็นพวกเขาเป็นคนไทย ไม่ใช่คนพลัดถิ่น แต่ถิ่นได้พลัดจากพวกเขาไป (อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์-สัมภาษณ์ และจิรวุติ เสนาคำ, 2550ข : 59-60)

รูปที่ 4.24 สมุดออมทรัพย์ของเครือข่ายแก้ปัญหาคืนสัญชาติคนไทย

เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยมีกิจกรรมและมีการเคลื่อนไหวเพื่อ
ขอคืนสัญชาติไทยหลายลักษณะ ดังนี้

1) กิจกรรมเปิดเผยตัวตนต่อสังคมเพื่อให้สังคมได้รู้จักและทำความเข้าใจคนไทยพลัดถิ่น เช่น กิจกรรม “เล่าขานตำนานคนกรณิคนไทยพลัดถิ่น” ที่วัดอุปนันทาราม ร่วมกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือการเปิดเผยตัวตนผ่านสื่อต่างๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ ได้แก่ นักข่าวพลเมือง พลเมืองผู้เปลี่ยนทิศ วาระประเทศไทย เวทีสาธารณะ และเปิดปม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสื่อบทเพลง เช่น เพลงคอย เพลงไทยพลัดถิ่น เพลงเก็บสัญชาติ เป็นต้น

2) กิจกรรมสาธารณประโยชน์ เช่น การปลูกป่าที่ด่านสิงขร ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิ เมื่อปลายปี พ.ศ. 2547 เหตุการณ์ครั้งนั้นมีคนไทยพลัดถิ่นหลายพื้นที่ได้รับผลกระทบด้วย เช่น บ้านปากเตريم ตำบลกระ อำเภอบางละมุง จังหวัดพังงา และบ้านท่ากลาง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง เป็นต้น คนไทยพลัดถิ่นเหล่านั้นไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆ จากภาครัฐเนื่องจากไม่มีบัตรประชาชนแสดงต่อเจ้าหน้าที่ เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยจึงร่วมกันช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยพิบัติดังกล่าว นอกจากนี้เครือข่ายยังได้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเหตุการณ์อุทกภัยภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ เมื่อปลายปี พ.ศ. 2553 อุทกภัยภาคใต้ช่วงต้นปี พ.ศ. 2554 รวมถึงอุทกภัยครั้งล่าสุดในภาคกลางรวมทั้งกรุงเทพมหานครเมื่อปลายปี พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา

การร่วมเวทีสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ประสบการณ์กับเครือข่ายอื่นๆ เช่น “งานสมัชชาคนใต้ ถกประเทศไทยพี่น้องเหอ” จัดโดย มหาวิทยาลัยทักษิณ และเครือข่ายองค์กรภาคประชาชน เช่น สภาพัฒนาการเมืองภาคใต้ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เป็นต้น จัดที่มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง เมื่อวันที่ 1-2 ตุลาคม พ.ศ. 2553 หรือเข้าร่วม “งานสมัชชาปฏิรูปประเทศไทยระดับชาติ ครั้งที่ 1” เมื่อวันที่ 24-26 มีนาคม พ.ศ. 2554 จัดขึ้นที่อิมแพ็คคอนเวนชั่น เมืองทองธานี โดยสมัชชาปฏิรูปเพื่อสังคมไทยที่เป็นธรรม ในงานนี้เครือข่ายได้ร่วมแลกเปลี่ยน ถกเถียง และนำเสนอปัญหาของคนไทยพลัดถิ่นและปัญหาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เป็นต้น

3) การเคลื่อนไหวเพื่อผลักดัน เรียกร้อง เจรจา เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอต่างๆ ต่อหน่วยงานภาครัฐ เช่น การเจรจากับหน่วยงานราชการเกี่ยวกับการออกบัตรเลขศูนย์ การต่อรองเจรจากับหน่วยงานราชการในพื้นที่ให้ผ่อนผันกรณีการเดินทางออกนอกพื้นที่และการทำงานของคนไทยพลัดถิ่น และการผลักดันข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ ข้อเสนอให้มีการรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานในช่วงที่คนไทยพลัดถิ่นกำลังผลักดันกฎหมาย ข้อเสนอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่แบ่งแยกกลุ่มคนด้วยวันที่เข้ามาประเทศไทย (19 มีนาคม พ.ศ. 2519) รวมทั้งเสนอร่างกฎหมายให้

รัฐสภาพิจารณา โดยพลัดถิ่นมาตรา 22 ในร่างพระราชบัญญัติสัญชาติที่มีเนื้อหาให้ถิ่นสัญชาติกับคนไทยพลัดถิ่น

รูปแบบของการทำกิจกรรมและการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนไทยพลัดถิ่นมีหลายลักษณะ ดังนี้

1) การรวมตัวโดยมีจำนวนคนสร้างพลังต่อรอง ในการเจรจาต่อรองระหว่างคนไทยพลัดถิ่นกับหน่วยงานราชการ หากคนไทยพลัดถิ่นไปเจรจากับคนเดียวหรือมีจำนวนคนไม่มากมักไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ทางราชการมักปฏิเสธการเจรจา การรวมตัวกันด้วยจำนวนมากพอจะสามารถสร้างแรงกดดันแก่ทางราชการทำให้เจ้าหน้าที่ระดับสูงยอมออกมาเจรจา

รูปที่ 4.25 คนไทยพลัดถิ่นเจรจากับทางอำเภอคุระบุรีให้ออกบัตรเลขศูนย์ให้กับ
คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดพังงา

2) การส่งตัวแทนคนไทยพลัดถิ่นพร้อมตัวแทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) มาเจรจากับฝ่ายรัฐบาล เช่น กรณีการผลักดันร่างพ.ร.บ.สัญชาติ ในช่วงแรกเครือข่ายได้ส่งตัวแทนมาเจรจากับฝ่ายรัฐบาล ได้แก่ สภาความมั่นคงแห่งชาติและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐบาลได้นำร่างกฎหมายเข้าไปประกอบการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรได้ในลำดับที่ 52 แต่การพิจารณาร่างนี้ถูกเลื่อนออกไปทุกครั้ง เนื่องจากรัฐบาลนำร่างกฎหมายอื่นมาพิจารณาก่อนร่างพ.ร.บ.สัญชาติที่เครือข่ายเสนอขึ้นจึงต้องค้างรอการพิจารณาถึง 2 ปี นับตั้งแต่วันที่เสนอ รวมถึงข้อเสนอเกี่ยวกับการสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การแจ้งเกิด การศึกษา การเดินทาง และการรักษาพยาบาล เป็นต้น สิทธิเหล่านี้ยังไม่ได้การรับรองจากรัฐบาลในช่วงที่มีการผลักดันร่าง พ.ร.บ.สัญชาติ ดังที่สุทิน กิ่งแก้ว กล่าวในรายการเวทีสาธารณะว่า

“ที่ผ่านมา 8-9 ปี หลายรัฐบาลแล้ว ปัญหาไม่เคยได้รับการแก้ไข
อะไรเลย เราเสนอไปแล้วก็ไปทิ้งไว้ที่ไหนก็ไม่รู้” (เวทีสาธารณะ)

จากตัวอย่างกรณีการผลักดันพ.ร.บ.สัญญาติ จะเห็นได้ว่า แม้เครือข่ายฯ ส่งตัวแทนคนไทยพลัดถิ่นพร้อมตัวแทนจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) มาเจรจากับฝ่ายรัฐบาล และร่างกฎหมายได้ผ่านเข้าไปรอการพิจารณาจากรัฐสภาแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังเกิดอุปสรรค ทำให้เครือข่ายฯ ต้องกำหนดวิธีใหม่เพื่อผลักดันร่างพ.ร.บ.สัญญาติ

3) การเดินเท้าเข้าสภา จากสาเหตุในข้อที่ 2) เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยตัดสินใจผลักดันร่างพ.ร.บ.สัญญาติด้วยวิธีการเดินเท้าเข้าสภา เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2554 เริ่มต้นจากด่านสิงขร ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อไปยังรัฐสภา เป็นระยะทางประมาณ 300 กิโลเมตร โดยใช้เวลา 14 วัน

รูปที่ 4.26 คนไทยพลัดถิ่นขณะเดินเท้าจากประจวบคีรีขันธ์ไปหน้ารัฐสภา

รูปที่ 4.27 คนไทยพลัดถิ่นชุมนุมเรียกร้องพร.บ.สัญชาติที่หน้ารัฐสภา

ร่างพร.บ.ฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบวาระที่ 3 ในการพิจารณาของรัฐสภา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะต้องร่างกฎกระทรวง และดำเนินการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่นต่อไป

พระราชบัญญัติสัญชาติฉบับนี้ได้กำหนดให้ผู้ที่มีเชื้อสายไทยแต่ไม่มีสัญชาติเนื่องจากการกำหนดเขตแดนเป็นผู้มีสิทธิพิสูจน์สถานะว่าตนเองเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อที่จะขอสัญชาติไทยต่อไป คนไทยพลัดถิ่นทุกคนจึงถือเป็นผู้ทรงสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตามในช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม พ.ศ.2555 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยกลับรวบรัดส่งร่างกฎกระทรวงเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้บังคับใช้กฎกระทรวงนี้ในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2555 โดยกฎกระทรวงดังกล่าวนี้ให้สิทธิในการขอการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่นเฉพาะคนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะทางกฎหมายเป็น “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” เท่านั้นซึ่งจะเป็นการตัดสิทธิของคนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะทางกฎหมายอื่นๆ เช่น ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า หรือบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน ฯลฯ ดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 4.4.1 ร่างกฎกระทรวงนี้จึงขัดต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับนี้อย่างชัดเจน

รูปที่ 4.28 คนไทยพลัดถิ่นชุมนุมหน้ากระทรวงมหาดไทยเพื่อคัดค้านกฎกระทรวงที่ขัดต่อ
เจตนารมณ์ของพ.ร.บ.สัญชาติ พ.ศ.2555

คนไทยพลัดถิ่นจึงจำเป็นต้องต่อสู้ต่อไปเพื่อให้ได้สิทธิความเป็นคนไทยในทางกฎหมายกลับคืนมา และเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในประเทศไทยในฐานะพลเมืองไทยได้อย่างภาคภูมิ

4.6 ภาษาของคนไทยพลัดถิ่น

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปในพื้นที่ที่มีคนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ ตั้งแต่อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถึงอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ผู้วิจัยมีข้อสังเกตเบื้องต้นว่าภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดเหมือนกับภาษาไทยถิ่นใต้ และจากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ทราบว่านักวิชาการหลายท่านมีความเห็นว่าคนไทยพลัดถิ่นพูดภาษาไทยถิ่นใต้เช่นกัน ดังที่บ.ธรรมบุตร (2544 : 105-106) กล่าวว่า

“สิ่งขรเป็นแหล่งคนไทยล้วนๆ เป็นคนปักษ์ใต้ พูดสำเนียงเดียวกัน
กับไทยปักษ์ใต้ชาวบางสะพาน เพราะเป็นเครือญาติและไปมา
ค้าขายติดต่อกันมาช้านาน” (บ.ธรรมบุตร, 2544 : 105-106)

สิริพร สมบูรณ์บุรณะ กล่าวถึงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่ระนอง และที่เกาะสอง และมะลิวันเช่นกัน โดยกล่าวว่า

“เขาถูกเรียกว่าเป็นคนพม่าต่างๆ ที่เขาบอกตนเองและผู้คนในสังคม
ว่า เขาคือคนไทย พูดภาษาไทย (ได้) ชอบดูหนังตะลุง...”
(สิริพร, 2549 : 115)

นอกจากนี้ จีรวุฒิ เสนาคำ กล่าวถึงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น สรุปได้ดังนี้ คนไทยพลัดถิ่นพูดภาษาปักษ์ใต้และภาษามลายูถิ่น หากเป็นคนไทยสิงขร ตะนาวศรี ลังเคีย บกเปียน ทั้งหมดพูดแต่ภาษาปักษ์ใต้ แต่หากเป็นคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นซึ่งอาศัยอยู่ที่เกาะสอง มะลิวัน ตลาดสุหรี ส่วนใหญ่พูดทั้งภาษาไทยปักษ์ใต้ และภาษามลายูถิ่น แต่มีคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นบางหมู่บ้านพูดแต่ภาษาปักษ์ใต้ ไม่พูดภาษามลายูถิ่น (จีรวุฒิ 2550ก : 21-24)

เมื่อผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลทางภาษาเบื้องต้น คนไทยพลัดถิ่นที่เคยอยู่ตำบลสิงขรได้ให้คำตอบเกี่ยวกับภาษาที่พวกเขาใช้ว่า

“เราพูดแต่ภาษาไทย พม่าเราหาพูดไม่ คนไทยบางคนก็พูดพม่าได้
เพราะเราอยู่กับเขา ภาษาเราเขาเรียกว่าพูดนอก”
(เทียบ ประกอบปราน คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์-สัมภาษณ์)

ฮาซานี ขุนภักดี คนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นที่เคยอยู่ที่จังหวัดเกาะสอง ได้กล่าวว่า

“คนแขกเราก็เพลงพรรค์นี้แหละ แขกบางคนเพลงแขกได้ เพลงใต้
ก็ได้” (ฮาซานี ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนอง-สัมภาษณ์)

หากต้องการทราบว่าแท้จริงแล้วภาษาของคนไทยพลัดถิ่นเป็นอย่างไร และภาษาของคนไทยพลัดถิ่นเหมือนกับภาษาไทยถิ่นใต้หรือไม่ การศึกษาระบบเสียงทั้งระบบของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจึงเป็นบทวิเคราะห์ขั้นต่อไปที่จะตอบคำถามข้างต้นนี้

บทที่ 5

ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น

ในบทที่ 4 เรื่องคนไทยพลัดถิ่นได้กล่าวว่าคนไทยพลัดถิ่นได้อพยพมาจากภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้มาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา และยังคงพูดภาษาไทยถิ่นเดิมได้หรือ “ภาษาไทยถิ่นใต้” อยู่ในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับเมื่อตอนที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้

ดังนั้นในบทนี้จึงขอเสนอผลการศึกษาระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดดังกล่าว เพื่อให้ทราบว่าระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อยู่ในแต่ละจังหวัดนั้นเป็นระบบเสียงของภาษาอะไร รวมถึงมีรายละเอียดทางเสียงเป็นอย่างไร และมีระบบเสียงทั้งหมดกี่ระบบ

การนำเสนอในบทนี้จะแบ่งเป็นสองหัวข้อ คือ 1) ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา และ 2) การเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นแต่ละพื้นที่

5.1 ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

5.1.1 ระบบเสียงพยัญชนะ

ระบบเสียงพยัญชนะจำแนกออกเป็นระบบเสียงพยัญชนะต้น ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำ และระบบเสียงพยัญชนะท้ายดังนี้

5.1.1.1 พยัญชนะต้น

ระบบเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวของภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดทั้ง 4 จังหวัด จำแนกโดยระบบเสียงได้ 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรกเป็นระบบของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร อำเภอกระบุรี อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง และกลุ่มที่สองเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอเกาะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา

5.1.1.1.1 พยัญชนะต้นกลุ่มแรก มี 20 หน่วยเสียง ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่หนึ่ง

อวัยวะออกเสียง ลักษณะการออกเสียง		ริมฝีปากบน ริมฝีปากล่าง	ปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	หลังปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	เพดานแข็ง ปลายลิ้นม้วน	เพดานแข็ง-ปุ่ม เหงือก ลิ้นส่วนหน้า	เพดานอ่อน ลิ้นส่วนหลัง	เส้นเสียง
กัก	อโฆษะ	p	t				k	ʔ
	อโฆษะพ่นลม	ph*	th*				kh*	
	โฆษะ	b	d					
กักกึ่งเสียดแทรก	ไม่พ่นลม					tɕ		
นาสิก	โฆษะ	m	n				ŋ	
เสียดแทรก	อโฆษะ			ʃ	ʂ			h
เปิด	โฆษะ	w	l		ɭ	j		

หมายเหตุ * /ph/ /th/ /kh/ เป็นหนึ่งหน่วยเสียง

1) พยัญชนะเสียงกัก อโฆษะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiceless bilabial plosive) /p-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/pa: ¹ /[pa:452]	/pa: ¹ /[pa:453]	/pa: ² /[pa:452]	‘ป่า’
/pe:t ⁴ /[pe:t34]	/pe:t ⁴ /[pe:t34]	/pe:t ² /[pe:t35]	‘แปด’

2) พยัญชนะเสียงกัก อโฆษะ พ่นลม ริมฝีปากบน-ล่าง (voiceless aspirated bilabial plosive) /ph-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/pha: ¹ /[p ^h a:452]	/pha: ¹ /[p ^h a:453]	/pha: ¹ /[p ^h a:452]	‘หน้าผา, ผา’
/pha: ² /[p ^h a:31]	/pha: ² /[p ^h a:31]	/pha: ³ /[p ^h a:31]	‘น้ำ, พา’

3) พยัญชนะเสียงกัก โฆษะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial plosive) /b-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ba: ⁴ /[ba:34]	/ba: ⁴ /[ba:43]	/ba: ⁴ /[ba:44]	‘บ้า’
/ba: ¹ /[ba:452]	/ba: ¹ /[ba:453]	/ba: ² /[ba:243]	‘บ้า’

- 4) พยัญชนะเสียงกัก อโฆษะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar plosive) /t-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ta: ² /[ta:31]	/ta: ² /[ta:31]	/ta: ² /[ta:243]	‘ตา’
/ti:n ² /[ti:n31]	/ti:n ² /[ti:n31]	/ti:n ² /[ti:n243]	‘ตีน’

- 5) พยัญชนะเสียงกัก อโฆษะ ฟันลม ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless aspirated alveolar plosive) /th-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/tha: ² /[t ^h a:31]	/tha: ² /[t ^h a:31]	/tha: ³ /[t ^h a:31]	‘ทา’
/thuk ⁵ /[t ^h uk22]	/thuk ⁵ /[t ^h uk33]	/thuk ⁵ /[t ^h uk22]	‘บรรทุก’

- 6) พยัญชนะเสียงกัก โฆษะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar plosive) /d-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/da: ¹ /[da:452]	/da: ¹ /[da:453]	/da: ² /[da:243]	‘ดำ’
/da:n ¹ /[da:n452]	/da:n ¹ /[da:n453]	/da:n ² /[da:n243]	‘ด่าน’

- 7) พยัญชนะเสียงกักกึ่งเสียดแทรก อโฆษะ เพดานแข็งก่อนทางปุ่มเหงือก-ลิ้นส่วนหน้า (voiceless alveolo palatal affricate) /tɕ-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/tɕa: ¹ /[tɕa:452]	/tɕa: ¹ /[tɕa:453]	/tɕa: ² /[tɕa:243]	‘จำ’
/tɕap ⁴ /[tɕap34]	/tɕap ⁴ /[tɕap43]	/tɕap ² /[tɕap35]	‘จับ’

- 8) พยัญชนะเสียงกัก อโฆษะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiceless velar plosive) /k-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ka: ² /[ka:31]	/ka: ² /[ka:31]	/ka: ² /[ka:243]	‘กา’
/ke: ¹ /[ke:452]	/ke: ¹ /[ke:453]	/ke: ² /[ke:243]	‘แก้’

9) พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ พ่นลม เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiceless aspirated velar plosive) /kh-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/kha: ² /[k ^h a:31]	/kha: ² /[k ^h a:31]	/kha: ³ /[k ^h a:31]	‘(หญ้ำ) คา’
/khe: ³ /[k ^h e:33]	/khe: ³ /[k ^h e:44]	/khe: ⁴ /[k ^h e:215]	‘แค้, ไกล้’

10) พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เส้นเสียง (voiceless glottal plosive) /ʔ-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ʔa: ² /[ʔa:31]	/ʔa: ² /[ʔa:31]	/ʔa: ² /[ʔa:243]	‘อา’
/ʔa:p ⁴ /[ʔa:p34]	/ʔa:p ⁴ /[ʔa:p43]	/ʔa:p ² /[ʔa:p35]	‘อาบ’

11) พยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial nasal) /m-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ma: ² /[ma:31]	/ma: ² /[ma:31]	/ma: ³ /[ma:31]	‘มา’
/ma: ¹ /[ma:452]	/ma: ¹ /[ma:453]	/ma: ¹ /[ma:452]	‘หมา’

12) พยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น /n-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/na: ² /[na:31]	/na: ² /[na:31]	/na: ³ /[na:31]	‘นา’
/na: ⁴ /[na:34]	/na: ⁴ /[na:43]	/na: ⁶ /[na:44]	‘หน้า’

13) พยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced velar nasal) /ŋ-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ŋa: ² /[ŋa:31]	/ŋa: ² /[ŋa:31]	/ŋa: ³ /[ŋa:31]	‘งา’
/ŋat ⁵ /[ŋat22]	/ŋat ⁵ /[ŋat33]	/ŋat ⁵ /[ŋat22]	‘จืด’

14) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน (voiceless retroflex fricative) /ʂ-/ แปรอิสระกับเสียงเสียดแทรก อโฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar fricative) /s-/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ʂ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa: ² /[sa:31]	/sa: ² /[sa:31]	/sa: ³ /[sa:31]	‘ชา’
/sa: ¹ /[sa:452]	/sa: ¹ /[sa:453]	/sa: ¹ /[sa:452]	‘น่าจะ, ดูเหมือน’

15) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ หลังปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless postalveolar fricative) /ʃ-/ แปรอัสระกับเสียงกักกึ่งเสียดแทรก ฟันลม อโฆมะ เพดานแข็งค่อนทางปุ่มเหงือก-ลิ้นส่วนหน้า (voiceless aspirated alveolo palatal affricate) /tʃh-/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ʃ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ʃa: ² /[ʃa:31]	/ʃa: ² /[ʃa:31]	/ʃa: ³ /[ʃa:31]	‘ชา’
/ʃuʔn ² /[ʃuʔn31]	/ʃuʔn ² /[ʃuʔn31]	/ʃuʔn ³ /[ʃuʔn31]	‘ช้า’

16) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ เส้นเสียง (voiceless glottal fricative) /h-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ha: ⁴ /[ha:34]	/ha: ⁴ /[ha:34]	/ha: ⁶ /[ha:44]	‘हाँ’
/hi:n ¹ /[hi:n452]	/hi:n ¹ /[hi:n453]	/hi:n ¹ /[hi:n452]	‘หีน’

17) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน (voiced retroflex approximant) /ɻ-/ แปรอัสระกับเสียงรวิหรือกระดกลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar trill) /r-/ หรือ (voiced alveolar tap) /r/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ɻ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/ɻa: ² /[ɻa:31]	/ɻa: ² /[ɻa:31]	/ɻa: ³ /[ɻa:31]	‘ราสีขาว’
/ɻe: ² /[ɻe:31]	/ɻe: ² /[ɻe:31]	/ɻe: ³ /[ɻe:31]	‘แรง, มาก’

18) พยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar lateral approximant) /l-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/la: ² /[la:31]	/la: ² /[la:31]	/la: ³ /[la:31]	‘ลา’
/le: ² /[le:31]	/le: ² /[le:31]	/le: ³ /[le:31]	‘แล, ดู’

19) พยัญชนะเสียงเปิด โหมาะ รีมฟปากบน-ล่าง และเพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced labial-velar approximant) /w-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/wa: ² /[wa:31]	/wa: ² /[wa:31]	/wa: ³ /[wa:31]	‘วา’
/wat ⁵ /[wat22]	/wat ⁵ /[wat33]	/wat ⁵ /[wat22]	‘วัด’

20) พยัญชนะเสียงเปิด โหมาะ เพดานแข็ง-ลิ้นส่วนหน้า (voiced palatal approximant) /j-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/juwt ⁴ /[juwt34]	/juwt ⁴ /[juwt43]	/juwt ² /[juwt35]	‘หยุด’
/jop ⁴ /[jop34]	/jop ⁴ /[jop43]	/jop ¹ /[jop34]	‘ช้อน’

5.1.1.1.2 พยัญชนะต้นกลุ่มที่สอง มี 20 หน่วยเสียง ดังนี้

ตารางที่ 5.2 แสดงหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่สอง

อวัยวะออกเสียง ลักษณะการออกเสียง		ริมฝีปากบน ริมฝีปากล่าง	ปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	หลังปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	เพดานแข็ง ปลายลิ้นม้วน	เพดานแข็ง-ปุ่ม เหงือก ลิ้นส่วนหน้า	เพดานอ่อน ลิ้นส่วนหลัง	เส้นเสียง
กัก	อโหมาะ	p	t				k	?
	อโหมาะพ่นลม	ph*	th*				kh*	
	โหมาะ	b	d					
กักกึ่งเสียดแทรก	ไม่พ่นลม					tɕ		
นาสิก	โหมาะ	m	n					
เสียดแทรก	อโหมาะ			ʃ	ʒ			h h
เปิด	โหมาะ	w	l		ɹ	j [j] [ɲ]		

หมายเหตุ * /ph/ /th/ /kh/ เป็นหนึ่งหน่วยเสียง

1) พยัญชนะเสียงกัก อโหมาะ รีมฟปากบน-ล่าง (voiceless bilabial plosive) /p-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pa: ² / [pa:243]	/pa: ² / [pa:243]	‘ป่า’
/pu: ² / [pu:243]	/pu: ² / [pu:243]	‘ปู’

2) พยัญชนะเสียงกัก อโหชนะ ฟันลม ริมฝีปากบน-ล่าง (voiceless aspirated bilabial plosive) /ph-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pha: ¹ / [p ^h a:454]	/pha: ¹ / [p ^h a:454]	‘ผ่า’
/pha: ³ / [p ^h a:41]	/pha: ³ / [p ^h a:41]	‘นำ, พา’

3) พยัญชนะเสียงกัก โหชนะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial plosive) /b-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/t̪a.ba: ² / [t̪a.ba:243]	/t̪a.ba: ² / [t̪a.ba:243]	‘ชบา’
/ba: ² / [ba:243]	/ba: ² / [ba:243]	‘บ้า’

4) พยัญชนะเสียงกัก อโหชนะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar plosive) /t-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ta: ² / [ta:243]	/ta: ² / [ta:243]	‘ตา’
/t̪ɾn ⁶ / [t̪ɾn33]	/t̪ɾn ⁶ / [t̪ɾn33]	‘คุณ, ท่าน’

5) พยัญชนะเสียงกักอโหชนะ ฟันลม ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless aspirated alveolar plosive) /th-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/tha: ³ / [t ^h a:41]	/tha: ³ / [t ^h a:41]	‘ทา’
/tha: ⁶ / [t ^h a:33]	/tha: ⁶ / [t ^h a:33]	‘ถ้ำ, รอ’

6) พยัญชนะเสียงกัก โหชนะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar plosive) /d-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/da: ² / [da:243]	/da: ² / [da:243]	‘ด่า’
/da:n ² / [da:n243]	/da:n ² / [da:n243]	‘ด่าน’

7) พยัญชนะเสียงกักกึ่งเสียดแทรก อโหชนะ เพดานแข็งค่อนทางปุ่มเหงือก-ลิ้นส่วนหน้า (voiceless alveolo palatal affricate) /t̪ɕ-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/t̪ɕa: ² / [t̪ɕa:243]	/t̪ɕa: ² / [t̪ɕa:243]	‘จ๋า (ยศ)’
/t̪ɕap ² / [t̪ɕap34]	/t̪ɕap ² / [t̪ɕap34]	‘จับ’

8) พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiceless velar plosive) /k-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ka: ² / [ka:243]	/ka: ² / [ka:243]	‘กา’
/ke: ² / [ke:243]	/ke: ² / [ke:243]	‘แก่’

9) พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ฟันลม เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiceless aspirated velar plosive) /kh-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/kha: ³ / [k ^h a:41]	/kha: ³ / [k ^h a:41]	‘(หญ้า) กา’
/khe: ⁴ / [k ^h ε:35]	/khe: ⁴ / [k ^h ε:35]	‘ที่, ไกล’

10) พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เส้นเสียง (voiceless glottal plosive) /ʔ-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ʔuɾɯn ² / [ʔuɾɯn243]	/ʔuɾɯn ² / [ʔuɾɯn243]	‘เอื่อม, เปื้อ’
/ʔixt ⁶ / [ʔiɾɯt33]	/ʔixt ⁶ / [ʔiɾɯt33]	‘เล็ก’

11) พยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial nasal) /m-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ma: ³ / [ma:41]	/ma: ³ / [ma:41]	‘มา’
/muɾɯj ³ / [muɾɯj41]	/muɾɯj ³ / [muɾɯj41]	‘มวย’

12) พยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar nasal) /n-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/na: ³ / [na:41]	/na: ³ / [na:41]	‘นา’
/na: ⁶ / [na:33]	/na: ⁶ / [na:33]	‘หน้า’

13) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน (voiceless retroflex fricative) /ʂ-/ แปรอิสระกับเสียงเสียดแทรก อโฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar fricative) /s-/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ʂ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ʂa: ³ / [ʂa:41]	/ʂa: ³ / [ʂa:41]	‘ชา’
/ʂa: ¹ / [ʂa:454]	/ʂa: ¹ / [ʂa:454]	‘น่าจะ, ดูเหมือน, คิดว่า’

14) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ หลังปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless postalveolar fricative) /ʃ-/ แปรอิสระกับเสียงกักกึ่งเสียดแทรก ฟันลม อโฆมะ เพดานแข็งค่อนทางปุ่มเหงือก-ลิ้นส่วนหน้า (voiceless aspirated alveolo palatal affricate) /tʃh-/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ʃ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ʃaː ³ / [ʃaː41]	/ʃaː ³ / [ʃaː41]	‘ชา’
/ʃɛː ³ / [ʃɛː41]	/ʃɛː ³ / [ʃɛː41]	‘ชำ’

15) พยัญชนะเสียงเสียดแทรก อโฆมะ เส้นเสียง (voiceless glottal fricative) /h-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/haː ⁶ / [haː33]	/haː ⁶ / [haː33]	‘ห้า’
/hɔːk ¹ / [hɔːk454]	/hɔːk ¹ / [hɔːk454]	‘หอก’

16) พยัญชนะเสียงขึ้นจมูก เสียดแทรก อโฆมะ เส้นเสียง (nasalized voiceless glottal fricative) /ɦ-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ɦɔːk ¹ / [ɦɔːk454]	/ɦɔːk ¹ / [ɦɔːk454]	‘(ผม) หงอก’
/ɦat ⁵ / [ɦat22]	/ɦat ⁵ / [ɦat22]	‘จืด’

17) พยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน (voiced retroflex approximant) /ɻ-/ มีการแปรกับเสียงรัวหรือกระดกลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar trill) /r-/ หรือ (voiced alveolar tap) /ɾ/ ในงานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ɻ แทนหน่วยเสียงนี้เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ɻaː ³ / [ɻaː41]	/ɻaː ³ / [ɻaː41]	‘รา’
/ɻɛː ³ / [ɻɛː41]	/ɻɛː ³ / [ɻɛː41]	‘แรง, มาก’

18) พยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โหมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar lateral approximant) /l-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/la: ³ / [la:41]	/la: ³ / [la:41]	‘ลา’
/le: ³ / [le:41]	/le: ³ / [le:41]	‘เล, ลู’

19) พยัญชนะเสียงเปิด โหมะ ริมฝีปากบน-ล่าง และเพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced labial-velar approximant) /w-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/wa: ³ / [wa:41]	/wa: ³ / [wa:41]	‘วา’
/wat ⁵ / [wat22]	/wat ⁵ / [wat22]	‘วัด’

20) หน่วยเสียง /j-/ มีสองเสียงย่อย คือ

เสียงย่อยที่ 1 พยัญชนะเสียงนาสิก โหมะ เพดานแข็ง-ลิ้นส่วนหน้า (voiced palatal nasal) [ɲ-] /ปรากฏกับวรรณยุกต์แถวที่ 1 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ja: ⁴ / [ɲa:33]	/ja: ⁴ / [ɲa:33]	‘หญ้า’
/jap ¹ / [ɲap55]	/jap ¹ / [ɲap55]	‘ขยับ’

เสียงย่อยที่ 2 พยัญชนะเสียงเปิด โหมะ เพดานแข็ง-ลิ้นส่วนหน้า (voiced palatal approximant) [j-] /ปรากฏกับวรรณยุกต์แถวที่ 2 3 และ 4 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ja: ² / [ja:243]	/ja: ² / [ja:243]	‘ยา’
/jwut ² / [jwut34]	/jwut ² / [jwut34]	‘หยุด’

5.1.1.2 พยัญชนะต้นควบกล้ำ

ระบบเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้งคนไทยพุทธพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง และไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงา มีทั้งหมด 10 หน่วยเสียง ดังนี้

ตารางที่ 5.3 แสดงพยัญชนะควบกล้ำ

	w	l	ɭ
p		pl	pɭ
ph		phl	phɭ
k	kw	kl	kɭ
kh	khw	khl	khɭ

จากตารางจะพบว่าพยัญชนะตัวแรกของพยัญชนะควบกล้ำนั้นมี 4 ตัวคือ พยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง ทั้งที่ฟันลมและไม่ฟันลม (voiceless bilabial plosive) /p, ph/ และพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง ทั้งที่ฟันลมและไม่ฟันลม (voiceless velar plosive) /k, kh/ และพยัญชนะตัวที่สองของพยัญชนะควบกล้ำมี 3 ตัวคือ พยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน (voiced retroflex approximant) /ɭ-/ พยัญชนะเสียงเปิด ข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar lateral approximant) /l-/ และพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง ควบคู่กับเพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced labial-velar approximant) /w-/ สำหรับพยัญชนะ /w/ นั้นจะปรากฏเป็นพยัญชนะตัวที่สองของพยัญชนะควบกล้ำเมื่อพยัญชนะตัวแรกเป็น /k หรือ kh/ เท่านั้น

1) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น /pl-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/pla: ² /	/pla: ² /	/pla: ² /	/pla: ² /	‘ปลา’

2) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน /pɭ-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/pɛ: ² /	/pɛ: ² /	/pɛ: ² /	/pɛ: ² /	‘แปรง’

3) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ฟันลม ริมฝีปากบน-ล่าง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น /phl-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/phlat ⁵ /	/phlat ⁵ /	/phlat ⁵ /	/phlat ⁵ /	‘พลัด, ตก, ล้ม’

* มุสลิมในที่นี้หมายถึงคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่จังหวัดระนอง และพังงา

* มุสลิมในที่นี้หมายถึงคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่จังหวัดระนอง และพังงา

4) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ฟันลม ริมฝีปากบน-ล่าง กับ หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน /phɿ-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/phɿaːʔ³/	/phɿaːʔ³/	/phɿaːʔ⁴/	/phɿaːʔ⁴/	‘พระ’

5) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับ หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น /klɿ-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/klaːŋ²/	/klaːŋ²/	/klaːŋ²/	/klaːŋ²/	‘กลาง’

6) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับ หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน /kɿ-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/kɿaː²/	/kɿaː²/	/kɿaː²/	/kɿaː²/	‘ตรา’

7) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับ หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง ควบคู่กับเพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง /kw-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/kwaːŋ²/	/kwaːŋ²/	/kwaːŋ²/	/kwaːŋ²/	‘กว้าง’

8) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ฟันลม เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิดข้างลิ้น โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น /khɿl-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/khlaːj²/	/khlaːj²/	/khlaːj³/	/khlaːj³/	‘คล้าย’

9) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ฟันลม เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆมะ เพดานแข็ง-ปลายลิ้นม้วน /khɿ-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มูสลิม*	ความหมาย
/khɿaːj³/	/khɿaːj³/	/khɿaːj⁴/	/khɿaːj⁴/	‘ใคร’

10) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆชะ ฟันลม เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง กับหน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆชะ ริมฝีปากบน-ล่าง ควบคู่กับเพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง /khw-/ เช่น

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/khwi: ¹ /	/khwi: ¹ /	/khwi: ¹ /	/khwi: ¹ /	‘ฝั’

5.1.1.3 พยัญชนะท้าย

ระบบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัด สามารถจำแนกได้ 2 กลุ่ม โดยมีความแตกต่างที่จำนวนหน่วยเสียง กล่าวคือ กลุ่มแรกมี 8 หน่วยเสียง เป็นระบบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดชุมพร อำเภอกะบุรี อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และกลุ่มที่สองมี 9 หน่วยเสียง เป็นระบบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

5.1.1.3.1 ระบบเสียงพยัญชนะท้ายกลุ่มแรก มีทั้งหมด 8 หน่วยเสียง หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-k/ มี 2 เสียงย่อย คือ [-k] ปรากฏกับสระเสียงสั้น และ [-ʔ] ปรากฏกับสระเสียงยาว หรือสระประสม

ตารางที่ 5.4 แสดงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง

	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	เพดานแข็ง ลิ้นส่วนหน้า	เพดานอ่อน ลิ้นส่วนหลัง
ระเบิด	p	t		k [k] [ʔ]
นาสิก	m	n		ŋ
เปิด	w		j	

1) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆชะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiceless bilabial plosive) /-p/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sap ⁴ /[sap ³ 34]	/sap ⁴ /[sap ³ 43]	/sap ¹ /[sap ³ 34]	‘สับ’
/sa:p ⁴ /[sa:p ³ 34]	/sa:p ⁴ /[sa:p ³ 43]	/sa:p ¹ /[sa:p ³ 34]	‘ساب’

* มุสลิมในที่นี้หมายถึงคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่จังหวัดระนอง และพังงา

2) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar plosive) /-t/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sat ⁴ /[sat ³ 34]	/sat ⁴ /[sat ⁴ 43]	/sat ¹ /[sat ³ 34]	‘สัตว์, (เป็น)สัตว์’
/sat ⁴ /[sat ⁴ 34]	/sat ⁴ /[sat ⁴ 43]	/sat ¹ /[sat ⁴ 34]	‘เสือ’

3) หน่วยเสียงพยัญชนะ /-k/ หน่วยเสียงนี้มีสองเสียงย่อย คือ

- เสียงกัก อโฆมะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง ปรากฏกับสระเสียงสั้น (voiceless velar plosive) [-k^ʰ] เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sak ⁴ /[sak ³ 34]	/sak ⁴ /[sak ⁴ 43]	/sak ¹ /[sak ³ 34]	‘สัก’
/mak ⁴ /[mak ³ 34]	/mak ⁴ /[mak ⁴ 43]	/mak ¹ /[mak ³ 34]	‘หมัก’

- เสียงกัก อโฆมะ เส้นเสียง ปรากฏกับสระเสียงยาว และสระประสม (voiceless glottal plosive) [-ʔ^ʰ] เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:k ⁴ /[sa:ʔ ³ 34]	/sa:k ⁴ /[sa:ʔ ⁴ 43]	/sa:k ¹ /[sa:ʔ ³ 34]	‘ซาก, สระ’
/bo:k ⁴ /[bo:ʔ ³ 34]	/bo:k ⁴ /[bo:ʔ ⁴ 43]	/bo:k ⁶ /[bo:ʔ ³ 34]	‘บอก, เบาะ’

4) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial nasal) /-m/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:m ¹ /[sa:m452]	/sa:m ¹ /[sa:m453]	/sa:m ¹ /[sa:m452]	‘สาม’
/ja:m ² /[ja:m31]	/ja:m ³ /[ja:m31]	/ja:m ³ /[ja:m31]	‘ขาม (รปภ.)’

5) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆมะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar nasal) /-n/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:n ¹ /[sa:n452]	/sa:n ¹ /[sa:n453]	/sa:n ¹ /[sa:n452]	‘सान’
/ja:n ² /[ja:n31]	/ja:n ³ /[ja:n31]	/ja:n ³ /[ja:n31]	‘ขาน’

6) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆษะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced velar nasal) /-ŋ/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:ŋ ¹ /[sa:ŋ452]	/sa:ŋ ¹ /[sa:ŋ453]	/sa:ŋ ¹ /[sa:ŋ452]	‘ผีसा’
/ja:ŋ ² /[ja:ŋ31]	/ja:ŋ ² /[ja:ŋ31]	/ja:ŋ ¹ /[ja:ŋ452]	‘ขา’
/ja:ŋ ¹ /[ja:ŋ452]	/ja:ŋ ¹ /[ja:ŋ453]	/ja:ŋ ¹ /[ja:ŋ452]	‘อย่าง’

7) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆษะ เพดานแข็ง-ลิ้นส่วนหน้า (voiced palatal approximant) /-j/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:j ¹ /[sa:j452]	/sa:j ¹ /[sa:j453]	/sa:j ¹ /[sa:j452]	‘สา’
/ma:j ⁵ /[ma:j22]	/ma:j ⁵ /[ma:j33]	/ma:j ⁵ /[ma:j22]	‘ไม้’

8) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆษะ ริมฝีปาก ควบคู่กับ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced labial-velar approximant) /-w/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ระนอง	ความหมาย
/sa:w ¹ /[sa:w452]	/sa:w ¹ /[sa:w453]	/sa:w ¹ /[sa:w452]	‘สาว’
/ja:w ² /[ja:w31]	/ja:w ² /[sa:w31]	/ja:w ³ /[sa:w31]	‘ขาว’
/ba:w ¹ /[ba:w452]	/ba:w ¹ /[ba:w453]	/ba:w ² /[ba:w243]	‘บ่าว’

5.1.1.3.2 ระบบเสียงพยัญชนะท้ายกลุ่มที่สอง มีทั้งหมด 9

หน่วยเสียง

ตารางที่ 5.5 แสดงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง

	ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก ปลายลิ้น	เพดานแข็ง ลิ้นส่วนหน้า	เพดานอ่อน ลิ้นส่วนหลัง	เส้นเสียง
ระเบิด	p	t		k	?
นาสิก	m	n		ŋ	
เปิด	w		j		

1) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆชะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiceless bilabial plosive)

/-p/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sap ¹ / [sap ¹ 55]	/sap ¹ / [sap ¹ 55]	‘สับ’
/sa:p ¹ / [sa:p ¹ 55]	/sa:p ¹ / [sa:p ¹ 55]	‘สาบ’

2) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆชะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiceless alveolar plosive) /-t/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sat ¹ / [sat ¹ 55]	/sat ¹ / [sat ¹ 55]	‘สัตว์, (เป็น) สัต’
/sa:t ¹ / [sa:t ¹ 55]	/sa:t ¹ / [sa:t ¹ 55]	‘เสือ’

3) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก อโฆชะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiceless velar plosive) /-k/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sak ¹ / [sak ¹ 55]	/sak ¹ / [sak ¹ 55]	‘สัก’
/mak ¹ / [mak ¹ 55]	/mak ¹ / [mak ¹ 55]	‘หมัก’
/sa:k ¹ / [sa:k ¹ 55]	/sa:k ¹ / [sa:k ¹ 55]	‘สาก’
/bo:k ⁶ / [bo:k ⁶ 33]	/bo:k ⁶ / [bo:k ⁶ 33]	‘บอก’

4) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงกัก เส้นเสียง (voiceless glottal plosive) /-ʔ/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:ʔ ¹ / [sa:ʔ ¹ 55]	/sa:ʔ ¹ / [sa:ʔ ¹ 55]	‘สระ’
/lu:ʔ ⁴ / [lu:ʔ ⁴ 35]	/lu:ʔ ⁴ / [lu:ʔ ⁴ 35]	‘ทะลุ’

5) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆชะ ริมฝีปากบน-ล่าง (voiced bilabial nasal)

/-m/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:m ¹ / [sa:m454]	/sa:m ¹ / [sa:m454]	‘สาม’
/ja:m ² / [ja:m41]	/ja:m ² / [ja:m41]	‘ยาม (รปภ.)’

6) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆชะ ปุ่มเหงือก-ปลายลิ้น (voiced alveolar nasal)

/-n/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:n ¹ / [sa:n454]	/sa:n ¹ / [sa:n454]	‘सान’
/ja:n ² / [ja:n41]	/ja:n ² / [ja:n41]	‘ขาน’

7) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงนาสิก โฆชะ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced velar nasal) /-ŋ/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:ŋ ¹ / [sa:ŋ454]	/sa:ŋ ¹ / [sa:ŋ454]	‘(ผี) สาบ’
/ja:ŋ ² / [ja:ŋ243]	/ja:ŋ ² / [ja:ŋ243]	‘ข้าง, อย่าง’

8) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆชะ เพดานแข็ง-ลิ้นส่วนหน้า (voiced palatal approximant) /-j/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:j ¹ / [sa:j454]	/sa:j ¹ / [sa:j454]	‘สาย’
/nɔ:j ¹ / [nɔ:j454]	/nɔ:j ¹ / [nɔ:j454]	‘กำไล’

9) หน่วยเสียงพยัญชนะเสียงเปิด โฆชะ ริมฝีปาก ควบคู่กับ เพดานอ่อน-ลิ้นส่วนหลัง (voiced labial-velar approximant) /-w/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:w ¹ / [sa:w454]	/sa:w ¹ / [sa:w454]	‘สาว’
/ja:w ² / [ja:w41]	/ja:w ² / [ja:w41]	‘ขาว’
/ba:w ¹ / [ba:w243]	/ba:w ¹ / [ba:w243]	‘บ่าว’

ข้อสังเกต หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /-ʔ/ ปรากฏกับสระเสียงยาว หรือสระประสมเท่านั้น ไม่ปรากฏกับสระเสียงสั้น แต่เป็นหน่วยเสียง เนื่องจากการไม่มีการแจกแจงสับหลักกับเสียงใดๆ และมีการเปรียบต่างกับหน่วยเสียง /-k/ ดังนี้

	/-k/	/-ʔ/	ความหมาย
มุสลิมระนอง	[pa:k ³³]		‘ปาก’
มุสลิมพังงา	[pa:k ³³]		‘ปาก’

มุสลิมระนอง	[pa:ʔ³³]	‘ปะ’
มุสลิมพังงา	[pa:ʔ³³]	‘ปะ’

5.1.1.4 คู่เทียบเสียงพยัญชนะ

5.1.1.4.1 คู่เทียบเสียงพยัญชนะต้น

การแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะต้นนี้จะแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชุมพรเป็นลำดับแรก จากนั้นจึงแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองลำดับที่สอง และแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้แม้ว่าภาษาที่พูดโดยคนไทยพุทธพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนองมีระบบเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกัน แต่ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองมีความแตกต่างกับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร จึงต้องแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองแยกไว้ต่างหาก

1) พยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร

/p/ /ph/ /b/ /d/ /tɕ/ /kh/

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pa:¹/	/pa:¹/	‘ป่า’
/pha:¹/	/pha:¹/	‘ผา, ผ่า’
/ba:¹/	/ba:¹/	‘บ้า’
/da:¹/	/da:¹/	‘ดำ’
/tɕa:¹/	/tɕa:¹/	‘จำ (ยศ)’
/kha:¹/	/kha:¹/	‘ขา, ข้า’

/ph/ /b/ /t/ /th/ /tɕ/ /ʃ/ /k/ /kh/ /ʔ/ /m/ /n/ /ŋ/ /ɽ/ /ɹ/ /w/ /j/

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pha:²/	/pha:²/	‘นำ, พา’
/ʃa.ba:²/	/ʃa.ba:²/	‘ชบา’
/ta:²/	/ta:²/	‘ตา’

/tha: ² /	/tha: ² /	‘ทา’
/ka: ² /	/ka: ² /	‘กา’
/kha: ² /	/kha: ² /	‘คา’
/ʔa: ² /	/ʔa: ² /	‘อา’
/ma: ² /	/ma: ² /	‘มา’
/na: ² /	/na: ² /	‘นา’
/ɲa: ² /	/ɲa: ² /	‘งา’
/ʂa: ² /	/ʂa: ² /	‘ชา’
/ʃa: ² /	/ʃa: ² /	‘ชา’
/ɭa: ² /	/ɭa: ² /	‘รา’
/la: ² /	/la: ² /	‘ลา’
/wa: ² /	/wa: ² /	‘วา’
/ja: ² /	/ja: ² /	‘ยา’

/p/ /ph/ /kh/ /n/ /h/ /w/ /j/

ประจวบคีรีขันธ์

ชุมพร

ความหมาย

/pa: ⁴ /	/pa: ⁴ /	‘ป่า’
/pha: ⁴ /	/pha: ⁴ /	‘ผ้า’
/tha: ⁴ /	/tha: ⁴ /	‘รอ, คอย’
/kha: ⁴ /	/kha: ⁴ /	‘ฆ่า’
/na: ⁴ /	/na: ⁴ /	‘หน้า’
/ha: ⁴ /	/ha: ⁴ /	‘ห้า’
/wa: ⁴ /	/wa: ⁴ /	‘หว่า’
/ja: ⁴ /	/ja: ⁴ /	‘หญ้า’

/th/ /ʃ/ /ʂ/ /l/ /r/ /j/

ประจวบคีรีขันธ์

ชุมพร

ความหมาย

/thak ⁵ /	/thak ⁵ /	‘ทัก’
/ʃak ⁵ /	/ʃak ⁵ /	‘ชัก’
/ʂak ⁵ /	/ʂak ⁵ /	‘ชัก’
/lak ⁵ /	/lak ⁵ /	‘ลัก’

/ɨak ⁵ /	/ɨak ⁵ /	‘รัก’
/jak ⁵ /	/jak ⁵ /	‘ยักษ์’

2) พยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง คนไทยพลัดถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดระนอง

/ph/ /kh/ /j/

/pha: ¹ /	‘ผา, ผ่า’
/kha: ¹ /	‘ขา, ข้า’
/ja: ¹ /	‘ยา’

/p/ /b/ /t/ /d/ /tɕ/ /k/ /ŋ/

/pa: ² /	‘ป่า’
/ʃa.ba: ² /	‘ชบา’
/ba: ² /	‘บ้า’
/ta: ² /	‘ตา’
/da: ² /	‘ด่า’
/tɕa: ² /	‘จ่า (ยศ)’
/ka: ² /	‘กา’
/ŋa: ² /	‘อา’

/ph/ /th/ /tɕ/ /kh/ /m/ /n/ /ɲ/ /s/ /ʃ/ /ɨ/ /l/ /w/

/pha: ³ /	‘นำ, พา’
/tha: ³ /	‘ทา’
/kha: ³ /	‘คา’
/ma: ³ /	‘มา’
/na: ³ /	‘นา’
/ɲa: ³ /	‘งา’
/sa: ³ /	‘ซา’
/ʃa: ³ /	‘ชา’
/ɨa: ³ /	‘รา’
/la: ³ /	‘ลา’
/wa: ³ /	‘วา’

/p/ /ph/ /kh/ /n/ /h/ /w/ /j/

/pa: ⁶ /	‘ป่า’
/pha: ⁶ /	‘ผ้า’
/tha: ⁶ /	‘รอ, คอย’
/kha: ⁶ /	‘ฆ่า’
/na: ⁶ /	‘หน้า’
/ha: ⁶ /	‘ห่า’
/wa: ⁶ /	‘หว่า’
/ja: ⁶ /	‘หญ้า’

/th/ /ʔ/ /ʃ/ /l/ /r/ /j/

/thak ⁵ /	‘พัก’
/ʔak ⁵ /	‘ซัก’
/ʃak ⁵ /	‘ชัก’
/lak ⁵ /	‘ลัก’
/ɹak ⁵ /	‘รัก’
/jak ⁵ /	‘ชักษ์’

3) พยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่จังหวัดระนอง และพังงา**/ph/ /kh/**

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pha: ¹ /	/pha: ¹ /	‘ผา, ผ่า’
/kha: ¹ /	/kha: ¹ /	‘ขา, ข่า’

/p/ /b/ /t/ /d/ /tɕ/ /k/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pa: ² /	/pa: ² /	‘ป่า’
/tɕa.ba: ² /	/tɕa.ba: ² /	‘ชบา’
/ba: ² /	/ba: ² /	‘บ้า’
/ta: ² /	/ta: ² /	‘ตา’
/da: ² /	/da: ² /	‘ด่า’

/tɕa: ² /	/tɕa: ² /	‘จ่า (ยศ)’
/ka: ² /	/ka: ² /	‘กา’
/ja: ² /	/ja: ² /	‘ยา’

/ph/ /th/ /tɕ/ /kh/ /m/ /n/ /ɲ/ /ɟ/ /h/ /ɭ/ /l/ /w/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pha: ³ /	/pha: ³ /	‘น้ำ, พา’
/tha: ³ /	/tha: ³ /	‘ทา’
/kha: ³ /	/kha: ³ /	‘คา’
/ma: ³ /	/ma: ³ /	‘มา’
/na: ³ /	/na: ³ /	‘นา’
/ha: ³ /	/ha: ³ /	‘งา’
/ɕa: ³ /	/ɕa: ³ /	‘ชา’
/ʃa: ³ /	/ʃa: ³ /	‘ชา’
/ɻa: ³ /	/ɻa: ³ /	‘รา’
/la: ³ /	/la: ³ /	‘ลา’
/wa: ³ /	/wa: ³ /	‘วา’

/ph/ /kh/ /n/ /h/ /w/ /j/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pha: ⁶ /	/pha: ⁶ /	‘ผ้า’
/tha: ⁶ /	/tha: ⁶ /	‘รอ, คอย’
/kha: ⁶ /	/kha: ⁶ /	‘ฆ่า’
/na: ⁶ /	/na: ⁶ /	‘หน้า’
/ha: ⁶ /	/ha: ⁶ /	‘ห่า’
/wa: ⁶ /	/wa: ⁶ /	‘หว่า’
/ja: ⁶ [na: ⁶]	/ja: ⁶ [na: ⁶]	‘หญ้า’

/th/ /ɲ/ /ɟ/ /l/ /r/ /j/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/thak ⁵ /	/thak ⁵ /	‘ทัก’

/sək ⁵ /	/sək ⁵ /	‘ซั๊ก’
/ʃək ⁵ /	/ʃək ⁵ /	‘ซั๊ก’
/lak ⁵ /	/lak ⁵ /	‘ลัก’
/ɭək ⁵ /	/ɭək ⁵ /	‘รัก’
/jak ⁵ /	/jak ⁵ /	‘ชัก’

/kh/ /th/ /ph/ /m/ /n/ /ɽ/ /h/ /ɦ/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/khɔ:n ¹ /	/khɔ:n ¹ /	‘ขอนแก่น’
/thɔ:n ¹ /	/thɔ:n ¹ /	‘ดอน’
/phɔ:n ¹ /	/phɔ:n ¹ /	‘เพื่อน’
/mɔ:n ¹ /	/mɔ:n ¹ /	‘หมอน’
/nɔ:n ¹ /	/nɔ:n ¹ /	‘นอน’
/ɽɔ:n ¹ /	/ɽɔ:n ¹ /	‘สอน’
/hɔ:n ¹ /	/hɔ:n ¹ /	‘หอน’
/ɦɔ:n ¹ /	/ɦɔ:n ¹ /	‘หงอน’

5.1.1.4.2 คู่เทียบเสียงพยัญชนะควบกล้ำ

ประจวบฯ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/pl-/ /pɭ-/	/ple:ŋ ² /	/ple:ŋ ² /	/ple:ŋ ² /	‘แปลง’
	/pɭe:ŋ ² /	/pɭe:ŋ ² /	/pɭe:ŋ ² /	‘แปลง’
/kl-/ /kw-/	/kla:ŋ ² /	/kla:ŋ ² /	/kla:ŋ ² /	‘กลาง’
	/kwa:ŋ ² /	/kwa:ŋ ² /	/kwa:ŋ ² /	‘กว้าง’
/kl-/ /kɭ-/	/klo:ŋ ² /	/klo:ŋ ² /	/klo:ŋ ² /	‘กลอง’
	/klo:ŋ ¹ /	/klo:ŋ ¹ /	/klo:ŋ ² /	‘กล่อง’
	/kɭo:ŋ ² /	/kɭo:ŋ ² /	/kɭo:ŋ ² /	‘กรอง, ตรอง’

* มุสลิมหมายถึงคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่จังหวัดระนองและพังงา

/khl/ /khw/	/khla:n ² /	/khla:n ² /	/khla:n ³ /	/khla:n ³ /	‘กลาน’
	/khwa:n ² /	/khwa:n ² /	/khwa:n ³ /	/khwa:n ³ /	‘ควาญ (ช้าง)’
/khl/ /phl/	/khlo:ŋ ² /	/khlo:ŋ ² /	/khlo:ŋ ³ /	/khlo:ŋ ³ /	‘คลอง, แม่น้ำ’
	/phlo:ŋ ² /	/phlo:ŋ ² /	/phlo:ŋ ³ /	/phlo:ŋ ³ /	‘พลอง’

5.1.1.4.3 คู่เทียบเสียงพยัญชนะท้าย

การแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะท้ายนี้จะแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชุมพรเป็นลำดับแรก จากนั้นจึงแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองลำดับที่สอง และแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงาเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้แม้ว่าภาษาที่พูดโดยคนไทยพุทธพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนองมีระบบเสียงพยัญชนะท้ายเหมือนกัน แต่ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองมีความแตกต่างกับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และชุมพร จึงต้องแสดงคู่เทียบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองแยกไว้ต่างหาก ดังนี้

1) พยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร

/-p/ /-t/ /-k/ /-ŋ/ /-w/ /-j/

ประจวบฯ	ชุมพร	ความหมาย
/sa:p ⁴ /	/sa:p ⁴ /	‘สาบ’
/sa:t ⁴ /	/sa:t ⁴ /	‘เสือ’
/sa:k ⁴ /	/sa:k ⁴ /	‘สระ, สาก’
/sa:ŋ ⁴ /	/sa:ŋ ⁴ /	‘สร้าง’
/sa:w ⁴ /	/sa:w ⁴ /	‘(ก้อน) เส้า’
/sa:j ⁴ /	/sa:j ⁴ /	‘ไส้’

/-t/ /-k/ /-m/ /-n/ /-ŋ/ /-w/

ประจวบฯ	ชุมพร	ความหมาย
/ka:t ⁴ /	/ka:t ⁴ /	‘(ผัก) กาด’
/ka:k ⁴ /	/ka:k ⁴ /	‘กะ (คะเน), กาก’

/ka:m ⁴ /	/ka:m ⁴ /	‘ก้าม (ปู)’
/ka:n ⁴ /	/ka:n ⁴ /	‘ก้าน’
/ka:ŋ ⁴ /	/ka:ŋ ⁴ /	‘ก้าง’
/ka:w ⁴ /	/ka:w ⁴ /	‘กาว’

2) พยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง คนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนอง

/-p/ /-t/ /-k/ /-m/ /-n/ /-ŋ/ /-w/ /-j/

ระนอง	ความหมาย
/sa:p ¹ /	‘สาบ’
/sa:t ¹ /	‘เสื่อ’
/sa:k ¹ /	‘สระ, สาก’
/sa:m ¹ /	‘สาม’
/sa:n ¹ /	‘สาน’
/sa:ŋ ¹ /	‘สาং’
/sa:w ¹ /	‘สาว’
/sa:j ¹ /	‘สาย’

3) พยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงา

/-p/ /-t/ /-k/ /-ʔ/ /-m/ /-n/ /-ŋ/ /-w/ /-j/

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/sa:p ¹ /	/sa:p ¹ /	‘สาบ’
/sa:t ¹ /	/sa:t ¹ /	‘เสื่อ’
/sa:k ¹ /	/sa:k ¹ /	‘สาก’
/sa:ʔ ¹ /	/sa:ʔ ¹ /	‘สระ’
/sa:m ¹ /	/sa:m ¹ /	‘สาม’
/sa:n ¹ /	/sa:n ¹ /	‘สาน’
/sa:ŋ ¹ /	/sa:ŋ ¹ /	‘ฝีสาง’
/sa:w ¹ /	/sa:w ¹ /	‘สาว’
/sa:j ¹ /	/sa:j ¹ /	‘เส้น’

5.1.2 ระบบเสียงสระ

ระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดมีสระเสียงเดี่ยว 16 หน่วยเสียง โดยมีสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียง สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง และสระประสม 3 หน่วยเสียง แต่สามารถจำแนกโดยลักษณะเฉพาะของหน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ ได้ 3 กลุ่มดังนี้ กลุ่มแรก หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียง กลุ่มที่สองหน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ ไม่มีเสียงย่อย ส่วนกลุ่มที่สามมีคำที่ใช้หน่วยเสียง /-e:/ /-x:/ /-o:/ ในขณะที่กลุ่มอื่นใช้หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ ในคำเดียวกัน

5.1.2.1 ระบบเสียงสระกลุ่มที่หนึ่ง

ระบบเสียงสระกลุ่มนี้เป็นระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกระบี่ จังหวัดระนอง ดูตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 แสดงหน่วยเสียงสระกลุ่มที่หนึ่ง

สระเดี่ยว	หน้า	กลาง	หลัง
	ไม่ห่อปาก	ไม่ห่อปาก	ห่อปาก
สูง	i i:	u u:	u u:
กลาง	e[e][e] e:	x x:	o[o][o] o:
ต่ำ	ε:	a a:	o:
สระประสม	ix	ux	ux

5.1.2.1.1 สระเสียงสั้น

- 1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/khit ⁵ / [k ^h it ²²]	/khit ⁵ / [k ^h it ³³]	‘คิด’
/pit ⁴ / [pit ³⁴]	/pit ⁴ / [pit ⁴³]	‘ปิด’

- 2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/juut ⁴ / [juut ³⁴]	/juut ⁴ / [juut ⁴³]	‘หยุด’
/luk ⁵ / [luk ²²]	/luk ⁵ / [luk ³³]	‘ลึก’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/khut ⁴ / [k ^h ut ^ˈ 34]	/khut ⁴ / [k ^h ut ^ˈ 43]	‘ชุด’
/juŋ ² / [juŋ31]	/juŋ ² / [juŋ31]	‘ยูง’

4) หน่วยเสียงสระกลาง หน้า ไม่ห่อปาก /-e-/ หน่วยเสียงนี้มีเสียงย่อย 2 เสียงดังนี้

- เสียง [-e-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ A และ B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/hen ¹ / [hen452]	/hen ¹ / [hen453]	‘เห็น’
/pen ² / [pen31]	/pen ² / [pen31]	‘เป็น’
/ʔen ² / [ʔen31]	/ʔen ² / [ʔen31]	‘เอ็น’
/leŋ ² / [leŋ31]	/leŋ ² / [leŋ31]	‘เล้ง’
/beŋ ¹ / [beŋ452]	/beŋ ¹ / [beŋ453]	‘เบ้ง’

- เสียง [-e-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ B4 วรรณยุกต์ C และปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้นหรือสคมกั DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ʔen ⁴ / [ʔen34]	/ʔen ⁴ / [ʔen43]	‘เส้น, เซ่น’
/ten ⁴ / [ten34]	/ten ⁴ / [ten43]	‘เต็น’
/wen ⁵ / [wen22]	/wen ⁵ / [wen33]	‘เว้น’
/khet ⁴ / [k ^h et ^ˈ 34]	/khet ⁴ / [k ^h et ^ˈ 43]	‘เมื่อย, เจ็บ’
/pet ⁴ / [pet ^ˈ 34]	/pet ⁴ / [pet ^ˈ 43]	‘เป็ด’
/bet ⁴ / [bet ^ˈ 34]	/bet ⁴ / [bet ^ˈ 43]	‘เบ็ด’

อย่างไรก็ตามในสคมกั A ปรากฏว่ามีการแปรอิสระระหว่างเสียง [-e-] และ [-ɛ-] เช่น

/hen ¹ / [hen453 ~ hen453]	‘เห็น’
/pen ² / [pen31 ~ pen31]	‘เป็น’
/ʔen ² / [ʔen31 ~ ʔen31]	‘เอ็น’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /-ɹ-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ɲɹn ² / [ɲɹn31]	/ɲɹn ² / [ɲɹn31]	‘เงิน, สดางค์’
/khɹj ¹ / [khɹj452]	/khɹj ¹ / [khɹj453]	‘ไข่, ไข่’

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /-o-/ หน่วยเสียงนี้มีเสียงย่อย 2 เสียงดังนี้

- เสียง [-o-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ A และ B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/phom ¹ / [p ^h om452]	/phom ¹ / [p ^h om453]	‘ผม’
/ton ² / [ton31]	/ton ² / [ton31]	‘คุณ, ท่าน’
/bon ² / [bon31]	/bon ² / [bon31]	‘บน’
/ɹon ² / [ɹon31]	/ɹon ² / [ɹon31]	‘ชน’
/jon ² / [jon31]	/jon ² / [jon31]	‘ตะบัน, ดำ (เช่น ตะบันหมาก)’
/khom ¹ / [k ^h om452]	/khom ¹ / [k ^h om453]	‘ข่ม’
/bon ¹ / [bon452]	/bon ¹ / [bon453]	‘บน’

- เสียง [-ɔ-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ B4 และ C ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ และปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้น หรือวรรณยุกต์ DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/phon ³ / [p ^h ɔn33]	/phon ³ / [p ^h ɔn44]	‘ฟัน’
/khon ⁴ / [k ^h ɔn34]	/khon ⁴ / [k ^h ɔn43]	‘ขุน, ขึ้น’
/don ⁴ / [dɔn34]	/don ⁴ / [dɔn43]	‘ดื้อ’
/phon ⁵ / [p ^h ɔn22]	/phon ⁵ / [p ^h ɔn33]	‘พัน’
/hok ⁴ / [hɔk ^ˈ 34]	/hok ⁴ / [hɔk ^ˈ 43]	‘หก, โกหก’
/pok ⁴ / [pɔk ^ˈ 34]	/pok ⁴ / [pɔk ^ˈ 43]	‘ปก’
/bot ⁴ / [bɔt ^ˈ 34]	/bot ⁴ / [bɔt ^ˈ 43]	‘บด’
/mot ⁵ / [mɔt ^ˈ 22]	/mot ⁵ / [mɔt ^ˈ 33]	‘มด’

อย่างไรก็ตามในสคตมภ์ A ยังปรากฏว่ามีการแปรอิสระระหว่างเสียง [-o-] และ [-ɔ-] เช่น

/khon ¹ / [k ^h on ⁴⁵³ ~ k ^h ɔn ⁴⁵³]	‘ขน’
/jon ² / [jon ³¹ ~ jɔn ³¹]	‘ตะบัน, ตำ (เช่น ตะบันหมาก)’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-a-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/kat ⁴ / [kat ³⁴]	/kat ⁴ / [kat ⁴³]	‘กั๊ด’
/jan ² / [jan ³¹]	/jan ² / [jan ³¹]	‘เมา (หมาก)’

5.1.2.1.2 สระเสียงยาว

1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i:-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/khi:ŋ ¹ / [k ^h i:ŋ ⁴⁵²]	/khi:ŋ ¹ / [k ^h i:ŋ ⁴⁵³]	‘จิง’
/li:ŋ ² / [li:ŋ ³¹]	/li:ŋ ² / [li:ŋ ³¹]	‘ลิง’

2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u:-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ju:t ³ / [ju:t ³³]	/ju:t ³ / [ju:t ⁴⁴]	‘ยี้ด’
/lu:n ² / [lu:n ³¹]	/lu:n ² / [lu:n ³¹]	‘ลืมตา’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u:-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ju:ŋ ² / [ju:ŋ ³¹]	/ju:ŋ ² / [ju:ŋ ³¹]	‘(นก) ยุง’
/hu:ŋ ¹ / [hu:ŋ ⁴⁵²]	/hu:ŋ ¹ / [hu:ŋ ⁴⁵³]	‘หุง’

ในชุดคำซึ่งประกอบด้วยหน่วยเสียงสระ /-i:- -u:- -u:-/ การออกเสียงในกลุ่มพยางค์เปิดและมีวรรณยุกต์ A B จะเป็นเสียงสระ [-i:- -u:- -u:-] ตามด้วย off-glide [-j, -w, -u] ตามลำดับ ดังนี้

- สระ [-i:-] ตามด้วย off-glide [-j] เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pi: ² /[pi:j31]	/pi: ² /[pi:j31]	‘ปี่’
/mi: ² /[mi:j31]	/mi: ² /[mi:j31]	‘มี’
/mi: ¹ /[mi:j452]	/mi: ¹ /[mi:j453]	‘หมี’
/pi: ¹ /[pi:j452]	/pi: ¹ /[pi:j453]	‘ปี่’

- สระ [-u:-] ตามด้วย off-glide [-w] เช่น

/hu: ¹ /[hu:w452]	/hu: ¹ /[hu:w453]	‘หู’
/pu: ² /[pu:w31]	/pu: ² /[pu:w31]	‘ปู’

- สระ [-u:-] ตามด้วย off-glide [-u] เช่น

/kɤdɯ: ² /[kɤdɯ:u31]	/dɯ: ² /[dɯ:u31]	‘สะดือ’
/thɯ: ² /[tʰɯ:u452]	/thɯ: ² /[tʰɯ:u453]	‘ถือ’

4) หน่วยเสียงสระกลาง-หน้า-ปากไม่ห่อ (mid-front-unrounded) /e:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ke:ŋ ⁴ /[ke:ŋ34]	/ke:ŋ ⁴ /[ke:ŋ43]	‘แก้ง’
/ʔe:n ² /[ʔe:n31]	/ʔe:n ² /[ʔe:n31]	‘เอน’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /ɤ:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pɤ:t ⁴ /[pɤ:t ³ 34]	/pɤ:t ⁴ /[pɤ:t ³ 43]	‘เปิด’
/khɤ:j ² /[kʰɤ:j31]	/khɤ:j ² /[kʰɤ:j31]	‘กึ่งเคย’

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /o:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/to:k ⁴ /[to:ʔ ³ 34]	/to:k ⁴ /[to:ʔ ³ 43]	‘โตะ’
/lo:n ¹ /[lo:n452]	/lo:n ¹ /[lo:n453]	‘ลูกของหลาน’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ (open-front-unrounded) /e:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pe:t ⁴ /[pe:t ³ 4]	/pe:t ⁴ /[pe:t ⁴ 3]	‘เปิด’
/khe:ŋ ¹ /[k ^h e:ŋ452]	/khe:ŋ ¹ /[k ^h e:ŋ453]	‘แข็ง’

8) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /a:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/kɤpa:t ⁴ /[kɤpa:t ³ 4]	/pa:t ⁴ /[pa:t ⁴ 3]	‘ตัวปาด (กล้วยกบ)’
/sɤa:t ⁴ /[sɤa:t ³ 4]	/sɤa:t ⁴ /[sɤa:t ⁴ 3]	‘เสือ’

9) หน่วยเสียงสระต่ำ-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /o:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/po:t ⁴ /[po:t ³ 4]	/po:t ⁴ /[po:t ⁴ 3]	‘ปอด’
/tho:n ³ /[t ^h o:n33]	/tho:n ³ /[t ^h o:n44]	‘ท่อน’

5.1.2.1.3 สระประสม

สระประสมเป็นการประสมกันของสระ 2 ส่วน (diphthongs) โดยเสียงสระจะเลื่อนลงจากสระสูง /-i:/ -u:/ -e:/ ลงมาสระกลาง /-ɤ:/ และเป็นสระประสมเสียงตก (falling diphthongs) กล่าวคือสระส่วนหน้าจะมีความยาวมากกว่าส่วนหลัง มี 3 หน่วยเสียง คือ /-iɤ:/ /-uɤ:/ /-uɤ:/

1) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -i:/ เลื่อนลงมาสระ -ɤ:/ [iɤ:/] /-iɤ:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/biɤ ⁴ / [bi:ɤ34]	/biɤ ⁴ / [bi:ɤ43]	‘เบี้ย, เงิน’
/kɤiɤt ⁴ / [kɤi:ɤt ³ 4]	/kɤiɤt ⁴ / [kɤi:ɤt ⁴ 3]	‘เล็ก, ละเอียด’

2) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -u:/ เลื่อนลงมาสระ -ɤ:/ [uɤ:/] /-uɤ:/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/duɤt ⁴ /[du:ɤt ³ 4]	/duɤt ⁴ /[du:ɤt ⁴ 3]	‘เดือด’
/ʃuɤ ⁵ /[ʃu:ɤ22]	/ʃuɤ ⁵ /[ʃu:ɤ33]	‘เชื้อ เช่นผู้สืบทอดโนราห์’

3) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -u:- เลื่อนลงมาสระ -x- [u:x] /-ux-/ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/muxj ² /[mu:xj31]	/muxj ² /[mu:xj31]	‘มวย’
/khuɾn ² /[k ^h u:ɾn31]	/khuɾn ² /[k ^h u:ɾn31]	‘เนิน’

5.1.2.2 ระบบเสียงสระกลุ่มที่สอง

ระบบเสียงสระกลุ่มนี้เป็นระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง ดังตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7 แสดงหน่วยเสียงสระกลุ่มที่สอง

สระเดี่ยว	หน้า	กลาง	หลัง
	ไม่ห่อปาก	ไม่ห่อปาก	ห่อปาก
สูง	i i:	u u:	o o:
กลาง	e[e][ɛ] e:	ɤ ɤ:	o[o][ɔ] o:
ต่ำ	ɛ:	a a:	ɔ:
สระประสม	ix	ux	ux

5.1.2.2.1 สระเสียงสั้น

1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i-/ เช่น

/khit ⁵ / [k ^h it ²²]	‘คิด’
/pit ² / [pit ³⁵]	‘ปิด’

2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u-/ เช่น

/juut ² / [juut ³⁵]	‘หยุด’
/khuk ¹ / [k ^h uk ³⁴]	‘ฝึก’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u-/ เช่น

/khut ¹ / [k ^h ut ³⁴]	‘ชุด’
/juŋ ³ / [juŋ ³¹]	‘ยุ่ง’

4) หน่วยเสียงสระกลาง-หน้า-ปากไม่ห่อ (mid-front-unrounded) /-e-/ หน่วยเสียงนี้มีเสียงย่อย 2 เสียงดังนี้

- เสียง [-e-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ A และ B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

/hen ¹ / [hen452]	‘เห็น’
/pen ² / [pen243]	‘เป็น’
/ʔen ² / [ʔen243]	‘เอ็น’
/leŋ ³ / [leŋ31]	‘เล้ง’
/beŋ ² / [beŋ243]	‘เบ้ง’

- เสียง [-e-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ C และปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้นหรือสคมภ์ DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

/ʔen ⁶ / [ʔen44]	‘เอ็น, เซ่น’
/ten ⁶ / [ten44]	‘เต็น’
/wen ⁵ / [wen22]	‘เว่น’
/khet ¹ / [k ^h et ³ 34]	‘เมื่อ, เจ็บ’
/pet ² / [pet ³ 35]	‘เป็ด’
/bet ² / [bet ³ 35]	‘เบ็ด’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /-ɤ-/ เช่น

/ɤɤn ³ / [ɤɤn31]	‘เงิน, สดางค์’
-----------------------------	----------------

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /-o-/ หน่วยเสียงนี้มีเสียงย่อย 2 เสียงดังนี้

- เสียง [-o-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ A และ B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

/phom ¹ / [p ^h om452]	‘ผม’
/bon ² / [bon243]	‘บน’
/ton ² / [tɔn243]	‘คุณ, ทาน’
/ʔon ³ / [ʔon31]	‘ดื้อ’

/jon ³ / [jon31]	‘ตะบัน, ดำ (เช่นตะบันหมาก)’
/khom ¹ / [k ^h om452]	‘ข่ม’
/bon ¹ / [bon243]	‘บ่น’

- เสียง [-v-] ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ B4 และ C ของ
 กลุ่มเสียงวรรณยุกต์ และปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้น หรือสคมภ์ DS ของกลุ่มเสียงวรรณยุกต์ เช่น

/phon ⁴ / [p ^h on215]	‘พ่น’
/khon ⁶ / [k ^h on44]	‘ขุ่น, ข้น’
/don ⁶ / [don44]	‘ชน’
/phon ⁵ / [p ^h on22]	‘พ้น’
/hok ¹ / [hok ^ˈ 34]	‘หก, โกหก’
/pok ² / [pok ^ˈ 35]	‘ปก’
/bot ² / [bot ^ˈ 35]	‘บด’
/mot ⁵ / [mot ^ˈ 22]	‘มด’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-a-/ เช่น

/kat ² / [kat ^ˈ 35]	‘กั๊ด’
/jan ³ / [jan31]	‘เมา (หมาก)’

5.1.2.2.2 สระเสียงยาว

1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i:/ เช่น

/khit ¹ / [k ^h it ^ˈ 34]	‘จี๊ด’
/khi:ŋ ¹ / [k ^h i:ŋ452]	‘จิง’

2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u:/ เช่น

/ju:t ⁴ / [ju:t ^ˈ 215]	‘ยี้ด’
/khwu:n ¹ / [k ^h wu:n452]	‘ฝืน’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u:/ เช่น

/ju:ŋ ³ / [ju:ŋ31]	‘ยูง’
/khu:ŋ ¹ / [k ^h u:ŋ452]	‘ฝู่ง’

4) หน่วยเสียงสระกลาง-หน้า-ปากไม่ห่อ (mid-front-unrounded) /e:/ เช่น

/ke:ŋ⁶/ [ke:ŋ⁴⁴] ‘แก๊ง’/ʔe:n²/ [ʔe:n²⁴³] ‘เอน’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /ɤ:/ เช่น

/pɤ:t²/ [pɤ:t³⁵] ‘เปิด’/khɤ:j³/ [k^hɤ:j³¹] ‘กะปิ’

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /o:/ เช่น

/to:k²/ [to:ʔ³⁵] ‘โตะ’/lo:n¹/ [lo:n⁴⁵²] ‘ลูกของหลาน’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ (open-front-unrounded) /ɛ:/ เช่น

/pe:t²/ [pe:t³⁵] ‘แปด’/khe:ŋ¹/ [k^hɛ:ŋ⁴⁵²] ‘แข็ง’

8) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /a:/ เช่น

/pa:t²/ [pa:t³⁵] ‘ปาด’/ʔa:t¹/ [ʔa:t³⁴] ‘เสื่อ’

9) หน่วยเสียงสระต่ำ-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /ɔ:/ เช่น

/pɔ:t²/ [pɔ:t³⁵] ‘ปอด’/thɔ:n⁴/ [t^hɔ:n²¹⁵] ‘ท่อน’

5.1.2.2.3 สระประสม

สระประสมเป็นการประสมกันของสระ 2 ส่วน (diphthongs)

โดยเสียงสระจะเลื่อนลงจากสระสูง /-i:/ -u:/ -ɯ:/ ลงมาสระกลาง /-ɤ:/ และเป็นสระประสมเสียงตก (falling diphthongs) กล่าวคือสระส่วนหน้าจะมีความยาวมากกว่าส่วนหลัง มี 3 หน่วยเสียง คือ /-iɤ:/ /-uɤ:/ /-ɯɤ:/

1) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -i:/ เลื่อนลงมาสระ -ɤ:/ [iɤ:] /-iɤ:/ เช่น

/biɤ⁶/ [biɤ⁴⁴] ‘เบี่ย, เงิน’/niɤn³/ [niɤn³¹] ‘ละเอียด’

2) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -u:- เลื่อนลงมาสระ -x- [u:x] /-ux-/ เช่น

/duxt²/ [duxt²35] ‘เคียด’
/jux⁵/ [jux⁵22] ‘เชื้อ เช่นผู้สืบทอดโนราห์’

3) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -u:- เลื่อนลงมาสระ -x- [u:x] /-ux-/ เช่น

/muxj³/ [muxj³31] ‘มวย’
/khuɯn³/ [k^huɯn³31] ‘เนิน’

5.1.2.3 ระบบเสียงสระกลุ่มที่สาม

ระบบเสียงสระกลุ่มนี้เป็นระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระนอง และอำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา ดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8 แสดงระบบเสียงสระกลุ่มสาม

สระเดี่ยว	หน้า	กลาง	หลัง
	ไม่ห่อปาก	ไม่ห่อปาก	ห่อปาก
สูง	i i:	u u:	u u:
กลาง	e[e][ɛ] e:	ɤ ɤ:	o[o][ɔ] ɔ:
ต่ำ	ɛ:	a a:	ɔ:
สระประสม	iɤ	uɤ	uɔ

5.1.2.3.1 สระเสียงสั้น

1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/khit ⁵ / [k ^h it ⁵ 22]	/khit ⁵ / [k ^h it ⁵ 22]	‘คิด’
/pit ² / [pit ² 34]	/pit ² / [pit ² 34]	‘ปีด’

2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u:-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/juwt ² / [juwt ² 34]	/juwt ² / [juwt ² 34]	‘หยุด’
/khuun ⁶ / [k ^h uun ⁶ 33]	/khuun ⁶ / [k ^h uun ⁶ 33]	‘จิ้น’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/khut ¹ / [k ^h ut ⁵⁵]	/khut ¹ / [k ^h ut ⁵⁵]	‘ชุด’
/jun ³ / [jun ⁴¹]	/jun ³ / [jun ⁴¹]	‘ยุง’

4) หน่วยเสียงสระกลาง-หน้า-ปากไม่ห่อ (mid-front-unrounded) /-e-/ หน่วยเสียงนี้มีเสียงย่อย 2 เสียงดังนี้

- เสียง [-e-] / ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีวรรณยุกต์ A และช่อง B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/hen ¹ / [hen ⁴⁵⁴]	/hen ¹ / [hen ⁴⁵⁴]	‘เห็น’
/pen ² / [pen ²⁴³]	/pen ² / [pen ²⁴³]	‘เป็น’
/ʔen ² / [ʔen ²⁴³]	/ʔen ² / [ʔen ²⁴³]	‘เอ็น’
/leŋ ³ / [leŋ ⁴¹]	/leŋ ³ / [leŋ ⁴¹]	‘เล็ง’
/beŋ ² / [beŋ ²⁴³]	/beŋ ² / [beŋ ²⁴³]	‘เบ่ง’

- เสียง [-e-] / ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีวรรณยุกต์ช่อง B234 และศคมภ์ C และปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้น หรือ DS เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/keŋ ² / [keŋ ²⁴³]	/keŋ ² / [keŋ ²⁴³]	‘แก่ง’
/pet ² / [pet ³⁴]	/pet ² / [pet ³⁴]	‘เปิด’
/ʔen ⁶ / [ʔen ³³]	/ʔen ⁶ / [ʔen ³³]	‘เส้น, เซ็น’
/ten ⁶ / [ten ³³]	/ten ⁶ / [ten ³³]	‘เต็น’
/wen ⁵ / [wen ²²]	/wen ⁵ / [wen ²²]	‘เว็น’
/khet ¹ / [k ^h et ⁵⁵]	/khet ¹ / [k ^h et ⁵⁵]	‘เมื่อ, เจ็บ’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /-ɤ-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ɤxn ³ / [ɤxn ⁴¹]	/ɤxn ³ / [ɤxn ⁴¹]	‘บ้าน, เรือน’
/tɤn ⁶ / [tɤn ³³]	/tɤn ⁶ / [tɤn ³³]	‘คุณ, ท่าน’

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /-o-/ มีเสียงย่อย 2 เสียง ดังนี้

- เสียง [-o-] / ปรากฏกับพยัญชนะเป็นและมีวรรณยุกต์ A และช่อง B123 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/phom ¹ / [p ^h om454]	/phom ¹ / [p ^h om454]	‘ผม’
/khom ¹ / [k ^h om454]	/khom ¹ / [k ^h om454]	‘خم’
/bon ² / [bon243]	/bon ² / [bon243]	‘บน’
/bon ² / [bon243]	/bon ² / [bon243]	‘บัน’
/son ³ / [son41]	/son ³ / [son41]	‘ชน’
/jon ³ / [jon41]	/jon ³ / [jon41]	‘ตะบัน เช่น ตะบันหมาก’

- เสียง [-u-] / ปรากฏกับพยัญชนะเป็นและมีวรรณยุกต์ช่อง B4 วรรณยุกต์ศตมภ์ C และปรากฏกับพยัญชนะตายเสียงสั้น DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/phon ⁴ / [p ^h on35]	/phon ⁴ / [p ^h on35]	‘พน’
/khon ⁶ / [k ^h on33]	/khon ⁶ / [k ^h on33]	‘ขุน, ขึ้น’
/don ⁶ / [don33]	/don ⁶ / [don33]	‘ดื้อ’
/phon ⁵ / [p ^h on22]	/phon ⁵ / [p ^h on22]	‘พ้น’
/hok ¹ / [hok ^ˈ 45]	/hok ¹ / [hok ^ˈ 45]	‘หก, โกหก’
/pok ² / [pok ^ˈ 34]	/pok ² / [pok ^ˈ 34]	‘ปก’
/bot ² / [bot ^ˈ 34]	/bot ² / [bot ^ˈ 34]	‘บด’
/mot ⁵ / [mot ^ˈ 22]	/mot ⁵ / [mot ^ˈ 22]	‘มด’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-a-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/kat ² / [kat ^ˈ 34]	/kat ² / [kat ^ˈ 34]	‘กั๊ด’
/jan ³ / [jan41]	/jan ³ / [jan41]	‘เมา (หมาก)’

5.1.2.3.2 สระเสียงยาว

1) หน่วยเสียงสระสูง-หน้า-ปากไม่ห่อ (close-front-unrounded) /-i:-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/khit ¹ / [k ^h i:t ⁵⁵]	/khit ¹ / [k ^h i:t ⁵⁵]	‘ชิด’
/khi:ŋ ¹ / [k ^h i:ŋ454]	/khi:ŋ ¹ / [k ^h i:ŋ454]	‘ชิง’

2) หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /-u:-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ju:t ⁴ / [ju:t ³⁵]	/ju:t ⁴ / [ju:t ³⁵]	‘ยึด’
/khwu:n ³ / [k ^h wu:n41]	/khwu:n ³ / [k ^h wu:n41]	‘พีน’

3) หน่วยเสียงสระสูง-หลัง-ปากห่อ (close-back-rounded) /-u:-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ju:ŋ ³ / [ju:ŋ41]	/ju:ŋ ³ / [ju:ŋ41]	‘(นก) ยุง’
/khu:ŋ ¹ / [k ^h u:ŋ454]	/khu:ŋ ¹ / [k ^h u:ŋ454]	‘ฝูง’

4) หน่วยเสียงสระกลาง-หน้า-ปากไม่ห่อ (mid-front-unrounded) /e:/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ke:ŋ ⁶ / [ke:ŋ33]	/ke:ŋ ⁶ / [ke:ŋ33]	‘แก้ง’
/ʔe:n ² / [ʔe:n243]	/ʔe:n ² / [ʔe:n243]	‘เอน’

5) หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) /ɤ:/ เช่น

มุสลิมระนอง	มุสลิมพังงา	ความหมาย
/pɤ:t ⁶ / [pɤ:t ³³]	/pɤ:t ⁶ / [pɤ:t ³³]	‘เปิด’
/kɤɤ:j ³ / [k ^h ɤɤ:j41]	/kɤɤ:j ³ / [k ^h ɤɤ:j41]	‘กะปิ’

6) หน่วยเสียงสระกลาง-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /o:/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/to:ʔ ⁶ / [to:ʔ ³³]	/to:ʔ ⁶ / [to:ʔ ³³]	‘ไต่’
/lo:n ¹ / [lo:n454]	/lo:n ¹ / [lo:n454]	‘ลูกของหลาน’

7) หน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ (open-front-unrounded) /e:/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pe:t ⁶ / [pe:t ³³]	/pe:t ⁶ / [pe:t ³³]	‘เปิด’
/khe:ŋ ¹ / [k ^h e:ŋ454]	/khe:ŋ ¹ / [k ^h e:ŋ454]	‘แข็ง’

8) หน่วยเสียงสระต่ำ-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) /a:/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pa:t ⁶ / [pa:t ³³]	/pa:t ⁶ / [pa:t ³³]	‘ตัวปาด (คล้ายกบ)’
/sa:t ¹ / [sa:t ⁵⁵]	/sa:t ¹ / [sa:t ⁵⁵]	‘เสื้อ’

9) หน่วยเสียงสระต่ำ-หลัง-ปากห่อ (open-back-rounded) /o:/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/po:t ⁶ / [po:t ³³]	/po:t ⁶ / [po:t ³³]	‘ปอด’
/tho:n ³ / [t ^h o:n35]	/tho:n ³ / [t ^h o:n35]	‘ท่อน’

5.1.2.3.3 สระประสม

สระประสมเป็นการประสมกันของสระ 2 ส่วน (diphthongs) โดยเสียงสระจะเลื่อนลงจากสระสูง /-i:/ -u:/ -e:/ ลงมาสระกลาง /-x:/ และเป็นสระประสมเสียงตก (falling diphthongs) กล่าวคือสระส่วนหน้าจะมีความยาวมากกว่าส่วนหลัง มี 3 หน่วยเสียง คือ /-ix-/ /-ux-/ /-ux-/

1) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -i:/ เลื่อนลงมาสระ -x/ [ix/] /-ix-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/bi:x ⁴ / [bi:x33]	/bi:x ⁴ / [bi:x33]	‘เบี้ย, เงิน’
/ʔixt ⁶ / [ʔi:xt ³³]	/ʔixt ⁶ / [ʔi:xt ³³]	‘เล็ก’

2) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ -u:/ เลื่อนลงมาสระ -x/ [ux/] /-ux-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/du:xt ⁴ / [du:xt ³³]	/du:xt ⁴ / [du:xt ³³]	‘เด็ด’
/ʃux ⁵ / [ʃux22]	/ʃux ⁵ / [ʃux22]	‘เชื้อ ผู้สืบทอดโนราห์’

3) หน่วยเสียงสระประสมเริ่มจากสระ u: เลื่อนลงมาสสระ -x- [u:x] /-ux-/ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/muxj ³ / [mu:xj41]	/muxj ³ / [mu:xj41]	‘มวย’
/khuɾn ³ / [k ^h u:ɾn41]	/khuɾn ³ / [k ^h u:ɾn41]	‘เนิน’

ข้อสังเกต ระบบเสียงสระกลุ่มที่สามของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีคำบางคำที่มีเสียงสระ [-e:- -x:- -o:-] ในขณะที่คำเดียวกันของภาษาที่พูดโดยคนไทยพุทธพลัดถิ่น มีเสียงสระ [-i:- -u:- -u:-] เช่น

ไทยพุทธระนอง	ไทยมุสลิมระนอง	ความหมาย
[khi:452]	[khe:454]	‘จี’
[khu:452]	[khr:454]	‘จื่อ’
[khu:452]	[kho:454]	‘จู’

ดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 301-303) กล่าวว่าเสียงสระ [-i:- -u:- -u:-] จะปรากฏกับคำที่มีวรรณยุกต์ A ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ส่วนเสียง [-e:- -x:- -o:-] จะปรากฏกับคำที่มีวรรณยุกต์ B C และพยางค์ตายเสียงหรือวรรณยุกต์ DL ที่มีพยัญชนะท้าย /-k/ และ /-ʔ/

เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (เจริญขวัญ, 2524 : 13-15, 144-147) กล่าวว่าการศึกษาที่ไทยถิ่นได้บางถิ่นใช้เสียง [-e:- -x:- -o:-] ในขณะที่บางถิ่นใช้เสียง [-i:- -u:- -u:-] ในคำเดียวกันเป็น “ความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงในคำบางคำ (Selectional Differences)” เนื่องจากมีคำเพียงบางคำเท่านั้นที่มีวรรณยุกต์ B, C และพยางค์ตายเสียงยาว หรือวรรณยุกต์ DL ที่มีพยัญชนะท้าย /-k/ และ /-ʔ/ ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมตามที่ดิลเลอร์กล่าวว่าจะมีเสียงสระ [-e:- -x:- -o:-] แต่เจริญขวัญกล่าวว่าหากเป็นไปตามที่หลักการแจกแจงสัทลักษณ์ของดิลเลอร์ที่กล่าวมาข้างต้นคำว่า ‘สี่’ ‘หมี’ ‘คู่’ ‘ลี’ ‘หนี’ ‘สู้’ ‘กระบี่’ ‘กู’ ‘บี’ ซึ่งเป็นคำที่มีวรรณยุกต์ของ B และ C และคำว่า ‘(น้ำ) มูก’ ซึ่งมีวรรณยุกต์ DL และมีพยัญชนะท้าย /-k/ จะต้องมีเสียงสระ [-e:- -x:- -o:-] ทั้งหมด แต่เจริญขวัญพบว่าจากคำที่กล่าวมามีคำบางคำใช้สระ [-i:- -u:-] คือคำว่า ‘กระบี่’ ‘กู’ ‘บี’ ‘(น้ำ) มูก’

เสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงามีคำใช้เสียงสระ [-e:- -x:- -o:-] ในคำเดียวกันกับคำที่คนไทยพุทธพลัดถิ่นใช้เสียงสระ [-i:- -u:- -u:-] เช่น /khe:453/ ‘จี’ /khr:453/ ‘จื่อ’ /kho:453/ ‘จู’ ซึ่งคำเหล่านี้เป็นคำที่มีวรรณยุกต์ B และ C อย่างไรก็ตามในสัทลักษณ์ B และ C นี้ปรากฏเสียงสระ [-i:- -u:- -u:-] ด้วย ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการแจกแจงสัทลักษณ์ที่ดิลเลอร์กล่าวมาเนื่องจากในสัทลักษณ์ดังกล่าวนี้ไม่ได้ปรากฏแต่เสียงสระ [-e:- -x:- -o:-] เท่านั้น เช่น

/pi: ² /	‘เป้’
/tɕi: ⁶ /	‘จี’
/tu: ⁶ /	‘ตุ้’
/thu: ⁴ /	‘ทื่อ’

และยังมีการปรากฏเสียงสระ [-e:- -ɤ:- -o:-] กับพยางค์ที่มีวรรณยุกต์ A และพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะท้าย /-t/ เช่น

/we: ³ /	‘เว, ไกว’
/dɤ:m ² /	‘เดิม’
/kho:m ³ /	‘ถั่ว, ซาม’
/khet ¹ /	‘เขต’
/do:t ⁶ /	‘กระโดด’

คำที่กล่าวมาข้างต้นเป็นคำที่ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มอื่นๆ ก็ใช้เสียงสระ [-e:- -ɤ:- -o:-] เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าการเปรียบเทียบระหว่างเสียง [-i:- -u:- -ɯ:-] กับเสียง [-e:- -ɤ:- -o:-] อีกด้วยดังนี้

[-i:-] [-e:-]	[wi:41]	‘วี, พัด’
	[we:41]	‘ไกว, แกว่ง’
[-u:-] [-ɤ:-]	[k ^h u:n453]	‘จีน’
	[k ^h ɤ:n453]	‘เครื่องเงิน’
[-u:-] [-o:-]	[k ^h u:41]	‘กุน้ำ’
	[k ^h o:41]	‘ขนมโค’

ดังนั้นเสียง [-i:- -u:- -ɯ:-] และ [-e:- -ɤ:- -o:-] จึงไม่ได้มีการแจกแจงสับหลักกัน และเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจึงมีทั้งหน่วยเสียง /-i:- -u:- -ɯ:-/ และ /-e:- -ɤ:- -o:-/ แต่การที่คำบางคำที่ภาษาของคนไทยพุทธพลัดถิ่นถิ่นใช้หน่วยเสียง /-i:- -u:- -ɯ:-/ แต่ไทยถิ่นพลัดกลุ่มนี้ใช้ /-e:- -ɤ:- -o:-/ เนื่องจากเป็น “ความแตกต่างของเลือกใช้หน่วยเสียงในคำบางคำ (Selectional Differences)” ดังที่เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (เจริญขวัญ, 2524 : 13-15, 144-147) กล่าวไว้

5.1.2.4 คู่เทียบเสียงสระ

5.1.2.4.1 คู่เทียบเสียงสระกลุ่มที่หนึ่ง

1) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระสั้น

	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย	
/-i-/ /-e-/ /-a-/				
	/-i-/	/pit ⁴ /	/pit ⁴ /	‘ปิด’
	/-e-/	/pet ⁴ /	/pet ⁴ /	‘เปิด’
	/-a-/	/pat ⁴ /	/pat ⁴ /	‘ปัด’
/-e-/ /-o-/ /-u-/				
	/-e-/	/met ⁵ /	/met ⁵ /	‘มิด’
	/-o-/	/mot ⁵ /	/mot ⁵ /	‘มด’
	/-u-/	/kr.mut ⁵ /	/mut ⁵ /	‘ละมุด’
/-u-/ /-a-/ /-e-/				
	/-u-/	/luuk ⁵ /	/luuk ⁵ /	‘ลือก’
	/-a-/	/lak ⁵ /	/lak ⁵ /	‘ลัก, ขโมย’
	/-e-/	/lek ⁵ /	/lek ⁵ /	‘เล็ก’
/-i-/ /-o-/ /-u-/				
	/-i-/	/thim ³ /	/thim ³ /	‘ทิม, คำ’
	/-o-/	/kr.thom ³ /	/thom ³ /	‘กระท่อม (พืช)’
	/-u-/	/thum ³ /	/thum ³ /	‘ทุ่ม, ทิ้ง’
/-o-/ /-a-/				
	/-o-/	/thon ³ /	/thon ³ /	‘ทุ่ง’
	/-a-/	/than ³ /	/than ³ /	‘ทัง’
/-ɤ-/ /-a-/ (คู่เทียบคล้าย)				
	/-ɤ-/	/ɤxn ² /	/ɤxn ² /	‘เงิน’
	/-a-/	/ɤam ¹ /	/ɤam ¹ /	‘แถมมาก, หง่อม’

2) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระยาว

	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/-e:-/ /-x:-/ /-a:-/			
/-e:-/	/pe:t ⁴ /	/pe:t ⁴ /	‘แปด’
/-x:-/	/pɤ:t ⁴ /	/pɤ:t ⁴ /	‘เปิด’
/-a:-/	/kɤ.pa:t ⁴ /	/pa:t ⁴ /	‘ตัวปาด (คล้ายกบ)’
/-i:-/ /-e:-/ /-u:-/ /-o:-/			
/-i:-/	/khi:ŋ ¹ /	/khi:ŋ ¹ /	‘จิง’
/-e:-/	/khe:ŋ ¹ /	/khe:ŋ ¹ /	‘แข็ง’
/-u:-/	/khu:ŋ ¹ /	/khu:ŋ ¹ /	‘ฝูง’
/-o:-/	/khu:ŋ ¹ /	/khu:ŋ ¹ /	‘ของ’
/-e:-/ /-a:-/ /-o:-/			
/-e:-/	/ke:ŋ ⁴ /	/ke:ŋ ⁴ /	‘แก้ง’
/-a:-/	/ka:ŋ ⁴ /	/ka:ŋ ⁴ /	‘ก้าง’
/-o:-/	/ko:ŋ ⁴ /	/ko:ŋ ⁴ /	‘ก้อง’
/-e:-/ /-u:-/ /-o:-/			
/-e:-/	/phe:n ¹ /	/phe:n ¹ /	‘แผน, แผ่น’
/-u:-/	/phu:n ¹ /	/phu:n ¹ /	‘ผืน’
/-o:-/	/pho:n ¹ /	/pho:n ¹ /	‘พ่อน’
/-e:-/ /-e:-/ /-a:-/ /-o:-/			
/-e:-/	/khe:ŋ ² /	/khe:ŋ ² /	‘จอมปลวก’
/-e:-/	/khe:ŋ ² /	/khe:ŋ ² /	‘ตะแคง’
/-a:-/	/kha:ŋ ² /	/kha:ŋ ² /	‘คาง’
/-o:-/ /-i:-/			
/-i:-/	/khi:m ² /	/khi:m ² /	‘กิม’
/-o:-/	/kho:m ² /	/kho:m ² /	‘ชาม’

3) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระสั้นและยาว

/-i-/ /-i:-/			
/-i-/	/kɤit ⁴ /	/kɤit ⁴ /	‘กริช’
/-i:-/	/kɤi:t ⁴ /	/kɤi:t ⁴ /	‘กรีด’

/-e-/ /-e:-/

/-e-/	/jen ² /	/jen ² /	‘เอ็น’
/-e:-/	/je:n ² /	/je:n ² /	‘เอน’

/-a-/ /-a:-/

/-a-/	/sat ⁴ /	/sat ⁴ /	‘สัตว์, เป็นสัตว์’
/-a:-/	/sa:t ⁴ /	/sa:t ⁴ /	‘เสือ’

/-o-/ /-o:-/

/-o-/	/jon ² /	/jon ² /	‘ตะบัน เช่น ตะบันหมาก’
/-o:-/	/jo:n ² /	/jo:n ² /	‘โยน’

/-ɤ-/ /-ɤ:-/ (คู่เทียบคล้าย)

/-ɤ-/	/ɣɤn ² /	/ɣɤn ² /	‘เงิน’
/-ɤ:-/	/mɤ:n ² /	/mɤ:n ² /	‘เหมิน’

/-u-/ /-u:-/

/-u-/	/juŋ ² /	/juŋ ² /	‘ยุง’
/-u:-/	/ju:ŋ ² /	/ju:ŋ ² /	‘(นก) ยุง’

4) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระประสม

/-iɤ-/ /-uɤ-/ /-uɤ:-/

/-iɤ-/	/kɤiɤt ⁴ /	/iɤt ⁴ /	‘ละเอียด’
/-uɤ-/	/iɤuɤt ⁴ /	/iɤuɤt ⁴ /	‘ขึ้น, เหนียว’
/-uɤ:-/	/iɤuɤt ⁴ /	/iɤuɤt ⁴ /	‘อวด’

5.1.4.2.2 คู่เทียบเสียงสระกลุ่มที่สอง

1) หน่วยเสียงสระสั้น

/-i-/ /-ɛ-/ /-a-/

/-i-/	/pit ¹ /	‘ปิด’
/-ɛ-/	/pet ¹ /	‘เปิด’
/-a-/	/pat ¹ /	‘ปัด’

/-e-/ /-o-/ /-u-/

/-e-/	/met ⁵ /	‘มิด’
/-o-/	/mot ⁵ /	‘มด’
/-u-/	/mut ⁵ /	‘ตะมุด’

/-u-/ /-a-/ /-e-/

/-u-/	/luuk ⁵ /	‘ลือก’
/-a-/	/lak ⁵ /	‘ลัก, ขโมย’
/-e-/	/lek ⁵ /	‘เล็ก’

/-i-/ /-o-/ /-u-/

/-i-/	/thim ³ /	‘ทิม, ตำ’
/-o-/	/kr̥thom ³ /	‘กระท่อม (พืช)’
/-u-/	/thum ³ /	‘ทุ้ม, ทิ้ง’

/-ɾ-/ /-o-/

/-ɾ-/	/ɲɾn ³ /	‘เงิน’
/-o-/	/ɲom ³ /	‘งม’

2) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระยาว

/-e:/ /-ɾ:/ /-a:/

/-e:/	/pe:t ¹ /	‘แปด’
/-ɾ:/	/pɾ:t ¹ /	‘เปิด’
/-a:/	/kr̥pa:t ¹ /	‘ตัวปาด (คล้ายกบ)’

/-i:/ /-e:/ /-u:/ /-ɔ:/

/-i:/	/khi:ŋ ¹ /	‘จิง’
/-e:/	/khe:ŋ ¹ /	‘แข็ง’
/-u:/	/khu:ŋ ¹ /	‘ฝูง’
/-ɔ:/	/kho:ŋ ¹ /	‘ของ’

/-e:/ /-a:/ /-ɔ:/

/-e:/	/ke:ŋ ⁴ /	‘แก้ง’
/-a:/	/ka:ŋ ⁴ /	‘ก้าง’
/-ɔ:/	/ko:ŋ ⁴ /	‘ก้อง’

/-e:-/ /-u:-/ /-o:-/

/-e:-/	/phe:n ¹ /	‘แผน, แผ่น’
/-u:-/	/phu:n ¹ /	‘ผืน’
/-o:-/	/pho:n ¹ /	‘ผ่อน’

/-e:-/ /-e:-/ /-a:-/ /-o:-/

/-e:-/	/khe:n ² /	‘จอมปลวก’
/-e:-/	/khe:n ² /	‘ตะแคง’
/-a:-/	/kha:n ² /	‘คาง’
/-o:-/	/kho:m ² /	‘ชาม’

3) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระสั้นและยาว

/-i-/ /-i:-/

/-i-/	/kɿt ² /	‘กริช’
/-i:-/	/kɿ:t ² /	‘กรีด’

/-e-/ /-e:-/

/-e-/	/ʔen ² /	‘เอ็น’
/-e:-/	/ʔe:n ² /	‘เอน’

/-a-/ /-a:-/

/-a-/	/ʔat ¹ /	‘สัตว์, เป็นสัตว์’
/-a:-/	/ʔa:t ¹ /	‘เลื้อ’

/-o-/ /-o:-/

/-o-/	/jon ³ /	‘ตะบัน, ตำ เช่น ตะบันหมาก’
/-o:-/	/jo:n ³ /	‘โยน’

/-ɤ-/ /-ɤ:-/ (คู่เทียบคล้าย)

/-ɤ-/	/ɤɯn ² /	‘เงิน’
/-ɤ:-/	/mɤ:n ² /	‘เมิน’

/-u-/ /-u:-/

/-u-/	/juŋ ² /	‘ยุ่ง’
/-u:-/	/ju:ŋ ² /	‘(นก) ขู่’

4) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระประสม

/-iɤ-/ /-uɤ-/ /-uɤ-/

/-iɤ-/	/ʔiɤt ² /	‘เล็ก’
/-uɤ-/	/ʔuɤt ² /	‘ขึ้น, เหนียว’
/-uɤ-/	/ʔuɤt ² /	‘อวด’

5.1.4.2.3 คู่เทียบเสียงสระกลุ่มที่สาม

1) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระสั้น

	ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/-i-/ /-e-/ /-a-/			
/-i-/	/pit ¹ /	/pit ¹ /	‘ปิด’
/-e-/	/pet ¹ /	/pet ¹ /	‘เปิด’
/-a-/	/pat ¹ /	/pat ¹ /	‘ปิด’
/-e-/ /-o-/ /-u-/			
/-e-/	/met ⁵ /	/met ⁵ /	‘มิด’
/-o-/	/mot ⁵ /	/mot ⁵ /	‘มด’
/-u-/	/mut ⁵ /	/mut ⁵ /	‘ละมุด’
/-u-/ /-a-/ /-e-/			
/-u-/	/luk ⁵ /	/luk ⁵ /	‘ลึก’
/-a-/	/lak ⁵ /	/lak ⁵ /	‘ลัก, ขโมย’
/-e-/	/lek ⁵ /	/lek ⁵ /	‘เล็ก’
/-i-/ /-o-/ /-u-/			
/-i-/	/thim ³ /	/thim ³ /	‘ทิม, ต่ำ’
/-o-/	/thom ³ /	/thom ³ /	‘กระท่อม (พืช)’
/-u-/	/thum ³ /	/thum ³ /	‘ทุ้ม, ทิ้ง’
/-ɤ-/ /-u-/			
/-ɤ-/	/ɤɤn ³ /	/ɤɤn ³ /	‘บ้าน, เรือน’
/-u-/	/ɤun ³ /	/ɤun ³ /	‘เงิน, คั่น’

2) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระยาว

/-e:-/ /-ɤ:-/ /-a:-/

/-e:-/	/pe:t ⁶ /	/pe:t ⁶ /	‘แปด’
/-ɤ:-/	/pɤ:t ⁶ /	/pɤ:t ⁶ /	‘เปิด’
/-a:-/	/pa:t ⁶ /	/pa:t ⁶ /	‘ปาด’

/-i:-/ /-e:-/ /-u:-/ /-o:-/

/-i:-/	/khi:ŋ ¹ /	/khi:ŋ ¹ /	‘ชิง’
/-e:-/	/khe:ŋ ¹ /	/khe:ŋ ¹ /	‘แข็ง’
/-u:-/	/khu:ŋ ¹ /	/khu:ŋ ¹ /	‘ฝูง’
/-o:-/	/kho:ŋ ¹ /	/kho:ŋ ¹ /	‘ของ’

/-e:-/ /-a:-/ /-o:-/

/-e:-/	/ke:ŋ ⁶ /	/ke:ŋ ⁶ /	‘แก้ง’
/-a:-/	/ka:ŋ ⁶ /	/ka:ŋ ⁶ /	‘ก้าง’
/-o:-/	/ko:ŋ ⁶ /	/ko:ŋ ⁶ /	‘ก้อง’

/-e:-/ /-u:-/ /-o:-/

/-e:-/	/phe:n ¹ /	/phe:n ¹ /	‘แผน, แผ่น’
/-u:-/	/phu:n ¹ /	/phu:n ¹ /	‘ผืน’
/-o:-/	/pho:n ¹ /	/pho:n ¹ /	‘พ่อน’

/-e:-/ /-e:-/ /-a:-/ /-o:-/

/-e:-/	/khe:ŋ ³ /	/khe:ŋ ³ /	‘จอมปลวก’
/-e:-/	/khe:ŋ ³ /	/khe:ŋ ³ /	‘ตะแคง’
/-a:-/	/kha:ŋ ³ /	/kha:ŋ ³ /	‘คาง’
/-o:-/	/kho:m ³ /	/kho:m ³ /	‘ขาม’

3) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระสั้นและยาว

/-i-/ /-i:-/

/-i-/	/kɿt ² /	/kɿt ² /	‘กริช’
/-i:-/	/kɿ:t ⁶ /	/kɿ:t ⁶ /	‘กรีด’

/-e-/ /-e:-/

/-e-/	/ʔen ² /	/ʔen ² /	‘เอิ้น’
/-e:-/	/ʔe:n ² /	/ʔe:n ² /	‘เอน’

/-a-/ /-a:-/

/-a-/	/s̺at ¹ /	/s̺at ¹ /	‘สัตว์, เป็นสัตว์’
/-a:-/	/s̺at ¹ /	/s̺at ¹ /	‘เสื่อ’

/-o-/ /-o:-/

/-o-/	/jon ³ /	/jon ³ /	‘ตะบัน, คำ เช่นตะบันหมาก’
/-o:-/	/jo:n ³ /	/jo:n ³ /	‘โยน’

/-ɤ-/ /-ɤ:-/

/-ɤ-/	/ɽɤn ³ /	/ɽɤn ³ /	‘เรื่อน’
/-ɤ:-/	/ɽɤ.rɤ:n ³ /	/ɽɤ.rɤ:n ³ /	‘เจริญ’

/-u-/ /-u:-/

/-u-/	/juŋ ³ /	/juŋ ³ /	‘ยุง’
/-u:-/	/ju:ŋ ³ /	/ju:ŋ ³ /	‘(นก) ยุง’

4) คู่เทียบเสียงหน่วยเสียงสระประสม

/-iɤ-/ /-uɤ-/ /-uɤ:-/

/-iɤ-/	/ɽiɤt ⁶ /	/ɽiɤt ⁶ /	‘เล็ก’
/-uɤ-/	/ɽuɤt ⁶ /	/ɽuɤt ⁶ /	‘ขึ้น, เหนียว’
/-uɤ:-/	/ɽuɤt ⁶ /	/ɽuɤt ⁶ /	‘อวด’

5.1.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ของคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัด สามารถจำแนกได้ 3 กลุ่มโดยมีความแตกต่างที่จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2, 3 การแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง A123 และ B123 กับการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง DL1 DS1 กับ DL23 DS23 ของระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 1 กับวรรณยุกต์กลุ่มที่ 2, 3 และความแตกต่างของการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง DL23 กับวรรณยุกต์ช่อง C123 ของระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่ 2 กับกลุ่มที่ 3

5.1.3.1 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่หนึ่ง

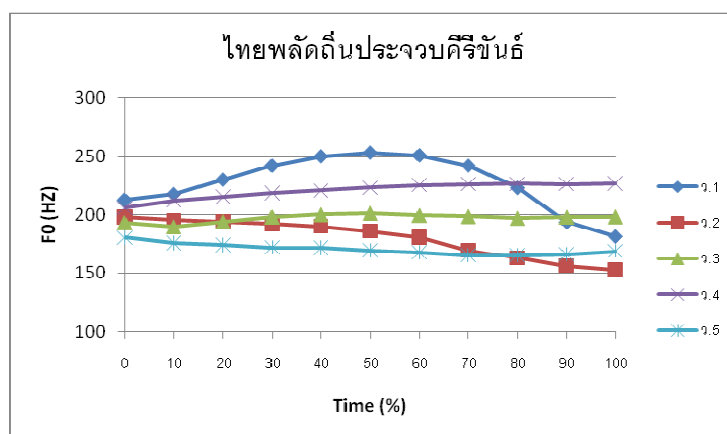
ระบบวรรณยุกต์กลุ่มนี้เป็นระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ อำเภอกำแพง จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง มีทั้งหมด 5 หน่วยเสียงโดยระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่หนึ่งนี้ยังจำแนกกลุ่มย่อยได้ 2 กลุ่มย่อยอีกด้วย โดยทั้งสองกลุ่มย่อยนี้มีความแตกต่างที่ระดับเสียงวรรณยุกต์ในช่อง AB1 B4 และ C4 ดังต่อไปนี้

1) กลุ่มย่อยที่หนึ่งเป็นระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่ง

หน่วยเสียง	ระดับเสียง
/1/	ค่อนข้างสูง – สูง – ค่อนข้างต่ำ [452]
/2/	กลาง – ต่ำ [31]
/3/	กลางระดับ [33]
/4/	กลาง – ค่อนข้างสูง [34]
/5/	ค่อนข้างต่ำระดับ [22]

ระดับเสียงวรรณยุกต์ของกลุ่มย่อยที่หนึ่งแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 5.1 ดังนี้

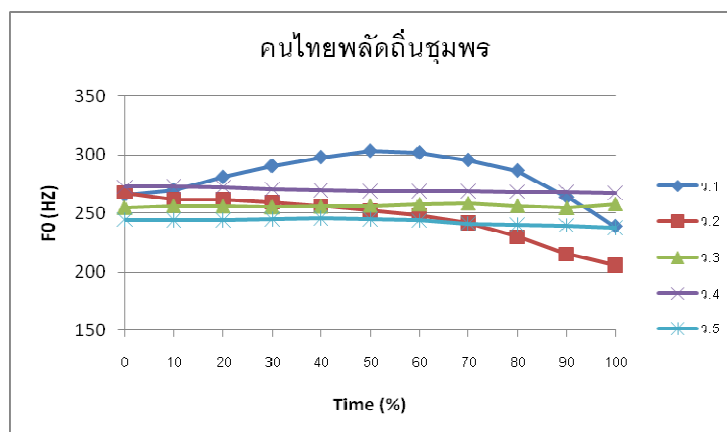
แผนภูมิที่ 5.1 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่ง

2) กลุ่มย่อยที่สองเป็นระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และมีบางส่วนอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ดังตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่สอง

หน่วยเสียง	ระดับเสียง
/1/	ค่อนข้างสูง – สูง – กลาง [453]
/2/	กลาง – ต่ำ [31]
/3/	ค่อนข้างสูงระดับ [44]
/4/	ค่อนข้างสูง – กลาง [43]
/5/	กลางระดับ [33]

ระดับเสียงวรรณยุกต์ของกลุ่มย่อยที่สองแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 5.2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.2 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่สอง

ส่วนความแตกต่างของระดับเสียงของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ของกลุ่มย่อยทั้งสองกลุ่มแสดงให้เห็นดังตารางที่ 5.11 ดังนี้

ตารางที่ 5.11 เปรียบเทียบระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มย่อยที่หนึ่งและกลุ่มย่อยที่สอง

วรรณยุกต์	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร กระบุรี
/1/	[452]	[453]
/2/	[31]	[31]
/3/	[33]	[44]
/4/	[34]	[34]
/5/	[22]	[33]

ทั้งสองกลุ่มย่อยมีจำนวนหน่วยเสียง และการแตกตัวของวรรณยุกต์เหมือนกัน กล่าวคือมี 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์และมีระบบวรรณยุกต์ดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่หนึ่ง

	A	B	C	DL	DS
1	2		4		
2					
3					
4			3	5	3

จากตารางที่ 5.12 อธิบายระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่หนึ่งได้ดังต่อไปนี้

1) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 กลุ่มวรรณยุกต์ย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก ค่อนข้างสูง ขึ้นสูง ตกลงมาก่อนข้างต่ำ [452] ส่วนกลุ่มย่อยที่สองมีระดับเสียงเริ่มจาก ค่อนข้างสูง ขึ้นสูง ตกลงมากลาง [453] ปรากฏในช่อง A1 และ B123 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɕ h m n ɲ l r ɹ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ หรือมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง A1 และ B1) และพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โฆมะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆมะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B23) เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/kha: ¹ / [k ^h a:452]	/kha: ¹ / [k ^h a:453]	‘ชา’
/kha: ¹ / [k ^h a:452]	/kha: ¹ / [k ^h a:453]	‘ชำ’
/ba: ¹ / [ba:452]	/ba: ¹ / [ba:453]	‘ป่า’
/pa: ¹ / [pa:452]	/pa: ¹ / [pa:453]	‘ป่า’
/ke: ¹ / [kɛ:452]	/ke: ¹ / [kɛ:453]	‘แก’

2) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และตกลงมาต่ำ [31] ปรากฏในช่อง A234 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless stop aspirated) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) และพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะกัก-โฆมะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆมะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɕ h m n ɲ ɳ l r ɭ w j b d ʔ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/ka: ² / [ka:31]	/ka: ² / [ka:31]	‘กา’
/ʃɛba: ² / [ʃɛba:31]	/ʃɛba: ² / [ʃɛba:31]	‘ชบา’
/kha: ² / [k ^h a:31]	/k ^h a: ² / [k ^h a:31]	‘คา’

3) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 กลุ่มวรรณยุกต์ย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และคงระดับ [33] ส่วนกลุ่มย่อยที่สองมีระดับเสียงเริ่มจาก ค่อนข้างสูง และคงระดับ [44] ปรากฏในช่อง B4 และ DL4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɕ h m n ɲ ɳ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B4) หรือพยางค์ตายเสียงยาว (ช่อง DL4) เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/kha: ³ / [k ^h a:33]	/kha: ³ / [k ^h a:44]	‘ค่า’
/khe: ³ / [k ^h ɛ:33]	/khe: ³ / [k ^h ɛ:44]	‘ไถ่, แ่’
/khi:p ³ / [k ^h i:p ³ 33]	/khi:p ³ / [k ^h i:p ³ 44]	‘กิบ’
/tho:t ³ / [t ^h ɔ:t ³ 33]	/tho:t ³ / [t ^h ɔ:t ³ 44]	‘ทอด’

4) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 กลุ่มวรรณยุกต์ย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และ ขึ้นค่อนข้างสูง [34] ปรากฏในช่อง C123 และ DLDS123 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless stop aspirated) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) และพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โฆมะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆมะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɽ h m n ɲ l r ɻ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์โท หรือพยางค์ตายเสียงยาวและเสียงสั้น เช่น

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/pha: ⁴ / [p ^h a:34]	/pha: ⁴ / [p ^h a:43]	‘ผ้า’
/pa: ⁴ / [pa:34]	/pa: ⁴ / [pa:43]	‘ป่า’
/ba: ⁴ / [ba:34]	/ba: ⁴ / [ba:43]	‘บ้า’
/kha: ⁴ / [k ^h a:34]	/kha: ⁴ / [k ^h a:43]	‘ข้าว, ฆ่า’
/ka:n ⁴ / [ka:n34]	/ka:n ⁴ / [ka:n43]	‘ก้าน’
/ka:ŋ ⁴ / [ka:ŋ34]	/ka:ŋ ⁴ / [ka:ŋ43]	‘ก้าง’
/khat ⁴ / [k ^h at [˥] 34]	/khat ⁴ / [k ^h at [˥] 43]	‘ขัด’
/khe:p ⁴ / [k ^h ɛ:p [˥] 34]	/khe:p ⁴ / [k ^h ɛ:p [˥] 43]	‘รีบ’
/pa:t ⁴ / [pa:t [˥] 34]	/pa:t ⁴ / [pa:t [˥] 43]	‘ปาด’
/pat ⁴ / [pat [˥] 34]	/pat ⁴ / [pat [˥] 43]	‘ปิด’
/ka:t ⁴ / [ka:t [˥] 34]	/ka:t ⁴ / [ka:t [˥] 43]	‘กัด’
/kat ⁴ / [kat [˥] 34]	/kat ⁴ / [kat [˥] 43]	‘ผักกาด’
/ba:t ⁴ / [ba:t [˥] 34]	/ba:t ⁴ / [ba:t [˥] 43]	‘บาด’
/bat ⁴ / [bat [˥] 34]	/bat ⁴ / [bat [˥] 43]	‘บัต’

5. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 กลุ่มวรรณยุกต์ย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงค่อนข้างต่ำระดับ [22] ส่วนกลุ่มย่อยที่สองมีระดับเสียงกลางระดับ [33] ปรากฏในช่อง C4 และ DS4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหสยะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโหสยะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɰ h m n ɲ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์โท (ช่อง C4) หรือพยางค์ตายเสียงสั้น (ช่อง DS4)

ประจวบคีรีขันธ์	ชุมพร	ความหมาย
/kha: ⁵ / [k ^h a:22]	/kha: ⁵ / [k ^h a:33]	‘คำ’
/khat ⁵ / [k ^h at [˥] 22]	/khat ⁵ / [k ^h at [˥] 33]	‘คับ, แน่น’

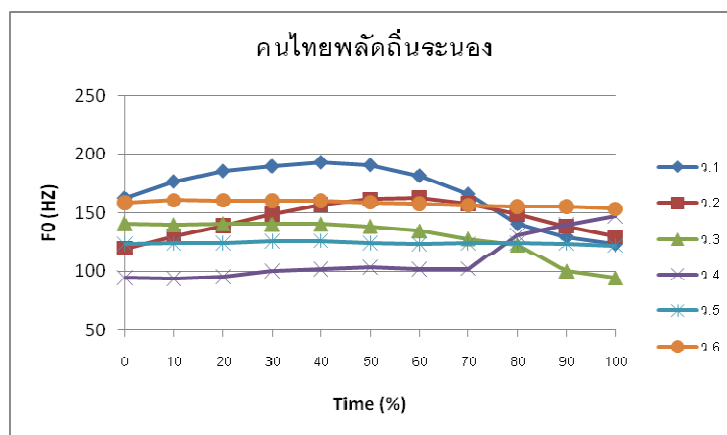
5.1.3.2 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง

ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มนี้เป็นระบบของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง มีทั้งหมด 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังตารางที่ 5.13

ตารางที่ 5.13 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง

หน่วยเสียง	ระดับเสียง
/1/	ค่อนข้างสูง – สูง – ค่อนข้างต่ำ [452] กลาง – ค่อนข้างสูง [34]
/2/	ค่อนข้างต่ำ – ค่อนข้างสูง – กลาง [243] กลาง – สูง [35]
/3/	กลาง – ต่ำ [31]
/4/	ค่อนข้าง – ต่ำ – สูง [215]
/5/	ค่อนข้างต่ำระดับ [22]
/6/	ค่อนข้างสูงระดับ [44]

ระดับเสียงวรรณยุกต์ของระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สองแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 5.3 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.3 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง

ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง มีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สอง

	A	B	C	DL	DS
1	1		6	1	
2	2			2	
3					
4	3	4	5	4	5

จากตารางที่ 5.14 อธิบายระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สองได้ดังต่อไปนี้

1) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 เสียงย่อย

- เสียงย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก ค่อนข้างสูง ขึ้นสูง ตกลงมาค่อนข้างต่ำ [452]

ปรากฏในช่อง A1 และ B1 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆษะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆษะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɕ h m n ɲ ŋ l r ɰ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ หรือมีรูปวรรณยุกต์เอก เช่น

/kha: ¹ / [k ^h a:452]	‘ขา’
/kha: ¹ / [k ^h a:452]	‘ข้า’
/pha: ¹ / [p ^h a:452]	‘ฟา’
/pha: ¹ / [p ^h a:452]	‘ฝ่า’

- เสียงย้อยที่สอง มีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง เลื่อนขึ้นเล็กน้อยไปค่อนข้างสูง [34] ปรากฏในช่อง DL1 และ DS1 หรือพยางค์ตายเสียงสั้น และเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless stop aspirated) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh f s ɕ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j เช่น

/khat ¹ / [k ^h at [˦] 34]	‘ขัด’
/khe:p ¹ / [k ^h ɛ:p [˦] 34]	‘ريب’
/khop ¹ / [k ^h ɔp [˦] 34]	‘ขบ, กัด’

2) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มี 2 เสียงย้อย ดังนี้

- เสียงวรรณยุกต์ย้อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก ค่อนข้างต่ำ ขึ้นค่อนข้างสูง และตกลงมา กลาง [243] ปรากฏในช่อง A23 และ B23 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โฆมะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆมะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɕ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ (ช่อง A23) หรือมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B23) เช่น

/ka: ² / [ka:243]	‘กา’
/ʃɤba: ² / [ʃɤba:243]	‘ชบา’
/ba: ² / [ba:243]	‘ปา’
/pa: ² / [pa:243]	‘ป่า’
/ke: ² / [ke:243]	‘แก’

- เสียงวรรณยุกต์ย้อยที่สองมีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และเลื่อนขึ้นมากลาง [35] ปรากฏในช่อง DL23 DS23 หรือพยางค์ตายเสียงสั้นและพยางค์ตายเสียงยาวที่มี พยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โฆมะ (Voiced

stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆษะ (Voiced approximant) ได้แก่ เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ʃ h m n ɲ l r ɭ w j b d ʔ w j เช่น

/pat ² / [pat ³⁵]	‘ปัด’
/kat ² / [kat ³⁵]	‘กัด’
/bat ² / [bat ³⁵]	‘บัตร’
/pa:t ² / [pa:t ³⁵]	‘ตัวปาด (คล้ายกบ)’
/ka:t ² / [ka:t ³⁵]	‘ผักกาด’
/ba:t ² / [ba:t ³⁵]	‘บาด’

ข้อสังเกต คำที่มีเสียงพยัญชนะต้น /j-/ และ /w-/ บางคำเช่นคำว่า ‘ยา’ ‘อย่า’ ‘เหยียบ’ ‘วัน’ ฯลฯ มีเสียงวรรณยุกต์ที่แปรอิสระระหว่างหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่ง และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สอง เช่น /ja:¹/ [ja:453] ~ /ja:²/ [ja:243] ‘ยา, อย่า’ /ji:ɣp¹/ [ji:ɣp³⁴] ~ /ji:ɣp²/ [ji:ɣp³⁵] ‘เหยียบ’ /wan¹/ [wan453] ~ /wan²/ [wan243] ‘วัน, ดวงอาทิตย์’ เป็นต้น

ผู้วิจัยพบว่าเสียงพยัญชนะต้นทั้งสองเสียงดังกล่าวเป็นเสียงพยัญชนะต้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียง *ʔj และ *ʔw หรือเสียงพยัญชนะต้นแถวที่สามของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เมื่อเปรียบเทียบกับเสียงพยัญชนะต้นแถวที่สามของกล่องเสียงวรรณยุกต์เสียงอื่นๆ เช่น *ʔb *ʔd *ʔj พบว่าไม่มีการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ พยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นทั้งสามเสียงมีเสียงวรรณยุกต์ [243] ในพยางค์เป็นและ [35] ในพยางค์ตาย เช่น /ʃɤ.ba:²/ [ʃɤ.ba:243] ‘ชบา’ /ba:²/ [ba:243] ‘ป่า’ /ʔa:p²/ [ʔa:p³⁵] ‘อาบ’ เป็นต้น อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับเสียงพยัญชนะต้น /j-/ และ /w-/ ที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียง *hj และ *hw หรือพยัญชนะต้นแถวที่หนึ่งของกล่องเสียงวรรณยุกต์ พบว่าไม่มีการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์เช่นกัน พยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นทั้งสองเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ [453] ในพยางค์เป็นและ [34] ในพยางค์ตาย เช่น /wi:¹/ [wi:453] ‘หิว’ /jap¹/ [jap34] ‘ขยับ’

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 DLDS1 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง AB23 DLDS23 มีเพียงเสียงพยัญชนะต้น /j-/ และ /w-/ เท่านั้นที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียง *ʔj และ *ʔw เท่านั้นที่มีการแปรอิสระของหน่วยเสียงวรรณยุกต์

3) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีระดับเสียง กลาง และตกลงมาต่ำ [31] ปรากฏในช่อง A4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่ เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɣ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น

/kha:³/ [k^ha:31] ‘กา’

/na:³/ [na:31] ‘นา’

4) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีระดับเสียงเริ่มจาก ก่อนข้างต่ำ ตกลงมาต่ำ และขึ้นสูง [215] ปรากฏในช่อง B4 และ DL4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh f s ɣ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B4) หรือพยางค์ตายเสียงยาว (ช่อง DL4) เช่น

/kha:⁴/ [k^ha:215] ‘ค่า’

/khe:⁴/ [k^hɛ:215] ‘ไถ่, ที่’

/khi:p⁴/ [k^hi:p[˥]215] ‘คืบ’

/tho:t⁴/ [t^ho:t[˥]215] ‘ทอด’

5) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีระดับเสียงเริ่มจาก ก่อนข้างต่ำ และคงระดับ [22] ปรากฏในช่อง C4 และ DS4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɣ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์โท (ช่อง C4) หรือพยางค์ตายเสียงสั้น (ช่อง DS4) เช่น

/kha:⁵/ [k^ha:22] ‘ค่า’

/khat⁵/ [k^hat[˥]22] ‘คับ, แนน’

6) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มีระดับเสียงเริ่มจาก ก่อนข้างสูง และคงระดับ [44] ปรากฏในช่อง C123 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) และพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะ ไม่พ่นลม (Voiceless stop unaspirated) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โฆมะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โฆมะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɣ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์โท เช่น

/pha: ⁶ / [p ^h a:44]	‘ฟ้า’
/pa: ⁶ / [pa:44]	‘ป่า’
/ba: ⁶ / [ba:44]	‘บ้า’
/kha: ⁶ / [k ^h a:44]	‘ข้า, ฆ่า’
/ka:n ⁶ / [ka:n44]	‘ก้าน’

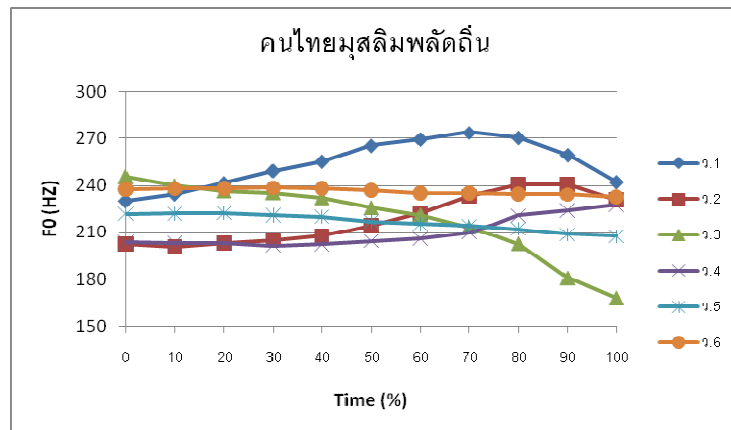
5.1.3.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม

ระบบวรรณยุกต์กลุ่มที่สามเป็นระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นซึ่งอาศัยอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอเกาะเปอร์ อำเภอสูลำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา มีทั้งหมด 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ ดังตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 แสดงเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม

หน่วยเสียง	ระดับเสียง
/1/	ก่อนข้างสูง – สูง – ก่อนข้างสูง [454] ก่อนข้างสูง – สูง [55]
/2/	ก่อนข้างต่ำ – ก่อนข้างสูง – กลาง [243] กลาง – ก่อนข้างสูง [24]
/3/	ก่อนข้างสูง – ต่ำ [41]
/4/	กลาง – สูง [35]
/5/	ก่อนข้างต่ำระดับ [22]
/6/	กลางระดับ [33]

ระดับเสียงวรรณยุกต์ของระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สามแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 5.4
ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.4 ระดับเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม

ภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงามีระบบเสียงวรรณยุกต์ดังตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 ระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สาม

	A	B	C	DL	DS
1	1		6	1	
2	2			2	
3					
4	3	4	5	4	5

จากตารางที่ 5.12 อธิบายระบบเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สามได้ดังต่อไปนี้

1) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มี 2 เสียงย่อย

- เสียงย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก ก่อนข้างสูง ขึ้นสูง ตกลงมาก่อนข้างสูง [454]

ปรากฏในช่อง A1 B1 และ DL1 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɽ h m n ɲ ŋ l r ɹ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ หรือมีรูปวรรณยุกต์เอก หรือพยางค์ตายเสียงยาว เช่น

ไทยมุสลิมระนอง

/khaː¹/ [kʰaː454]

/phaː¹/ [pʰaː454]

ไทยมุสลิมพังงา

/khaː¹/ [kʰaː454]

/phaː¹/ [pʰaː454]

ความหมาย

‘ขา, ข้า’

‘ผา, ผ่า’

/hɛ:k¹/ [hɛ:k¹454]	/hɛ:k¹/ [hɛ:k¹454]	‘แหก, ขาด’
/ʃi:t¹/ [ʃi:t¹454]	/ʃi:t¹/ [ʃi:t¹454]	‘ฝักกระเจ็ด’

- เสียงย่อยที่สอง มีระดับเสียงเริ่มจาก สูง และคงระดับ [55] ปรากฏในช่อง DS1 หรือ พยางค์ตายเสียงสั้นที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหชนะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียงแตก-อโหชนะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่ เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ʃ h m n ɲ l r ɹ w j เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/khat¹/ [kʰat¹55]	/khat¹/ [kʰat¹55]	‘ขัด’
/lop¹/ [lop¹55]	/lop¹/ [lop¹55]	‘กลับ, หลบ’

2) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มี 2 เสียงย่อย ดังนี้

- เสียงวรรณยุกต์ย่อยที่หนึ่งมีระดับเสียงเริ่มจาก ก่อนข้างต่ำ ขึ้นก่อนข้างสูง และตกลงมา กลาง [243] ปรากฏในช่อง A23 และ B23 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหชนะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โหชนะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โหชนะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ʃ h m n ɲ l r ɹ w j b d ʔ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ (ช่อง A23) หรือมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B23) เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/ka:²/ [ka:243]	/ka:²/ [ka:243]	‘กา’
/tɕɤba:²/ [tɕɤba:243]	/tɕɤba:²/ [tɕɤba:243]	‘ชบา’
/ba:²/ [ba:243]	/ba:²/ [ba:243]	‘ป่า’
/pa:²/ [pa:243]	/pa:²/ [pa:243]	‘ป่า’
/ke:²/ [ke:243]	/ke:²/ [ke:243]	‘แก่’

- เสียงวรรณยุกต์ย่อยที่สองมีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และเลื่อนขึ้นก่อนข้างสูง [34] ปรากฏในช่อง DS23 หรือพยางค์ตายเสียงสั้นที่มี พยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหชนะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โหชนะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โหชนะ (Voiced approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ʃ h m n ɲ l r ɹ w j b d ʔ w j เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pat ² / [pat ³ 34]	/pat ² / [pat ³ 34]	‘ปิด’
/kat ² / [kat ³ 34]	/kat ² / [kat ³ 34]	‘กัด’
/bat ² / [bat ³ 34]	/bat ² / [bat ³ 34]	‘บัตร’

3) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีระดับเสียงเริ่มจากค่อนข้างสูง และตกลงมาต่ำ [41] ปรากฏในช่อง A4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɤ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และไม่มีรูปวรรณยุกต์ เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/kha: ³ / [k ^h a:41]	/kha: ³ / [k ^h a:41]	‘คา’
/na: ³ / [na:41]	/na: ³ / [na:41]	‘นา’

4) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีระดับเสียงเริ่มจากกลาง และขึ้นสูง [35] ปรากฏในช่อง B4 และ DL4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɤ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์เอก (ช่อง B4) หรือพยางค์ตายเสียงยาว (ช่อง DL4) เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/kha: ⁴ / [k ^h a:35]	/kha: ⁴ / [k ^h a:35]	‘ค่า’
/khe: ⁴ / [k ^h ɛ:35]	/khe: ⁴ / [k ^h ɛ:35]	‘ไก่อี้, แก่, ที่’
/khi:p ⁴ / [k ^h i:p ³ 35]	/khi:p ⁴ / [k ^h i:p ³ 35]	‘คืบ’
/tho:t ⁴ / [t ^h o:t ³ 35]	/tho:t ⁴ / [t ^h o:t ³ 35]	‘ทอด’

5) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีระดับเสียงเริ่มจากค่อนข้างต่ำและคงระดับ [22] ปรากฏในช่อง C4 และ DS4 หรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโฆมะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโฆมะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ɤ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j และมีรูปวรรณยุกต์โท (ช่อง C4) หรือพยางค์ตายเสียงสั้น (ช่อง DS4) เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/kha: ⁵ / [k ^h a:22]	/kha: ⁵ / [k ^h a:22]	‘คำ’
/khat ⁵ / [k ^h at ⁵ :22]	/khat ⁵ / [k ^h at ⁵ :22]	‘คับ, แน่น’

6) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 มีระดับเสียงเริ่มจาก กลาง และคงระดับ [33] ปรากฏในช่อง C123 และช่อง DL23 หรือพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์โทและพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหชนะพ่นลม (Voiceless aspirated stop) เสียงเสียดแทรก-อโหชนะ (Voiceless fricative) เสียงพยัญชนะนาสิก (Nasal) และพยัญชนะเปิด (Approximant) (ช่อง C1) และพยางค์ที่มีรูปวรรณยุกต์โทหรือพยางค์ตายเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นเสียงกัก-อโหชนะ ไม่พ่นลม (Voiceless unaspirated stop) เสียงพยัญชนะเสียงกัก-โหชนะ (Voiced stop) เสียงกัก-เส้นเสียง (Glottal stop) และเสียงเปิด-โหชนะ (Voiced approximant) (ช่อง C23 และช่อง DL23) ได้แก่เสียงพยัญชนะ ph th tɕh kh s ʃ h m n ɲ ŋ l r ɭ w j b d ʔ w j เช่น

ไทยมุสลิมระนอง	ไทยมุสลิมพังงา	ความหมาย
/pha: ⁶ / [p ^h a:33]	/pha: ⁶ / [p ^h a:33]	‘ฟ้า’
/pa: ⁶ / [pa:33]	/pa: ⁶ / [pa:33]	‘ป่า’
/ba: ⁶ / [ba:33]	/ba: ⁶ / [ba:33]	‘บ้า’
/kha: ⁶ / [k ^h a:33]	/kha: ⁶ / [k ^h a:33]	‘ข้าว, ฆ่า’
/ka:n ⁶ / [ka:n33]	/ka:n ⁶ / [ka:n33]	‘ก้าน’
/pa:t ⁶ / [pa:t ⁶ :33]	/pa:t ⁶ / [pa:t ⁶ :33]	‘ปาด’
/ka:t ⁶ / [ka:t ⁶ :33]	/ka:t ⁶ / [ka:t ⁶ :33]	‘ผักกาด’
/ba:t ⁶ / [ba:t ⁶ :33]	/ba:t ⁶ / [ba:t ⁶ :33]	‘บาด’

5.2 การเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่

เนื่องจากในงานวิจัยนี้พบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีลักษณะเฉพาะในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นในหัวข้อนี้จะเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่ โดยนำเสนอลักษณะเฉพาะของพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ตามลำดับ

5.2.1 ลักษณะเฉพาะของระบบเสียงพยัญชนะ

ระบบเสียงพยัญชนะของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันคือระบบเสียงพยัญชนะต้น และระบบเสียงพยัญชนะท้าย

5.2.1.1 ระบบเสียงพยัญชนะต้น

ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาถิ่นของคนไทยพลัดถิ่นมี 2 กลุ่ม จำแนกด้วยระบบเสียงกล่าวคือ กลุ่มแรกเป็นระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง และกลุ่มที่สองเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงา ซึ่งระบบเสียงทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกันอยู่ 2 ประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก หน่วยเสียง /j-/ ของพยัญชนะกลุ่มแรกมีเสียง [j-] เพียงเสียงเดียวเท่านั้น แต่หน่วยเสียง /j-/ ของกลุ่มที่สองมีเสียงย่อยสองเสียงคือ [ɲ-] และ [j-] โดยเสียง [ɲ-] ปรากฏกับพยางค์ที่มีวรรณยุกต์ช่อง A1 B1 C1 DS1 และ DL1 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ส่วนเสียง [j-] ปรากฏกับพยางค์ที่มีวรรณยุกต์ช่อง A34 B34 C34 DL34 และ DS34 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์

เมื่อนำคำที่ใช้หน่วยเสียง /j-/ ของคนไทยพลัดถิ่นทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับกันดังนี้

ประจวบ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
[jin452]	[jin453]	[jin452]	[nin454]	‘หญิง’
[ja:34]	[ja:34]	[ja:44]	[na:33]	‘หญ้า’
[ja:31]	[ja:31]	[ja:243 ~ 452]	[ja:243]	‘ขา’
[ja:ɳ452]	[ja:ɳ453]	[ja:ɳ243 ~ 452]	[ja:ɳ243]	‘อย่าง’

ดังนั้นหน่วยเสียง /j-/ ของพยัญชนะต้นของคนไทยพลัดถิ่นแต่ละพื้นที่จึงมีการปฏิภาค (Correspondence) ดังนี้

1) คำที่มีวรรณยุกต์ช่อง A1 B1 C1 DS1 และ DL1 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนองออกเสียง [j-] ส่วนคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และพังงาออกเสียง [ɲ-]

2) คำที่มีวรรณยุกต์ช่อง A34 B34 C34 DL34 และ DS34 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ คนไทยพลัดถิ่นทุกพื้นที่ออกเสียง [j-]

* มุสลิมหมายถึงคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและจังหวัดพังงา

ประเด็นที่สอง ระบบเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่สองไม่ปรากฏหน่วยเสียง /ŋ-/ เนื่องจากพยางค์ที่ระบบพยัญชนะกลุ่มที่หนึ่งใช้หน่วยเสียง /ŋ-/ ระบบพยัญชนะกลุ่มที่สองใช้หน่วยเสียง /h-/ เช่น

ประจวบ	ชุมพร	ระนอง	มุสลิม*	ความหมาย
/ŋaː²/	/ŋaː²/	/ŋaː³/	/h̥aː³/	‘งา’
/ŋaːj¹/	/ŋaːj¹/	/ŋaːj¹/	/h̥aːj¹/	‘หางาย’
/ŋaːj³/	/ŋaːj³/	/ŋaːj⁴/	/h̥aːj⁴/	‘ง้าย’

ในกรณีนี้บราวน์ (Brown, 1985 : 145, 200-209) กล่าวว่าภาษาไทยถิ่นบางถิ่นใช้หน่วยเสียง /h-/ ปฏิภาคกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ของภาษาไทยถิ่นอื่นๆ เช่น ภาษาถิ่นจังหวัดกระบี่ สงขลา เป็นต้น ซึ่งลักษณะทางเสียงนี้เป็นลักษณะดั้งเดิมของภาษาไทยถิ่นใต้กลุ่มนครศรีธรรมราชโดยมีภาษาไทยถิ่นตรัง กระบี่ สงขลา พัทลุง อยู่ในกลุ่มนี้ ต่อมาภาษาไทยถิ่นบางถิ่นในกลุ่มนี้ใช้เสียง /h-/ แทนหน่วยเสียง /ŋ-/ หรืออาจมีการใช้หน่วยเสียง /h-/ แปรสลับกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ในคำที่ภาษาไทยถิ่นอื่นใช้หน่วยเสียง /ŋ-/ เช่นภาษาถิ่นนครศรีธรรมราชบางถิ่น (จริยา, 2525 : 100, 101) และภาษาไทยถิ่นสงขลา (ปาลีรัฐ, 2537 : 150-155)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบว่าระบบเสียงพยัญชนะกลุ่มที่สอง หรือระบบเสียงพยัญชนะของคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นระนองและพังงามีหน่วยเสียง /h-/ ซึ่งปฏิภาคกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ของระบบเสียงพยัญชนะกลุ่มที่หนึ่งและภาษาไทยถิ่นอื่นๆ เช่นเดียวกัน

5.2.1.2 ระบบเสียงพยัญชนะท้าย

ระบบเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจำแนกได้ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกมี 8 หน่วยเสียง และกลุ่มที่สองมี 9 หน่วยเสียง

ระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนองมีระบบพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง และระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีระบบพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง ซึ่งความแตกต่างของระบบพยัญชนะท้ายทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มแรกไม่มีหน่วยเสียง /-ʔ/ แต่หน่วยเสียง /-k/ มีเสียงย่อย 2 เสียงคือ [-k] ปรากฏกับพยางค์ที่มีสระเสียงสั้น และ [-ʔ] ปรากฏกับพยางค์ที่มีสระเสียงยาว หรือสระประสม ส่วนกลุ่มที่สองมีหน่วยเสียง /-k/ และ /-ʔ/ เนื่องจากมีการเปรียบเทียบกัน ดังตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.17 การแจกแจงสัทหลัก และการเปรียบเทียบของเสียง [-ʔ] กับ [-k]

ความหมาย	ไทยพลัดถิ่น ประจวบฯ ชุมพร		ไทยพุทธพลัดถิ่น ระนอง		ไทยมุสลิมพลัดถิ่น นง และพังงา	
	[-ʔ]	[-k]	[-ʔ]	[-k]	[-ʔ]	[-k]
‘สระ’ ‘สาก’	[sa:ʔ34]		[sa:ʔ34]		[sa:ʔ454]	[sa:k454]
‘เบาะ’ ‘บอก’	[bo:ʔ34]		[bo:ʔ35]		[bo:ʔ33]	[bo:k33]
‘ลัก’		[sak34]		[sak34]		[sak55]

ดังนั้นระบบพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนองมีการแจกแจงสัทหลักระหว่างเสียง [-ʔ] กับเสียง [-k] แต่ระบบพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีการเปรียบเทียบระหว่างเสียง [-ʔ] กับเสียง [-k]

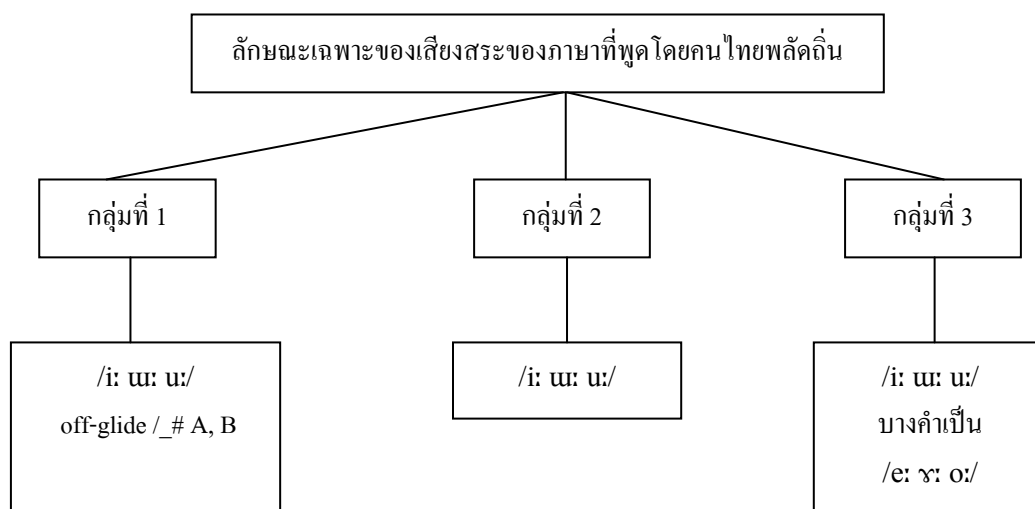
5.2.2 ลักษณะเฉพาะของระบบเสียงสระ

ระบบเสียงสระของภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดจำแนกได้ 3 กลุ่ม ทั้งสามกลุ่มมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง และสระประสม 3 หน่วยเสียงเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันดังต่อไปนี้

1) คำที่มีหน่วยเสียงสระ /-i:/ /-u:/ /-e:/ ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีลักษณะเฉพาะคือประกอบด้วยเสียงสระ [-i:] [-u:] [-e:] และตามด้วย off-glide [-j] [-w] [-w] ตามลำดับ ซึ่งปรากฏกับพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายและมีวรรณยุกต์ A และ B ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ในขณะที่หน่วยเสียงดังกล่าวทั้งสามหน่วยเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นทั้งหมดมีเสียงสระ [-i:] [-u:] [-e:] ไม่ปรากฏว่ามี off-glide [-j] [-w] [-w] ตามมา

2) ระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงในคำบางคำ (Selectional Differences) กับภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มอื่นๆ กล่าวคือมีคำบางคำที่คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียงสระ /-e:/ /-u:/ /-o:/ ในขณะที่คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนองใช้หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-e:/ เช่น คำว่า ‘จี’ /khe:/ ‘จื่อ’ /khe:/ ‘จู’ /kho:/

ผู้วิจัยสรุปลักษณะเฉพาะของเสียงสระทั้งสามกลุ่มไว้ในแผนภูมิที่ 5.5 ดังนี้

แผนภูมิที่ 5.5 ลักษณะเฉพาะของเสียงสระแต่ละกลุ่ม

5.2.3 ลักษณะเฉพาะของระบบเสียงวรรณยุกต์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาคนไทยพลัดถิ่นพูดจำแนกได้ 3 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกระบี่ ระนอง กลุ่มที่สองเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนอง (อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์) กลุ่มที่สามเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงา โดยแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะดังนี้

1) กลุ่มที่หนึ่งมีวรรณยุกต์ช่อง A1 และช่อง B123 รวมเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่นคำว่า ‘ขา’ จะมีเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับคำว่า ‘ข้า’ ‘แก้’ ‘ป่า’ และแยกกับช่อง A234 เช่นคำว่า ‘กา’ ‘ชบา’ ‘คา’

วรรณยุกต์ช่อง DL123 และ DS123 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่นคำว่า ‘ขาด’ ‘ขัด’ ‘กาด (ผักกาด)’ ‘กั๊ด’ ‘บาด’ ‘บัตร์’ จะมีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน

ในกลุ่มที่หนึ่งนี้ยังจำแนกเป็นกลุ่มย่อยได้อีก 2 กลุ่มย่อยโดยจำแนกที่ความแตกต่างของระดับเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B4 DL4 C123 และ C4 DS4 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ดังนี้กลุ่มย่อยที่หนึ่งเป็นวรรณยุกต์ของคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 และ DL4 คือ [33] และมีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง C4 DS4 คือ [22] ส่วนกลุ่มย่อยที่สองเป็นวรรณยุกต์ของคนไทยพลัดถิ่นอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบี่ จังหวัดระนอง มีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 และ DL4 คือ [44] และมีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง C4 DS4 คือ [33]

2) กลุ่มที่สองมีวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่น คำว่า ‘ขา’ กับคำว่า ‘ข้า’ จะมีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และแยกกับวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 เช่น คำว่า ‘กา’ ‘ขบา’ ‘แก’ ‘ป่า’ ทั้งสี่คำนี้มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกับคำว่า ‘ขา’ ‘ข้า’ ส่วนช่อง A4 แยกกับช่อง A23 เช่นคำว่า ‘คา’ จะมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกับคำว่า ‘กา’ ‘ขบา’

วรรณยุกต์ช่อง DL1 กับ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่นคำว่า ‘ขาด’ ‘ขัด’ มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และแยกกับช่อง DL23 กับ DS23 เช่นคำว่า ‘กาด’ ‘กัด’ ‘บาด’ ‘บัต’ จะมีเสียงวรรณยุกต์ไม่เหมือนกับคำว่า ‘ขาด’ และ ‘ขัด’

3) กลุ่มที่สามมีวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน เช่น คำว่า ‘ขา’ กับคำว่า ‘ข้า’ มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และแยกกับวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 เช่น คำว่า ‘กา’ ‘ขบา’ ‘แก’ ‘ป่า’ ทั้งสี่คำนี้มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่มีเสียงวรรณยุกต์ต่างกับคำว่า ‘ขา’ ‘ข้า’ ส่วนช่อง A4 แยกกับช่อง A23 เช่นคำว่า ‘คา’ จะมีเสียงวรรณยุกต์ต่างกับคำว่า ‘กา’ ‘ขบา’

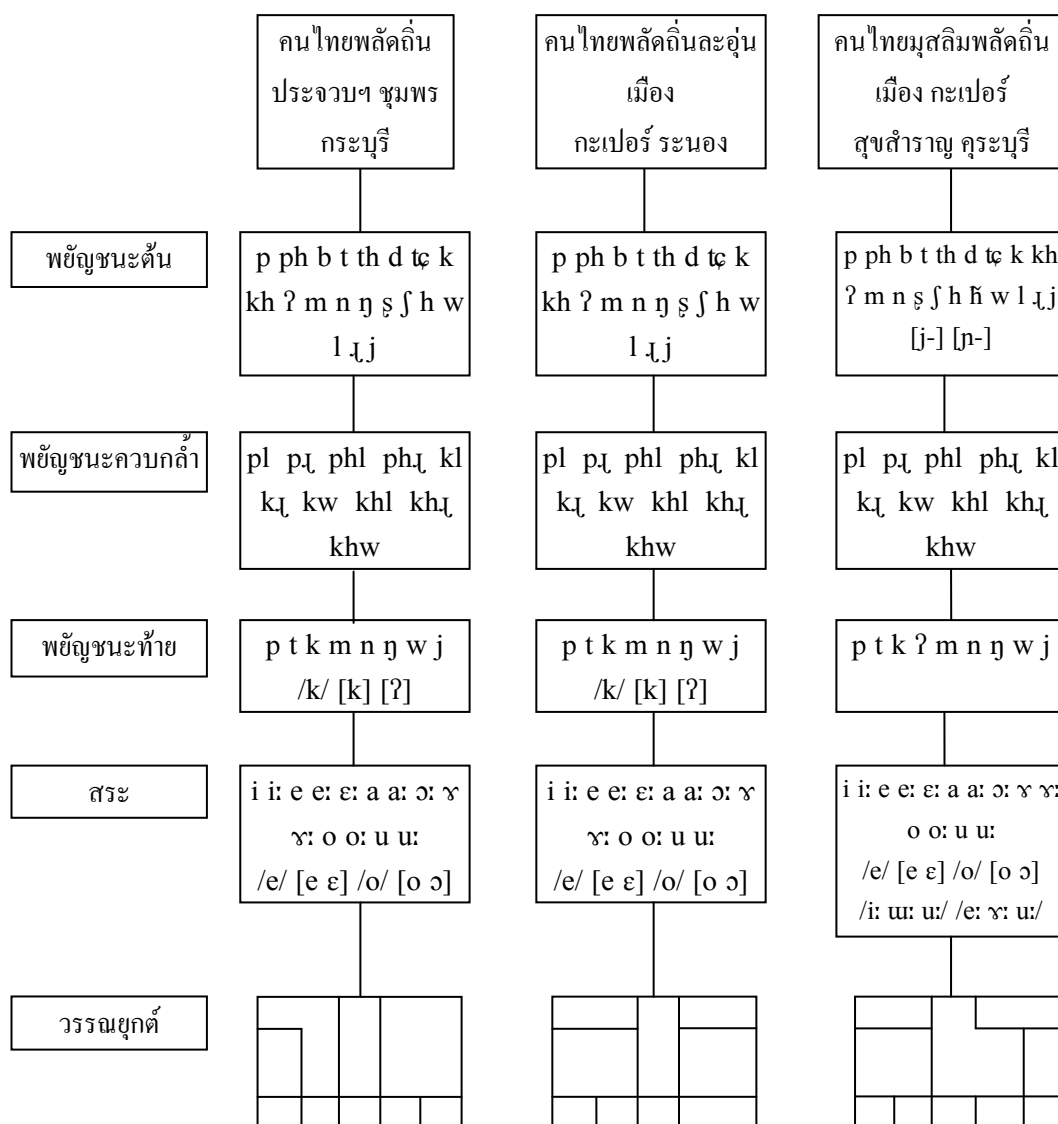
วรรณยุกต์ช่อง DL1 กับ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันแต่มีระดับเสียงวรรณยุกต์ไม่เหมือนกันกล่าวคือ ช่อง DL1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [454] เหมือนกับระดับเสียงวรรณยุกต์ของช่อง A1 และ B1 เช่นคำว่า ‘ขา’ ‘ข้า’ กับคำว่า ‘ขาด’ [454] แต่ระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง DS1 คือ [55] เช่นคำว่า ‘ขัด’ มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [55] อย่างไรก็ตามวรรณยุกต์ของทั้ง 4 คำ คือ ‘ขา’ ‘ข้า’ ‘ขาด’ ‘ขัด’ เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ในส่วนวรรณยุกต์ช่อง DL23 กับ C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันและแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กับช่อง DS23 เช่นคำว่า ‘(ผัก) กาด’ ‘บาด’ ‘ข้า’ ‘ก้าน’ ‘ป่า’ มีเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่มีเสียงวรรณยุกต์ไม่เหมือนกันกับคำว่า ‘กัด’ ‘บัต’

ระบบวรรณยุกต์ทั้ง 3 กลุ่มมีความแตกต่างกันดังต่อไปนี้

1) ความแตกต่างในการแตกตัวของวรรณยุกต์สัทมภ์ A และ B ระหว่างกลุ่มที่หนึ่ง และ กลุ่มที่สองกับกลุ่มที่สามกล่าวคือ วรรณยุกต์ของกลุ่มที่หนึ่งช่อง A1 และช่อง B123 รวมเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันและแยกกับช่อง A234 แต่วรรณยุกต์สัทมภ์ A และ B ของกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามช่อง A1 และ B1 รวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน วรรณยุกต์ช่อง A23 กับ B23 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันและแยกหน่วยเสียงกับช่อง A1 กับ B1 ส่วนวรรณยุกต์ช่อง A4 แยกกับช่อง A23

2) ความแตกต่างในการแตกตัวของวรรณยุกต์สัทมภ์ DL และ DS ของวรรณยุกต์ทั้ง สามกลุ่มกล่าวคือ วรรณยุกต์ของกลุ่มที่หนึ่งช่อง DL123 และ DS123 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ส่วนวรรณยุกต์กลุ่มที่สองช่อง DL1 กับ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันแต่แยกหน่วยเสียงกับช่อง DL23 กับ DS23 และในส่วนวรรณยุกต์กลุ่มที่สามช่อง DL1 กับ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ช่อง DL23 กับ C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันและแยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กับช่อง DS23

การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้งหมดสรุปเป็นแผนภูมิ
ได้ดังแผนภูมิที่ 5.6

แผนภูมิที่ 5.6 แสดงการเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น

สรุป

**ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
อำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง**

1) ระบบพยัญชนะมีพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ พยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ พยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

2) ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ สระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/ หน่วยเสียง /i: u: u:/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [ei: i:] [ɤu: u:] [ou: u:] สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /ix uɤ uɤ/

3) ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 5 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงที่หนึ่งวรรณยุกต์ช่อง A1 กับ B123 หน่วยเสียงที่สองวรรณยุกต์ช่อง A234 หน่วยเสียงที่สามวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงที่สี่วรรณยุกต์ช่อง C123 กับ DLDS123 หน่วยเสียงที่ห้าวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4

**ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง
และอำเภอเกาะเปอรัน จังหวัดระนอง**

1) ระบบพยัญชนะมีพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ พยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ พยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

2) ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ สระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/ สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /ix uɤ uɤ/

3) ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 6 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงที่หนึ่งวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงที่สองวรรณยุกต์ช่อง AB23 กับ DLDS23 หน่วยเสียงที่สามวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงที่สี่วรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงที่ห้าวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 หน่วยเสียงที่หกวรรณยุกต์ช่อง C123

ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นอาศัยอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสทิงพระ จังหวัดระนอง และอำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา

1) ระบบพยัญชนะมีพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ɗ- ɟ- ʃ- h- ɦ- w- l- ɭ- j-/ หน่วยเสียง /j-/ มีสองเสียงย่อยคือ [ɲ-] กับ [j-] พยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ พยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/

2) ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง สระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ สระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: u: u:/ มีการใช้หน่วยเสียง /e: ɤ: o:/ ในคำที่ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นพื้นที่อื่นใช้หน่วยเสียง /i: u: u:/ สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /iɤ uɤ uɤ/

3) ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 6 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงที่หนึ่งวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงที่สองวรรณยุกต์ช่อง AB23 กับ DS23 หน่วยเสียงที่สามวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงที่สี่วรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงที่ห้าวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 หน่วยเสียงที่หกวรรณยุกต์ช่อง C123 กับ DL23

บทที่ 6

การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงของ ภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

ในบทที่ 4 และบทที่ 5 ได้กล่าวว่าคนไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ดังนั้นจึงควรศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นแล้วกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาจากผลการศึกษาที่มีผู้วิจัยไว้แล้วว่ามีระบบเสียงที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

การนำเสนอในบทนี้มีหัวข้อดังนี้ 6.1 ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา และ 6.2 การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 จังหวัด

6.1 ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจำแนกเป็นระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

6.1.1 ระบบเสียงพยัญชนะ

6.1.1.1 พยัญชนะต้น

ระบบเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้วมีดังต่อไปนี้

1) เสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ s h w j l r/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร (Diller 1976a : 29-35, 266-271 ; ประสาสน์, 2530 : 107-123) ภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนอง (Diller 1976a : 29-35, 266-271 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133) และภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงา (อมรรัตน์, 2531 : 111-134)

2) เสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ ɤ h w j l r/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197, 251)

3) เสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d ʔj m n ɲ s h w j l r/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 116)

4) เสียงพยัญชนะต้น 19 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n s h w j l r/ ระบบนี้ปรากฏเสียง [ɲ-] และ [j-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /j-/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271)

5) เสียงพยัญชนะต้น 21 หน่วยเสียงคือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ f s h w j l r/ เสียงพยัญชนะต้นระบบนี้เป็นเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 117, 138)

จากการศึกษาระบบเสียงพยัญชนะต้นจากงานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมด พยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดชุมพร ระนอง และพังงามีถึง 5 ระบบ แต่เมื่อพิจารณา พยัญชนะต้นทุกระบบแล้วจะพบว่าระบบต่างๆ มีแนวคิดในการวิเคราะห์ระบบเสียงต่างกัน หรือใช้สัญลักษณ์ต่างกัน ดังนี้

พยัญชนะต้นจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197) เมื่อพิจารณาแล้วพบว่ามี 20 หน่วยเสียงเท่ากับพยัญชนะต้นจากงานวิจัยของ คิลเลอร์ (Diller 1976a : 29-35, 266-271) ประสาสน์ (2530 : 107-123) ชัยณรงค์ (2531 : 111-133) และอมรรัตน์ (2531 : 111-134) ความแตกต่างมีอยู่ประการเดียวคือ พยัญชนะต้นจากงานของ บราวน์มีหน่วยเสียง /ɤ-/ บราวน์ใช้สัญลักษณ์นี้แทนเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และตะกั่วป่าโดยเป็นเสียงที่ในการเขียนภาษาไทยมาตรฐานใช้ตัวอักษร “ส” “ซ” “ทร” ซึ่งตัวอักษรเดียวกันนี้ ภาษาไทยกรุงเทพฯ จากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 162) ใช้สัญลักษณ์ /s-/ ดังนั้นหน่วยเสียง /ɤ-/ และหน่วยเสียง /s-/ ที่บราวน์ใช้จึงมีสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากงานของบราวน์ที่พิมพ์ในหนังสือเล่มเดียวกันชื่อ “Historical Explanations for The Peculiarities of The Thai Writing System” ซึ่งอธิบายว่าสัญลักษณ์ /ɤ-/ หมายถึงเสียง retroflex sibilants หรือเสียงม้วนลิ้นเสียดแทรก (Brown 1985 : 8) [ɤ-] ในส่วนงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 33) นั้นใช้สัญลักษณ์ /s-/ แต่อธิบายว่าเป็นเสียงอโฆมะ ม้วนลิ้น เสียดแทรก [ɤ-] เช่นเดียวกับบราวน์ ดังนั้น

จึงสรุปได้ว่าพยัญชนะต้นจากงานวิจัยของบราวน์มี 20 หน่วยเสียงและเหมือนกับพยัญชนะต้นจากงานวิจัยของ ของคิลเลอร์ คือ /p t c k ʔ ph th ch kh b d m n ŋ s h w j l r/

พยัญชนะต้นที่กึ่งอำเอเกาะยาวจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 116, 128, 130, 137, 153) มี 21 หน่วยเสียงเนื่องจากมีหน่วยเสียง /ɲ-/ และ /ʔj-/ ปรากฏอยู่ด้วย แต่เมื่อพิจารณาตัวอย่างคำของหน่วยเสียงดังกล่าวจากงานวิจัยของอมรรัตน์¹ (อมรรัตน์, 2531 : 128, 130, 137, 153) พบว่าเสียง [ɲ-] ปรากฏเฉพาะพยัญชนะอักษรสูงเท่านั้น เช่น

[ɲa:m454]	‘ฤดู’
[ɲam454]	‘ขยำ’
[ɲa:44]	‘หญ้ำ’
[ɲuŋ44]	‘ยุ่ง’
[ɲa:p ^h 454]	‘หยาบ’

ระดับเสียงวรรณยุกต์ [454] และ [44] เป็นเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A1 C1 และ DL1 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ (อมรรัตน์, 2531 : 82)

ส่วนเสียง [ʔj-] จะปรากฏเฉพาะแถวที่ 3 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์หรืออักษรกลางเท่านั้น เช่น

[ʔja:343]	‘ยา’
[ʔja:ŋ343]	‘ยาง’
[ʔjen343]	‘เย็น’
[ʔjɛ:n343]	‘ยีน’
[ʔjɔ:n343]	‘หย่อน’

ระดับเสียงวรรณยุกต์ [343] เป็นเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A23 และ B23 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ (อมรรัตน์, 2531 : 82)

เสียง [j-] ปรากฏเฉพาะแถวที่ 4 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์หรืออักษรต่ำเท่านั้น เช่น

[jɔ:232]	‘ขอ’
[ja:m232]	‘ขาม’
[jiŋ232]	‘ขิง’
[ja:m23]	‘ขำม’

¹ ตัวอย่างคำที่ใช้เสียง [ɲ] [ʔj] และ [j] ที่นำมาแสดงนี้เป็นตัวอย่างคำจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 128, 130, 137, 153) โดยอมรรัตน์แสดงเป็นหน่วยเสียงแต่ผู้วิจัยนำมาแสดงเป็นเสียงโดยดูจากคำอธิบายเสียงของอมรรัตน์

ระดับเสียงวรรณยุกต์ [232] และ [23] เป็นเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A4 และ B4 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ (อมรรัตน์, 2531 : 82)

จากการแจกแจงสัทลักษณ์ที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่าเสียงพยัญชนะ [ŋ-] [ʔj-] [j-] ของภาษาไทยถิ่นกึ่งอำเภอกะยาวจึงเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /j-/

การวิเคราะห์ให้เสียงพยัญชนะ [ŋ-] [ʔj-] [j-] ของภาษาไทยถิ่นกึ่งอำเภอกะยาวเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /j-/ นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller 1976a : 33, 38-39, 42, 266-268) ซึ่งกล่าวว่าหน่วยเสียง /j-/ ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงามีสองเสียงย่อยคือเสียง [ŋ-] จะปรากฏกับพยัญชนะต้นสูงหรือวรรณยุกต์แถวที่ 1 ของกล่องวรรณยุกต์ซึ่งก็คือช่อง A1 B1 C1 DL1 DS1 และเสียง [j-] จะปรากฏกับพยัญชนะกลางและต่ำหรือวรรณยุกต์แถว 3 และ 4 ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งก็คือช่อง A34 B34 C34 DL34 DS34 ยกเว้นคำว่า [ŋaŋ] ‘to have’ และ [ŋaa] ‘don’t’

ส่วนระบบเสียงพยัญชนะที่อำเภอมือง จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 117, 138) กล่าวว่ามียพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง เนื่องจากมีหน่วยเสียง /f-/ เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นด้วย ซึ่งชัยณรงค์กล่าวว่าเสียง [f-] จะแปรอิสระกับเสียง [khw-] และไม่ปรากฏเสียง [f] ในระบบพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นระนองในเขตอื่นๆ นอกจากอำเภอมืองเท่านั้น (ชัยณรงค์, 2531 : 145) ภาษาไทยถิ่นระนองในเขตอื่นจึงใช้เสียง [khw-] สำหรับพยางค์ที่ใช้เสียง [f-] ในเขตอำเภอมือง จังหวัดระนอง เช่น คำว่า ‘ฝิ’ อำเภอมืองระนองออกเสียงว่า /khwi:/ หรือ /fi:/ แต่ในเขตอื่นๆ ของระนองจะใช้เฉพาะเสียง [khw-] เช่น /khwi:/ เพราะฉะนั้นเสียง [f-] เป็นเพียงเสียงที่เกิดขึ้นโดยแปรอิสระกับเสียง [khw-] จึงไม่ใช่หน่วยเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนอง

ระบบเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271) และเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นที่กึ่งอำเภอกะยาว จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 116, 129) ไม่ปรากฏหน่วยเสียง /ŋ-/ เนื่องจากภาษาไทยถิ่นดังกล่าวมีการรวมเสียงพยัญชนะต้น /ŋ-/ และ /h-/ เข้าด้วยกัน คำที่ภาษาไทยถิ่นอื่นใช้หน่วยเสียง /ŋ-/ ภาษาไทยถิ่นพังงาและกึ่งอำเภอกะยาวใช้หน่วยเสียง /h-/ ส่วนคำที่ใช้หน่วยเสียง /h-/ ในภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ภาษาไทยถิ่นพังงาและกึ่งอำเภอกะยาวใช้หน่วยเสียง /h-/

ในกรณีนี้บราวน์ (Brown, 1985 : 145, 191-200) ได้กล่าวว่าในอดีตภาษาไทยถิ่นได้มีเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิม *ŋ- ปรากฏในระบบเสียงด้วย ต่อมาเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิม *ŋ- ของกลุ่มนครศรีธรรมราชได้พัฒนาเป็นเสียง /h-/ จากนั้นระบบเสียงภาษาไทยถิ่นบางถิ่น เช่น สงขลา กระบี่ ฯลฯ จึงใช้เสียง /h-/ ปฏิภาคกับเสียง /ŋ-/ ของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอื่นๆ

ในขณะที่บางถิ่น เช่น ตรัง พัทลุง นครศรีธรรมราช ฯลฯ เสียง /h-/ ได้พัฒนาเป็นเสียง /h-/ อย่างไรก็ดี ตามจากงานวิจัยของจริยา สมนึก (2525 : 100, 101) และปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537 : 150-155) พบว่า คำที่ใช้เสียง /ŋ-/ ของภาษาไทยถิ่นอื่นๆ นั้นทั้งภาษาไทยถิ่นนครศรีธรรมราชและสงขลาจะใช้เสียง /h-/ แปรอิสระกับเสียง /h-/ ดังนั้นหน่วยเสียง /h-/ ของภาษาไทยถิ่นกึ่งอำเภอเกาะยาวและจังหวัด พังงาตามที่คิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271) และอมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 129) กล่าวว่า เป็นเสียงปฏิภาคกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ของภาษาไทยถิ่นอื่นๆ นั้นควรเป็นหน่วยเสียง /h-/ ที่มีการแปรอิสระกับหน่วยเสียง /h-/ เช่นเดียวกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถจำแนกระบบเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาโดยระบบเสียงได้ 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรกมีพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p- t- c- k- ʔ- ph- th- ch- kh- b- d- m- n- ŋ- s- h- w- r- l- j-/ เป็นระบบเสียงพยัญชนะต้นที่จังหวัดชุมพร ระนอง และอำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง และอำเภอเมือง จังหวัดพังงา

กลุ่มที่สองมีพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p- t- c- k- ʔ- ph- th- ch- kh- b- d- m- n- s- h- h̥- w- r- l- j-/ เป็นระบบพยัญชนะต้นภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดพังงา และกิ่งอำเภอ เกาะยาว

นอกจากนี้จากการศึกษาระบบเสียงพยัญชนะต้นจากงานวิจัยทั้งหมด พบว่าหน่วยเสียง /s-, r-, c-, ch-/ มีการใช้สัทสัญลักษณ์และมีคำอธิบายสัทสัญลักษณ์ที่ต่างกัน ออกไปดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 สัทสัญลักษณ์และสัทลักษณะของหน่วยเสียงพยัญชนะต้น

Brown		Diller		ประสาสน์		ชัยณรงค์		อมรรัตน์	
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	สัญลักษณ์	คำอธิบาย	สัญลักษณ์	คำอธิบาย	สัญลักษณ์	คำอธิบาย	สัญลักษณ์	คำอธิบาย
/r-/	[ɹ-]	/r-/	[ɹ-]	/r-/	[r-]	/r-/	[r-]	/r-/	[r-]
/s-/	[s-]	/s-/	[s-]	/s-/	[s-]	/s-/	[s-]	/s-/	[s-]
/c-/	[tɕ-]	/c-/	[tɕ-]	/c-/	[tɕ-]	/c-/	[tɕ-]	/c-/	[tɕ-]
/ch-/	[tɕ ^h -]	/ch-/	[tɕ ^h] ~ [ʃ-]	/ch-/	[tɕ ^h -]	/ch-/	[tɕ ^h -]	/ch-/	[tɕ ^h -]

จากตารางที่ 6.1 อธิบายได้ดังนี้

1) หน่วยเสียง /s-/ ใช้สัทสัญลักษณ์ /s-/ และ /s-/ และคำอธิบายเกี่ยวกับเสียงนี้ต่างกันดังนี้

บราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197, 251) ใช้สัทสัญลักษณ์ s โดยบราวน์อธิบายว่าเป็นเสียงเสียดแทรกที่ม้วนลิ้นเข้าไปหาเพดานแข็งส่วนหน้า (retroflex) [s-] คิลเลอร์ (Diller, 1976a : 33) ใช้สัทสัญลักษณ์ /s-/ แต่อธิบายว่าเป็นเสียงอโฆมะ ม้วนลิ้น เสียดแทรก² [s-] ส่วนประสาสน์ (2530 : 112), ชัยณรงค์ (2531 : 123) และอมรรัตน์ (2531 : 118) ใช้สัทสัญลักษณ์ /s-/ อธิบายว่าเป็นเสียงอโฆมะ ฟัน-ปุ่มเหงือก เสียดแทรก [s-]

2) หน่วยเสียง /r-/ ใช้สัทสัญลักษณ์ /r-/ และมีคำอธิบายเกี่ยวกับเสียงนี้ต่างกันดังนี้

บราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197) ใช้สัทสัญลักษณ์ /r-/ แต่อธิบายว่าเป็นเสียงม้วนลิ้น (retroflex) [ɻ-] คิลเลอร์ (Diller, 1976a : 30) ใช้สัทสัญลักษณ์ /r-/ แต่อธิบายว่ามีการแปรระหว่างเสียงปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก กระดกลิ้น (apico-alveolar tap) [ɾ-] และเสียงม้วนลิ้น (retroflex) [ɻ-] ส่วนประสาสน์ (2530 : 112), ชัยณรงค์ (2531 : 123) และอมรรัตน์ (2531 : 118) ใช้สัทสัญลักษณ์ /r-/ และอธิบายว่าเป็นเสียงอโฆมะ ฟัน-ปุ่มเหงือก ลิ้นร่ว [r-]

3) หน่วยเสียง /c- และ ch-/ ใช้สัทสัญลักษณ์ /c-, ch-/ แต่อธิบายว่าเป็นเสียง [tɕ-, tɕʰ-] หรือเสียง [ʃ-] ดังนี้

บราวน์ (Brown, 1985 : 193, 195, 197, 251) ใช้สัทสัญลักษณ์ /c-, ch-/ และอธิบายว่าเป็นเสียง จ และ ช ในภาษาไทย ซึ่งก็จะเป็นเสียงกักกึ่งเสียดแทรก (affricate) และเกิดจากฐานกรณ์ปลายลิ้น และเพดานแข็งที่ค่อนข้างไปทางปุ่มเหงือก (lamina-alveolo palatal) [tɕ-, tɕʰ-] ส่วนประสาสน์ (2530 : 112), ชัยณรงค์ (2531 : 123) และอมรรัตน์ (2531 : 118) ใช้สัทสัญลักษณ์ /c-, ch-/ และอธิบายว่าเป็นเสียง อโฆมะ เพดานแข็งค่อนข้างไปทางปุ่มเหงือก กักกึ่งเสียดแทรก [tɕ-, tɕʰ-] เช่นเดียวกัน คิลเลอร์ (Diller, 1976 : 29-31) ใช้สัทสัญลักษณ์ /c-, ch-/ อธิบายว่าเป็นเสียงกักกึ่งเสียดแทรก ฐานกรณ์ lamino-prepalatal หรือปลายลิ้น-ก่อนเพดานแข็ง [tɕ-, tɕʰ-] สำหรับเสียง /ch-/ คิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-30) กล่าวว่าผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้บางคนใช้เสียง [ʃ-] แต่ปรากฏเสียง [tɕʰ-] มากกว่า

² คิลเลอร์อธิบายว่าเสียง [s] และ [s] เป็นเสียงย่อยของ /s/ เสียง [s] ซึ่งเป็นเสียงปลายลิ้น-ปุ่มเหงือก จะปรากฏในพยางค์ที่ไม่เน้น (Diller 1976a : 33)

6.1.1.2 พยัญชนะควบกล้ำ

พยัญชนะควบกล้ำภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา จากที่มีผู้ศึกษาวิจัยไว้แล้วมีดังนี้

1) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงคือ /pl pr phl phr kl kr kw khl khr khw/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร (ประสาสน์, 2530 : 112-113) อำเภอกะบุรีและอำเภอเมือง จังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531 : 125, 128) กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา (อมรรัตน์, 2531 : 119-120) และจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-30, 33-36)

2) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 6 หน่วยเสียงคือ /pl kl phr khr kw fw/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำจังหวัดชุมพร ระนอง และอำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 193, 195, 197)

3) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 13 หน่วยเสียงคือ /pl pr phl phr tr kl kr kw khl khr khw ml mr/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง (ชัยณรงค์, 2531 : 126, 129)

4) เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 12 หน่วยเสียงคือ /pl pr phl phr kl kr kw khl khr khw ml mr/ โดยเป็นเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร และระนอง จากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 266) และอำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง อำเภอเมือง จังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 121)

หน่วยเสียง /r-/ จากงานวิจัยของคิลเลอร์ และบราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 30) คือเสียง [ɾ-] ดังนั้นหน่วยเสียงควบกล้ำ /phr- khr-/ จากงานวิจัยของบราวน์จึงมีเสียง [p^hɾ- k^hɾ-] และหน่วยเสียง /pr- phr- kr- khr- mr-/ จากงานวิจัยของคิลเลอร์จึงมีเสียง [pɾ- p^hɾ- kɾ- k^hɾ-]

ส่วนเสียง /tr-/ ที่ชัยณรงค์กล่าวเป็นหน่วยเสียงที่ปรากฏเฉพาะระบบเสียงที่ละอุ่น และกะเปอร์ (ชัยณรงค์, 2530 : 126, 129) เป็นเสียงที่แปรอิสระกับเสียง /kr-/ ดังตัวอย่างจากหน้า 145-146 ของชัยณรงค์ ดังนี้

กะบุรี	ละอุ่น	เมือง	กะเปอร์	ความหมาย
kra: ³	kra: ³ ~ tra: ³	kra: ³	kra: ³ ~ tra: ³	‘ตรา’
kriam ³	kriam ³ ~ triam ³	kriam ³	kriam ³ ~ triam ³	‘เตรียม’

ดังนั้นหน่วยเสียง /tr-/ ที่ชัยณรงค์พบในอำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จึงไม่ได้เป็นหน่วยเสียงเพราะไม่ได้มีการเปรียบต่างกับหน่วยเสียง /kr-/ เป็นเพียงการแปรระหว่างหน่วยเสียง /kr-/ และ /tr-/ เท่านั้น

6.1.1.3 พยัญชนะท้าย

พยัญชนะท้ายจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วมี 9 หน่วยเสียงคือ /p t k ʔ m n ŋ w j/ (Brown, 1985 : 193 ; Diller, 1976a : 32, 38, 272, 275 ; ประสาสน์, 2530 : 114-116 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133 ; อมรรัตน์ 2531 : 123-125)

อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยที่ศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนองและพังงาทั้งหมดกล่าวว่าไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงโดยมีหน่วยเสียง /-ʔ/ ด้วย แต่จากตัวอย่างและคำอธิบายทั้งของประสาสน์ (ประสาสน์, 2530 : 116, 122) ; ชัยณรงค์ (ชัยณรงค์, 2531 : 134, 144, 151) ; อมรรัตน์ (อมรรัตน์, 2531 : 135) ; บราวน์ (Brown, 1965 : 193, 195, 197) ; ดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 275-276)) จะพบการแจกแจงสับหลักระหว่างเสียง [-ʔ] กับ [-k] ดังนี้

[-ʔ]	[-k]	
ka:ʔ ⁴		‘กาก’
pa:ʔ ⁴		‘ปาก, ปะ’
lu:ʔ ⁵		‘ลูก’
	pak ³	‘ปัก’
	rak ⁵	‘รัก’

จากตัวอย่างจะพบว่าเสียง [-ʔ] ปรากฏกับสระเสียงยาว หรือสระประสมเท่านั้น และจะไม่ปรากฏกับสระเสียงสั้น ส่วนเสียง [-k] จะปรากฏกับสระเสียงสั้นเท่านั้น และจะไม่ปรากฏกับสระเสียงยาว ดังนั้นต้องพิจารณาให้เสียง [-ʔ] และเสียง [-k] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /-k/

จากการพิจารณาข้างต้นทำให้สามารถจำแนกระบบเสียงพยัญชนะท้ายภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาโดยความแตกต่างของจำนวนหน่วยเสียงได้ 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มแรกมีพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงเป็นระบบพยัญชนะท้ายของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง และอำเภอดงทับปด อำเภอท้ายเหมือง อำเภอเมืองจังหวัดพังงา คือ /p t k m n ŋ w j/ (Brown, 1965 : 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 32, 38, 272, 275-276 ; ประสาสน์, 2530 : 114-116 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133 ; อมรรัตน์, 2531 : 123-125) หน่วยเสียง /-k/ มี 2 เสียงย่อยคือเสียง [-ʔ] ปรากฏกับสระเสียงยาว และสระประสม กับเสียง [-k] ปรากฏกับสระเสียงสั้น

กลุ่มที่สองมีพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงเป็นระบบพยัญชนะท้ายของภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาว มีหน่วยเสียงคือ /p t k ʔ m n ŋ w j/ (อมรรัตน์, 2531 : 123-125)

6.1.2 ระบบเสียงสระ

ระบบเสียงสระภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงามีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

1) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɔ o i u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /iː eː εː aː ɔː ɔː oː iː uː/ และสระประสม 3 หน่วยเสียง /ia ia ua/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพรจากงานวิจัยของปราสาณ (2530 : 123-140) ภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 147-165) และภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 135-155)

2) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /ii ee εε aa ɔɔ ɔɔ oo yy uu/ และสระประสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39)

3) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e æ a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /iː eː æː aː ɔː ɔː oː yː uː/ และสระประสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ เสียง /e o/ เป็นเสียง /æ ɔ/ เมื่อมีรูปวรรณยุกต์ไม้เอก ไม้โท และพยางค์ตายเสียงสั้น โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร และระนองจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195)

4) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e æ a ɔ ɔ o y u/ สระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /iː eː æː aː ɔː ɔː oː yː uː/ และสระประสม 3 หน่วยเสียง /ia ya ua/ จังหวัดพังงา เสียงสระ /iː yː uː/ เป็นเสียง /ei ɔy ou/ ปรากฏกับพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะท้ายและไม่มีรูปวรรณยุกต์ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นตะกั่วป่าจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 141, 197)

5) สระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง /i e ε a ɔ ɔ o i u/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง /iː eː εː aː ɔː ɔː oː iː uː/ หน่วยเสียง /-iː-/ และ /-uː-/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละสองเสียงคือ [-iː-] กับ [-ei-] ของหน่วยเสียง /-iː-/ และ [-uː-] กับ [-ou-] ของหน่วยเสียง /-uː-/ โดยเป็นระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของเจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524 : 141-143)

ระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยทั้งหมดที่นำมาศึกษานี้ใช้สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงไม่เหมือนกันดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 เปรียบเทียบสัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงจากงานวิจัยต่างๆ

งานวิจัย เสียงสระ	บราวน์	ดิลเลอร์	ประสาทน ชัยณรงค์ อมรรัตน์	เจริญขวัญ	งานวิจัยนี้
สูง-กลาง-ปากไม่ห่อ	y	ɪ	ɪ	ɪ	u
กลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ	ə	ə	ə	ʌ	ʌ
ต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ	æ	ɛ	ɛ	ɛ	ɛ

จากตารางที่ 6.2 อธิบายได้ดังต่อไปนี้

หน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ (open-front-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของ บราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /-æ-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ประสาทน (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-e-/

หน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ (mid-central-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-ʌ-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) บราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ประสาทน (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) และอมรรัตน์ (2531 : 135-155) ใช้สัญลักษณ์ /-ə-/

หน่วยเสียงสระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ (close-central-unrounded) ซึ่งงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /-y-/ ส่วนงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ประสาทน (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /-i-/

สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงสระยาว งานวิจัยของประสาทน (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) ใช้สัญลักษณ์ /:/ เช่น /-e:/ ส่วนงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ใช้สัญลักษณ์ /-/ เช่น /-e-/ และงานวิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ใช้สัญลักษณ์ของเสียงสระซ้ำกันสองตัว เช่น /-ee-/ เพื่อหมายถึงหน่วยเสียงสระเสียงยาว

ผู้วิจัยพบว่าสัญลักษณ์ที่ใช้แทนหน่วยเสียงบางหน่วยเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในงานวิจัยนี้ต่างจากสัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัยภาษาไทยถิ่นที่กล่าวมา กล่าวคือ งานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ /-e-/ หมายถึงหน่วยเสียงสระต่ำ-หน้า-ปากไม่ห่อ ส่วนสัญลักษณ์ /-ʌ-/ หมายถึงหน่วยเสียงสระกลาง-กลาง-ปากไม่ห่อ และสัญลักษณ์ /-u-/ หมายถึงหน่วยเสียง

สระสูง-กลาง-ปากไม่ห่อ ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบระบบเสียงของคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาในงานวิจัยนี้จึงใช้สัญลักษณ์แทนเสียงดังกล่าวของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงาเหมือนกับสัญลักษณ์ของคนไทยพลัดถิ่นที่ผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเสียงดังกล่าวแม้ว่าจะใช้สัญลักษณ์ไม่เหมือนกันแต่มีลักษณะเหมือนกัน

ระบบเสียงสระจากงานวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197) ดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 31-32, 38-39) ประศาสน์ (2530 : 123-140) ชัยณรงค์ (2531 : 147-165) อมรรัตน์ (2531 : 135-155) และเจริญขวัญ (2524 : 141-143) วิเคราะห์ว่าระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงามีหน่วยเสียงสระ /-e-/ และ /-o-/ แต่งานวิจัยนี้วิเคราะห์ว่าระบบเสียงภาษาไทยถิ่นทั้ง 3 จังหวัดไม่มีหน่วยเสียงดังกล่าว เนื่องจากบราวน์ (Brown, 1985 : 114, 128, 139) และดิลเลอร์ (Diller, 1976a : 38) กล่าวว่าหน่วยเสียง /-e-/ กับ /-e-/ และหน่วยเสียง /-o-/ และ /-o-/ ปรากฏในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันกล่าวคือ บราวน์กล่าวว่าหน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ จะกลายเป็นหน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ เมื่อปรากฏกับวรรณยุกต์ B C และ DS และดิลเลอร์กล่าวว่าหน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ ไม่ค่อยปรากฏกับวรรณยุกต์ในสคมก C นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์จากตัวอย่างคำที่ใช้หน่วยเสียง /-e-/ /-e-/ /-o-/ และ /-o-/ จากงานวิจัยของประศาสน์ (2530 : 126, 128, 133, 134, 140) ชัยณรงค์ (2531 : 149, 161- 162) และอมรรัตน์ (2531 : 145, 150, 151) พบว่าคำที่ใช้หน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ ปรากฏเฉพาะสคมก A ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น hen¹ ‘เห็น’ hong¹ ‘หงส์’ pen³ ‘เป็น’ dog³ ‘ดง’ chom³ ‘ชม’ ส่วนคำที่ใช้หน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ ปรากฏเฉพาะในช่อง B4 สคมก C และสคมก DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ เช่น thong⁵ ‘ทุ่ง’ sen² ‘เส้น’ phon⁶ ‘พัน’ dek⁶ ‘เด็ก’ mot⁶ ‘มด’ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเสียง [-e-] กับเสียง [-e-] และเสียง [-o-] กับเสียง [-o-] มีการแจกแจงสับหลักกันคือเสียง [-e-] และ [-o-] ปรากฏกับวรรณยุกต์ A ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ส่วนเสียง [-e-] และ [-o-] ปรากฏกับวรรณยุกต์ช่อง B4 วรรณยุกต์สคมก C และ DS ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ดังนั้นภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจึงไม่มีหน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ เนื่องจากเสียง [-e-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /-e-/ และเสียง [-o-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /-o-/

การวิเคราะห์ให้เสียง [-e-] และเสียง [-o-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /-e-/ และ /-o-/ นั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยระบบเสียงภาษาถิ่นย่อยจังหวัดนครศรีธรรมราชของจริยา สมนึก (2525 : 104-106) ที่วิเคราะห์ให้เสียง [-e-, -o-] ของภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงสระ /-e-, -o-/

ระบบเสียงสระภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงาทั้งสามกลุ่มมีเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงจำแนกเป็นสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียงคือ /i e a ɤ o u/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /i: e: ɛ: a: ɔ: ɔ̃: u: ũ:/ และสระประสม 3 หน่วยเสียงคือ /-ia- -ua- -ua-/ /-e-/ และ /-o-/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ หน่วยเสียง /-e-/ มี [-e-] กับ [-ɛ-] และหน่วยเสียง /-o-/ มี [-o-] กับ [-ɔ-] ระบบนี้เป็นระบบเสียงภาษาไทยถิ่นทุกอำเภอในจังหวัดชุมพร และระนอง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอท้ายเหมือง และอำเภอเมือง จังหวัดพังงา (Brown, 1985 : 139, 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 31-32, 38-39 ; ประสาสน์, 2530 : 123-140 ; ชัยณรงค์, 2531 : 147-165 ; อมรรัตน์, 2531 : 135-155)

อย่างไรก็ตามระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจำแนกได้ 3 กลุ่ม โดยจำแนกที่ความแตกต่างของหน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ ซึ่งจะได้กล่าวถึงกลุ่มดังต่อไปนี้

ระบบเสียงสระกลุ่มที่หนึ่ง หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ มีเสียง [-i:-] [-u:-] [-u:-] เป็นระบบเสียงสระจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา (Brown, 1985 : 139, 193, 195 ; Diller, 1976a : 31-32, 38-39 ; ประสาสน์, 2530 : 123-140 ; ชัยณรงค์, 2531 : 147-165 ; อมรรัตน์, 2531 : 135-155)

ระบบเสียงสระกลุ่มที่สอง หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละสองเสียงคือเสียงย่อย [-i:-] กับ [-ei-] ของหน่วยเสียง /-i:/ เสียงย่อย [-u:-] กับ [-ɤu-] ของหน่วยเสียง /-u:/ และเสียงย่อย [-u:-] กับ [-ou-] ของหน่วยเสียง /-u:/ เป็นระบบเสียงสระจังหวัดพังงา จากงานวิจัยของบราวน์ และเจริญขวัญ ซึ่งเจริญขวัญกล่าวถึงเฉพาะหน่วยเสียง /-i:/ และ /-u:/ เท่านั้นไม่ได้กล่าวถึงหน่วยเสียง /-u:/ แต่บราวน์กล่าวถึงทั้ง 3 หน่วยเสียงดังกล่าว (Brown, 1985 : 139, 141, 197 ; เจริญขวัญ, 2524 : 141-143)

ระบบเสียงสระกลุ่มที่สามของภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาวมีความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงในคำบางคำ (Selectional Differences) กับระบบเสียงสระภาษาไทยถิ่นกลุ่มอื่น กล่าวคือมีคำบางคำที่ภาษาไทยถิ่นชุมพร ระนอง และพังงา (ยกเว้นกิ่งอำเภอเกาะยาว) ใช้หน่วยเสียง /-i:/ /-u:/ /-u:/ แต่ระบบเสียงสระกลุ่มนี้ใช้หน่วยเสียง /-e:/ /-ɤ:/ /-o:/ เช่น ‘ปี’ /pe:³/ ‘ชื่อ’ /chɤ:⁶/ ‘ถูก’ /tho:k¹/ (อมรรัตน์, 2531 : 152)

6.1.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ตั้งแต่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์จนถึง 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ โดยสามารถจำแนกกลุ่มจากการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในสคมภ์ A และ B ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่หนึ่งมีวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B123 และวรรณยุกต์ช่อง A234 แยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A1 ระบบวรรณยุกต์กลุ่มนี้เป็นระบบของภาษาไทยถิ่นอำเภอทับสะแกถึงอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ และอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบือ จังหวัดระนอง ส่วนวรรณยุกต์สคมก C มีการแตกตัว 2 รูปแบบคือ วรรณยุกต์ช่อง C1 แยกหน่วยเสียงกับวรรณยุกต์ช่อง C23 กับวรรณยุกต์ช่อง C123 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน (เกศมณี, 2526 : 96-108 ; เรืองสุข, 2549 : 148-155 ; ประสาสน์, 2530 : 67-73 ; ชัยณรงค์, 2531 : 66-87 ; Diller, 1976a : 18-24, 261 ; Brown, 1985 : 193) ดังตารางที่ 6.3 และ 6.4

ตารางที่ 6.3 ระบบเสียงวรรณยุกต์ A B และ C ของอำเภอบางสะพาน อำเภอท่าแซะ และอำเภอกระบือ 5 หน่วยเสียง

	A	B	C
1			
2			
3			
4			

ตารางที่ 6.4 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C ของอำเภอบางสะพาน อำเภอท่าแซะ และอำเภอกระบือ 6 หน่วยเสียง

	A	B	C
1			
2			
3			
4			

ระบบวรรณยุกต์อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากงานวิจัยของเกศมณี เทพวัลย์ (2526 : 99-102) และเรืองสุข คงทอง (2549 : 148-155) อำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบือ จังหวัดระนอง จากงานวิจัยของเรืองสุข คงทอง (2549 : 198-202) มีวรรณยุกต์ช่อง A1 กับช่อง B123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และ

วรรณยุกต์ช่อง A234 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน วรรณยุกต์ช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง DLDS123 ดังตารางที่ 6.5

ตารางที่ 6.5 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอบางสะพาน อำเภอกาบัง และอำเภอกะบุรี

	A	B	C	DL	DS
1	31	453	34		
2					
3					
4		33	22	33	22

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกะบุรี จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ แดงหวาน (2531 : 66-87) มีวรรณยุกต์ช่อง A1 กับช่อง B123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และวรรณยุกต์ช่อง A234 แยกเสียงวรรณยุกต์กับวรรณยุกต์ A1 เหมือนกันกับระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรืองสุข (2549 : 148-155, 198-202) และเกษมณี (2526 : 99-102) ข้างต้น ความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรืองสุขและเกษมณีกับงานวิจัยของชัยณรงค์คือการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง C1 และ C23 กล่าวคือระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเกษมณีและเรืองสุขช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่ระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยจากงานวิจัยของชัยณรงค์ช่อง C1 และ C23 แยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน อีกทั้งวรรณยุกต์ช่อง DLDS123 เกศมณีวิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง C123 แต่ชัยณรงค์วิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B123 ดังตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.6 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

	A	B	C	DL	DS	
1	453 /1/ 343 /3/		44 /2/	45 /1/		
2			33 /4/			
3						
4			23 /5/	22 /6/	23 /5/	22 /6/

อย่างไรก็ตามระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ อำเภอกะบุรี จังหวัดระนองยังมียรูปแบบอื่นๆ จากผลการวิจัยของเกษมณี (2526 : 96-108) ประสาสน์ (2530 : 67-73) บราวน์ (Brown, 1985 : 193) และคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 18-24, 261) ที่ไม่ได้นำมาแสดงในงานวิจัยนี้เนื่องจากระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยดังกล่าวมีความหลากหลายมากและส่วนใหญ่มีความแตกต่างที่วรรณยุกต์พยางค์ตายเสียงสั้นและเสียงยาวรวมทั้งความแตกต่างในการวิเคราะห์ของผู้วิจัยแต่ละคนด้วย

กลุ่มที่สองมีวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B1 และช่อง A23 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B23 เป็นระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นตั้งแต่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอเมือง อำเภอท้ายเหมือง และกิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ระบบวรรณยุกต์กลุ่มนี้มี 6 หน่วยเสียงและ 7 หน่วยเสียง โดยมีความแตกต่างกันที่การแตกตัวของช่อง C1 และ C23 กล่าวคือวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ช่อง C123 มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ส่วนวรรณยุกต์ 7 หน่วยเสียงหน่วยเสียงวรรณยุกต์ช่อง C1 แยกกับหน่วยเสียงวรรณยุกต์ช่อง C23 ดังตารางที่ 6.7 และ 6.8

ตารางที่ 6.7 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา 6 หน่วยเสียง

	A	B	C
1			
2			
3			
4			

ตารางที่ 6.8 ระบบวรรณยุกต์ A B และ C จังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา 7 หน่วยเสียง

	A	B	C
1			
2			
3			
4			

ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองจากผลการศึกษาของเรื่องสุข คงทอง (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) มีวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B1 และช่อง A23 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B23 วรรณยุกต์ C ช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน ส่วนวรรณยุกต์ช่อง DL1 และ DS1 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง DL23 และ DS23 ดังตารางที่ 6.9

ตารางที่ 6.9 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง 6 หน่วยเสียง

	A	B	C	DL	DS
1	453		44	45	
2	343			34	
3					
4	31	13	33	13	33

ระบบวรรณยุกต์อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองจากงานวิจัยของชัยณรงค์ แดงหวาน (2531 : 66-87) และระบบวรรณยุกต์อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงาจากผลการวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 76-86) มีวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B1 และช่อง A23 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B23 วรรณยุกต์ช่อง DL1 และ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 ส่วนวรรณยุกต์ช่อง DL23 และ DS23 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 เหมือนกันกับวรรณยุกต์ของเรื่องสุข (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) ข้างต้น ความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรื่องสุขกับชัยณรงค์และอมรรัตน์คือการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง C1 และ C23 กล่าวคือระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของเรื่องสุขช่อง C123 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน แต่ระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยของชัยณรงค์และอมรรัตน์ช่อง C1 และ C23 แยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน ดังตารางที่ 6.10

ตารางที่ 6.10 ระบบเสียงวรรณยุกต์อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และอำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา 7 หน่วยเสียง

	A	B	C	DL	DS
1	1		2	1	
2	3		4	2	
3					
4	5	6	7	6	7

ระบบวรรณยุกต์กึ่งอำเภอกะยาว (อมรรัตน์, 2531 : 81-86) มีวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B1 และช่อง A23 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับช่อง B23 วรรณยุกต์ช่อง C1 และ C23 แยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน วรรณยุกต์ช่อง DL1 และ DS1 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 โดยวรรณยุกต์ช่อง DL1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [454] เหมือนกับวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 ส่วนวรรณยุกต์ช่อง DS1 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [45] DS23 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 วรรณยุกต์ช่อง DS23 เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง A23 และ B23 ส่วนวรรณยุกต์ช่อง DL23 มีระดับเสียงวรรณยุกต์ [33] และเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกับวรรณยุกต์ช่อง C23 ดังตารางที่ 6.11

ตารางที่ 6.11 ระบบเสียงวรรณยุกต์กึ่งอำเภอกะยาว จังหวัดพังงา

	A	B	C	DL	DS
1	1		2	1	
2	3		4		3
3					
4	5	6	7	6	7

อย่างไรก็ตามระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงายังมีรูปแบบอื่นๆ จากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 18-24, 261) บราวน์ (Brown, 1985 : 195, 197) รวมถึงระบบวรรณยุกต์อำเภอละอุ่นจากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 71-76) และระบบวรรณยุกต์อำเภอเมืองและอำเภอดงทับปดจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 64-74) ที่ไม่ได้นำมาแสดงในที่นี้ เนื่องจากระบบวรรณยุกต์จังหวัดระนองและจังหวัดพังงามีความหลากหลายมาก และขึ้นอยู่กับแนวคิดในการวิเคราะห์ของผู้ศึกษา พื้นที่ในการเก็บข้อมูล รวมถึงผู้บอกภาษาด้วยที่ทำให้ระบบวรรณยุกต์จากงานวิจัยต่างๆ มีความแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างกันที่การแตกตัวของวรรณยุกต์สคมภ์ DL และ DS

6.2 การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

6.2.1 การเปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะ

การเปรียบเทียบระบบเสียงพยัญชนะจะจำแนกประเด็นในการเปรียบเทียบดังนี้

6.2.1.1 พยัญชนะต้น 6.2.1.2 พยัญชนะควบกล้ำ 6.2.1.3 พยัญชนะท้าย

6.2.1.1 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะต้น

ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาจำแนกด้วยระบบเสียงได้ 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรก /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- h- w- l- ɭ- j-/ และกลุ่มที่สอง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- tɕ- ʃ- h- ɦ- w- l- ɭ- j-/

ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาจำแนกด้วยระบบเสียงได้ 2 กลุ่มเช่นกันคือ กลุ่มแรก /p- t- c- k- ʔ- ph- th- ch- kh- b- d- m- n- ŋ- s- h- w- r- l- j-/ และกลุ่มที่สอง /p- t- c- k- ʔ- ph- th- ch- kh- b- d- m- n- s- h- ɦ- w- r- l- j-/

สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียง /c- s- r- ch-/ ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น และของภาษาไทยถิ่นทั้ง 4 จังหวัดไม่ตรงกัน ดังที่ได้อธิบายในหัวข้อที่ 6.1.1.1 ว่าด้วยพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาแล้วว่าเสียง /c-/ เป็นสัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงโดยมีเสียง [tɕ-] (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 29-35, 266-271 ; ประสาสน์, 2530 : 107-123 ; ชัยณรงค์, 2531 : 111-133 ; อมรรัตน์, 2531 : 111-134) เสียง /s-/ บราวน์ และคิลเลอร์ ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงโดยมีเสียงคือ [ʃ-] (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 33) เสียง /r-/ บราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197) และคิลเลอร์ (Diller, 1976 : 30) ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงโดยมีเสียงจริงคือ [ɻ-] ส่วนเสียง /ch-/ คิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-30) กล่าวว่าผู้พูดภาษาไทยถิ่นได้บางคนใช้เสียง [ʃ-] แต่ปรากฏเสียง [tɕ^h-] มากกว่า ส่วนวิชินตัน ภาณุพงศ์ (Vichin, 1972 : 93) กล่าวว่าภาษาไทยถิ่นได้ที่จังหวัดสงขลามีสัญเสียงพยัญชนะ [ʃ-] แปรอักษระกับเสียง [tɕ-] ด้วยซึ่งหากเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐานแล้วภาษาไทยถิ่นได้ที่สงขลาใช้เสียงนี้ในคำที่ภาษาไทยมาตรฐานเขียนด้วย “จ” และ “ช” ระบบเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดปรากฏเสียง [ʃ-] โดยเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ʃ-/ แปรอักษระกับเสียง [tɕ^h-] งานวิจัยนี้ใช้สัญลักษณ์ ʃ แทนหน่วยเสียงนี้

ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นและภาษาไทยถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จึงใช้สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียง /c- s- r- ch-/ เป็น /tɕ- ɕ- ɽ- ʃ-/

พยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาคือ /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ɕ- ɽ- ʃ- h- w- l- ɭ- j-/ และพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นที่กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาคือ /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- tɕ- ɕ- ɽ- ʃ- h- ɦ- w- l- ɭ- j-/

หมายเหตุ เสียงพยัญชนะต้นทั้งสองกลุ่มของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น และเสียงพยัญชนะต้นทั้งสองกลุ่มของภาษาไทยถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีความแตกต่าง 2 ประเด็นคือ 1) เสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่น และของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาและกิ่งอำเภอเกาะยาวไม่ปรากฏหน่วยเสียง /ŋ-/ 2) หน่วยเสียง /j-/ ของเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นพูดและของภาษาไทยถิ่นจังหวัดพังงาจากงานวิจัยของคิลเลอร์ (Diller, 1976a : 29-35, 261, 266-271) มี 2 เสียงย่อยคือ [ɲ-] และ [j-] ส่วนหน่วยเสียง /j-/ ของภาษาไทยถิ่นที่กิ่งอำเภอเกาะยาวจากงานวิจัยของอมรรัตน์ (2531 : 116) มี 3 เสียงย่อยคือ [ɲ-] [j-] และ [ʔj-]

ฟิง กาย ลี (Li, 1977 : 25-28) ได้สืบสร้างเสียงพยัญชนะภาษาตระกูลไทดั้งเดิมไว้ 4 เสียงคือ *hɰ *ʔj *k *j (สัญลักษณ์ ʔ ที่ใช้หมายถึงเสียง ɲ-ผู้วิจัย) เสียง *hɰ *ʔj ปรากฏกับวรรณยุกต์ A1 B1 C1 และ D1 และเสียง *k *j ปรากฏกับวรรณยุกต์ A2 B2 C2 และ D2

แมรี ฮาร์ แฮส (Haas, 1958) กล่าวว่าวรรณยุกต์ภาษาตระกูลไทดั้งเดิมมีการแตกตัวจากวรรณยุกต์ A1 เป็น A1H และ A1M หรือวรรณยุกต์ที่มีพยัญชนะต้นสูง กลาง และต่ำ โดยเสียงพยัญชนะต้นกลางมีเสียงที่เป็นเสียง Pre-glottalized consonants เช่นเสียง *ʔj เสียงดังกล่าวนี้เป็นเสียงดั้งเดิมของภาษาไทยถิ่นหลายถิ่นเช่น ภาษาถิ่นยูนนานในปี 950 ภาษาถิ่นสุโขทัยในปี 1250 ภาษาถิ่นนครศรีธรรมราชในปี 1450 ในปัจจุบันเสียงดั้งเดิมดังกล่าวของภาษาไทยถิ่นทุกถิ่นได้กลายเป็นเสียง j ทั้งหมดแล้ว (Brown, 1985 : 136, 139, 151-211)

ในกรณีภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นนั้นผู้วิจัยพบว่าหน่วยเสียง /j-/ มีเสียงย่อย [ɲ-] และ [j-] เท่านั้น ไม่ปรากฏเสียง [ʔj-] โดยเสียง [j-] ของภาษาที่คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นพูดมีวรรณยุกต์จำแนกเป็น 2 ชุด กล่าวคือ เสียง [j-] ที่มีวรรณยุกต์แถวที่ 3 หรือ A3 B3 C3 DL3 DS3 เช่น [ja:243] ‘ยา’ [ja:ŋ43] ‘ย่าง (ไฟ)’ และเสียง [j-] ที่มีวรรณยุกต์แถวที่ 4 หรือ A4 B4 C4 DL4 DS4 เช่น [jiŋ41] ‘ยิง’ [ja:ŋ323] ‘ย่าง (เดิน)’ ส่วนเสียง [ʔj-] ซึ่งอมรรัตน์ (2531 : 116) พบที่กิ่งอำเภอเกาะยาวมีเสียงวรรณยุกต์แถวที่ 3 เช่นเดียวกันดังได้แสดงตัวอย่างไว้ในหัวข้อที่ 6.1.1.1 ว่าด้วยพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

จากแนวคิดเรื่องกล้องเสียงวรรณยุกต์ของวิลเลียม เก็ดนีย์ (Gedney, 1973) ที่ได้กล่าวในบทที่สามทำให้ทราบว่าพยัญชนะต้นในแถวที่สามของกล้องเสียงวรรณยุกต์นั้นเป็นพยัญชนะที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียง Pre-glottalized consonants ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าเสียง [j-] ที่มีวรรณยุกต์แถวที่ 3 ตามที่กล่าวไปแล้วนั้นคือเสียงที่มีเสียงดั้งเดิมเป็นเสียง *ʔj

6.2.1.2 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะควบกล้ำ

เสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีทั้งหมด 10 หน่วยเสียง คือ /pl- pɬ- phl- phɬ- kl- kɬ- kw- khl- khɬ- khw-/

ส่วนเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงานั้น จากการศึกษาในหัวข้อที่ 6.1.1.2 ว่าด้วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำทำให้ทราบว่าในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีพยัญชนะควบกล้ำ 6 หน่วยเสียง /pl kl phr khr kw fw/ (Brown, 1985 : 193, 195, 197) พยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl pr phl phr kl kr kw khl khr khw/ (Diller, 1976a : 29-30, 33-36 ; ประสาสน์, 2530 : 112-113 ; ชัยณรงค์, 2531 : 125, 128 ; อมรรัตน์, 2531 : 119-120) และบางพื้นที่มีพยัญชนะควบกล้ำ 12 หน่วยเสียง /pl pr phl phr kl kr kw khl khr khw ml mr/ (Diller, 1976a : 266 ; อมรรัตน์, 2531 : 121)

หน่วยเสียง /r-/ จากงานวิจัยของคิลเลอร์ และบราวน์ (Brown, 1985 : 8, 193, 195, 197 ; Diller, 1976a : 30) คือเสียง [ɾ-] ดังนั้นหน่วยเสียงควบกล้ำ /phr- khr-/ จากงานวิจัยของบราวน์จึงมีเสียง [pʰɾ- kʰɾ-] และหน่วยเสียง /pr- phr- kr- khr- mr-/ จากงานวิจัยของคิลเลอร์จึงมีเสียง [pɾ- pʰɾ- kɾ- kʰɾ-]

ระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำบางพื้นที่ของจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงามีหน่วยเสียง /ml mr/ ซึ่งทั้งสองหน่วยเสียงนี้ไม่ปรากฏในระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดแต่จากการเปรียบเทียบคำที่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ml mr/ ของภาษาไทยถิ่นได้ กับคำเดียวกันของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดดังนี้

ภาษาไทยถิ่นใต้	ไทยพลัดถิ่นระนอง	มุสลิมพลัดถิ่น	ความหมาย
/mlaj/	/kɾm.lɔj ¹ /	/nɔj ¹ /	‘กำไล’
/mlyaj/	/lɔɾɔj ⁴ /	/nɔɾɔj ⁴ /	‘เมื่อย’
/mrooʔ/	/ɔo:k ⁴ /	/ɔo:ʔ ⁴ /	‘ไม่สวย’
/mrɔp/	/ɾɔm ¹ .ɔap ⁵ /	/ɾɔm ¹ .ɔap ⁵ /	‘สำหรับ’
/mləən/	/lɔɾm ³ /	/lɔɾm ³ /	‘ลืมนำ’

ตัวอย่างคำที่ใช้เสียงพยัญชนะควบกล้ำ /ml mr/ ของภาษาไทยถิ่นใต้

จาก คิลเลอร์ (Diller, 1976b : 40-41)

จากการเปรียบเทียบพบว่าคำที่ใช้หน่วยเสียง /ml-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้ คนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองใช้หน่วยเสียง /l-/ ส่วนคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /n-/ และ /l-/ ส่วนคำที่ใช้หน่วยเสียง /mɿ-/ ของภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองและคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /ɿ-/

ในการเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะควบกล้ำนั้นจะเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงของภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดกับเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงของภาษาไทยถิ่นที่ชุมพร ระนอง และพังงาเท่านั้น

ดังนั้นระบบเสียงพยัญชนะควบกล้ำของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงามี 10 หน่วยเสียงคือ /pl- pɿ- phl- phɿ- kl- kɿ- kw- khl- khɿ- khw-/

6.2.1.3 การเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะท้าย

เสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา กับภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจำแนกด้วยจำนวนหน่วยเสียงได้ 2 กลุ่มคือ พยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง /p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k] และพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง /-p -t -k -ʔ -m -n -ŋ -w -j/

เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงเป็นเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง และภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงา

เสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงเป็นเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาที่พูดโดยคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่น และภาษาไทยถิ่นที่กิ่งอำเภอเกาะยาว

6.2.2 การเปรียบเทียบระบบเสียงสระ

ระบบเสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง จำแนกเป็นสระสั้น 7 หน่วยเสียง /-i- -e- -a- -ɤ- -o- -u- -u-/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /-i:- -e:- -ɛ:- -a:- -o:- -u:- -u:-/ หน่วยเสียง /-e-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-e-] [-ɛ-] ส่วนหน่วยเสียง /-o-/ มีเสียงย่อยสองเสียงเช่นเดียวกันคือ /-o- /-ɔ-/ สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /-iɤ- -uɤ- -uɤ-/

ส่วนระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงามี 16 หน่วยเสียง จำแนกเป็นสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียง /-i- -e- -a- -ɤ- -o- -u- -u-/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /-i:- -e:- -ɛ:- -a:- -o:- -u:- -u:-/ หน่วยเสียง /-e-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-e-] [-ɛ-] ส่วนหน่วยเสียง /-o-/ มีเสียงย่อยสองเสียงเช่นเดียวกันคือ /-o- /-ɔ-/ สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /-ia- -ua- -ua-/

ภาษาที่พูดโดยคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นและภาษาไทยถิ่นที่ถิ่นอำเภอกะยาวมีความแตกต่างในการเลือกใช้หน่วยเสียงสำหรับคำบางคำกับภาษาไทยถิ่นที่อื่นๆ กล่าวคือภาษาไทยถิ่นที่ถิ่นอำเภอกะยาวใช้หน่วยเสียง /-e:- -x:- -o:-/ ในคำบางคำซึ่งแตกต่างกับภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ที่ใช้หน่วยเสียง /-i:- -u:- -u:-/

6.2.3 การเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์

ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา กับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา สามารถจำแนกกลุ่มจากการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ A และ B ของกล่องเสียงวรรณยุกต์ 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่หนึ่งเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง กับภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง มีการแตกตัวของวรรณยุกต์ A และ B ดังนี้ วรรณยุกต์ A1 กับวรรณยุกต์ B123 (A1-B123) แยกกับวรรณยุกต์ A234

กลุ่มที่สองเป็นระบบวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพุทธพลัดถิ่นและคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่อำเภอละอุ่น อำเภอมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสทิงพระ จังหวัดระนอง และอำเภอกะบุรี จังหวัดพังงา กับภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอกะบุรี จังหวัดพังงา มีการแตกตัวของวรรณยุกต์ A และ B ดังนี้ วรรณยุกต์ A1 กับวรรณยุกต์ B1 (AB1) แยกกับวรรณยุกต์ A23 กับวรรณยุกต์ B23 (AB23)

หมายเหตุ ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 ว่าเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเสียง /w-/ และ /j-/ ที่เป็นเสียงพยัญชนะต้นแถวที่สามของกล่องเสียงวรรณยุกต์ ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดระนองนั้นมีการแปรอิสระระหว่างหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่ง (วรรณยุกต์ช่อง AB1 DLDS1) และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สอง (วรรณยุกต์ช่อง AB23 DLDS23) เมื่อเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันของภาษาไทยถิ่นอำเภอมือง จังหวัดระนอง จากงานวิจัยของชัยณรงค์ (2531 : 150, 152, 156) ผู้วิจัยพบว่าตัวอย่างคำของเสียง /j-/ ที่เป็นเสียงพยัญชนะต้นแถวที่สามของกล่องเสียงวรรณยุกต์ซึ่งชัยณรงค์แสดงไว้นั้นมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งเช่นเดียวกัน อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ของเสียงพยัญชนะต้นอื่นๆ ของแถวที่สามนอกจากเสียงพยัญชนะต้นทั้งสองเสียงดังกล่าวพบว่ามีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB23 และ DLDS23 ไม่มีการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่อย่างใด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง กับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ระหว่างเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 DLDS1 กับเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB23 DLDS23 แต่เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ที่มีพยัญชนะต้น /w-/ และ /j-/ ที่เป็นเสียงพยัญชนะต้นแถวที่สามของกล่องเสียงวรรณยุกต์มีการแปรอิสระระหว่างเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 DLDS1 กับเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB23 DLDS23

สรุป

ระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนองมีระบบเสียงที่คล้ายคลึงกันดังนี้

1) ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น เสียงพยัญชนะควบกล้ำ และเสียงพยัญชนะท้ายดังต่อไปนี้

เสียงพยัญชนะต้นมี 20 หน่วยเสียงคือ /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʒ- h- w- l- ɹ- j-/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำมี 10 หน่วยเสียงคือ /pl- pɸ- phl- phɸ- kl- kɸ- kw- khl- khɸ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

2) ระบบเสียงสระประกอบด้วยสระเสียงเดียว 16 หน่วยเสียง มีสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียงคือ /-i- -e- -a- -ɤ- -o- -u- -u-/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /-i:- -e:- -ɛ:- -a:- -ɔ:- -ɤ:- -o:- -u:- -u:-/ หน่วยเสียง /-e-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-e-] [-ɛ-] ส่วนหน่วยเสียง /-o-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-o-] [-ɔ-] สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /-ix- -ux- -ux-/

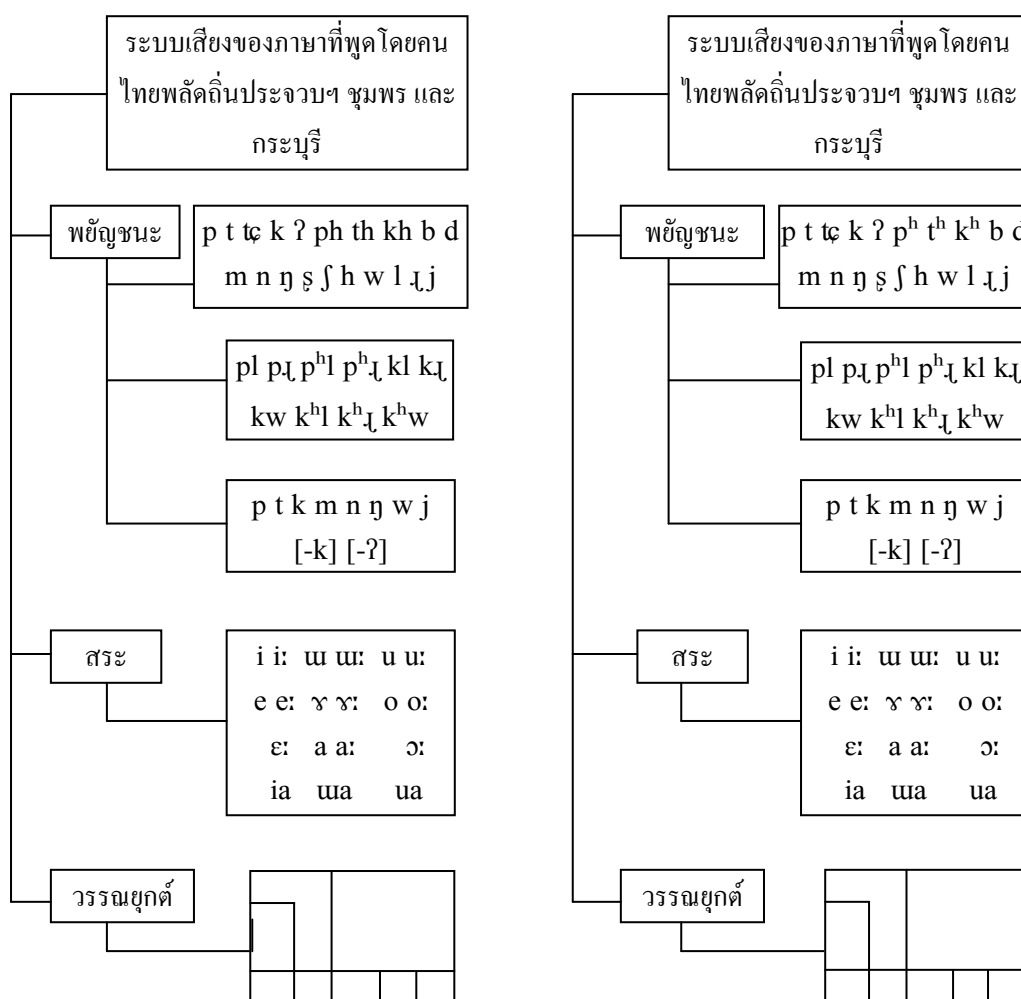
3) ระบบเสียงวรรณยุกต์ของคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง กับระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอบางสะพาน บางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (เกษมณี, 2526 : 99-102 ; เรืองสุข, 2549 : 148-155) อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง (เรืองสุข, 2549 : 198-202) มีระบบเสียงวรรณยุกต์เหมือนกันกล่าวคือมี 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

- 1) วรรณยุกต์ช่อง A1 กับ B123
- 2) วรรณยุกต์ช่อง A234
- 3) วรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4

4) วรรณยุกต์ช่อง C123 กับวรรณยุกต์ช่อง DLDS123

5) วรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4

การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภوتا่แซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภوتا่แซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังแผนภูมิที่ 6.1

แผนภูมิที่ 6.1 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภوتا่แซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง เปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภوتا่แซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

ระบบเสียงภาษาถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดอำเภอละอุ่น อำเภอมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองคล้ายคลึงกันดังนี้

1) ระบบเสียงพยางค์ประกอบด้วยเสียงพยางค์ต้น เสียงพยางค์ควบกล้ำ และเสียงพยางค์ท้ายดังต่อไปนี้

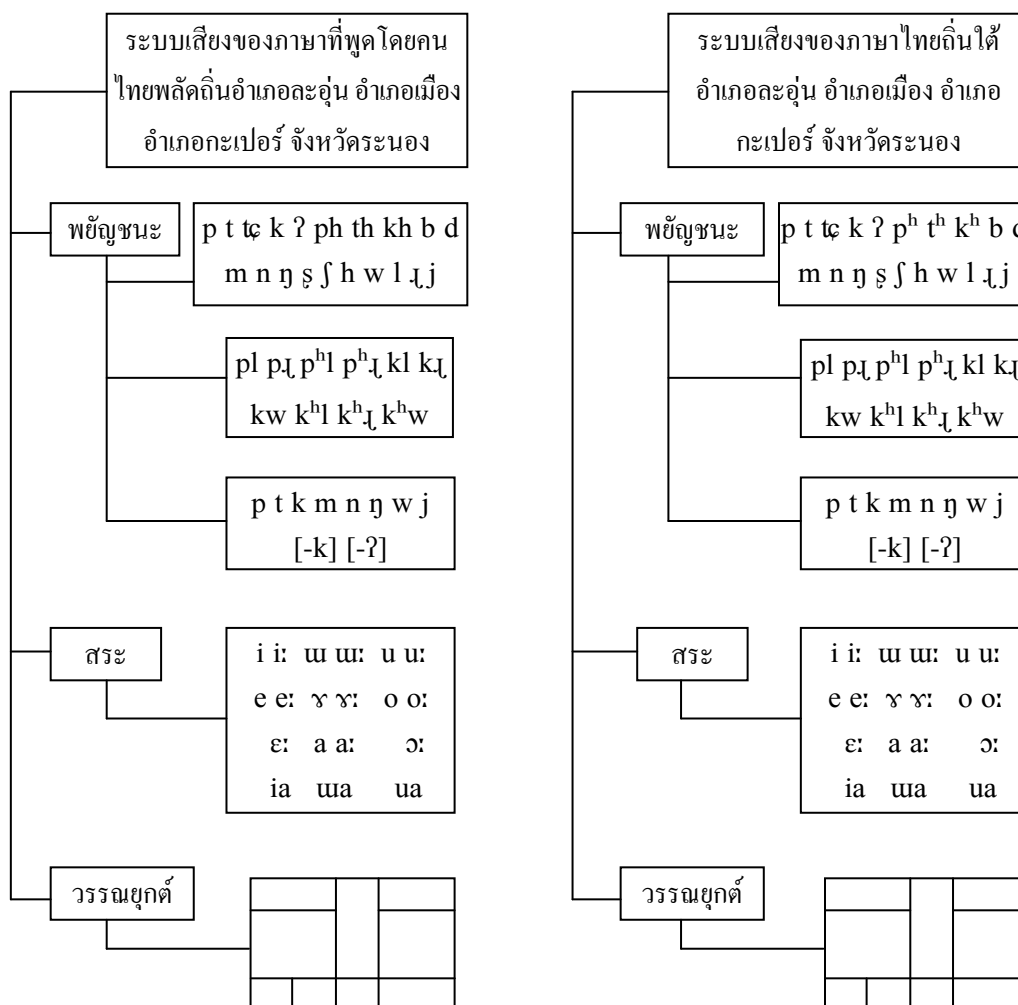
เสียงพยางค์ต้นมี 20 หน่วยเสียงคือ /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- j- h- w- l- ɭ- j-/ เสียงพยางค์ควบกล้ำมี 10 หน่วยเสียงคือ /pl- pɭ- phɭ- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ และพยางค์ท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

2) ระบบเสียงสระประกอบด้วยสระเสียงเดี่ยว 16 หน่วยเสียง มีสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียงคือ /-i- -e- -a- -ɤ- -o- -u- -u-/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /-i:- -e:- -ɛ:- -a:- -o:- -u:- -u:-/ หน่วยเสียง /-e-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-e-] [-ɛ-] ส่วนหน่วยเสียง /-o-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-o-] [-ɔ-] สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /-iɤ- -uɤ- -uɤ-/

3) ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง และอำเภอกะเปอร์เหมือนกับระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง และอำเภอกะเปอร์จากงานวิจัยของเรืองสุข คงทอง (2549 : 204, 207, 208-210, 213-215) กล่าวคือมี 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์คือ

- 1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 กับวรรณยุกต์ช่อง DLDS1
- 2) วรรณยุกต์ช่อง AB23 กับวรรณยุกต์กับช่อง DLDS23
- 3) วรรณยุกต์ช่อง A4
- 4) วรรณยุกต์ช่อง B4 กับวรรณยุกต์ช่อง DL4
- 5) วรรณยุกต์ช่อง C4 กับวรรณยุกต์ช่อง DS4
- 6) วรรณยุกต์ช่อง C123

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังแผนภูมิที่ 6.2

แผนภูมิที่ 6.2 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

ระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นและภาษาไทยถิ่นกึ่งอำเภอเกาะยาวคล้ายคลึงกันดังนี้

1) ระบบเสียงพยางค์ประกอบด้วยเสียงพยางค์ต้น เสียงพยางค์ควบกล้ำ และเสียงพยางค์ท้ายดังต่อไปนี้

เสียงพยางค์ต้นมี 20 หน่วยเสียงคือ /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- t̚- ɽ- ʃ- h- ɸ- w- l- ɿ- j-/ หน่วยเสียง /j/ ของภาษาที่พูดโดยไทยพลัดถิ่นมี 2 เสียงย่อยคือ [ɲ] และ [j] ส่วนของภาษาไทยถิ่นกลุ่มเกาะยาว มี 3 เสียงย่อยคือ [ɲ] [ʔj] และ [j] พยางค์ต้นของภาษาที่คนไทย-

มุสลิมพลัดถิ่นพูด และภาษาไทยถิ่นเกาะยาวไม่ปรากฏหน่วยเสียง /ŋ-/ แต่ปรากฏหน่วยเสียง /h-/ โดยเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นที่ปรากฏกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ของภาษาถิ่นอื่นๆ เสียงพยัญชนะควบกล้ำมี 10 หน่วยเสียงคือ /pl- pɬ- phl- phɬ- kl- kɬ- kw- khl- khɬ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -ʔ -m -n -ŋ -w -j/

2) ระบบเสียงสระประกอบด้วยสระเสียงเดี่ยว 16 หน่วยเสียง มีสระเสียงสั้น 7 หน่วยเสียงคือ /-i- -e- -a- -ɤ- -o- -u- -u:/ และสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียงคือ /-i:- -e:- -ɛ:- -a:- -ɔ:- -ɤ:- -o:- -u:- -u:-/ หน่วยเสียง /-e-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-e-] [-ɛ-] ส่วนหน่วยเสียง /-o-/ มีเสียงย่อยสองเสียงคือ [-o-] [-ɔ-] สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /-ix- -ux- -ux-/

ภาษาที่พูดโดยคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นและภาษาไทยถิ่นที่กิ่งอำเภอเกาะยาวมีความแตกต่างในการเลือกใช้หน่วยเสียงสำหรับคำบางคำกับภาษาไทยถิ่นที่อื่นๆ กล่าวคือภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาวใช้หน่วยเสียง /-ɛ:- -ɤ:- -o:-/ ในคำบางคำซึ่งแตกต่างกับภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ที่ใช้หน่วยเสียง /-i:- -u:- -u:-/

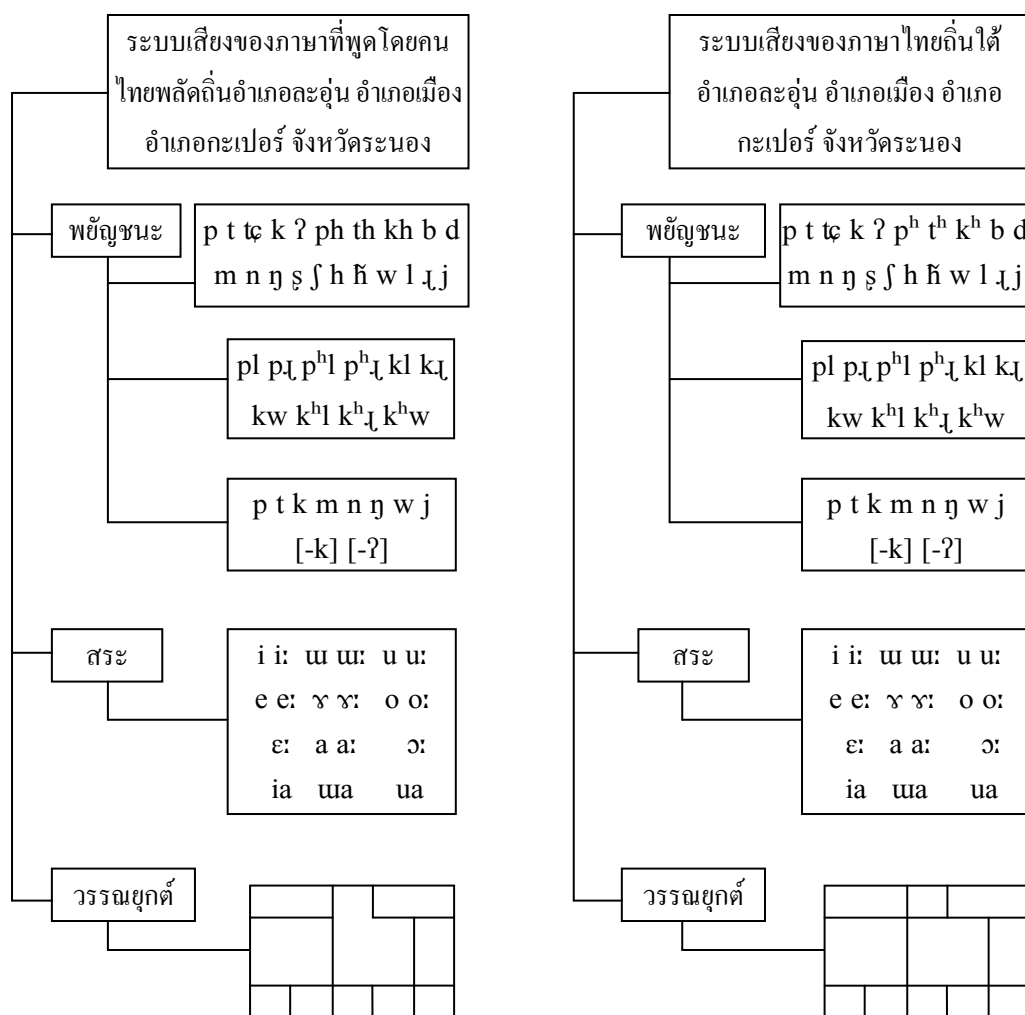
3) ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่คนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นพูดมี 6 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 กับวรรณยุกต์ช่อง DLDS1
- 2) วรรณยุกต์ช่อง AB23 กับวรรณยุกต์ช่อง DS23
- 3) วรรณยุกต์ช่อง A4
- 4) วรรณยุกต์ช่อง B4 กับวรรณยุกต์ช่อง DL4
- 5) วรรณยุกต์ช่อง C4 กับวรรณยุกต์ช่อง DS4
- 6) วรรณยุกต์ช่อง C123 กับวรรณยุกต์ช่อง DL23

ส่วนระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นเกาะยาวมี 7 หน่วยเสียงคือ

- 1) วรรณยุกต์ช่อง AB1 กับวรรณยุกต์ช่อง DLDS1
- 2) วรรณยุกต์ช่อง AB23 กับวรรณยุกต์ช่อง DS23
- 3) วรรณยุกต์ช่อง A4
- 4) วรรณยุกต์ช่อง B4 กับวรรณยุกต์ช่อง DL4
- 5) วรรณยุกต์ช่อง C4 กับวรรณยุกต์ช่อง DS4
- 6) วรรณยุกต์ช่อง C1
- 7) วรรณยุกต์ช่อง C23 กับวรรณยุกต์ช่อง DL23

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาถิ่นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัด
อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา กับ
ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกึ่งอำเภอกะยาว จังหวัดพังงา สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังแผนภูมิที่ 6.3

แผนภูมิที่ 6.3 แสดงระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ และอำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา กับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นได้กึ่งอำเภอกะยาว จังหวัดพังงา

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น โดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ และศึกษาระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นโดยการสอบถาม คำศัพท์และใช้ทฤษฎีสัทศาสตร์ (Phonemics) เพื่อวิเคราะห์ระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ จากนั้นนำระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นมาเปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จากงานวิจัยที่ผ่านมา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

7.1.1 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาในปัจจุบัน เป็นคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรีก่อนที่จะมีการจัดแบ่งเส้นเขตแดนระหว่างไทยและพม่า เมื่อแบ่งเขตแดนแล้วภูมิภาคตะนาวศรีจึงกลายเป็นพื้นที่ที่อยู่ในปกครองของรัฐบาลพม่า ทำให้คนไทยพลัดถิ่นซึ่งอาศัยอยู่ที่ตำบลสิงขร ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเป็ยน ตำบลหमारาง อำเภอมะลิวัน และจังหวัดเกาะสองของภูมิภาคตะนาวศรีต้องอยู่ในดินแดนของพม่า

ต่อมาเมื่อมีการก่อตั้งต่อต้านรัฐบาลพม่า ซึ่งประกอบไปด้วยกองกำลังกะเหรี่ยงอิสระ กองกำลังมอญ รวมทั้งกองกำลังของคนพม่าเองที่ต่อต้านรัฐบาลกระจายอยู่ทั่วภูมิภาคตะนาวศรี รัฐบาลพม่าจึงส่งกองกำลังเข้ามาปราบ ทำให้เกิดการสู้รบในบริเวณนี้ จึงทำให้คนไทยพลัดถิ่นได้รับผลกระทบจากการสู้รบจึงต้องทิ้งบ้าน ที่อยู่อาศัย และทรัพย์สินจำนวนมากอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย

คนไทยจากสิงขรอพยพมาอยู่ที่ประจวบคีรีขันธ์ตั้งแต่อำเภอเมือง ลงมาถึงอำเภอบางสะพานน้อย คนไทยจากลี้เกียอพยพมาอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ส่วนคนไทยจากบกเป็ยนส่วนใหญ่อพยพมาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีบางส่วนไปอยู่ที่อำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และกลุ่มคนไทยมุสลิมที่เคยอาศัยที่อำเภอบกเป็ยนและจังหวัดเกาะสอง อพยพมาอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

เมื่อกลับเข้ามาแล้วคนไทยพลัดถิ่นพบว่าตนเองไม่ได้รับการยอมรับจากทางราชการว่าเป็นคนไทย ไม่ได้รับสัญชาติไทยและถูกระบุว่าเป็นผู้มีสัญชาติพม่าจากทางราชการไทย มีสถานะเป็นคนต่างด้าวในประเทศไทยและไม่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยในประเทศไทย ทำให้มีชีวิตอยู่ในประเทศไทยด้วยความยากลำบากเนื่องจากคนไทยกลุ่มนี้ไม่มีสิทธิต่างๆ ตามที่พลเมืองไทยควรมีและถูกเอารัดเอาเปรียบ

การรวมตัวกันเป็นเครือข่ายของคนไทยพลัดถิ่นจึงเกิดขึ้น โดยได้รวมตัวเป็น “เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย” เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ และประกาศตัวต่อสังคมว่าตนเองเป็นคนไทย รวมทั้งเรียกร้องให้รัฐไทยคืนสัญชาติไทยให้กับคนไทยพลัดถิ่นด้วย

ภาษาและวัฒนธรรมไทยดั้งเดิมแบบภาคใต้เป็นเครื่องยืนยันที่คนไทยพลัดถิ่นใช้เพื่อแสดงออกให้สังคมไทยได้รับรู้และเข้าใจว่าตนเองเป็นคนไทย มีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันกับคนไทยภาคใต้ของประเทศไทย รวมทั้งมีสำนึกว่าตนเองเป็นคนไทย

7.1.2 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

จากผลการวิเคราะห์พบว่าภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาเป็นภาษาไทยถิ่นใต้

ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดสามารถจำแนกด้วยระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงวรรณยุกต์ได้ 3 กลุ่ม คือ **กลุ่มที่หนึ่ง**มีเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง และเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง **กลุ่มที่สอง**มีเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง และเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และ**กลุ่มที่สาม**มีเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง และเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่งเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɕ- phl- phɕ- kl- kɕ- kw- khl- khɕ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีเสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วย

เสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɜ: o: u: ʊ:/ เสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /ix uɪx ux/

ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 5 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง A1-B123 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง A234 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง C123 กับ DLDS123 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4

ระบบเสียงกลุ่มนี้จำแนกเป็นกลุ่มย่อยโดยระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 และวรรณยุกต์ช่อง C4 ได้ 2 กลุ่มย่อยคือ กลุ่มย่อยแรกมีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 คือ [33] และระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง C4 คือ [22] คนไทยพลัดถิ่นประจวบคีรีขันธ์อยู่ในกลุ่มย่อยนี้ กลุ่มย่อยที่สองมีระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง B4 คือ [23] และระดับเสียงวรรณยุกต์ช่อง C4 คือ [33]

กลุ่มที่สองเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีเสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɜ o u ʊ/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɜ: o: u: ʊ:/ และเสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /ix uɪx ux/

ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 6 หน่วยเสียงดังนี้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง AB23 กับ DLDS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือวรรณยุกต์ช่อง C123

กลุ่มที่สามเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงา ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- tɕ- ʃ- ʂ- h- ɦ- w- l- ɭ- j-/ หน่วยเสียง /j-/ มีสองเสียงย่อยคือ [ɲ-] กับ [j-]

เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɿ- phl- phɿ- kl- kɿ- kw- khl- khɿ- khw-/
และเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง เสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/ มีการใช้หน่วยเสียง /e: ɤ: o:/ กับคำที่ใช้หน่วยเสียง /i: u: u:/ ในภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอีกสองกลุ่มข้างต้น เสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /ix uɤ uɤ/

ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 6 หน่วยเสียงดังนี้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง AB23 กับ DS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือ C123 กับ DL23

7.1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่

จากการเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่พบว่าระบบเสียงพยัญชนะของกลุ่มที่สามมีความแตกต่างจากระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง กล่าวคือเสียงพยัญชนะต้นของระบบเสียงกลุ่มที่สามปรากฏเสียง [p-] เป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียง /j-/ ซึ่งเสียงพยัญชนะต้นของระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งและสองไม่ปรากฏเสียง [p-] และหน่วยเสียง /h-/ ของระบบเสียงกลุ่มที่สามปรากฏกับหน่วยเสียง /ŋ-/ ของระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง ส่วนเสียงพยัญชนะท้ายระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองมีเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง ในขณะที่ระบบเสียงกลุ่มที่สามมีเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง

ส่วนระบบเสียงวรรณยุกต์นั้นระบบเสียงทั้งสามกลุ่มมีความแตกต่างกันโดยกลุ่มที่หนึ่งมี 5 หน่วยเสียง และมีการแตกตัวของวรรณยุกต์สดมภ์ A และ B คือ A1-B123 ส่วนกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามมีระบบวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และมีการแตกตัวของวรรณยุกต์สดมภ์ A และ B คือ AB1 ส่วนความแตกต่างของระบบเสียงวรรณยุกต์ของระบบเสียงกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามนั้นพบว่าทั้งสองกลุ่มมีการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง DL23 กับ DS23 แตกต่างกัน โดยระบบของกลุ่มที่สามมีวรรณยุกต์ช่อง C123 เป็นวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง DL23 ในขณะที่วรรณยุกต์ช่อง DL23 ของระบบเสียงกลุ่มที่สองเป็นเสียงเดียวกับวรรณยุกต์ช่อง DS23 และเป็นเสียงย่อยของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองร่วมกับเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB23

7.1.4 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทย พลัดถิ่นกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

จากการเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น กับภาษาไทยถิ่น
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา สรุปผลการศึกษาดังนี้

1) ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง คล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอบางสะพาน และบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง กล่าวคือ

ระบบเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t ʈ k ʔ ph th kh b d m n ŋ ʃ ʒ h w j l ɹ/ มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงคือ /pl pɹ phl phɹ kl kɹ kw khl khɹ khw/ เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /p t k m n ŋ w j/

ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง เสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: u: u:/ และเสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /iɤ uɤ uɤ/

ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 5 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือ A1-B123 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือ A234 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือ B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือ C123 กับ DLDS123 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือ C4 กับ DS4

2) ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง คล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง กล่าวคือ

ระบบเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t ʈ k ʔ ph th kh b d m n ŋ ʃ ʒ h w j l ɹ/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงคือ /pl pɹ phl phɹ kl kɹ kw khl khɹ khw/ เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /p t k m n ŋ w j/

ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง เสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: u: u:/ และเสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /iɤ uɤ uɤ/

ระบบเสียงวรรณยุกต์มี 6 หน่วยเสียงดังนี้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือ AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือ AB23 กับ DLDS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือ A4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือ B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือ C4 กับ DS4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือ C123

3) ระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงา กับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาซึ่งเป็นคนไทยมุสลิมเหมือนกันมีระบบเสียงคล้ายคลึงกับกล่าวคือ

ระบบเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียงคือ /p t ɬ k ʔ ph th kh b d m n ɟ ʂ h ɦ w j l ɹ/ มีพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียงคือ /pl pɭ phl phɭ kl kɭ kw khl khɭ khw/ พยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงคือ /p t k ʔ m n ŋ w j/

ระบบเสียงสระมีสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง สระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ สระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: u: u:/ มีการใช้หน่วยเสียง /e: ɤ: o:/ กับคำที่ใช้หน่วยเสียง /i: u: u:/ ในภาษาถิ่นอื่นๆ สระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /iɤ uɤ uɤ/

ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมี 6 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือ AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือ AB23 กับ DS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือ A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือ B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือ C4 กับ DS4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือ C123 กับ DL23

วรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นกิ่งอำเภอเกาะยาวมี 7 หน่วยเสียงดังนี้ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือ AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือ AB23 กับ DS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือ A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือ B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือ C4 กับ DS4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือ C1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่เจ็ดคือ C23 กับ DL23

7.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาระบบเสียงภาษาของคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาแสดงให้เห็นว่าภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดคือภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดมีรูปแบบการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 ตามแบบของภาษาไทยถิ่นใต้กล่าวคือมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 ดังนี้

ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง มีระบบวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์

ช่อง B123 วรรณยุกต์ช่อง A1 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A234 และวรรณยุกต์ช่อง B123 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง B4

ส่วนภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบือ จังหวัดพังงา มีระบบวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง B1 และวรรณยุกต์ช่อง A23 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง B23

ระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่พบในงานวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบราวน์ (Brown, 1985) ดิลเลอร์ (Diller, 1976a) เกศมณี (2526) ประสาธน์ (2530) และชัยณรงค์ (2531) เรืองสุข (2549) ที่พบว่าภาษาไทยถิ่นใต้จะมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 กับ B1 โดยวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบือ จังหวัดระนองมีการแตกตัวของวรรณยุกต์คือ A1-B123 และ A1 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A234 ส่วนวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใต้อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองมีการแตกตัวของวรรณยุกต์คือ AB1 แยกกับช่อง AB23

นอกจากเสียงวรรณยุกต์แล้วยังพบว่าระบบของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นปรากฏเสียงพยัญชนะ และสระบางเสียงที่เป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ดังนี้

เสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดปรากฏเสียง [x-] [ʁ-] [ʃ-] และเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงา ปรากฏเสียง [p-] แต่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ɲ-/ เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /h-/ ในคำที่ภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ใช้หน่วยเสียง /ɲ-/ ส่วนเสียงพยัญชนะควบกล้ำงานวิจัยนี้พบว่าภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /khw-/ ในคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียง /f-/ และใช้หน่วยเสียง /kr-/ ในคำที่ภาษาไทยถิ่นกลางใช้หน่วยเสียง /tr-/ และเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งงานวิจัยนี้พบว่าเสียงพยัญชนะท้าย [-k] ปรากฏกับสระเสียงสั้น ซึ่งแจกแจงสับหลักกับเสียงพยัญชนะท้าย [-ʔ] ปรากฏกับสระเสียงยาว และสระประสม

ส่วนเสียงสระงานวิจัยนี้พบว่าคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียงสระ /-e-, -o-/ ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /-e:-, -o:-/ ตามลำดับ ส่วนคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียง /-e-, -o-/ ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นมีบางคำใช้เสียง [-e-, -o-] โดยปรากฏแจกแจงสับหลักกับเสียงสระ [-e-, -o-] ตามลำดับ และระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีการเลือกใช้หน่วยเสียงสระ /-e:-, -ɜ:-, -o:-/ ในคำบางคำที่ใช้หน่วยเสียง /-i:-, -u:-, -u:-/ ตามลำดับในภาษาไทยถิ่นอื่นๆ

ลักษณะทางเสียงที่กล่าวมาข้างต้นเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในงานวิจัยภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นต่างๆ ที่ผ่านมา (Brown, 1985 ; Diller, 1976a ; Vichin, 1972 ; เจริญขวัญ ; 2524 ; จริยา, 2525 ; ประสาสน์, 2530 ; ชัยณรงค์, 2531 ; อมรรัตน์, 2531) แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีลักษณะเฉพาะร่วมกันกับภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นต่างๆ อย่างเด่นชัด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นคือภาษาไทยถิ่นใต้

จากผลการเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงากับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ทั้ง 4 จังหวัดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนองคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนองโดยมีเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง B123 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง A234 ส่วนวรรณยุกต์ช่อง B123 แยกเสียงวรรณยุกต์กับช่อง B4 (Brown, 1985 ; Diller, 1976a ; เกศมณี, 2526 ; ประสาสน์, 2530 ; ชัยณรงค์, 2531 ; เรืองสุข, 2549) ระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองโดยมีเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง B1 และวรรณยุกต์ช่อง A23 เป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันกับวรรณยุกต์ช่อง B23 (ชัยณรงค์, 2531 ; อมรรัตน์, 2531 ; เรืองสุข, 2549) และระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและจังหวัดพังงาคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงาซึ่งประชากรที่กิ่งอำเภอเกาะยาวเป็นคนไทยมุสลิมเช่นเดียวกับคนไทยพลัดถิ่นโดยมีการแตกตัวเสียงวรรณยุกต์สคมก A และ B เหมือนกับระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพุทธที่มีบัตรประชาชนและคนไทยพุทธพลัดถิ่นที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง แต่เสียงวรรณยุกต์ในสคมก C และ DL ของคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นและคนไทยมุสลิมที่กิ่งอำเภอเกาะยาวมีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกับการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในสคมกดังกล่าวของภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพุทธพลัดถิ่นจังหวัดระนองและภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดระนอง

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแม้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนองกับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีเสียงพยัญชนะต้นที่เหมือนกัน ซึ่งเป็นปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่อาจมีส่วนทำให้ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพลัดถิ่นซึ่งเป็นคนไทยที่มาจากภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีความแตกต่างกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา แต่จากผลการวิจัยดังที่กล่าวมานี้กลับพบว่าระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพลัดถิ่นมีความคล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ทั้ง 4 จังหวัด

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าระบบเสียงวรรณยุกต์ที่อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จากงานวิจัยของเกษมณีที่ศึกษาเมื่อปี 2526 พบว่าวรรณยุกต์ช่อง B4 และ C123 แยกหน่วยเสียงวรรณยุกต์ (เกษมณี, 2526) ซึ่งรูปแบบของการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นรูปแบบเดียวกันกับการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และอำเภอท่าแซะ จังหวัดระนอง ต่อมางานวิจัยของเรืองสุขที่ทำในปี 2549 กลับพบว่าวรรณยุกต์ช่อง B4 และ C123 ที่อำเภอบางสะพานและบางสะพานน้อยรวมเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน (เรืองสุข, 2549) ซึ่งการรวมเสียงวรรณยุกต์ในลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะเด่นของการรวมเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยมาตรฐาน

นอกจากนี้ยังมีเสียง [x-] [ɣ-] [ʃ-] ที่ยังคงปรากฏในระบบเสียงของคนไทยพลัดถิ่น แต่ไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นจังหวัดชุมพร ระนอง และพังงาจากงานวิจัยของประศาสน์ (2530) ชัยณรงค์ (2531) และอมรรัตน์ (2531) แต่ปรากฏเป็นเสียง [r-] [s-] [tɕʰ-] ซึ่งเป็นลักษณะทางเสียงของภาษาไทยมาตรฐาน

ในกรณีเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่าปัจจัยสำคัญที่มีส่วนทำให้เสียงพูดของคนไทยพลัดถิ่นแตกต่างจากเสียงพูดภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาคือ การจัดแบ่งแผนที่ระหว่างไทย-พม่า ซึ่งทำให้คนไทยพลัดถิ่นถูกแยกออกจากคนไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา อีกทั้งต่อมารัฐบาลไทยกับรัฐบาลพม่าเข้มงวดกับการเข้าออกชายแดนมากขึ้น ทำให้คนไทยพลัดถิ่นไม่ได้เรียนหนังสือไทยจากโรงเรียน การรับชมและรับฟังข่าวสารรวมถึงรายการบันเทิงจากโทรทัศน์และวิทยุทำได้ไม่สะดวก ด้วยปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ทำให้คนไทยพลัดถิ่นได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกลางน้อยกว่าคนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ทำให้ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพลัดถิ่นจึงยังคงปรากฏเสียงที่เป็นลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่นใต้อยู่ในขณะที่เสียงบางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีการเปลี่ยนแปลงจากอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นกลางหรือภาษาไทยมาตรฐาน

ผลการวิจัยทางภาษาศาสตร์ของงานวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นเป็นระบบเสียงเดียวกันกับภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา และจากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลทางวัฒนธรรมพบว่าคนไทยพลัดถิ่นมีลักษณะร่วมทางวัฒนธรรมกับคนไทยในภาคใต้ ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรมของคนไทยพลัดถิ่นที่ผู้วิจัยค้นพบนี้มีความสอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยของบ.ธรรมบุตร (2542) สิริพร (2549) และฐิรุฒิ (2550) ซึ่งเป็นเอกสารและงานวิจัยทางมานุษยวิทยาและทางรัฐศาสตร์ที่กล่าวว่าคนไทยพลัดถิ่นมีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันกับคนไทยภาคใต้ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ด้วยลักษณะร่วมกันทางภาษาและวัฒนธรรมของคนไทยพลัดถิ่นและคนไทยภาคใต้ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่าทั้งคนทั้งสองกลุ่มมีความเชื่อมโยงและมีเครือข่ายทางสังคมวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

นับตั้งแต่การขีดแบ่งแผนที่ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพเมียนมาร์ทำให้ภูมิลำเนาเดิมของคนทั้งสองกลุ่มถูกแบ่งแยกออกจากกันคือคนฝั่งไทยและคนฝั่งพม่า หากไม่พิจารณาในเชิงพื้นที่ แต่พิจารณาในเชิงภาษาและวัฒนธรรมแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่าคนไทยพลัดถิ่นและคนไทยภาคใต้ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาเป็นกลุ่มคนกลุ่มเดียวกัน

เส้นแบ่งเขตแดนระหว่างไทยกับสหภาพเมียนมาร์ทำให้คนไทยพลัดถิ่นในเขตตะนาวศรีถูกผลักดันให้เป็นคนพม่าโดยปริยาย อย่างไรก็ตามภาษาและวัฒนธรรมที่คนไทยพลัดถิ่นใช้ในชีวิตประจำวันเมื่ออยู่ที่ตะนาวศรีคือภาษาและวัฒนธรรมที่เหมือนกับคนไทยปักษ์ใต้ การมีภาษาและวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มนี้ทำให้คนไทยพลัดถิ่นมีความแตกต่างจากกลุ่มคนอื่นๆ เช่น คนพม่า คนกะเหรี่ยงและคนมอญ เป็นต้น

คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในภูมิลำเนาเดิมได้อย่างเป็นปกติสุข ต้องอพยพย้ายถิ่นเข้ามาในเขตประเทศไทยเนื่องด้วยภาวะสงคราม การมีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันกับคนภาคใต้ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับคนในพื้นที่ได้อย่างไม่ยากลำบาก อย่างไรก็ตามคนไทยพลัดถิ่นก็ไม่ได้ได้รับการยอมรับทางกฎหมายว่าเป็นคนไทยเพราะไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อรัฐบาลไทยได้เริ่มกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานและมีสวัสดิการให้แก่ประชาชน ทำให้คนไทยพลัดถิ่นสูญเสียและถูกรีดรอนสิทธิหลายอย่างเนื่องจากสิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการถูกจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะผู้ถือบัตรประชาชนและมีสัญชาติไทย คนไทยพลัดถิ่นจึงมีความยากลำบากในการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยมากขึ้น เช่น สิทธิในการเดินทาง สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการรักษาพยาบาล เป็นต้น

คนไทยพลัดถิ่นได้พยายามเรียกร้องขอสัญชาติไทยจากรัฐบาลไทยเพื่อให้ได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการเช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป โดยคนไทยพลัดถิ่นอ้างการเป็นคนไทย

ด้วยการมีภาษาและวัฒนธรรมไทย แต่ด้วยเหตุเพราะการแบ่งเขตแผนที่ที่เกิดขึ้นมาภายหลังและการให้ความสำคัญกับการมีสัญชาติไทยและมีบัตรประจำตัวประชาชนของรัฐไทย ทำให้สิทธิในความเป็นไทยได้ถูกพลัดพรากไป คนไทยพลัดถิ่นได้เรียกร้องแสดงตนว่าเป็นพลเมืองไทยผ่านการเคลื่อนไหวทางการเมืองและกิจกรรมต่างๆ เพื่อผลักดันร่างพระราชบัญญัติสัญชาติที่คนไทยพลัดถิ่นร่วมกันร่างและเสนอให้รัฐสภาตราเป็นกฎหมาย รวมถึงได้ประกอบกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อช่วยเหลือคนไทยที่ประสบภัยพิบัติในพื้นที่ต่างๆ ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนอื่นๆ เพื่อแสดงออกว่าคนไทยพลัดถิ่นเป็นประชาชนคนไทยที่มีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ร่างพระราชบัญญัติที่คนไทยพลัดถิ่นร่วมกันผลักดันดังกล่าวนี้ปัจจุบันได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าราชการไทยจะยอมรับให้คนไทยพลัดถิ่นเป็นคนไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยยังต้องจัดทำกฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับขั้นตอนปฏิบัติในการคืนสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นจากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะของคนไทยพลัดถิ่นเพื่อคืนสัญชาติไทยให้แก่คนไทยพลัดถิ่นต่อไป

อย่างไรก็ตามกระทรวงมหาดไทยได้รวบรัดในการจัดทำร่างกฎกระทรวงและส่งร่างดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ร่างนี้กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะ “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” เท่านั้นที่มีสิทธิเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น (สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่นอ้างในบทที่ 4 หน้า 33-35) อีกทั้งร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้รับการรับรองจากคณะรัฐมนตรีแล้วในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2555 ซึ่งจะส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะทางกฎหมายแบบอื่นๆ ไม่มีสิทธิในการเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น และไม่ได้รับสัญชาติไทย กฎกระทรวงดังกล่าวนี้จึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสัญชาติที่ผลักดันโดยคนไทยพลัดถิ่น และไม่ได้แก้ปัญหของคนไทยพลัดถิ่นอีกจำนวนมากให้หมดไป ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ากฎกระทรวงและกระบวนการรับรองนี้ ควรดำเนินการให้ครอบคลุมคนไทยพลัดถิ่นทุกสถานะ เพื่อให้พระราชบัญญัตินี้มีผลเชิงปฏิบัติที่สามารถบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

7.3 ข้อเสนอแนะ

7.3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในอนาคต

1) จากงานวิจัยระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดระนองและพังงาที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีการศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยมุสลิมที่มีบัตรประชาชนและอาศัยอยู่ทั้งสอง

จังหวัดดังกล่าว ดังนั้นควรที่จะศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยมุสลิมดังกล่าวเพื่อศึกษาว่าภาษาไทยถิ่นใต้ของไทยมุสลิมจังหวัดระนองและพังงามีลักษณะทางเสียงเป็นอย่างไร และมีความแตกต่างหรือไม่หากเปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพุทธในจังหวัดระนองและพังงา และศึกษาว่าระบบเสียงของคนไทยมุสลิมที่มีบัตรประชาชนกับคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2) ควรจะมีการศึกษาวิจัยภาษามลายูถิ่นของคนไทยมุสลิมในพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอเกาะเปอร์ อำเภอสทิงพระ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา เช่น ภาษามลายูถิ่นที่พูดโดยคนไทยมุสลิมที่หมู่บ้านช้างแหก หมู่บ้านหินช้าง หมู่บ้านสินไห เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อศึกษาว่าภาษามลายูในบริเวณดังกล่าวนี้เป็นภาษามลายูถิ่นเดียวกันหรือคนละถิ่นกับภาษามลายูถิ่นอื่นๆ ในประเทศไทย อีกทั้งเพื่อเป็นการศึกษาว่าระหว่างคนไทยมุสลิมที่มีบัตรประชาชนและพูดภาษามลายูที่อาศัยอยู่พื้นที่ดังกล่าว กับคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีความเชื่อมโยงกันหรือไม่ อย่างไร

7.3.2 ข้อเสนอเกี่ยวกับการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น และข้อเสนอต่อเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย

7.3.2.1 ข้อเสนอเกี่ยวกับการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น

ผู้วิจัยเห็นว่าในการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำลังดำเนินการอยู่นี้ ควรให้เครือข่ายของคนไทยพลัดถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการจากภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวอาจทำให้คนไทยพลัดถิ่นไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการรับรองสถานะได้ อีกทั้งยังเป็นการกระทำผิดเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับที่คนไทยพลัดถิ่นเสนอด้วยที่กำหนดให้กระบวนการรับรองสถานะต้องมีตัวแทนจากภาคประชาชนด้วย

7.3.2.2 ข้อเสนอต่อเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย

ผู้วิจัยเห็นว่าเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยควรเพิ่มช่องทางในการขยายเครือข่ายเพื่อเปิดโอกาสให้คนไทยพลัดถิ่นที่ยังไม่ได้เข้าร่วมกับทางเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยให้เข้าร่วมได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากแม้ผู้วิจัยจะเห็นด้วยว่าการรวบรวมคนไทยพลัดถิ่นให้เข้ามาอยู่ในเครือข่ายนี้ด้วยวิธีการตั้งกลุ่มออมทรัพย์เป็นวิธีที่ดี แต่จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัยพบว่าในหลายๆ พื้นที่ไม่สามารถตั้งกลุ่มออมทรัพย์ได้ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอว่าควรขยายเครือข่ายโดยใช้กลุ่มเครือญาติของคนไทยพลัดถิ่นเอง เพื่อเพิ่มช่องทางให้คนไทยพลัดถิ่นในหลายๆ พื้นที่ที่ไม่มีกลุ่มออมทรัพย์สามารถเข้าถึงเครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทยได้มากขึ้น

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

THE PHONOLOGICAL STUDY OF LANGUAGE SPOKEN BY DISPLACED THAIS IN PRACHUAPKHIRIKHAN, CHUMPON, RANONG, AND PHANG-NGA PROVINCES

ณัฐวิทย์ ศุกสินธุ์ 5037917 LCLG/M

ศศ.ม. (ภาษาศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อมร แสงมณี, อ.ด. (ภาษาศาสตร์), สมทรง บุญพัฒน์, Ph.D. (LINGUISTICS), สุมิตรา สุวรรรัตน์เดชา, Ph.D. (LINGUISTICS)

บทสรุปแบบสมบูรณ์

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

“คนไทยพลัดถิ่น” คือคำเรียกคนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา คนกลุ่มนี้กล่าวว่าตนเองเป็นคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรีก่อนที่จะมีการเจรจาระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลอังกฤษเรื่องการปักปันเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ในพ.ศ. 2411 และได้ทยอยกันอพยพเข้ามาสร้างถิ่นฐานอยู่ตามแนวชายแดนไทย-พม่าบริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

แม้ว่าคนไทยพลัดถิ่นมีวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมเช่นเดียวกับคนไทยท้องถิ่นคือพูดภาษาไทยได้ บางคนพูดทั้งภาษามลายูและภาษาไทยถิ่นได้ มีการละเล่นหนังตะลุง มโนราห์ บางส่วนเล่นกาหยงและลิเลต (ศิลปะการต่อสู้แบบชาวมลายู) อีกทั้งมีวัฒนธรรมเหมือนกับคนไทยภาคใต้ทั่วไป แต่เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นผู้อพยพเข้ามาหลังการปักปันเขตแดน ประเทศไทยจึงถือว่าเป็น “คนต่างด้าวผู้เข้าเมืองผิดกฎหมาย”

ในปัจจุบันนี้สังคมไทยได้รับรู้เรื่องราวและเข้าใจคนไทยพลัดถิ่นมากขึ้น โดยผ่านการบอกเล่าตัวตนของคนไทยพลัดถิ่นผ่านสื่อต่างๆ และมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มนี้อยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นประเด็นทางมานุษยวิทยาและรัฐศาสตร์ โดยยังขาดประเด็นการศึกษาทางด้าน

ภาษาศาสตร์ ที่ผ่านมาการศึกษาวิจัยทางด้านภาษาศาสตร์ของไทยเกี่ยวกับภาษาตระกูลไททั้งที่อยู่ในประเทศไทย และอยู่นอกประเทศ รวมถึงภาษาไทยถิ่นต่างๆ ทำให้วงวิชาการภาษาศาสตร์มีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาตระกูลไท และภาษาไทยถิ่นต่างๆ พอสมควร แต่ยังไม่มีการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับภาษาของกลุ่มคนซึ่งพูดภาษาไทยถิ่นที่มีถิ่นพำนักอยู่บริเวณรอยต่อเขตแดนดังเช่นกรณีของคนไทยพลัดถิ่น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นทางภาษาศาสตร์ของคนไทยพลัดถิ่น รวมถึงศึกษาความเป็นมาและวิถีชีวิตของคนไทยพลัดถิ่นหลังจากที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้ทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับภาษาไทยถิ่น ซึ่งในอดีตมีเพียงการศึกษาเฉพาะกรณีภาษาถิ่นที่อยู่ในเขตพรมแดนประเทศไทยเท่านั้น พร้อมทั้งเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวของคนไทยพลัดถิ่นเพื่อให้แวดวงวิชาการตลอดจนสังคมได้มีความรู้และตระหนักว่าในสังคมไทยนั้นมีคนไทยพลัดถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะทางภาษาของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่พูดในพื้นที่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้ทราบระบบเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น
2. ทำให้ทราบว่าระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในแต่ละพื้นที่ว่ามีลักษณะเฉพาะทางภาษาอย่างไร
3. ทำให้ทราบว่าระบบเสียงภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร กับภาษาไทยถิ่นใดที่พูดในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

4. เป็นการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต ของคนไทยพลัดถิ่นให้กับสังคมไทยโดยรวม รวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อยืนยันว่าคนไทยพลัดเป็นคนไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะระบบเสียงของภาษาตระกูลไทเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิตในประเทศไทยของคนไทยพลัดถิ่น

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเรื่องนี้โดยการสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์กลุ่มคนไทยพลัดถิ่น ทั้งการใช้ชีวิตประจำวัน การติดต่อสัมพันธ์ทั้งกับคนไทยพลัดถิ่นด้วยกันและผู้ที่มิใช่ประชาชน การทำมาหากิน รวมทั้งการเข้าร่วมเคลื่อนไหวต่อสู้เพื่อสิทธิ และสัญชาติของคนไทยพลัดถิ่นด้วย

ข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียงภาษา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ระบบเสียงด้วยการสอบถามคำศัพท์จากผู้บอกภาษาซึ่งเป็นคนไทยพลัดถิ่นที่เกิดและเติบโตในหมู่บ้านที่อยู่ในภูมิภาคตะนาวศรี โดยผู้บอกภาษาหลักเป็นผู้ที่ใช้ภาษาที่วิจัยเป็นภาษาแรกและใช้เป็นปกติในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วน ส่วนพื้นที่ที่จะเก็บข้อมูลต้องเป็นพื้นที่ที่ผู้อาศัยส่วนใหญ่เป็นคนไทยพลัดถิ่นที่อพยพมาจากพื้นที่ในละแวกเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ โดยมีผู้บอกภาษาดังนี้

1) นางหยีด ยอดใหญ่ คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่เครา ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อพยพมาจากหมู่บ้านสิงขร ตำบลสิงขร อำเภอตะนาวศรี จังหวัดมะริด ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2537 ถึงแก่กรรมเมื่อพ.ศ. 2554 รวมอายุได้ 54 ปี

2) นางแก้ว พรหมเมฆ คนไทยพลัดถิ่นหมู่บ้านดวงดี ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดชุมพร อพยพมาจากหมู่บ้านทุ่งยาว ตำบลลี้เกีย อำเภอบกเป็ยน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาเมื่อพ.ศ. 2531 ปัจจุบันอายุ 70 ปี

3) นางมณฑา สุพรรณรัตน์ คนไทยพลัดถิ่นชุมชนชอยลิบ ตำบลบางรีน อำเภอเมือง จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านบกเปี่ยน ตำบลบกเปี่ยน อำเภอบกเปี่ยน จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ.2530 ปัจจุบันอายุ 48 ปี

4) นางฮาซานี ขุนภักดี คนไทยมุสลิมพลัดถิ่นหมู่บ้านไร่ใต้ ตำบลนาคา อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง อพยพมาจากหมู่บ้านอ่าวใหญ่ ตำบลอ่าวใหญ่ อำเภอเกาะสอง จังหวัดเกาะสอง ภูมิภาคตะนาวศรี อพยพมาพ.ศ. 2533 ปัจจุบันอายุ 45 ปี

ผู้วิจัยใช้รายการคำศัพท์จากแบบสอบถามสำหรับสำรวจเสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้ ของธีระพันธ์ ถ.ทองคำ (2520) และค้นคว้าเพิ่มเติมรายการคำศัพท์จากพจนานุกรมภาษาไทยถิ่นใต้ ของสถาบันทักษิณคดีศึกษา (2530) และใช้รายการคำศัพท์สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไท ของวิลเลียม เจ เกดเนีย (Gedney 1973) รวมถึงได้เพิ่มเติมรายการคำศัพท์จากการได้ใช้ชีวิตประจำวันร่วมกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งจากการสังเกตการพูดคุยระหว่างคนไทยพลัดถิ่นด้วยกัน

การเก็บข้อมูลเก็บโดยแผ่นภาพประกอบประกอบคำถาม เช่น ภาพสัตว์ พืชผัก ฯลฯ และอุปกรณ์จริงที่ผู้บอกภาษาใช้ในการชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องใช้ในครัวเรือน และใช้สัญลักษณ์ของ I.P.A. (International Phonetic Association) ในการบันทึกข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาระบบเสียงทั้งระบบด้วยการฟัง การวิเคราะห์ระดับเสียงวรรณยุกต์ผู้วิจัยใช้โปรแกรมวิเคราะห์เสียง (Praat) ประกอบกับการฟังเพื่อช่วยในการวิเคราะห์ด้วย จากนั้นวิเคราะห์ระบบเสียงด้วยทฤษฎีสัทศาสตร์ (Phonemics) และใช้กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นตระกูลไทของเกดเนีย (Gedney 1973) เพื่อวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์

ข้อตกลงเบื้องต้น

คนไทยพลัดถิ่นในวิทยานิพนธ์นี้ หมายถึงกลุ่มคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณจังหวัดมะริด และจังหวัดเกาะสอง มณฑลตะนาวศรี สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และอพยพมาอาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาในปัจจุบัน

คำว่า “ไทยพลัดถิ่น” เป็นคำที่รัฐบาลไทยใช้เรียกคนกลุ่มคนไทยพลัดถิ่นโดยระบุไว้ในทะเบียนสถานะบุคคลว่า “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” แล้วเรียกโดยย่อว่า “ไทยพลัดถิ่น” คนไทยพลัดถิ่นบางส่วนไม่พอใจคำเรียกนี้เท่าใดนัก แต่เพื่อให้ง่ายต่อการเรียกกลุ่มตนเองจึงจำเป็นต้องยอมรับคำเรียกนี้ อย่างน้อยที่สุดก็เพื่อระบุตนเองได้ว่าเป็นคนไทยกลุ่มหนึ่ง ในงานวิจัยนี้จึงใช้คำว่า “คนไทยพลัดถิ่น” เพื่อหมายถึงกลุ่มคนดังกล่าว

ผลการศึกษา

คนไทยพลัดถิ่นที่อาศัยอยู่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาในปัจจุบัน เป็นคนไทยที่เคยอาศัยอยู่ในภูมิภาคตะนาวศรี ก่อนที่จะมีการขีดแบ่งเส้นเขตแดนระหว่างไทยและพม่า เมื่อปักปันเขตแดนแล้วภูมิภาคตะนาวศรีได้ตกอยู่เขตของพม่า คนไทยพลัดถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคตะนาวศรีจึงต้องอยู่ในดินแดนการปกครองของรัฐบาลพม่า

ภายหลังมีสงครามชนกลุ่มน้อยในภูมิภาคตะนาวศรี ระหว่างกองกำลังติดอาวุธต่อต้านรัฐบาลพม่าและรัฐบาลพม่า ทำให้คนไทยพลัดถิ่นได้รับผลกระทบจากการสู้รบครั้งนี้ จึงต้องอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ทั้งอยู่อาศัย และทรัพย์สินจำนวนมากไว้ในเขตตะนาวศรี

คนไทยพลัดถิ่นที่จากสิ่งขรอพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตั้งแต่อำเภอเมือง ลงมาถึงอำเภอบางสะพานน้อย คนไทยพลัดถิ่นจากสิ่งขรอพยพมาอยู่ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบือ จังหวัดระนอง ส่วนคนไทยพลัดถิ่นจากบกเปียนส่วนใหญ่อพยพมาอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีบางส่วนไปอยู่ที่อำเภอละอุ่น และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และกลุ่มคนไทยมุสลิมที่มาจากอำเภอบกเปียนและจังหวัดเกาะสอง อพยพมาอยู่ที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสุขสำราญ จังหวัดระนอง และอำเภอกระบือ จังหวัดพังงา

คนไทยพลัดถิ่นเมื่ออพยพเข้ามาในประเทศไทยมีสถานะเป็นคนต่างด้าวและไม่ได้ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยถูกกฎหมาย คนไทยพลัดถิ่นถูกเอารัดเอาเปรียบจากราชการบางหน่วยงานและกลุ่มคนไทยบางกลุ่ม ตลอดจนไม่มีสิทธิขั้นพื้นฐานสนับสนุนการดำรงชีวิต ทำให้คนไทยพลัดถิ่นใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยด้วยความยากลำบาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้คนไทยพลัดถิ่นรวมตัวกันเป็นเครือข่าย โดยรวมตัวเป็น “เครือข่ายแก้ปัญหาคนสัญชาติคนไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ และประกาศตัวต่อสังคมว่าตนเองเป็นคนไทย รวมทั้งเรียกร้องให้รัฐไทยคืนสัญชาติไทยให้กับคนไทยพลัดถิ่นด้วย

คนไทยพลัดถิ่นใช้หลักฐานยืนยันความเป็นคนไทยด้วยการมีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกับคนไทยภาคใต้ของประเทศไทย รวมถึงการมีสำนึกว่าตนเองเป็นคนไทย

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น ทำให้ทราบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มแรกเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแพ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีเสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /iː eː ɛː aː ɔː ʊː uː/ และเสียงสระประสมมี 3 หน่วยเสียงคือ /iɤ uɤ uɤ/

ระบบเสียงวรรณยุกต์ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง A1 กับ B123 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง A234 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง C123 กับ DLDS123 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4

กลุ่มที่สองเป็นระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียงคือ /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/ หน่วยเสียง /-k/ มีสองเสียงย่อยคือ [-ʔ] และ [-k]

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียงมีเสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɤ o u u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วย

เสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɜ: o: ʊ: u:/ และเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียงคือ /ix wx ux/

ระบบเสียงวรรณยุกต์ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง AB 23 กับ DLDS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือวรรณยุกต์ช่อง C123

กลุ่มที่สามเป็นระบบเสียงของคนไทย-มุสลิมพลัดถิ่นที่อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ อำเภอสทิงพระ จังหวัดระนอง และอำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา ประกอบด้วยระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ระบบเสียงพยัญชนะประกอบด้วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- tɕ- ʃ- h- fi- w- l- ɣ- j-/ หน่วยเสียง /j-/ มีสองเสียงย่อยคือ [ɲ-] กับ [j-] เสียงพยัญชนะควบกล้ำ 10 หน่วยเสียง /pl- pɕ- phl- phɕ- kl- kɕ- kw- khl- khɕ- khw-/ และเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/

ระบบเสียงสระประกอบด้วยเสียงสระเดี่ยว 16 หน่วยเสียง เสียงสระสั้น 7 หน่วยเสียง /i e a ɜ o ʊ u/ หน่วยเสียง /e/ และ /o/ มีเสียงย่อยหน่วยเสียงละ 2 เสียงคือ [e] กับ [ɛ] ของหน่วยเสียง /e/ และ [o] กับ [ɔ] ของหน่วยเสียง /o/ เสียงสระยาว 9 หน่วยเสียง /i: e: ɛ: a: ɔ: ɜ: o: ʊ: u:/ มีการใช้หน่วยเสียง /e: ɜ: o:/ กับคำที่ใช้หน่วยเสียง /i: ʊ: u:/ ในภาษาถิ่นอื่นๆ และเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียงคือ /ix wx ux/

ระบบเสียงวรรณยุกต์ประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ได้แก่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หนึ่งคือวรรณยุกต์ช่อง AB1 กับ DLDS1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สองคือวรรณยุกต์ช่อง AB23 กับ DS23 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สามคือวรรณยุกต์ช่อง A4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่สี่คือวรรณยุกต์ช่อง B4 กับ DL4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ห้าคือวรรณยุกต์ช่อง C4 กับ DS4 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่หกคือวรรณยุกต์ช่อง C123 กับ DL23

การเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้งสามกลุ่มพบว่าระบบเสียงกลุ่มที่หนึ่งซึ่งมีเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง และมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B123 แตกต่างกับกลุ่มที่สองและกลุ่มที่สามซึ่งมีเสียงวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง และเสียงวรรณยุกต์ช่อง AB1 แยกเสียงกับช่อง AB23 ระบบเสียงกลุ่มที่สามนั้นมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกับกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองทั้งระบบเสียงพยัญชนะ ความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงสระในคำบางคำ และการแตกตัวและการรวมของเสียงวรรณยุกต์ในสัทภ C และ DL กล่าวคือระบบเสียงกลุ่มที่สามมี

เสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียง ส่วนเสียงพยัญชนะต้นกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สองมี 20 หน่วยเสียง เสียงพยัญชนะท้าย 8 หน่วยเสียง เสียงสระของกลุ่มที่สามนั้นมีความแตกต่างของการเลือกใช้หน่วยเสียงสระ /e: ɤ: o:/ กับหน่วยเสียง /i: u: ə:/ ในคำบางคำ ส่วนเสียงวรรณยุกต์กลุ่มที่สามมี 6 หน่วยเสียงเหมือนกับกลุ่มที่สอง แต่มีการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง DL23 กับ DS23 แตกต่างกัน

เมื่อนำระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้งสามกลุ่มกับระบบภาษาไทยถิ่นได้ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามาเปรียบเทียบกันพบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นกลุ่มที่หนึ่งมีความคล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ส่วนระบบเสียงกลุ่มที่สองคล้ายคลึงกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงกลุ่มที่สามคล้ายกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งเป็นคนไทย-มุสลิมเหมือนกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาแสดงให้เห็นว่าภาษาที่คนไทยพลัดถิ่นพูดคือภาษาไทยถิ่นได้ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดมีรูปแบบการแตกตัวของวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1 ตามแบบของภาษาไทยถิ่นได้กล่าวคือมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ช่อง A1 และ B1

นอกจากเสียงวรรณยุกต์แล้วยังพบว่าเสียงพยัญชนะ และสระบางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่น ปรากฏลักษณะทางเสียงตามลักษณะของภาษาไทยถิ่นได้ดังนี้

เสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นทั้ง 4 จังหวัดปรากฏเสียง [ɣ-] [ʃ-] [s-] และเสียงพยัญชนะต้นของภาษาที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนองและพังงาปรากฏเสียง [p-] แต่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะต้น /ɲ-/ เนื่องจากงานวิจัยนี้พบว่าพยัญชนะต้นของภาษาไทยถิ่นได้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /h-/ ในคำที่ภาษาไทยถิ่นอื่นๆ ใช้หน่วยเสียง /ɲ-/ ส่วนเสียงพยัญชนะควบกล้ำงานวิจัยนี้พบว่าภาษาไทยถิ่นได้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /khw-/ ในคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียง /f-/ และใช้หน่วยเสียง /kr-/ ในคำที่ภาษาไทยถิ่นกลางใช้หน่วยเสียง /tr-/ และเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งงานวิจัยนี้พบว่าเสียงพยัญชนะท้าย

[-k] ปรากฏกับสระเสียงสั้น ซึ่งแจกแจงสับหลักกับเสียงพยัญชนะท้าย [-ʔ] ปรากฏกับสระเสียงยาว และสระประสม

เสียงสระของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นพบว่าคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียงสระ /-e-, -o-/ ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นใช้หน่วยเสียง /-e:-, -o:-/ ตามลำดับ ส่วนคำที่ภาษาไทยกลางใช้หน่วยเสียง /-e-, -o-/ ภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นใช้เสียง [-e-, -o-] โดยปรากฏแจกแจงสับหลักกับเสียงสระ [-e-, -o-] ตามลำดับ และระบบเสียงสระของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นมีการเลือกใช้หน่วยเสียงสระ /-e:-, -x:-, -o:-/ ในคำบางคำที่ใช้หน่วยเสียง /-i:-, -u:-, -u:-/ ตามลำดับในภาษาไทยถิ่นอื่นๆ

ลักษณะทางเสียงที่กล่าวมาข้างต้นเป็นลักษณะเฉพาะทางเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏในงานวิจัยภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นต่างๆ ที่ผ่านมา (Brown, 1985 ; Diller, 1976 ; Vichin, 1972 ; เจริญขวัญ ; 2524 ; จริยา, 2525 ; ประสาสน์, 2530 ; ชัยณรงค์, 2531 ; อมรรัตน์, 2531) หลักฐานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าลักษณะทางเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงามีลักษณะเฉพาะร่วมกันกับภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นต่างๆ อย่างเด่นชัด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นคือภาษาไทยถิ่นใต้

แม้ว่าภูมิภาคตะนาวศรีกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาจะมีพรมแดนคือเทือกเขาตะนาวศรีและแม่น้ำปากจั่นเป็นแนวกั้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลทำให้ระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ของคนไทยพลัดถิ่นแตกต่างกับระบบเสียงภาษาไทยถิ่นใต้ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา แต่ผลของการวิเคราะห์ระบบเสียงในงานวิจัยนี้ได้ยืนยันว่าภาษาของทั้งสองถิ่นนั้นมีระบบเสียงร่วมกัน กล่าวคือ พบว่าระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอเมือง อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนองคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และอำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นอำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนองคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่อำเภอละอุ่น อำเภอเมือง และอำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง และระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดโดยคนไทยมุสลิมพลัดถิ่นจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงาคล้ายคลึงกับระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นใต้ที่กิ่งอำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งประชากรที่กิ่งอำเภอเกาะยาวเป็นคนไทยมุสลิมเช่นเดียวกับคนไทยพลัดถิ่น ด้วยระบบเสียงที่มีลักษณะร่วมกันระหว่างภาษาของคนไทยพลัดถิ่นและภาษาใต้บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา จึงอาจกล่าวได้ว่าคนไทยพลัดถิ่นมีเครือข่ายความสัมพันธ์ทางสังคมร่วมกับคนไทยพื้นถิ่นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา

นอกจากการวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่ทำให้ทราบว่าระบบเสียงของภาษาที่พูดโดยคนไทยพลัดถิ่นเป็นระบบเสียงเดียวกันกับภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงาแล้ว จากการลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลทางวัฒนธรรมยังพบว่าคนไทยพลัดถิ่นมีลักษณะร่วมทางวัฒนธรรมกับคนไทยในภาคใต้อีกด้วย ข้อมูลด้านภาษาและวัฒนธรรมของคนไทยพลัดถิ่นที่ผู้วิจัยค้นพบนี้มีความสอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยของบ.ธรรมบุตร (2542) สิริพร (2549) และฐิรุฒ (2550) ซึ่งเป็นเอกสารและงานวิจัยทางมานุษยวิทยาและทางรัฐศาสตร์ที่กล่าวว่าคนไทยพลัดถิ่นมีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกับคนไทยภาคใต้ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง และพังงา ด้วยลักษณะร่วมกันทางภาษาและวัฒนธรรมของคนไทยพลัดถิ่นและคนไทยภาคใต้ดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่าทั้งคนทั้งสองกลุ่มมีความเชื่อมโยงและมีเครือข่ายทางสังคมวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

การมีภาษาและวัฒนธรรมร่วมกันกับคนภาคใต้ทำให้คนไทยพลัดถิ่นสามารถติดต่อสื่อสารกับคนในพื้นที่ภาคใต้ได้อย่างไม่ยากลำบาก อย่างไรก็ตามคนไทยพลัดถิ่นก็ไม่ได้ได้รับการยอมรับทางกฎหมายว่าเป็นคนไทยเพราะไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน เมื่อรัฐบาลไทยได้เริ่มกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานและมีสวัสดิการให้แก่ประชาชน ทำให้คนไทยพลัดถิ่นสูญเสียและถูกรีดรอนสิทธิหลายอย่างเนื่องจากสิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการถูกจำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะผู้ถือบัตรประชาชนและมีสัญชาติไทย คนไทยพลัดถิ่นจึงมีความยากลำบากในการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทยมากขึ้น เช่น สิทธิในการเดินทาง สิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการรักษาพยาบาล เป็นต้น

คนไทยพลัดถิ่นได้พยายามเรียกร้องขอสัญชาติไทยจากรัฐบาลไทยเพื่อให้ได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและสวัสดิการเช่นเดียวกับคนไทยทั่วไป โดยคนไทยพลัดถิ่นอ้างการเป็นคนไทยด้วยการมีภาษาและวัฒนธรรมไทย แต่ด้วยเหตุเพราะการแบ่งเขตแผนที่เกิดขึ้นมาภายหลังและการให้ความสำคัญกับการมีสัญชาติไทยและมีบัตรประจำตัวประชาชนของรัฐไทย ทำให้สิทธิในความเป็นคนไทยได้ถูกพลัดพรากไป คนไทยพลัดถิ่นได้เรียกร้องแสดงตนว่าเป็นพลเมืองไทยผ่านการเคลื่อนไหวทางการเมืองและกิจกรรมต่างๆ เพื่อผลักดันร่างพระราชบัญญัติสัญชาติที่คนไทยพลัดถิ่นร่วมกันร่างและเสนอให้รัฐสภาตราเป็นกฎหมาย รวมถึงได้ประกอบกิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อช่วยเหลือคนไทยที่ประสบภัยพิบัติในพื้นที่ต่างๆ ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชนอื่นๆ เพื่อแสดงออกว่าคนไทยพลัดถิ่นเป็นประชาชนคนไทยที่มีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

ร่างพระราชบัญญัติที่คนไทยพลัดถิ่นร่วมกันผลักดันดังกล่าวนี้ปัจจุบันได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าราชการไทยจะยอมรับให้คนไทยพลัดถิ่นเป็นคนไทยที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยยังต้องจัดทำ

กฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับขั้นตอนปฏิบัติในการคืนสัญชาติให้คนไทยพลัดถิ่นจากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะของคนไทยพลัดถิ่นเพื่อคืนสัญชาติไทยให้แก่คนไทยพลัดถิ่นต่อไป

อย่างไรก็ตามกระทรวงมหาดไทยได้กระทำการรวบรัดในการจัดทำร่างกฎกระทรวงและส่งร่างดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ร่างนี้กำหนดให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะ “ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย” เท่านั้นที่มีสิทธิเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น (สถานะทางกฎหมายของคนไทยพลัดถิ่นอ้างในบทที่ 4 หน้า 55-59) อีกทั้งร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้รับการรับรองจากคณะรัฐมนตรีแล้วในวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2555 ซึ่งจะส่งผลให้คนไทยพลัดถิ่นที่มีสถานะทางกฎหมายแบบอื่นๆ ไม่มีสิทธิในการเข้าสู่กระบวนการรับรองสถานะคนไทยพลัดถิ่น และไม่ได้รับสัญชาติไทย กฎกระทรวงดังกล่าวนี้จึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสัญชาติที่ผลักดันโดยคนไทยพลัดถิ่น และไม่ได้แก้ปัญหของคนไทยพลัดถิ่นอีกจำนวนมากให้หมดไป ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ากฎกระทรวงและกระบวนการรับรองนี้ควรดำเนินการให้ครอบคลุมคนไทยพลัดถิ่นทุกสถานะ เพื่อให้พระราชบัญญัตินี้มีผลเชิงปฏิบัติที่สามารถบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

THE PHONOLOGICAL STUDY OF LANGUAGE SPOKEN BY DISPLACED
THAIS IN PRACHUAPKHIRIKHAN, CHUMPON, RANONG, AND PHANG-NGA
PROVINCES

NATTAWIT SUPPASIN 5037917 LCLG/M

M.A. (LINGUISTICS)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: AMON SAENGMALEE,
Ph.D. (LINGUISTICS), SOMSOGN BURUSPHAT, Ph.D. (LINGUISTICS),
SUMITTRA SURARATDECHA, Ph.D. (LINGUISTICS)

EXTENDED SUMMARY

Introduction

“Displaced Thais” is a term used for calling a group of people who resided in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga. These people said that they were Thai people who once lived in Tanintharyi Region before the negotiation between Thai government and English government regarding the demarcation of boundary between Thailand and Republic of the Union of Myanmar in 1868. After the negotiation, they gradually migrated to reside along Thai-Myanmar border in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga.

The traditional way of life of displaced Thais is similar to that of local Thai people; they speak a southern Thai dialect, and some also speak a Malay dialect; their recreation includes shadow play, Manora, with Gayong or Silat (Malay style’s martial arts) in some areas; their culture is the same as that of general southern Thais. However, Thai government regards them as “the illegal immigrants”, when this group of people has migrated into Thailand after the demarcation

Nowadays, Thai society has learned and understood more about displaced Thais through their representation on various media. Despite some researches on displaced Thais, researchers are only interested in two areas : anthropology and political science, Linguistic research on these people is not found. Until now, there have been linguistic researches in Thailand that study about Tai language family both in Thailand and foreign countries, and several Thai dialects. These researches have moderately broadened the linguistic field, especially in the knowledge of Tai language family and Thai dialects. There is still no research about the language of the Thai dialect speakers who reside in the area along borders, such as the case of displaced Thais in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga.

This research aims to study the linguistic issue of the displaced Thais and their history and way of life after the migration into Thailand. This research can add linguistic knowledge regarding Thai dialects. Former Thai dialect studies focus on the Thai dialects spoken only in Thailand's territory. It will also be the representation of the story of displaced Thais to acknowledge academic field including the whole society and to make Thais realize that displaced Thais are a part of Thai society.

Objectives

1. To study all parts of phonology including consonants, vowels, and tones of the language spoken by displaced Thais.
2. To compare phonological characteristics of the language spoken by displaced Thais in each area.
3. To compare the phonology of the language spoken by displaced Thais with that of the southern Thai dialects that has been researched in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga.

Benefits

1. To understand the phonology of language spoken by displaced Thais.

2. To understand phonological characteristics of the language spoken by displaced Thais in each area.

3. To understand the similarities and differences of the phonology between the language spoken by displaced Thais and southern Thai dialects in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga.

4. To provide the knowledge regarding the history and way of life of displaced Thais to Thai society, and to prove that displaced Thais is indeed Thai people.

Scope of Research

This phonological study of Thai dialect spoken by displaced Thais only describes the phonology of Thai language family.

Data Collecting

History and Way of Life of Displaced Thais

This data was collected through the interview and observation of displaced Thais regarding their way of life, their communication among themselves including with those who have ID card, their work, and also the participation in their movement for the right and nationality of displaced Thais.

Phonology Analyzation

The phonological data was collected by asking the vocabulary from displaced Thais who were born and raised in the village in Tanintharyi Region. The main informants are ones who use the researched language as their native tongue which are used in their daily lives, and ones whose organs of speech are perfect. The target areas are the areas where the highest population of displaced Thais who immigrated from the same vicinity, lives. The names of the informants are as follow:

1) Mrs. Jirapon Phetdam, a displaced Thai of Rai Khrao Village, Khlong Wan Sub-district, Mueang District, Prachuapkhirikhan Province, immigrated from

Singkhon Village, Singkhon Sub-township, Tanintharyi Township, Myeik District, Tanintharyi Region in 1994. She died in 2010 at the age of 54.

2) Mrs. Kaew Phrommek, a displaced Thai of Duang Di Village, Song Phi Nong Sub-district, Tha Sae District, Chumphon Province, immigrated from Thung Yao Village, Langkia Sub-township, Bokpyin Township, Kawthaung District, Tanintharyi Region in 1988. She is now 70 years old.

3) Mrs. Montha Suphanrat, a displaced Thai of Soi Sib Community, Bang Rin Sub-district, Mueang District, Ranong Province, immigrated from Bokpyin Village, Bokpyin Sub-township, Bokpyin Township, Kawthaung District, Tanintharyi Region in 1987. She is now 48 years old.

4) Mrs. Hasani Khunphakdi, a displaced Muslim Thai of Rai Tai Village, Nakha Sub-district, Suk Samran District, Ranong Province, immigrated from Ao Yai Village, Ao Yai Sub-township, Kawthaung Township, Kawthaung District, Tanintharyi Region in 1990. She is now 45 years old.

One set of wordlist used in the research is retrieved from the survey of phonetics and phonology in southern Thai dialect of Theraphan L.Thongkum (1977). Another set of wordlists is researched from the dictionary of southern Thai dialect of the Institute of Southern Thai Studies (1987) and the vocabulary from the checklist for determining tones in Tai dialect of William J. Gedney (1973). Moreover, additional vocabulary is added to the wordlist from the experience of the researcher of having lived together with displaced Thais for a period of time and from the observation of the communication between displaced Thais.

The data was collected by using questions with pictures, such as the picture of animal, vegetable, etc., and with real objects the informants used in their daily life, such as kitchen utensils. Phonetic symbols of the International Phonetic Association (IPA) are used for data recording.

Data Analyzing

All phonemes were mainly studied by means of listening. The pitch was analyzed by Praat, a software for acoustic analysis, and the means of listening. Then the phonological system was analyzed by phonemic theory. The tone boxes for Tai dialects suggested by Gedney (1973) were applied to determine the tones of displaced Thais.

Basic Agreement

Displaced Thais in this research refer to Thai people who used to reside in Myeik District and Kawthaung District, Tanintharyi Region, Republic of the Union of Myanmar, and have immigrated to Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga in the present.

“Displaced Thais” is the term Thai government used to refer to this group of people. It is stated in the status in the registry as “Thai-Burmese displaced persons” or “displaced Thais” in short. Some displaced Thais disapprove with this term, but they have to accept it for an easy recognition and to identify themselves as one of Thai people. Therefore, the term “displaced Thais” is used in this research to refer to the group mentioned above.

Results

Displaced Thais currently living in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga are Thai people who used to reside in Tanintharyi region before the demarcation of boundary between Thailand and Myanmar. After the demarcation, Tanintharyi region became a part of Myanmar, therefore, displaced Thais living in Tanintharyi region were under the control of Burmese government.

After the internal conflict between an opposing armed troop and Burmese government in Tanintharyi region, displaced Thais were affected by the war and had to immigrate into Thailand while leaving their houses and lots of properties in Tanintharyi region.

Displaced Thais from Singkhon Sub-township have immigrated and resided in Prachuapkhirikhan in the vicinity of Mueang district to Bang Saphan Noi district. Displaced Thais from Langkia Sub-township have immigrated to Bang Saphan district in Prachuapkhirikhan, Tha Sae district in Chumphon, and Kra Buri district in Ranong. Most of the displaced Thais from Bokpyin Sub-township have immigrated to Mueang district, Ranong, and some have immigrated to La-un district and Kapoe district in Ranong. Displaced Muslim Thais from Bokpyin Township and Kawthoung district have immigrated to Ranong in the areas of Mueang district, Kapoe district, and Suk Samran district, and to Phang-nga in the area of Khura Buri district.

Displaced Thais came into Thailand as immigrants and do not have the permission to reside in Thailand legally. They are exploited by some government sectors and some groups of Thai people, and they have no fundamental right for their living. Displaced Thais have great difficulty living in Thailand.

With these reasons, displaced Thais have formed a network of “Restoring Thai Nationality Problem Solving Network” whose objectives are to solve the problems in many issues, to proclaim that they are Thai people, and to demand the government to restore Thai nationality to displaced Thais.

The proofs displaced Thais used to affirm that they are Thais are the mutuality of their language and culture with the Thai people of southern Thailand, and their awareness of being Thai.

The study of phonology of language spoken by displaced Thais suggests three phonological systems of displaced Thais as follow:

The first group is the phonology found in displaced Thais in Prachuapkhirikhan in the areas of Mueang district, Thap Sakae district, Bang Saphan district, and Bang Saphan Noi district; Chumphon in the area of Tha Sae district; Ranong in the area of Kra Buri district. Consonants, vowels, and tones are shown as follow:

Consonants consists of 20 phonemes as initial consonants, which are /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/; 10 phonemes as consonant clusters, which are /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/; 8 phonemes as final consonants, which are /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/. The final consonant phoneme /-k/ can be divided into 2 allophones, [-ʔ] and [-k].

Vowels consists of 16 phonemes of monophthongs, which are divided into 7 phonemes as short vowels, /i e a ɤ o u u/ (phonemes /e/ and /o/ have 2 allophones: the allophones [e] and [ɛ] for the phoneme /e/, and the allophones [o] and [ɔ] for the phoneme /o/) and 9 phonemes as long vowels, /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/. There are 3 phonemes as diphthongs, /iɤ uɤ uɤ/.

Tones consists of 5 tonemes. The first toneme is the tones in box A1 and B123. The second toneme is the tone in box A4. The third toneme is the tones in box B4 and DL4. The fourth toneme is the tones in box C123 and DLDS123. Last, the fifth toneme is the tones in box C4 and DS4.

The second group is the phonology found in displaced Thais in Ranong in the areas of La-un district, Mueang district, and Kapoe district. Consonants, vowels, and tones are described as follow:

Consonants consists of 20 phonemes as initial consonants, which are /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- ŋ- tɕ- ʃ- ʂ- h- w- l- ɭ- j-/; 10 phonemes as consonant clusters, which are /pl- pɭ- phl- phɭ- kl- kɭ- kw- khl- khɭ- khw-/; 8 phonemes as final consonants, which are /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/. The final consonant phoneme /-k/ can be divided into 2 allophones, [-ʔ] and [-k].

Vowels consists of 16 phonemes of monophthongs, which are divided into 7 phonemes as short vowels, /i e a ɤ o u u/ (phonemes /e/ and /o/ have 2 allophones: the allophones [e] and [ɛ] for the phoneme /e/, and the allophones [o] and [ɔ] for the phoneme /o/) and 9 phonemes as long vowels, /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/. There are 3 phonemes as diphthongs, /iɤ uɤ uɤ/.

Tones consists of 6 tonemes. The first toneme is the tones in box AB1 and DLDS1. The second toneme is the tones in box AB23 and DLDS23. The third toneme is the tone in box A4. The fourth toneme is the tones in box B4 and DL4. The fifth toneme is the tones in box C4 and DS4. The sixth toneme is the tones in box C123.

The third group is the phonology of language spoken by displaced Muslim Thais in Ranong in the areas of Mueang district, Kapoe District, and Suk Samran

district; Phang-nga in the area of Khura Buri district. Consonants, vowels, and tones are described as follow:

Consonants consists of 20 phonemes as initial consonants, /p- t- k- ʔ- ph- th- kh- b- d- m- n- tɕ- ʃ- h- ɸ- w- l- ɹ- j-/, in which /j-/ can be divided into 2 allophones, [ɲ-] and [j-]; 10 phonemes as consonant clusters, which are /pl- pɹ- phl- phɹ- kl- kɹ- kw- khl- khɹ- khw-/, 9 phonemes as final consonants, which are /-p -t -k -m -n -ŋ -w -j/.

Vowels consists of 16 phonemes of monophthongs, which are divided into 7 phonemes as short vowels, /i e a ɤ o u u/ (phonemes /e/ and /o/ have 2 allophones, the allophones [e] and [ɛ] for the phoneme /e/, and the allophones [o] and [ɔ] for the phoneme /o/) and 9 phonemes as long vowels, /i: e: ɛ: a: ɔ: ɤ: o: u: u:/. It is found that phonemes /e: ɤ: o:/ are used with phonemes /i: u: u:/ in the dialects in the other areas. There are 3 phonemes for diphthongs, /iɤ uɤ uɤ/.

Tones consists of 6 tonemes. The first toneme is the tones in box AB1 and DLDS1. The second toneme is the tones in box AB23 and DS23. The third toneme is the tone in box A4. The fourth toneme is the tones in box B4 and DL4. The fifth toneme is the tones in box C4 and DS4. The sixth toneme is the tones in box C123 and DL23.

Among the three phonological systems of displaced Thais, it is found that the tones system of the first group consists of 5 tonemes, and there is a mergence between the tone in box A1 and that in B123. This is different from the tone system of the second and third group, which consist of 6 tonemes, and there is the split of the tone in box AB1 and that in AB23. The phonology of the third group has significant difference from the first and second group regarding the consonants, the selection of vowel phonemes in some words, and the split and mergence of the tones in columes C and DL. To elucidate this, the system of the third group consists of 20 phonemes for initial consonants and 9 phonemes for final consonants, while the systems of the first and second group consist of 20 phonemes for initial consonants and 8 phonemes for final consonants. There is a difference of vowel selection in the third group regarding the usage of phonemes /e: ɤ: o:/ and /i: u: u:/ in some words. Tones in the third groups consist of 6 tonemes like in the second group, but there is a difference of the split of tones in box DL23 and those in DS23.

Comparing all the three phonological systems of displaced Thais with southern Thai dialects in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong and Phang-nga, it reveals that the phonology of language spoken by the first group of displaced Thais is similar to the phonology of Thai dialect in Prachuapkhirikhan in the areas of Bang Saphan district and Bang Saphan Noi district, Chumphon in the area of Tha Sae district, and Ranong in the area of Kra Buri district. The phonology of the second group is similar to the phonology of Thai dialect in Ranong in the areas of La-un district, Mueang district, and Kapoe district. The phonology of the third group is similar to the phonology of Thai dialect in Phang-nga in the area of Koh Yao district, which is also used by Muslim Thai people.

Discussion

The result of the study of the phonology of language spoken by displaced Thais in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga reveals that the language spoken by displaced Thais is southern Thai dialect. It is found that the tone system used by displaced Thais in all 4 provinces consists of the mergence of the tone in box A1 and B1, just like the tonal characteristic found in southern Thai dialect.

Apart from the tone system, it is also found that some consonants and vowels of the language of displaced Thais have the similar characteristic of southern Thai dialects as follow:

The initial consonants used by displaced Thais in all 4 provinces consist of the phonemes [ɬ-] [ʃ-] and [j-]. The initial consonants used by displaced Muslim Thai in Ranong and Phang-nga consist of the phoneme [ɲ-] but do not include the initial phoneme /ŋ-/. The study reveals that the initial consonants in southern Thai dialect used by displaced Muslim Thais consist of the phoneme /ɸ-/, while used in the vocabulary of the other Thai dialects, it is replaced with the phoneme /ŋ-/. For the consonant clusters, the southern Thai dialect spoken by displaced Thais consists of phoneme /khw-/ in some words, which are replaced by phoneme /f-/ in central Thai dialect, as well as the replacement of phoneme /kr-/ with phoneme /tr-/ in central Thai

words. For the final consonants, the final consonant [-k] appears with short vowels, and it is the complementary distribution for the final consonant [-ʔ] which appears with long vowels and diphthongs.

For the vowel system of the language spoken by displaced Thais, it is found that phonemes /-ε-, -ɔ-/ in central Thai words are replaced by phonemes /-ε:-, -ɔ:-/ respectively. The phonemes /-e-, -o-/ in central Thai words are replaced by phonemes [-ε-, -ɔ-], and they occur as a complementary distribution for phonemes [-e-, -o-], respectively. The vowel phonemes /-e:-, -ɔ:-, -o:-/ in some words of the southern Thai dialect spoken by displaced Muslim Thais are replaced by phonemes /-i:-, -u:-, -u:-/ in other Thai dialects, respectively.

The phonological findings mentioned above are the characteristics of southern Thai dialect which can be found in past researches (Brown, 1985 ; Diller, 1976 ; Vichin, 1972 ; Charoenkwan, 2524 ; Chariya, 2525 ; Prasat, 2530 ; Chainarong, 2531 ; Amornrat, 2531). These evidences indicated that the phonology of the language spoken by displaced Thais in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga significantly has the same characteristic as southern Thai dialects in various areas. Therefore, it can be concluded that the language spoken by displaced Thais is a southern Thai dialect.

As Tanintharyi Region and Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga are separated by Tenasserim Hills and Pak Chan River, this may be the geographical factor that makes the phonology of southern Thai dialect of displaced Thais different from the one of southern Thai dialect of people in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga. The result of this study has clarified that the languages used in these 2 areas have the same phonology. The phonology of the southern Thai dialect spoken by displaced Thais in Prachuapkhirikhan in the areas of Mueang district, Thap Sakae district, Bang Saphan district, and Bang Saphan Noi district, in Chumphon in the area of Tha Sae district, and in Ranong in the area of Kra Buri district is similar to the phonology of the southern Thai dialect used in Prachuapkhirikhan in the areas of Bang Saphan district, and Bang Saphan Noi district, in Chumphon in the area of Tha Sae district, and in Ranong in the area of Kra Buri district. The phonology of the southern Thai dialect spoken by displaced Thais in

Ranong in the areas of La-un district, Mueang district, and Ka Poe district is similar to the phonology of the southern Thai dialect used in Ranong in the areas of La-un district, Mueang district, and Ka Poe district. The phonology of the southern Thai dialect spoken by displaced Muslim Thais in Ranong and Phang-nga is similar to the phonology of the southern Thai dialect used in Phang-nga in the area of Ko Yao district, where the population are Muslim Thai people as well as the displaced Thais in Ranong and Phang-nga. From the mutual characteristic of phonology of the language of displaced Thais and southern Thai dialect in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga, it can be said that displaced Thais have a social connection with Thai people in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga.

Apart from linguistic research which identifies the phonology of the language of displaced Thais to be the same system used in southern Thai dialect spoken in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga, the field research also reveals that the culture of displaced Thais has mutual characteristics with the culture of southern Thai people. The data about language and culture of displaced Thais found in this research agrees with the documents and researches of B. Thammabut (1999), Siriporn (2006), and Thirawut (2007). These are the documents and researches in anthropological and political science field which claim the language and culture of displaced Thais and those of southern Thai people in Prachuapkhirikhan, Chumphon, Ranong, and Phang-nga are mutual. Due to this mutual characteristics of language and culture between the two groups of people, it can be concluded that these 2 groups of people are connected and share mutual networks both socially and culturally.

As displaced Thais and southern Thai people share the same language and culture, the communication between them is not difficult. However, displaced Thais are not legally identified as Thai people, as their nationality is not Thai and they have no ID card. Especially after Thai government has granted fundamental right and welfare to people, the right of displaced Thais is lost and reduced because the fundamental right and welfare are limited to ones who have ID cards and have Thai nationality only. Therefore, displaced Thais have a more difficult living condition in Thailand as they do not receive their right in many aspects, such as transportation, occupation, and medicine.

Displaced Thais have attempted to request Thai nationality from Thai government, so that they can receive fundamental right and welfare like Thai people. The claims they used in proving their Thai nationality are their language and culture which are corresponded with Thai language and culture, but because of the demarcation of land which happened afterward and the emphasis on Thai nationality and ID cards of Thai government, their Thai nationality has been withdrawn from them. Displaced Thais tried to identify themselves as Thai citizen through the political movement and activities in order to encourage nationality conferral bill which they have written to pass as a law, and doing activities for public benefits with other communities and networks, such as helping people suffering from natural disasters. Displaced Thais join these activities to identify themselves as Thai citizen who take part in social, economical, and political aspects of the country.

The bill that displaced Thais encouraged has now been published in Government Gazette and enforced. However, it cannot be said that the Thai government accepts displaced Thais to legal Thai citizen, as the Ministry of Interior has to enact the ministerial regulations regarding the process of restoring the nationality to displaced Thais and conferring their status.

However, the Ministry of Interior curtailed the process of enacting the proposed ministerial regulations and submitted the regulations to the consideration process of the Council of Ministers. These regulations state that only displaced Thais who have the status of “Thai-Burmese displaced person” are able to have the status conferral. (Legal status of displaced Thais, Chapter 4, page 54-58) Moreover, these regulations have already been approved by Council of Ministers on July 10th, 2011, which resulted in displaced Thais who have status other than stated not be able to have status conferral and Thai nationality. These ministerial regulations did not correspond to the purpose of the nationality conferral bill proposed by displaced Thais, and they did not solve the problems of most of these people. In the researcher’s opinion, these ministerial regulations and the process of status conferral should cover displaced Thais with all status, so that this bill will truly be effective in solving people’s troubles and maintaining their happiness and welfare.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมการปกครอง. (2547). การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย. กรุงเทพฯ : สำนักทะเบียนกลาง.
- _____. (2548). การสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร. กรุงเทพฯ : สำนักทะเบียนกลาง.
- _____. (2542). ประมวลกฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อสาธิตวิทยาดินแดน.
- _____. (2540). ทะเบียนบ้านบัตรประจำตัวประชาชนจากอดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- กระทรวงมหาดไทย. (2552). การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับและกำหนดเขตพื้นที่ควบคุม. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 126 ตอนพิเศษ 136 ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). ระเบียบว่าด้วยหลักฐาน วัน เดือน ปีเกิด ในการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษมณี เทพวัลย์ (2526). แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์ (2524). การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูงในการแบ่งเขตภาษาถิ่นในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยณรงค์ แดงหวาน. (2531). ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน : จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แซรแอส, นิโกลาส. (2550). ประวัติศาสตร์ธรรมชาติและเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม : ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช. แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศรีปัญญา

- จิรวุฒิ เสนาคำ. (2550ก). ถิ่นพลัดไป...ไทยพลัดถิ่น : บันทึกชีวิตเปลี่ยนแปลไทยพลัดถิ่น. กรุงเทพฯ : โครงการปฏิบัติการชุมชนและเมืองน่าอยู่.
- _____. (2550ข). ไทยพลัดถิ่นกับข้อจำกัดขององค์ความรู้ว่าด้วยรัฐ-ชาติในสังคมไทย. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- _____. (2550ค). เยือนไทยพลัดถิ่นในพม่า. กรุงเทพฯ : โครงการปฏิบัติการชุมชนและเมืองน่าอยู่.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระ. (2545). พงศาวดารเรื่องไทยรบพม่า. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- ทองใบ แดงน้อย. (2547). แผนที่ภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ. (2520). แบบสอบถามสำหรับสำรวจเสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้. กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บ.ธรรมบุตร. (2542). จดหมายจากตะนาวศรี. กรุงเทพฯ : มุลนิธิธนาคารกรุงเทพ.
- บริหารเทพธานี, พระ. (2508). พงศาวดารชาติไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประจักษ์วิทยา.
- ประสาสน์ แก่นกระจ่าง. (2530). ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน : จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาลิรัฐ ทรัพย์ปรุง. (2536). การแปรของเสียง (H) ในภาษาถิ่นสงขลาเขตชุมชนเมืองตามปัจจัยทางสังคม. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรพิมล ตรีโชติ. (2548). ไร่แผ่นดิน : เส้นทางจากพม่าสู่ไทย. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีบูรณะคอมพิวเตอร์การพิมพ์.
- พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522. (2522). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 28ก ฉบับพิเศษ.
- พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 39ก.
- พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.2555. (2555). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนที่ 28ก.
- พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร. (2550). พัฒนาการของแนวคิดเรื่องสัญชาติ และความพยายามที่จะจัดปัญหาความไร้รัฐในประเทศไทย. (online). Available : http://www.archanwell.org/autopage/show_page.php?t=1&s_id=329&d_id=328 วันที่ 22 เมษายน 2553.
- _____. (2546). รวมบทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยว่าด้วยสัญชาติไทยของบุคคลธรรมดา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- เรืองสุข คงทอง (2549). แนวแบ่งเขตระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาผสมไทยถิ่นกลาง-ไทยถิ่นใต้:การแปรของวรรณยุกต์ตามกลุ่มอายุ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ลา ลูแบร์, มองซิเออร์ เดอ. (2548). จดหมายเหตุ ลา ลูแบร์ ฉบับสมบูรณ์. แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศรีปัญญา.
- วันดี สันติวุฒิเมธี. (2545). กระบวนการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยใหญ่ชายแดนไทย-พม่า : กรณีศึกษาหมู่บ้านเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันทักษิณคดีศึกษา. (2525). พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2548). ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล.
กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. อัดสำเนา
- สิริพร สมบูรณ์บุรณะ. (2549). ถิ่นพลัดไทยไป-ไทยพลัดถิ่นมา. ใน มุ่งสู่มนุษยวิทยาประยุกต์.
กรุงเทพฯ : วัฒนาศาลา.
- สุนทร ชุตินทรานนท์. (2531). บุเรงนองกะยอдинนรธา : กษัตริย์พม่าในโลกทัศน์ไทย. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์วิชาการ.
- _____. (2547). พม่ารบไทย : ว่าด้วยการสงครามระหว่างไทยกับพม่า. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มติชน.
- อมรรัตน์ สิริบุพผะ. (2531). ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ในปัจจุบัน : จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดิศร วิศาล. (2553). โครงการเสียงกู่ร้องจากคนชายขอบ : กรณีการเข้าถึงบริการสุขภาพของคนไทย
พลัดถิ่นจังหวัดชุมพร. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

ภาษาอังกฤษ

- Barth, Fredrik. (1998). Ethnic Groups and Ethnic Boundaries. Illinois : Waveland Press.
- Brown, J. Marvin. (1985). "Historical Explanations for the Peculiarities of The Thai Writing System" in From Ancient Thai to Modern Dialects : And Other on Historical Thai Linguistics. Bangkok : Whit Lotus Co., Ltd.,
_____. (1985). "From Ancient Thai to Modern Dialects" in From Ancient Thai to Modern Dialects : And Other on Historical Thai Linguistics. Bangkok : Whit Lotus Co., Ltd.,
- Collins, Harper. (2005). Collins complete world atlas. Glasgow : Harper Collins.

- Diller, Antony Van. (1976a). Toward a model of Southern Thai diglossic speech variation. Ph.D. Thesis Cornell University.
- _____. (1976b). "A Note on PT *ml", In Tai Linguistics In Honor of Fang-Kuei Li. p.39-46. Thomas W.Gething, Jimmy G.Harris, and Pranee Kullavanijaya ,eds Bangkok : Chulalongkorn University.
- Gedney, William J. (1972). "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects" in Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager. p.423-437. M. Estellie Smith, ed. The Hague : Mouton.
- Imperial Gazetteer of India. (1908a). Vol.8 (online). Available : <http://dsal.uchicago.edu/reference/gazetteer/toc.html?volume=8>. วันที่ 10 กรกฎาคม 2553.
- _____. (1908a). Vol.17 (online). Available : <http://dsal.uchicago.edu/reference/gazetteer/toc.html?volume=17>. วันที่ 10 กรกฎาคม 2553.
- _____. (1908a). Vol.23 (online). Available : <http://dsal.uchicago.edu/reference/gazetteer/toc.html?volume=23>. วันที่ 10 กรกฎาคม 2553.
- Hass, Mary R. (1958). "The tones of Four Tai Dialects." in BIHP 29. p.817-826.
- Li, Fang kuei. (1977). A Handbook of Comparative Tai. Hawaii : University Press of Hawaii.
- Tongchai Winichakul. (1998). Siam Mapped : A History of the Geo-body of a Nation. Chiangmai : Silkworm Books.
- Vichin Panupong. (1972). "Some Aspects of Songkla Pronunciation (in Thai)" in Tai Phonetics and Phonology. Edited by Jimmy G. Harris and Richard B. Noss. Bangkok : CIEL. p.87-104

แหล่งข้อมูลจากการสัมภาษณ์

คนไทยพลัดถิ่น

- เดิน ภัคดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านหินช้าง. สัมภาษณ์. 25 ธันวาคม 2553.
- จูน จันทรวีเชียร. คนไทยพลัดถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดระนอง. สัมภาษณ์. 31 กรกฎาคม 2553.
- จ้อย อบเทียน. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 11 มกราคม 2554.
- ชำนาญ ชูยยัง. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ. สัมภาษณ์. 15 กรกฎาคม 2553.

- ชาทิน้อย จันดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านปากเตรียม. สัมภาษณ์. 23 ธันวาคม 2553.
- ชาอิด ขวัญเมือง. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่ใต้. สัมภาษณ์. 7 ธันวาคม 2553.
- ณรงค์ ชูแก้ว. คนไทยพลัดถิ่นบ้านหนองกลาง. สัมภาษณ์. 5 กุมภาพันธ์ 2554.
- ณอม ชูแก้ว. คนไทยพลัดถิ่นบ้านหนองกลาง. สัมภาษณ์. 6 กุมภาพันธ์ 2554.
- เทียบ ประกอบปราบ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 10 พฤษภาคม 2553.
- น้อย ออบเทียน. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 13 มกราคม 2553, 10 พฤษภาคม 2553.
- บุญเสริม ประกอบปราบ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 13 พฤษภาคม 2553.
- ภิรมย์ บุญพิทักษ์. คนไทยพลัดถิ่นบ้านดวงดี. สัมภาษณ์. 4 พฤศจิกายน 2553, 18 เมษายน 2554.
- มณฑา สุพรรณรัตน์. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ. สัมภาษณ์. 15 กรกฎาคม 2553.
- มะหะหมัด ขุนภักดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านช้างแหก. สัมภาษณ์. 22 ธันวาคม 2553.
- มามะ หมักหมั่น. คนไทยพลัดถิ่นบ้านท่ากลาง. สัมภาษณ์. 16 พฤศจิกายน 2553.
- มูστα ภักดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่ใต้. สัมภาษณ์. 7 ธันวาคม 2553.
- รวัย ภูวรรณ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านร้านตัดผม. สัมภาษณ์. 20 เมษายน 2554.
- รสิตา ชูยยัง. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ. สัมภาษณ์. 13 มกราคม 2553, 11 กรกฎาคม 2553.
- โรส จันดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านท่าคึกฤทธิ์. สัมภาษณ์. 22 ธันวาคม 2553.
- วุ่น สุขแสงทอง. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 11 พฤษภาคม 2553.
- สนธยา นิยมโนธรรม. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ. สัมภาษณ์. 14 กรกฎาคม 2553.
- สมคิด ภูวรรณ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านดวงดี. สัมภาษณ์. 18 เมษายน 2554.
- สมศักดิ์ ประกอบปราบ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่เครา. สัมภาษณ์. 13 มกราคม 2553.
- สาว ปรีชาหนท์. คนไทยพลัดถิ่นบ้านดวงเจริญ. สัมภาษณ์. 5 พฤศจิกายน 2553.
- สาเลขอ จันดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านช้างแหก. สัมภาษณ์. 23 ธันวาคม 2553.
- เส่ ขุนภักดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านหินช้าง. สัมภาษณ์. 16 กรกฎาคม 2553.
- สุทิน กิ่งแก้ว. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนสำนักสงฆ์สะพานปลา. สัมภาษณ์. 9 กรกฎาคม 2553, 6 มกราคม 2554.
- หนู ศรีสุวรรณ. คนไทยพลัดถิ่นบ้านบางลำพู. สัมภาษณ์. 28 กรกฎาคม 2553.
- หมาด เจริญสมุทร. คนไทยพลัดถิ่นเกาะสินไห. สัมภาษณ์. 24 ธันวาคม 2553.
- หยืด ชูแก้ว. คนไทยพลัดถิ่นบ้านหนองกลาง. สัมภาษณ์. 5 กุมภาพันธ์ 2554.
- หิด ชูยยัง. คนไทยพลัดถิ่นชุมชนซอยสิบ. สัมภาษณ์. 15 กรกฎาคม 2553.
- อาบ เกตุแก้ว. คนไทยพลัดถิ่นบ้านคอกอ้ายเผือก. 5 มกราคม 2554.
- อาอีหะ แก้วนพรัตน์. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่ใต้. 18 มกราคม 2553.
- ฮาซานี ขุนภักดี. คนไทยพลัดถิ่นบ้านไร่ใต้. 8 กรกฎาคม 2553.

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีบัตรประชาชนที่อยู่ในพื้นที่

รชนา วงศ์พยัคฆ์. ชาวบ้านตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี. สัมภาษณ์. 15 มกราคม 2554.

อนันตชัย วงศ์พยัคฆ์. ชาวบ้านตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง. สัมภาษณ์. 16 มกราคม 2554.

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ

เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยบ้านควนไทรงาม. สัมภาษณ์. 22 กรกฎาคม 2553.

ชาญวิทย์ สายวัน. อาสาสมัครเครือข่ายแก้ปัญหาค้นสัญชาติคนไทย. สัมภาษณ์. 15 มกราคม 2553, 20 กรกฎาคม 2553.

ปราโมทย์ แสนสวัสดิ์. อาสาสมัครเครือข่ายแก้ปัญหาค้นสัญชาติคนไทย. 15 มกราคม 2553, 20 กรกฎาคม 2553.

ภควินทร์ แสงคง. ผู้ประสานงานเครือข่ายแก้ปัญหาค้นสัญชาติคนไทย. 15 มกราคม 2553, 8 มกราคม 2554.

มานิช บัวสุวรรณ. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยบ้านร้านตัดผม. สัมภาษณ์. 4 พฤศจิกายน 2553.

วรรณิดา เมืองแก้ว. เจ้าหน้าที่เครือข่ายแก้ปัญหาค้นสัญชาติคนไทย. สัมภาษณ์. 15 มกราคม 2553, 20 กรกฎาคม 2553.

อดิสร วิศาล. เจ้าหน้าที่ชำนาญการสาธารณสุขจังหวัดชุมพร. สัมภาษณ์. 4 พฤศจิกายน 2553.

ภาคผนวก

รายการคำศัพท์

ก

1	กก	kok ⁴	kok ²	kok ²
2	(ปลา) กด	kot ⁴	kot ²	kot ²
3	ก้น	kon ⁴	kon ⁶	kon ⁶
4	กบ	kop ⁴	kop ²	kop ²
5	ก้ม	kom ⁴	kom ⁶	kom ⁶
6	กรง, ตรง	kɔŋ ²	kɔŋ ²	kɔŋ ²
7	กรด	kɔt ⁴	kɔt ²	kɔt ²
8	กรน	kɔn ²	kɔn ²	kɔn ²
9	กรวด	kɔɹt ⁴	kɔɹt	kɔɹt ⁶
10	กรวย	kɔɹj ²	kɔɹj ²	kɔɹj ²
11	กรอ	kɔɹ ²	kɔɹ ²	kɔɹ ²
12	กรอก	kɔɹ:k ⁴	kɔɹ:k ²	kɔɹ:k ⁶
13	กรอง	kɔɹŋ ²	kɔɹŋ ²	kɔɹŋ ²
14	กร่อน	kɔɹ:n ¹	kɔɹ:n ²	kɔɹ:n ²
15	กรอบ	kɔɹ:p ⁴	kɔɹ:p ²	kɔɹ:p ⁶
16	กร่อย	kɔɹ:j ¹	kɔɹ:j ²	kɔɹ:j ²
17	กระ	kɔa:k ⁴	kɔa:k ²	kɔa:ɿ ⁶
18	กระจก	kɹtɔk ⁴	tɔk ²	tɔk ²
19	กระจง	kɹtɔŋ ²	kɹtɔŋ ²	kɹtɔŋ ²
20	กระจาด	kɹtɔa:t ⁴	tɔa:t ²	tɔa:t ⁶
21	กระจูด	kɹɟut ⁴	ɟut ¹	ɟut ¹
22	กระจูด	kɹtɔu:t ⁴	tɔu:t ²	tɔu:t ⁶
23	กระฉอก	kɹɟɔ:k ⁴	ɟɔ:k ¹	ɟɔ:k ¹
24	(ผัก) กระเฉด	kaɟe:t ⁴	ɟe:t ¹	ɟi:t ¹

25	กระซอน	kɔ̌ʃɔ:n ²	ʃɔ:n ³	ʃɔ:n ³
26	กระซาก	kɔ̌ʃa:k ³	ʃa:k ⁴	ʃa:k ⁴
27	กระซาย	kɔ̌ʃa:j ²	kɔ̌ʃa:j ³	kɔ̌ʃa:j ³
28	กระดก	kɔ̌dɔk ⁴	dɔk ²	dɔk ²
29	กระด้าง	kada:ŋ ⁴	da:ŋ ⁶	da:ŋ ⁶
30	กระดาน	da:n ²	da:n ²	da:n ²
31	กระดาษ	kɔ̌da:t ⁴	da:t ²	da:t ⁶
32	กระดิก	kɔ̌dik ⁴	dik ²	dik ²
33	กระดิ่ง	kɔ̌diŋ ⁴	diŋ ²	diŋ ²
34	กระดุม	kɔ̌dum ²	dum ²	dum ²
35	กระดุก	kɔ̌du:k ⁴	du:k ²	do:k ⁶
36	กระเด็น	kɔ̌den ²		
		kɔ̌ʃu:t ⁴	ʃu:t ¹	ʃu:t ¹
37	กระเด้า	kɔ̌da:w ⁴	da:w ⁶	da:w ⁶
38	กระเดื่อง	kɔ̌duwɔŋ ¹	duwɔŋ ²	duwɔŋ ²
39	กระแดะ	ʔɔ: ² ɔ: ⁵	ʔɔ: ² ɔ: ⁵	ʔɔ: ² ɔ: ⁵
40	กระได	kɔ̌dɔj ²	dɔj ²	dɔj ²
41	กระต่าย	kɔ̌ta:j ¹	ta:j ²	ta:j ²
42	กระตึก	kɔ̌tik ⁴	tik ²	tik ²
43	กระเตง	kɔ̌te:ŋ ²	te:ŋ ²	te:ŋ ²
44	กระทง	kɔ̌thon ²	kɔ̌thon ³	kɔ̌thon ³
45	กระท้อน	kɔ̌thɔ:n ⁵	lu:k thɔ:n ⁵	lo:k thɔ:n ⁵
46	กระท่อม(พืช)	kɔ̌thom ³	thom ⁴	thom ⁴
47	กระท่อม(บ้าน)	kɔ̌thɔ:m ³	thɔ:m ⁴	
		kɔ̌nam ¹	nam ¹	nam ¹
		tap ⁵	tap ⁵	tap ⁵
48	กระทะ	kɔ̌tha:k ³	tha:k ⁴	tha:ʔ ⁴
49	กระทิง	kɔ̌thin ²	kɔ̌thin ³	kɔ̌thin ³

50	กระทือ(พืชคล้ายข่า)	kɤthwɛː²	thwɛː³	thwɛː³
51	กระทืบ	thwɛːp³	thwɛːp⁴	thwɛːp⁴
52	กระทะ	kɤthwɛːk³	thwɛːk⁴	thwɛːʔ⁴
53	กระบอง	kɤbwɛːŋ²	bwɛːŋ²	bwɛːŋ²
54	กระป๋อง	kɤbiː¹	kɤbiː²	kɤbiː²
55	กระบุง	kɤbun²	bun²	
56	กระเบน	kɤbeːn²	beːn²	beːn²
57	กระเบื้อง	buɤŋ⁴	buɤŋ⁶	buɤŋ⁶
58	กระปุก	kɤpuk⁴	puk²	puk²
59	กระโปก	kɤpoːk⁴	poːk²	poːk⁶
60	กระโปรง	kɤpɔːŋ²	pɔːŋ²	pɔːŋ²
61	กะพริบ	kaphɿp⁵	lip⁵	kɿp⁵
62	กะพี้	kaphiː⁵	phiː⁵	phiː⁵
63	กะเพรา	kɤphwɛːm³	phwɛːm⁴	phwɛːm⁴
64	กะรอก	kɤɤːk³	ɤːk⁴	ɤːk⁴
65	กะสอบ	kɤsɔːp⁴	sɔːp¹	sɔːp¹
66	กะสุน	kɤsɔːn¹	luːk⁴ sɔːn¹	loːk⁴ sɔːn¹
67	กราบ	kɤaːp⁴	kɤaːp²	kɤaːp⁶
68	กราม	kɤaːm²	kɤaːm²	kɤaːm²
69	กรีซ	miːt³ kɿt⁴	kɿt²	kɿt²
70	กรี๊ด	kɿt⁴	kɿt²	kɿt⁶
71	กลม	klom²	klom²	klom²
72	กลวง	klurɤ²	klurɤ²	klurɤ²
73	กล้วย	klurɤ⁴	klurɤ⁶	klurɤ⁶
74	กลอง	klɔːŋ²	klɔːŋ²	klɔːŋ²
75	กลอง	klɔːŋ¹	klɔːŋ²	klɔːŋ²
76	กลอง	klɔːŋ⁴	klɔːŋ⁶	klɔːŋ⁶
77	กลอน	klɔːn²	klɔːn²	klɔːn²

78	กล่อม	klɔ:m ¹	klɔ:m ²	klɔ:m ²
79	(หัว) กลอย	klɔ:j ²	klɔ:j ²	klɔ:j ²
80	กลัด	klat ⁴	klat ²	klat ²
81	กลั่น	klan ⁴	klan ⁶	klan ⁶
82	กลับ	klap ⁴	klap ²	klap ²
		lop ⁴	lop ¹	lop ¹
83	กลัว	klux ²	klux ²	klux ²
84	กล้า	kla: ⁴	kla: ⁶	kla: ⁶
85	กลาก	kla:k ⁴	kla:k ²	kla:k ⁶
86	กลาง	kla:ŋ ²	kla:ŋ ²	kla:ŋ ²
87	กล้าม	kla:m ⁴	kla:m ⁶	kla:m ⁶
88	กลาย	kla:j ²	kla:j ²	kla:j ²
89	กลิ้ง	klin ⁴	klin ⁶	klin ⁶
90	กลืน	klin ¹	klin ²	klin ²
91	กลีบ	kli:p ¹	kli:p ²	kli:p ⁶
92	กลืน	klw:n ²	klw:n ²	klw:n ²
93	กลุ้ม	klum ¹	klum ²	klum ²
94	กลุ้ม	klum ⁴	klum ⁶	klum ⁶
95	กวด	kuxt ⁴	kuxt ²	kuxt ⁶
96	กวน	kuxn ²	kuxn ²	kuxn ²
97	กวัก	kwak ⁴	kwak ²	kwak ²
98	กว่า	wa: ¹	wa: ²	wa: ²
99	กวาง	kwa:ŋ ²	kwa:ŋ ²	kwa:ŋ ²
100	กว้าง	kwa:ŋ ⁴	kwa:ŋ ⁶	kwa:ŋ ⁶
101	กวาด	kwa:t ⁴	kwa:t ²	kwa:t ⁶
102	ก่อ	ko: ¹	ko: ²	ko: ²
103	กอง	ko:ŋ ²	ko:ŋ ²	ko:ŋ ²
104	ก่อ	ko:ŋ ⁴	ko:ŋ ⁶	ko:ŋ ⁶

105	กอด	ko:t ¹	ko:t ²	ko:t ⁶
106	ก่อน	ko:n ¹	ko:n ²	ko:n ²
107	ก้อย	ko:j ⁴	ko:j ⁶	ko:j ⁶
108	กะทิ	kɔ̃thi:ɿ ³	thi:ɿ ⁴	the:ɿ ⁴
109	กะปะ	kɔ̃ba:k ⁴	ba:k ²	ba:ɿ ⁶
110	กะ	ka:k ⁴	ka:k ²	ka:ɿ ⁶
111	กะเอ	kɔ̃ɛ: ²	kɔ̃ɛ: ²	kɔ̃ɛ: ²
112	กัก, ตัก	kak ⁴	kak ²	kak ²
113	(ลิง)ก้าง	kaŋ ²	kaŋ ²	kaŋ ²
114	ก้าง	kaŋ ⁴	kaŋ ⁶	kaŋ ⁶
115	กัต	kat ⁴	kat ²	kat ²
116	ก้าน	kan ²	kan ²	kan ²
117	ก้าน	kan ⁴	kan ⁶	kan ⁶
118	กั๊ป	kap ⁴	kap ²	kap ²
119	กา	ka: ²	ka: ²	ka: ²
120	กาก	ka:k ⁴	ka:k ²	ka:k ⁶
121	กาง	ka:ŋ ²	ka:ŋ ²	ka:ŋ ²
122	ก้าง	ka:ŋ ⁴	ka:ŋ ⁶	ka:ŋ ⁶
123	(ผัก) กาด	ka:t ⁴	ka:t ²	ka:t ⁶
124	ก้าน	ka:n ⁴	ka:n ⁶	ka:n ⁶
125	กาม	ka:m ²	ka:m ²	ka:m ²
126	กาย	ka:j ²	ka:j ²	ka:j ²
127	ก่าย	ka:j ¹	ka:j ²	ka:j ²
128	กาว	ka:w ²	ka:w ²	ka:w ²
129	กาว	ka:w ⁴	ka:w ⁶	ka:w ⁶
130	ก้า	kam ²	kam ²	kam ²
131	กำราบ	pɔ̃a:p ⁴	pɔ̃a:p ²	pɔ̃a:p ⁶
132	กำไล	kɔ̃m.lɔ̃j ²	kɔ̃m.lɔ̃j ¹	nɔ̃j ¹

133	กิ่ง ^๒ กือ	bun ⁴ ku: ²	bun ⁶ ku: ²	bun ⁶ ku: ²
134	กิน	kin ²	kin ²	kin ²
135	กิว ^๑	kiw ¹	kiw ²	kiw ²
136	กี ^๑ (คำถาม)	ki: ¹	ki: ²	ki: ²
137	กิด	ki:t ⁴	ki:t ²	ki:t ⁶
138	กิป	ki:p ⁴	ki:p ²	ki:p ⁶
139	กุง ^๒	kuŋ ⁴	kuŋ ⁶	kuŋ ⁶
140	กุด	kut ⁴	kut ²	kut ⁶
141	(ปี) กุน	kun ²	kun ²	kun ²
142	กุม	kum ²	kum ²	kum ²
143	กู	ku: ²	ku: ²	ku: ²
144	กู ^๑	ku: ¹	ku: ²	ku: ²
145	กู ^๒	ku: ⁴	ku: ⁶	ku: ⁶
146	(ผัก) กูด	ku:t ⁴	ku:t ²	ku:t ⁶
147	เก็ง	keŋ ²	keŋ ²	keŋ ²
148	เก่ง	keŋ ¹	keŋ ²	keŋ ²
149	เก้ง	ke:ŋ ⁴	ke:ŋ ⁶	ke:ŋ ⁶
150	เกีบ	kep ⁴	kep ²	kep ²
151	เกณฑ	ken ²	ken ²	ken ²
152	เกย	kɤj ²	kɤj ²	kɤj ²
153	เกร้ง	kɤeŋ ²	kɤeŋ ²	kɤeŋ ²
154	เกรง	kɤe:ŋ ²	kɤe:ŋ ²	kɤe:ŋ ²
155	เกร็ด	kɤet ⁴	kɤet ²	kɤet ²
156	เกล็ด	klet ⁴	klet ²	klet ²
157	เกล็๒ง	kliɤŋ ⁴	kliɤŋ ⁶	kliɤŋ ⁶
158	เกล็๒ด	kliɤt ⁴	kliɤt ²	kliɤt ⁶
159	เกล็๒ว	kliɤw ²	kliɤw ²	kliɤw ²
160	เกล็๒อ	klɤɤ ²	klɤɤ ²	klɤɤ ²

161	คลลลน	kluɔn ⁴	kluɔn ⁶	kluɔn ⁶
162	คवलน	kiɔn ²	lo: ⁵	lo: ⁵
163	ค	kɔw ²	kɔw ²	kɔw ²
164	ค	kɔw ¹	kɔw ²	kɔw ²
		ɕa: ⁵	ɕa: ⁵	ɕa: ⁵
165	ค	ka:w ⁴	ka:w ⁶	ka:w ⁶
166	ค	ko:k ⁴	ko:k ²	ko: ⁶
167	ค	kɔ:t ⁴	kɔ:t ²	kɔ:t ⁶
168	ค	kɔ:n ²	kɔ:n ²	kɔ:n ²
169	ค	kiɔw ¹	kiɔw ²	kiɔw ²
170	ค	kiɔw ⁴	kiɔw ⁶	kiɔw ⁶
171	ค	kuɔk ⁴	kuɔk ²	kuɔk ⁶
172	ค	khe: ³	khe: ⁴	khe: ⁴
173	ค	ke:k ⁴	ke:k ²	ke: ⁶
174	ค	ke: ¹	ke: ²	ke: ²
175	ค	ke:ɲ ²	ke:ɲ ²	ke:ɲ ²
176	ค	liɔɲ ²	liɔɲ ³	liɔɲ ³
177	ค	ke:ɲ ¹	ke:ɲ ²	ke:ɲ ²
178	ค	ke:n ²	ke:n ²	ke:n ²
179	ค	ke:n ¹	ke:n ²	ke:n ²
180	ค	ke:m ²	ke:m ²	ke:m ²
181	ค	ke:m ⁴	ke:m ⁶	ke:m ⁶
182	ค	kle:p ⁴	kle:p ²	kle:p
183	ค	kle:ɲ ⁴	kle:ɲ ⁶	kle:ɲ ⁶
184	ค	kwɛ:ɲ ¹	kwɛ:ɲ ²	kwɛ:ɲ ²
185	ค	ke:w ⁴	ke:w ⁶	ke:w ⁶
186	ค	ko:ɲ ²	ko:ɲ ²	ko:ɲ ²
187	ค	ko:n ²	ko:n ²	ko:n ²

188	โกย	ko:j ²	ko:j ²	ko:j ²
189	โกธร	wip ⁴	wip ¹	wip ¹
190	ไก	kɤj ²	kɤj ²	kɤj ²
191	ไก่	kɤj ¹	kɤj ²	kɤj ²
192	ไกล	klɤj ²	klɤj ²	klɤj ²
193	ไกล้	klaɪj ⁴	klaɪj ⁶	
		khe: ³	khe: ⁴	khe: ⁴
194	ไกว(เปล)	we: ²	we: ³	we: ³

ข

195	ขด	khot ¹	khot ¹	khot ¹
196	ขน	khon ¹	khon ¹	khon ¹
197	ขุ่น, ขุ่น	khon ⁴	khon ⁶	khon ⁶
198	ขนม	nom ¹	nom ¹	num ¹
199	ขนุน	kɤn ¹	lu:k ⁴ nun ¹	lo:k ⁴ nun ¹
200	ขบ	khop ⁴	khop ¹	khop ¹
201	ขม	khom ¹	khom ¹	khom ¹
202	ข่ม, กด	khom ¹	khom ¹	khom ¹
203	ขยับ	jap ⁴	jap ¹	nap ¹
204	ขย้า	jam ¹	jam ¹	nam ¹
205	ขยิบตา	jip ⁴	jip ¹	nip ¹
206	ขล้ง	khlaŋ ¹	khlaŋ ¹	khlaŋ ¹
207	ขลาด	khla:t ⁴	khla:t ¹	khla:t ¹
208	ขลุ่ย	khluj ¹	khluj ¹	luj ¹
209	ขวัญ	khwan ¹	khwan ¹	khwan ¹
210	ขวด	khuxt ⁴	khuxt ¹	khuxt ¹
211	ข่วน	khuxn ¹	khuxn ¹	khuxn ¹
212	ขวบ	khuxp ⁴	khuxp ¹	khuxp ¹

213	ขวา	khwa: ¹	khwa: ¹	khwa: ¹
214	ขว้าง	khwa:ŋ ³	khwa:ŋ ⁴	khwa:ŋ ⁴
215	ขวาน	khwa:n ¹	khwa:n ¹	khwa:n ¹
216	ขวิด	khwit ⁴	khwit ¹	khwit ¹
217	ขอ	kho: ¹	kho: ¹	kho: ¹
218	ตะขอ	kʰkʰo: ¹	kho: ¹	kho: ¹
219	ขื่อ	kho: ⁴	kho: ⁶	kho: ⁶
220	ของ	kho:ŋ ¹	kho:ŋ ¹	kho:ŋ ¹
221	(เกี่ยว) ข้อง	kho:ŋ ⁴	kho:ŋ ⁶	kho:ŋ ⁶
222	ขอน	kho:n ¹	kho:n ¹	kho:n ¹
223	ข่อย	kho:j ¹	kho:j ¹	kho:j ¹
224	ข้าง	khaŋ ¹	khaŋ ¹	khaŋ ¹
225	ขัด	khat ⁴	khat ¹	khat ¹
226	ขัน	khan ¹	khan ¹	khan ¹
227	ขััน	khan ⁴	khan ⁶	khan ⁶
228	ขับ	khap ⁴	khap ¹	khap ¹
229	ขั้ว	khuʔ ⁴	khuʔ ⁶	khuʔ ⁶
230	ขา	kha: ¹	kha: ¹	kha: ¹
231	ข่า	kha: ¹	kha: ¹	kha: ¹
232	ข้า	kha: ⁴	kha: ⁶	kha: ⁶
233	ซาก	kha:k ⁴	kha:k ¹	kha:k ¹
234	(ลูก) ข้าง	kha:ŋ ¹	kha:ŋ ¹	kha:ŋ ¹
235	ข้าง	kha:ŋ ⁴	kha:ŋ ⁶	kha:ŋ ⁶
236	ขาด	kha:t ⁴	kha:t ¹	kha:t ¹
237	ขาน	kha:n ¹	kha:n ¹	kha:n ¹
238	ข้าม	kha:m ⁴	kha:m ⁶	kha:m ⁶
239	ขาย	kha:j ¹	kha:j ¹	kha:j ¹
240	ข่าย	kha:j ¹	kha:j ¹	kha:j ¹

241	ขาว	kha:w ¹	kha:w ¹	kha:w ¹
242	ข้าว	kha:w ¹	kha:w ¹	kha:w ¹
243	ข้าว	kha:w ⁴	kha:w ⁶	kha:w ⁶
244	ขำ	kham ¹	kham ¹	kham ¹
245	ขิง	khi:ŋ ¹	khi:ŋ ¹	khi:ŋ ¹
246	ขิม	khim ¹	khim ¹	khim ¹
247	ขี้	khi: ¹	khi: ¹	khe: ¹
248	ขี้	khi: ⁴	khi: ⁶	khi: ⁶
249	ขี้เกียจ	khi: ⁴ khja:n ⁵	khi: ⁶ khja:n ⁵	khi: ⁶ khja:n ⁵
250	ขี้ไคล	khɭɯj ¹	khɭɯj ¹	khɭɯj ¹
251	ขี้ด	khi:t ⁴	khi:t ¹	khi:t ¹
252	ขี้้น	khun ⁴	khun ⁶	khun ⁶
253	ขี้้น	khun:n ¹	khun:n ¹	khun:n ¹
254	ขี้้อ	khur: ¹	khur: ¹	khɯ: ¹
255	ขุด	khut ⁴	khut ¹	khut ¹
256	ขุน	khun ¹	khun ¹	khun ¹
257	ขุ่น	khon ⁴	khon ⁶	khon ⁶
258	ขุม	khum ¹	khum ¹	khum ¹
259	ขุย	khuj ¹	khuj ¹	khuj ¹
260	ขู่	khu: ¹	khu: ¹	kho: ¹
261	ขูด	khut ⁴	khut ¹	khut ¹
262	เขก	khe:k ⁴	khe:k ¹	khe:k ¹
263	เข่ง	khe:ŋ ⁴	khe:ŋ ⁶	khe:ŋ ⁶
264	เข็ด	la:p ⁴	la:p ¹	la:p ¹
265	เขด	khe:t ⁴	khe:t ¹	khe:t ¹
266	เข็น, ดัน	khen ¹		
		ɯn ²	ɯn ³	ɯn ³
267	เข้ม	khem ¹	khem ¹	khem ¹

268	เข้มนัก	sa:j ¹ ʔe:w ²	sa:j ¹ ʔe:w ²	sa:j ¹ ʔe:w ²
269	เข้มน	khem ⁴	khem ⁶	khem ⁶
270	เขย	khɛ:j ¹	khɛ:j ¹	khɛ:j ¹
271	เขย่ง	je:ŋ ⁴	je:k ²	je:k ⁶
272	เขา	khɛw ¹	khɛw ¹	khɛw ¹
273	เข่า	khɛw ¹	khɛw ¹	khɛw ¹
274	เข้มน	kha:w ⁴	kha:w ⁶	kha:w ⁶
275	เข้มน	khɛɾ ¹	khɛɾ ¹	khɛɾ ¹
276	เข้มน	da:n ² ʃiɾŋ ¹	da:n ² ʃiɾŋ ¹	da:n ² ʃiɾŋ ¹
277	เข้มน	khɛɾt ⁴	khɛɾt ¹	khɛɾt ¹
278	เข้มน	khɛɾn ¹	khɛɾn ¹	khɛɾn ¹
279	เข้มน	khɛɾw ⁴	khɛɾw ⁶	khɛɾw ⁶
280	เข้มน	khɛɾŋ ¹	khɛɾŋ ¹	khɛɾŋ ¹
281	เข้มน	khɛɾn ¹	khɛɾn ¹	khɛɾn ¹
282	เข้มน	khɛ:k ⁴	khɛ:k ¹	khɛ:k ¹
283	เข้มน	khɛ:ŋ ¹	khɛ:ŋ ¹	khɛ:ŋ ¹
284	เข้มน	khɛ:ŋ ¹	khɛ:ŋ ¹	khɛ:ŋ ¹
285	เข้มน	khɛ:ŋ ³	khɛ:ŋ ⁴	khɛ:ŋ ⁴
286	เข้มน	khɛ:n ¹	khɛ:n ¹	khɛ:n ¹
287	เข้มน	khwe:n ¹	khwe:n ¹	khwe:n ¹
288	เข้มน	kho:k ⁴	kho:k ¹	kho:k ¹
289	เข้มน	kho:n ¹	kho:n ¹	kho:n ¹
290	เข้มน	khɛj ¹	khɛj ¹	khɛj ¹
291	เข้มน	khɛj ¹	khɛj ¹	khɛj ¹
292	เข้มน	kha:j ⁴	kha:j ⁶	kha:j ⁶

ก

293	คางคก	kha:ŋ ² khok ⁵	kha:ŋ ³ khok ⁵	kha:ŋ ³ khok ⁵
294	คด	khot ⁵	khot ⁵	khot ⁵
295	คน	khon ²	khon ³	khon ³
296	คบ	khop ⁵	khop ⁵	khop ⁵
297	คม	khom ⁵	khom ⁵	khom ⁵
298	ครอก	khɔ̌:k ³	khɔ̌:k ⁴	khɔ̌:k ⁴
299	ครอง	khɔ̌:ŋ ²	khɔ̌:ŋ ³	khɔ̌:ŋ ³
300	ครอบ	khɔ̌:p ³	khɔ̌:p ⁴	khɔ̌:p ⁴
301	คร่อม	khɔ̌:m ³	khɔ̌:m ⁴	khɔ̌:m ⁴
302	ครึ่ง	khɔ̌:ŋ ³	khɔ̌:ŋ ⁴	khɔ̌:ŋ ⁴
303	ครึ่ง	khɔ̌:ŋ ⁵	khɔ̌:ŋ ⁵	khɔ̌:ŋ ⁵
304	คร้ว	khɔ̌:r ²	khɔ̌:r ³	khɔ̌:r ³
305	ครา	khɔ̌:a ²	khɔ̌:a ³	khɔ̌:a ³
306	คร้า-	khɔ̌:a ³	khɔ̌:a ⁴	khɔ̌:a ⁴
307	คราง	khɔ̌:a:ŋ ²	khɔ̌:a:ŋ ³	khɔ̌:a:ŋ ³
308	คราด	khɔ̌:a:t ³	khɔ̌:a:t ⁴	khɔ̌:a:t ⁴
309	คราบ	khɔ̌:a:p ³	khɔ̌:a:p ⁴	khɔ̌:a:p ⁴
310	คราม	khɔ̌:a:m ²	khɔ̌:a:m ³	khɔ̌:a:m ³
311	คราว	khɔ̌:a:w ²	khɔ̌:a:w ³	khɔ̌:a:w ³
312	ครึ่ง	khɔ̌:uŋ ³	khɔ̌:uŋ ⁴	khɔ̌:uŋ ⁴
313	ครู	khɔ̌:u ²	khɔ̌:u ³	khɔ̌:u ³
314	ครูด	khɔ̌:u:t ³	khɔ̌:u:t ⁴	khɔ̌:u:t ⁴
315	คลอง	khlo:ŋ ²	khlo:ŋ ³	khlo:ŋ ³
316	คต่อง	ʃap ⁵	ʃap ⁵	ʃap ⁵
317	คต่อง	khlo:ŋ ⁵	khlo:ŋ ⁵	khlo:ŋ ⁵
318	คตอด	khlo:t ³	khlo:t ⁴	khlo:t ⁴
319	คตาด(เคตื่อน)	khla:t ³	khla:t ⁴	khla:t ⁴

320	กลาน	khla:n ²	khla:n ³	khla:n ³
321	กลาย	khla:j ²	khla:j ³	khla:j ³
322	กล้าย	khla:j ⁵	khla:j ⁵	khla:j ⁵
323	กลำ	khla:m ²	khla:m ³	khla:m ³
324	กลึง	khluŋ ²	khluŋ ³	khliŋ ³
325	กลื่น	khlu:n ³	khlu:n ⁴	khlu:n ⁴
326	กลุก	khlu:k ⁵	khlu:k ⁵	khlu:k ⁵
327	กลุม	khlu:m ²	khlu:m ³	khlu:m ³
328	กลวง	khlu:ŋ ²	khlu:ŋ ³	khlu:ŋ ³
329	กลวน(เนิน)	khlu:n ²	khlu:n ³	khlu:n ³
330	กลว	khlu:p ³	khlu:p ⁴	khlu:p ⁴
331	กลวัน	khwa:n ²	khwa:n ³	khwa:n ³
332	กลว้า	khwa: ⁵	khwa: ⁵	khwa: ⁵
333	กลวญ(ช้าง)	khwa:n ²	khwa:n ³	khwa:n ³
			mo: ¹ ʃa:ŋ ⁵	
334	กลว้น	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵
335	กลวย	khwa:j ²	khwa:j ³	khwa:j ³
336	กลว้า	khwa:m ⁴	khwa:m ⁶	khwa:m ⁶
337	กลอ	khwa: ²	khwa: ³	khwa: ³
338	กลอก	khwa:k ³	khwa:k ⁴	khwa:k ⁴
339	กลอน	khwa:n ²	khwa:n ³	khwa:n ³
340	กล่อน	khwa:n ³	khwa:n ⁴	khwa:n ⁴
341	กลื่อน	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵
342	กลอย	khwa:j ²	khwa:j ³	khwa:j ³
343	กลัด	khwa: ⁵	khwa: ⁵	khwa: ⁵
344	กลัน	khwa:n ²	khwa:n ³	khwa:n ³
345	กลั่น	khwa:n ⁴	khwa:n ⁶	khwa:n ⁶
346	กลั่น	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵	khwa:n ⁵

347	คั๊บ	khap ⁵	khap ⁵	khap ⁵
348	คั้ว	khux ⁴	khux ⁶	khux ⁶
349	คา	kha: ²	kha: ³	kha: ³
350	ค่า	kha: ³	kha: ⁴	kha: ⁴
351	ค้ำ	kha: ⁵	kha: ⁵	kha: ⁵
352	คาง	kha:ŋ ²	kha:ŋ ³	kha:ŋ ³
353	ค่าง	kha:ŋ ³	kha:ŋ ⁴	kha:ŋ ⁴
354	ค้าง	kha:ŋ ⁵	kha:ŋ ⁵	kha:ŋ ⁵
355	คาด	kha:t ³	kha:t ⁴	kha:t ⁴
356	กาน	kha:n ²	kha:n ³	kha:n ³
357	ค้ำน	kha:n ⁵	kha:n ⁵	kha:n ⁵
358	คาบ	kha:p ³	kha:p ⁴	kha:p ⁴
359	คาย	kha:j ²	kha:j ³	kha:j ³
360	ค่าย	kha:j ³	kha:j ⁴	kha:j ⁴
361	กาว	kha:w ²	kha:w ³	kha:w ³
362	ค้ำ	kham ²	kham ³	kham ³
363	ค้ำ	kham ³	kham ⁴	kham ⁴
364	คำราม	khɤm ² ɤa:m ²	ɤon ³	ɤon ³
365	คิด	khit ⁵	khit ⁵	khit ⁵
366	คิ้ว	khiw ⁵	khiw ⁵	khiw ⁵
367	คี่	khi: ³	khi: ⁴	khe: ⁴
368	คืบ	khi:p ³	khi:p ⁴	khi:p ⁴
369	คืบ	khi:m ²	khi:m ³	khi:m ³
370	คุก	khuk ⁵	khuk ⁵	khuk ⁵
371	คุณ(สรรพนาม)	khun ²	khun ³	khun ³
		ton ²	ton ²	ɬɤn ⁶
372	คุดคู่	khut ⁵ khu: ⁵	khut ⁵ khu: ⁵	kho: ⁵
373	คุ้น	khun ⁵	khun ⁵	khun ⁵

374	คุ่ม	khum ²	khum ³	khum ³
375	(นก) คุ่ม	khum ⁴	khum ⁶	khum ⁶
376	คุย	khuj ²	khuj ³	khuj ³
377	คู้ย	khuj ⁵	khuj ⁵	khuj ⁵
378	คู้(น้ำ)	khu: ²	kho:k ³	kho:k ³
379	คู้	khu: ³	khu: ⁴	kho: ⁴
380	คูน	khu:n ²	khu:n ³	khu:n ³
381	คิก	khuk ⁵	khuk ⁵	khuk ⁵
382	คื้อ	khur: ²	khur: ³	khur: ³
383	คืบ	khur:p ³	khur:p ⁴	khur:p ⁴
384	คีน	khur:n ²	khur:n ³	khur:n ³
385	เค็ก	khe:k ¹	khe:k ¹	khek ¹
386	เค้ม	khem ²	khem ³	khem ³
387	(กุ่ม) เคย, กะปี่	khur:j ²	khur:j ³	khur:j ³
388	เครา	khur:w ²	khur:w ³	khur:w ³
389	เคราะห์	khur:k ³	khur:k ⁴	khur:k ⁴
390	เคียง	khur:ŋ ²	khur:ŋ ³	khur:ŋ ³
391	เคียว	khur:w ²	khur:w ³	khur:w ³
392	เครียด	khur:w ³	khur:w ⁴	khur:w ⁴
393	เครื่อ	khur:w ²	khur:w ³	khur:w ³
394	เครื่อง	khur:w ³	khur:w ⁴	khur:w ⁴
395	เค็ด	khlet ⁵	khlet ⁵	khlet ⁵
396	เค็ดบ	khlet:p ³	khlet:p ³	khlet:p ³
397	เคื่อง	khur:ŋ ²	khur:ŋ ³	khur:ŋ ³
398	เค้า	kha:w ⁵	kha:w ⁵	kha:w ⁵
399	เคาะ	kho:k ³	kho:k ⁴	kho:k ⁴
400	เค	khe: ²	khe: ³	khe: ³
401	เค	khe: ³	khe: ⁴	khe: ⁴

402	เค้น	khɛ:n ⁵	khɛ:n ⁵	khɛ:n ⁵
403	เคบ	khɛ:p ³	khɛ:p ⁴	khɛ:p ⁴
404	เคร'	khɛ:ɛ ³	khɛ:ɛ ⁴	khɛ:ɛ ⁴
405	(หอย) เกรง	khɛ:ŋ ²	khɛ:ŋ ³	khɛ:ŋ ³
406	เคลง	khɛ:ŋ ²	khɛ:ŋ ³	khɛ:ŋ ³
407	เคเลน	khle:n ²	khle:n ³	khle:n ³
408	เคะ	khɛ:k ³	khɛ:k ⁴	khɛ:ɿ ⁴
409	โค้ง	kho:ŋ ⁵	kho:ŋ ⁵	kho:ŋ ⁵
410	โคน	kho:n ²	kho:n ³	kho:n ³
411	โคน	kho:n ³	kho:n ⁴	kho:n ⁴
412	โคม	kho:m ²	kho:m ³	kho:m ³
413	ไคร	khɿxj ²	khɿxj ³	khɿxj ³
414	ไคร'	khɿa:j ³	khɿa:j ⁴	khɿa:j ⁴

ฦ

415	ฦ้อง	kho:ŋ ⁵	kho:ŋ ⁵	kho:ŋ ⁵
416	ฦ่า	kha: ⁴	kha: ⁶	kha: ⁶

ง

417	งก	ŋok ⁵	ŋok ⁵	ŋok ⁵
418	งง	ŋoŋ ²	ŋoŋ ³	ŋoŋ ³
419	งบ	ŋop ⁵	ŋop ⁵	ŋop ⁵
420	งม	ŋom ²	ŋom ³	ŋom ³
421	งว	ŋuxŋ ²	ŋuxŋ ³	ŋuxŋ ³
422	ง่วง	ŋuxŋ ³	ŋuxŋ ⁴	ŋuxŋ ⁴
423	งวด	ŋuxɿ ³	ŋuxɿ ⁴	ŋuxɿ ⁴
424	งอ	ŋw: ²	ŋw: ³	ŋw: ³
425	งอก	ŋw:k ³	ŋw:k ⁴	ŋw:k ⁴

426	งอน	ŋw:n ²	ŋw:n ³	h̥w:n ³
427	งอบ	ŋw:p ³	ŋw:p ⁴	h̥w:p ⁴
428	งอม(สุก)	ŋw:m ²	ŋw:m ³	h̥w:m ³
429	ง่อย	ŋw:j ³	ŋw:j ⁴	h̥w:j ⁴
430	งัด	ŋat ⁵	ŋat ⁵	h̥at ⁵
431	งา	ŋa: ²	ŋa: ³	h̥a: ³
432	ง้าง	ŋa:ŋ ⁵	ŋa:ŋ ⁵	h̥a:ŋ ⁵
433	งาน	ŋa:n ²	ŋa:n ³	h̥a:n ³
434	งาม	ŋa:m ²	ŋa:m ³	h̥a:m ³
435	ง่าม	ŋa:m ³	ŋa:m ⁴	h̥a:m ⁴
436	ง่าย	ŋa:j ³	ŋa:j ⁴	h̥a:j ⁴
437	งู	ŋu: ²	ŋu: ³	h̥u: ³
438	เงา	ŋaw ²	ŋaw ³	h̥aw ³
439	เงาะ	ŋw:k ³	ŋw:k ⁴	h̥w:ʔ ⁴
440	เงิน	ŋɤn ² ~ ŋon ²	ŋɤn ³	h̥ɤn ³
441	เงื้อ	ŋuɤ ⁵	ŋuɤ ⁵	h̥uɤ ⁵
442	(นก) เงือก	ŋuɤk ³	ŋiɤk ⁴	h̥iɤk ⁴
443	เงื่อน	ŋuɤn ³	ŋuɤn ⁴	h̥uɤn ⁴
444	เง้ง	ŋɛ:ŋ ³	ŋɛ:ŋ ⁴	h̥ɛ:ŋ ⁴
445	โง่	ŋo: ³	ŋo: ⁴	h̥o: ⁴

จ

446	จด	tɕot ⁴	tɕot ²	tɕot ²
447	จน	tɕon ²	tɕon ²	tɕon ²
448	จบ	tɕop ⁴	tɕop ²	tɕop ²
449	จม	tɕom ²	tɕom ²	tɕom ²
450	จมูก	tɕɤmu:k ⁴	mu:k ²	mu:k ⁶
451	จระเข้	khe: ⁴	khe: ⁶	khe: ⁶

452	จริง	tɕiŋ ²	tɕiŋ ²	tɕiŋ ²
453	จอ	tɕɔ: ²	tɕɔ: ²	tɕɔ: ²
454	จอก	tɕɔ:k ⁴	tɕɔ:k ²	tɕɔ:k ²
455	จอง	tɕɔ:ŋ ²	tɕɔ:ŋ ²	tɕɔ:ŋ ²
456	จ็อง	tɕɔ:ŋ ⁴	tɕɔ:ŋ ⁶	tɕɔ:ŋ ⁶
457	จอด	tɕɔ:t ⁴	tɕɔ:t ²	tɕɔ:t ²
458	จอห์น	tɕɔ:n ²	tɕɔ:n ²	tɕɔ:n ²
459	จอบ	tɕɔ:p ⁴	tɕɔ:p ²	tɕɔ:p ²
460	จอม	tɕɔ:m ²	tɕɔ:m ²	tɕɔ:m ²
461	จอมปลวก	khe:ŋ ²	khe:ŋ ³	khe:ŋ ³
462	จ๊กจั้น	tɕak ⁴ tɕan ¹	tɕak ² tɕan ²	tɕak ² tɕan ²
463	จ๊กกร	tɕak ⁴	tɕak ²	tɕak ²
464	จ๊ับ	tɕap ⁴	tɕap ²	tɕap ²
465	จັด	tɕat ⁴	tɕat ²	tɕat ²
466	(ลูก)จั้น	tɕan ²	tɕan ²	tɕan ²
467	จั้นทร์	tɕan ²	tɕan ²	tɕan ²
468	จ่า	tɕa: ¹	tɕa: ²	tɕa: ²
469	จาก	tɕa:k ⁴	tɕa:k ²	tɕa:k ⁶
470	จาง	tɕa:ŋ ²	tɕa:ŋ ²	tɕa:ŋ ²
471	จ้าง	tɕa:ŋ ⁴	tɕa:ŋ ⁶	tɕa:ŋ ⁶
472	จาม	tɕha:m ²	tɕha:m ³	tɕha:m ³
473	จาม	tɕa:m ²	tɕa:m ²	tɕa:m ²
474	จ่าย	tɕa:j ¹	tɕa:j ²	tɕa:j ²
475	จ๋า	tɕam ²	tɕam ²	tɕam ²
476	จ๋า	tɕam ⁴	tɕam ⁶	tɕam ⁶
477	จิต	tɕit ⁴	tɕit ²	tɕit ²
478	จิก	tɕik ⁴	tɕik ²	tɕik ²
479	จั้งจก	tɕiŋ ⁴ tɕok ⁴	tɕiŋ ⁶ tɕok ²	tɕi:n ² tɕok ²

480	จิง ^๖ หรีด	tɕiŋ ⁴ .ɦi:t ⁴	tɕiŋ ⁶ .ɦi:t ¹	tɕaŋ ⁶ .ɦi:t ¹
481	จิป	tɕip ⁴	tɕip ²	tɕip ²
482	จิม ^๖	tɕim ⁴	tɕim ⁶	tɕim ⁶
483	จี ^๖	tɕi: ⁴	tɕi: ⁶	tɕi: ⁶
484	จิน	tɕi:n ²	tɕi:n ²	tɕi:n ²
485	จิป	tɕi:p ⁴	tɕi:p ²	tɕi:p ⁶
486	จุ	tɕu:k ⁴	tɕu:k ²	tɕu:ʔ ⁶
487	จุก	tɕuk ⁴	tɕuk ²	tɕuk ²
488	จูด	tɕut ⁴	tɕut ²	tɕut ²
489	จูน	tɕun ¹	tɕun ²	tɕun ²
490	จุ่ม	tɕum ⁴	tɕum ⁶	tɕum ⁶
491	จุง	tɕu:ŋ ²	tɕu:ŋ ²	tɕu:ŋ ²
492	จูป	tɕu:p ⁴	tɕu:p ²	tɕu:p ⁶
493	เจ็ด	tɕet ⁴	tɕet ²	tɕet ²
494	เจ็ป	tɕep ⁴	tɕep ²	tɕep ²
495	เจ้า	tɕa:w ⁴	tɕa:w ⁶	tɕa:w ⁶
496	เจาะ	tɕɔ:k ⁴	tɕɔ:k ²	tɕɔ:ʔ ⁶
497	แจก	tɕɛ:k ⁴	tɕɛ:k ²	tɕɛ:k ⁶
498	แจง	tɕɛ:ŋ ²	tɕɛ:ŋ ²	tɕɛ:ŋ ²
499	แจ้ง	tɕɛ:ŋ ⁴	tɕɛ:ŋ ⁶	tɕɛ:ŋ ⁶
500	แจว	tɕɛ:w ²	tɕɛ:w ²	tɕɛ:w ²
501	โจทย์	tɕo:t ⁴	tɕo:t ²	tɕo:t ⁶
502	โจร	tɕo:n ²	tɕo:n ²	tɕo:n ²
503	ใจ	tɕɔj ²	tɕɔj ²	tɕɔj ²

ณ

504	ณก	ɲok ⁴	ɲok ¹	ɲok ¹
505	ณัน	ɲan ¹	ɲan ¹	ɲan ¹
506	ณับ	ɲap ⁴	ɲap ¹	ɲap ¹
507	ณาก	ɲa:k ⁴	ɲa:k ¹	ɲa:k ¹
508	ณาบ	ɲa:p ⁴	ɲa:p ¹	ɲa:p ¹
509	ณาย	ɲa:j ¹	ɲa:j ¹	ɲa:j ¹
510	น้ำ	ɲam ⁴	ɲam ⁶	ɲam ⁶
511	ณีก	ɲi:k ⁴	ɲi:k ¹	ɲe:k ¹
512	นึ่ง	ɲiŋ ⁴	ɲiŋ ⁶	ɲiŋ ⁶
513	ณิด	ɲi:t ⁴	ɲi:t ¹	ɲi:t ¹
514	ณุก	ɲuk ⁴	ɲuk ¹	ɲuk ¹
515	ณุด	ɲut ⁴	ɲut ¹	ɲut ¹
516	ณุย	ɲuj ¹	ɲuj ¹	ɲuj ¹
517	เณ	ɲe: ¹	ɲe: ¹	ɲe: ¹
518	เณย	ɲɛ:j ¹	ɲɛ:j ¹	ɲɛ:j ¹
519	เณา	ɲɛw ¹	ɲɛw ¹	ɲɛw ¹
520	เณียง	ɲiɲŋ ¹	ɲiɲŋ ¹	ɲiɲŋ ¹
521	เณียว	ɲiɲw ¹	ɲiɲw ¹	ɲiɲw ¹
522	เณื่อย	ɲuɲj ¹	ɲuɲj ¹	ɲuɲj ¹
523	เณก	ɲɛ:k ⁴	ɲɛ:k ¹	ɲɛ:k ¹
524	เณะ	ɲɛ:k ⁴	ɲɛ:k ¹	ɲɛ:ɿ ¹
525	โนด	ɲo:t ⁴	ɲo:t ¹	ɲo:t ¹

ช

526	ชก	ʃok ⁵	ʃok ⁵	ʃok ⁵
527	ชง	ʃoŋ ²	ʃoŋ ³	ʃoŋ ³
528	ชดไ้	ʃot ⁵	ʃot ⁵	ʃot ⁵

529	ชน	ʃon ² jɔ:n ⁵	ʃon ³ jɔ:n ⁵	ʃon ³ jɔ:n ⁵
530	ชน	tɕhɕba: ²	tɕhɕba: ²	tɕɕba: ²
531	(ป) ชวค	ʃuxɕ ³	ʃuxɕ ⁴	ʃuxɕ ⁴
532	ชวน	ʃuxn ²	ʃuxn ³	ʃuxn ³
533	ช่ว	ʃuxj ³	ʃuxj ⁴	ʃuxj ⁴
534	ช่ว	ʃɔ: ³	ʃɔ: ⁴	ʃɔ: ⁴
535	ช่ว	ʃɔ:ɲ ³	ʃɔ:ɲ ⁴	ʃɔ:ɲ ⁴
536	ชวน	ʃɔ:n ⁵	ʃɔ:n ⁵	ʃɔ:n ⁵
537	ชอบ	ʃɔ:p ³	ʃɔ:p ⁴	ʃɔ:p ⁴
538	ชะค	ɲɔ:k ³	ɲɔ:k ⁴	ɦɔ:k ⁴
539	(ปลา) ชะค	kɕdo: ²	do: ²	do: ²
540	ชะมว	kɕmuxɲ ²	ʃom ⁶ muxɲ ³	ʃom ⁶ muxɲ ³
541	ชัก	ʃak ⁵	ʃak ⁵	ʃak ⁵
542	ชักเยอ	jɕ:n ¹	jɕ:n ¹	jɕ:n ²
543	ชัก	ʃaɲ ³	ʃaɲ ⁴	ʃaɲ ⁴
544	ชัก	ʃan ²	ʃan ³	ʃan ³
545	ชัก	ʃan ⁵	ʃan ⁵	ʃan ⁵
546	ชัก	ʃux ³	ʃux ⁴	ʃux ⁴
547	ชา	ʃa: ²	ʃa: ³	ʃa: ³
548	ชา	ʃa: ⁵ ʃuxn ²	ʃuxn ³	ʃɛ: ³
549	ช่าง	ʃaɲ ³	ʃaɲ ⁴	ʃaɲ ⁴
550	ช่าง	ʃa:ɲ ⁵	ʃa:ɲ ⁵	ʃa:ɲ ⁵
551	ชาน	ʃa:n ²	ʃa:n ³	ʃa:n ³
552	ชาม	ʃa:m ²	ʃa:m ³	ʃa:m ³
553	ชาย	ʃa:j ²	ʃa:j ³	ʃa:j ³
554	ชา	ʃam ²	ʃam ³	ʃam ³

555	ซ้ำ	ʃam ⁵	ʃam ⁵	ʃam ⁵
556	ซ้ำแหละ	le:k ⁴	le:k ¹	le:k ¹
557	จึง	ʃiŋ ²	ʃiŋ ³	ʃiŋ ³
558	ชิด, แน่น	ɕi:t ³	ɕi:t ⁴	ɕi:t ⁴
559	ชิน	ʃin ²	ʃin ³	ʃin ³
560	ชิน	ʃin ⁵	ʃin ⁵	ʃin ⁵
561	ชิม	ʃim ²	ʃim ³	ʃim ³
562	ชี	ʃi: ²	ʃi: ³	ʃi: ³
563	ชี	ʃi: ⁵	ʃi: ⁵	ʃi: ⁵
564	ชิน, เหนียว	ʔu:t ⁴	ʔu:t ²	ʔu:t ²
565	ชู	ʃu: ²	ʃu: ³	ʃu: ³
566	ชู	ʃu: ⁵	ʃu: ⁵	ʃu: ⁵
567	ชุก	ʃuk ⁵	ʃuk ⁵	ʃuk ⁵
568	ชุด	ʃut ⁵	ʃut ⁵	ʃut ⁵
569	ชุน	ʃun ²	ʃun ³	ʃun ³
570	ชุป	ʃup ⁵	ʃup ⁵	ʃup ⁵
571	เชย ^๕	ʃe:t ³	ʃe:t ⁴	ʃe:t ⁴
572	เช่า	ʃa:w ³	ʃa:w ⁴	ʃa:w ⁴
573	เช่า	huɣ ¹ ɕuŋ ³	huɣ ¹ ɕuŋ ⁴	huɣ ¹ ɕuŋ ⁴
574	เชิง	ʃɤ:ŋ ²	ʃɤ:ŋ ³	ʃɤ:ŋ ³
575	เชิญ	ʃɤ:n ²	ʃɤ:n ³	ʃɤ:n ³
576	เชิด	ʃɤ:t ³	ʃɤ:t ⁴	ʃɤ:t ⁴
577	เชย	ʃɤ:j ²	ʃɤ:j ³	ʃɤ:j ³
578	เชื้อ	ʃuɣ ³	ʃuɣ ⁴	ʃuɣ ⁴
579	เชื้อ	ʃuɣ ⁵	ʃuɣ ⁵	ʃuɣ ⁵
580	เชื้อก	ʃuɣk ³	ʃuɣk ⁴	ʃiɤk ⁴
581	เชื้อง	ʃuɣŋ ³	ʃuɣŋ ⁴	ʃuɣŋ ⁴
582	เชื้อด	ʃuɣt ³	ʃuɣt ⁴	ʃiɤt ⁴

583	เชื่อม	ɕuɐm ³	ɕuɐm ⁴	ɕuɐm ⁴
584	แข่ง	ɕe:ŋ ³	ɕe:ŋ ⁴	ɕe:ŋ ⁴
585	โชค	ɕo:k ³	ɕo:k ⁴	ɕo:k ⁴
586	ไซ	ɕɔj ²	ɕɔj ³	ɕɔj ³
587	ไซ้	ɕa:j ³	ɕa:j ⁴	ɕa:j ⁴
588	ไซ้	ɕa:j ⁵	ɕa:j ⁵	ɕa:j ⁵

ซ

589	ซด	ɕot ⁵	ɕot ⁵	
590	ซน	ɕon ²	ɕon ³	ɕon ³
591	ซอก	ɕo:k ³	ɕo:k ⁴	ɕo:k ⁴
592	ซอง	ɕo:ŋ ²	ɕo:ŋ ³	ɕo:ŋ ³
593	ซ่อง	ɕo:ŋ ³	ɕo:ŋ ⁴	ɕo:ŋ ⁴
594	ซ่อน	jop ⁴	jop ¹	nop ¹
595	ซ้อน	ɕo:n ⁵	ɕo:n ⁵	ɕo:n ⁵
596	ซ่อม	ɕo:m ³	ɕo:m ⁴	ɕo:m ⁴
597	ซ้อม	ɕo:m ⁵	ɕo:m ⁵	ɕo:m ⁵
598	ซอย	ɕo:j ²	ɕo:j ³	ɕo:j ³
599	ซัก	ɕak ⁵	ɕak ⁵	ɕak ⁵
600	ซัก	ɕat ⁵	ɕat ⁵	ɕat ⁵
601	ซา, เปาลง	ɕa: ²	ɕa: ³	ɕa: ³
602	ซาก	ɕa:k ³	ɕa:k ⁴	ɕa:k ⁴
603	ซ่าย	ɕa:j ⁵	ɕa:j ⁵	ɕa:j ⁵
604	ซ่า	ɕam ⁵	ɕam ⁵	ɕam ⁵
605	(ปลา) ซิว	ɕiw ²	ɕiw ³	ɕiw ³
606	สี่	ɕi: ⁴	ɕi: ⁶	ɕi: ⁶
607	สี่ด	ɕi:t ³	ɕi:t ⁴	ɕi:t ⁴
608	สี่ก	ɕi:k ³	ɕi:k ⁴	ɕe:k ⁴

609	ซึ่ม	sum ²	sum ³	sum ³
610	ซีน	sur ²	sur ³	sur ³
611	ซื่อ	sur ³	sur ⁴	sur ⁴
612	ซื่อ	sur ⁵	sur ⁵	sur ⁵
613	ซุก	suk ⁵	suk ⁵	suk ⁵
614	ซุง	sun ²	sun ³	sun ³
615	ซุ่ม	sum ³	sum ⁴	sum ⁴
616	ซุ่ม	sum ⁵	sum ⁵	sum ⁵
617	(ร่วน) ซุย	sun ²	sun ³	sun ³
618	เซ็ง	sen ²	sen ³	sen ³
619	เซ็น	sen ²	sen ³	sen ³
620	เซ่น	sen ⁴	sen ⁶	sen ⁶
621	เซา	sw ²	sw ³	sw ³
622	แซง	sen ²	sen ³	sen ³
623	แซว	sw ²	sw ³	sw ³
624	โซ่	so ⁴	so ⁶	so ⁶
625	โซ	so ²	so ³	so ³
626	โซ่	so ⁵	so ⁵	so ⁵

ฐ

627	ฐาน	than ¹	than ¹	than ¹
-----	-----	-------------------	-------------------	-------------------

ฒ

628	เฒ่า	thaw ⁴	thaw ⁶	thaw ⁶
-----	------	-------------------	-------------------	-------------------

ณ

629	เณร	nen ²	nen ³	nen ³
-----	-----	------------------	------------------	------------------

ค

630	ดก	dok ⁴	dok ²	dok ²
631	ดง	doŋ ²	doŋ ²	doŋ ²
632	ดม	dom ²	dom ²	dum ²
633	ดว	duxŋ ²	duxŋ ²	duxŋ ²
634	ด้ว	duxŋ ⁴	duxŋ ⁶	duxŋ ⁶
635	ด้วน	duxn ⁴	duxn ⁶	duxn ⁶
636	ดอ	kɤdo: ²	dɔ: ²	dɔ: ²
637	ดอก	dɔ:k ⁴	dɔ:k ²	dɔ:k ⁶
638	ดอง	dɔ:ŋ ²	dɔ:ŋ ²	dɔ:ŋ ²
639	ดัก	dak ⁴	dak ²	dak ²
640	ดั่ง, หนวกหู	ʃa:w ¹	ʃa:w ¹	ʃa:w ¹
641	ด้้ง	daŋ ⁴	daŋ ⁶	daŋ ⁶
642	ดัด	dat ⁴	dat ²	dat ²
643	ดั้น	dan ²	dan ²	dan ²
644	ดับ	dap ⁴	dap ²	dap
645	ด่า	da: ¹	da: ²	da: ²
646	ด่าง	da:ŋ ¹	da:ŋ ²	da:ŋ ²
647	ดำน	da:n ¹	da:n ²	da:n ²
648	ด้ำน	da:n ⁴	da:n ⁶	da:n ⁶
649	ดาบ	da:p ⁴	da:p ²	da:p ⁶
650	ด้าม	da:m ⁴	da:m ⁶	da:m ⁶
651	ดาบ	da:j ²	da:j ²	da:j ²
652	ด้าย	da:j	da:j ⁶	da:j ⁶
653	ดาว	da:w ²	da:w ²	da:w ²
654	ดำ	dam ²	dam ²	dam ²
655	ดิน	din ²	din ²	din ²
656	ด้ิน	din ⁴	din ⁶	din ⁶

657	ดิป	dip ⁴	dip ²	dip ²
658	ดี	di: ²	di: ²	di: ²
659	(ปลา) ดี	kɤdi: ¹	di: ²	de: ²
660	ดีด	di:t ⁴	di:t ²	di:t ⁶
661	ดีก	duuk ⁴	duuk ²	duuk ²
662	ดีง	duŋj ²	duŋj ²	duŋj ²
663	ดีอ	du: ⁴	du: ⁶	
		don ⁴	don ⁶	don ⁶
664	ดู	ʔet ⁴	ʔet ²	ʔet ²
665	(ปลา) ดูก	duk ⁴	duk ²	duk ²
666	ดู	le: ²	le: ³	le: ³
667	ดูด	du:t ⁴	du:t	du:t ⁶
668	ดีก	dek ⁴	dek ²	dek ²
669	ดีง	deŋ ⁴	deŋ ⁶	deŋ ⁶
		dɤ: ^{ʔ4}	dɤ: ^{ʔ2}	dɤ: ^{ʔ6}
670	ดีด	det ⁴	det ²	det ²
671	เดช,วางอำนาจ	de:t ⁴	de:t ²	de:t ⁶
672	เดน	de:n ²	de:n ²	de:n ²
673	เดา	dɤw ²	dɤw ²	dɤw ²
674	เดิน	dɤ:n ²	dɤ:n ²	dɤ:n ²
675	เดิม	dɤ:m ²	dɤ:m ²	dɤ:m ²
676	เดยว	diɤw ¹	diɤw ²	diɤw ²
677	เดือด	duɤt ⁴	duɤt ²	duɤt ⁶
		phluŋ ³	phluŋ ⁴	phluŋ ⁴
678	เดือน	duɤn ²	duɤn ²	duɤn ²
679	เดือย	duɤj ²	duɤj ²	duɤj ²
680	แดง	de:ŋ ²	de:ŋ ²	de:ŋ ²
681	แดน	de:n ²	de:n ²	de:n ²

682	แดด	de:t ⁴	de:t ²	de:t ⁶
683	โดด	do:t ⁴	do:t ²	do:t ⁶
684	โดน	do:n ²	do:n ²	do:n ²
685	โด่ง	do:ŋ ⁴	do:ŋ ⁶	do:ŋ ⁶
686	ไต้	dai:j ⁴	dai:j ⁶	dai:j ⁶

ด

687	ตก	tok ⁴	tok ²	tok ²
688	ตด	tot ⁴	tot ²	tot ²
689	ตั้น	ton ⁴	ton ⁶	ton ⁶
690	ตบ	top ⁴	top ²	top ²
691	ตัม	tom ⁴	tom ⁶	tom ⁶
692	ตรง	kɔŋ ²	kɔŋ ²	kɔŋ ²
693	ตรวจ	kɔɯt ⁴	kɔɯt ²	kɔɯt
694	ตรวจ	kɔɯn ²	kɔɯn ²	kɔɯn ²
695	ตลาด	la:t ⁴	la:t ¹	la:t ¹
696	ตวง	tuɯŋ ²	tuɯŋ ²	tuɯŋ ²
697	ตลอก	kɔ:k ⁴	kɔ:k ²	kɔ:k ⁶
698	ตลอง	kɔ:ŋ ²	kɔ:ŋ ²	kɔ:ŋ ²
699	ตรา	kja: ²	kja: ²	kja: ²
700	ตรี	kji: ²	kji: ²	kji: ²
701	ตริกตรอง	kɔɯk ⁴ kɔ:ŋ ²	kɔɯk ² kɔ:ŋ ²	kɔɯk ² kɔ:ŋ ²
702	ตอ(ไม้)	to: ²	to: ²	to: ²
703	ต๋อ	to: ¹	to: ²	to: ²
704	ต้อ	to: ⁴	to: ⁶	to: ⁶
705	ตอก	to:k ¹	to:k ²	to:k ⁶
706	(ใบ) ตอง	to:ŋ ²	to:ŋ ²	to:ŋ ²
707	ต๋อง	to:ŋ ⁴	to:ŋ ⁶	to:ŋ ⁶

708	ตอด	to:t ⁴	to:t ²	to:t ⁶
709	ตอน	to:n ²	to:n ²	to:n ²
710	ตอบ	to:p ⁴	to:p ²	to:p ⁶
711	ตอม	to:m ²	to:m ²	to:m ²
712	ต๋อย	to:j ¹	to:j ²	to:j ²
713	ตะกวด	le:n ²	le:n ³	le:n ³
714	ตะกุษ	kɤkuj ²	kuj ²	kuj ²
715	ตระกูล	pɤa:n ²	pɤa:n ²	pɤa:n ²
716	ตะเกียง	kɤkiŋ ²	kiŋ ²	kiŋ ²
717	ตะเกียบ	kɤkɤp ⁴	kiɤp ²	kiɤp ⁶
718	ตะแกรง	kɤkɤŋ ²	kɤŋ ²	kɤŋ ²
719	ตะขาบ	kɤkha:p ¹	kha:p ¹	kha:p ¹
720	ตะกรุป	kɤkhɤp ⁵	khɤp ⁵	khɤp ⁵
721	ตะแคง	khe:ŋ ²	khe:ŋ ³	khe:ŋ ³
722	ตะไกร	kɤkhɤj ²	khɤj ³	khɤj ³
723	ตะบัน	jon ²	jon ³	jon ³
724	ตะแบก	kɤbɛ:k ⁴	bɛ:k ²	bɛ:k ⁶
725	ตัก	tak ⁴	tak ²	tak ²
726	ตั่ง	taŋ ¹	taŋ ²	taŋ ²
727	ตั่ง	taŋ ⁴	taŋ ⁶	taŋ ⁶
728	ตัด	tat ⁴	tat ²	tat ²
729	ตั้น	tan ²	tan ²	tan ²
730	ต๊ับ	tap ⁴	tap ²	tap ²
731	ตั่ว	tux ²	tux ²	tux ²
732	ตา	ta: ²	ta: ²	ta: ²
733	ตาก	ta:k ⁴	ta:k ²	ta:k ⁶
734	ตางค์	kɤta:ŋ ²	ta:ŋ ²	ta:ŋ ²
735	ต่า	ta:ŋ ¹	ta:ŋ ²	ta:ŋ ²

736	ต้าน	ta:n ⁴	ta:n ⁶	ta:n ⁶
737	ตาม	ta:m ²	ta:m ²	ta:m ²
738	ตาล	ta:n ²	ta:n ²	ta:n ²
739	ตาย	ta:j ²	ta:j ²	ta:j ²
740	ตำ	tam ²	tam ²	tam ²
741	ตำ	tam ¹	tam ²	tam ²
742	ติ	ti:k ⁴	ti:k ²	ti:ɿ ⁶
743	ติง	tiŋ ²	tiŋ ²	tiŋ ²
744	ติด	tit ⁴	tit ²	tit ²
745	ตี	ti: ²	ti: ²	ti: ²
746	ติน	ti:n ²	ti:n ²	ti:n ²
747	ตีบ	ti:p ⁴	ti:p ²	ti:p ⁶
748	ตึก	tu:k ⁴	tu:k ²	tu:k ²
749	ตึง	tuuŋ ²	tuuŋ ²	tuuŋ ²
750	ตื้น	tuu:n ¹	tuu:n ²	tx:n ²
751	ตื้น	tuu:n ⁴	tuu:n ⁶	tx:n ⁶
752	ตุ้ม	tum ¹	tum ²	tum ²
753	ตุ้ม	tum ⁴	tum ⁶	tum ⁶
754	ตุ้	tu: ⁴	tu: ⁶	tu: ⁶
755	ตูด	tu:t ⁴	tu:t ²	tu:t ²
756	เต็น	ten ⁴	ten ⁶	ten ⁶
757	เต็ม	tem ²	tem ²	tem ²
758	เตร	kje: ¹	kje: ²	kje: ²
759	เตรียม	kjiɣm ²	pjiɣm ²	kjiɣm ²
760	เตย	tx:j ²	tx:j ²	tx:j ²
761	เตะ	te:k ⁴	te:k ²	te:ɿ ⁶
762	เตา	txw ²	txw ²	txw ²
763	เต้า	txw ¹	txw ²	txw ²

764	เต้า	ta:w ⁴	ta:w ⁶	ta:w ⁶
765	เตียบ, โต	tx:p ⁴	tx:p ²	tx:p ⁶
766	เต็ม	tx:m ²	tx:m ²	tx:m ²
767	เตี้ย	tix ⁴	tix ⁶	tix ⁶
768	เตียง	tixŋ ²	tixŋ ²	tixŋ ²
769	เตื่อน	tuɤxn ²	tuɤxn ²	tuɤxn ²
770	เตี้ยว	katiɤw ¹	tixw ²	
771	แตก	tɛ:k ⁴	tɛ:k ²	tɛ:k ⁶
772	แดง	tɛ:ŋ ²	tɛ:ŋ ²	tɛ:ŋ ²
773	แต้ง	tɛ:ŋ ¹	tɛ:ŋ ²	tɛ:ŋ ²
774	แดงโม	tɛ:ŋ ² mo: ²	tɛ:ŋ ² tɛin ²	tɛ:ŋ ² tɛin ²
775	แตน	tɛ:n ²	tɛ:n ²	tɛ:n ²
776	แต้ม	tɛ:m ⁴	tɛ:m ⁶	tɛ:m ⁶
777	เตร	kɤɛ: ²	kɤɛ: ²	kɤɛ: ²
778	เตะ	tɛ:ɽ ⁴	tɛ:ɽ ²	tɛ:ɽ ⁶
779	โต๊ะ	to:k ⁴	to:k ²	to:ɽ ⁶
780	ไค	txj ²	txj ²	txj ²
781	ไค่	txj ¹	txj ²	txj ²
782	ไค้	tai:j ⁴	tai:j ⁶	tai:j ⁶
783	ไค๊	tai:j ⁴	tai:j ⁶	tai:j ⁶

ถ

784	ถก	thok ⁴	thok ¹	thok ¹
785	ถนน	non ¹	non ¹	nun ¹
786	ถนอม	no:m ¹	no:m ¹	no:m ¹
787	ถม	thom ¹	thom ¹	thom ¹
788	ถล่อม	kɤlom ¹	lom ¹	lom ¹
789	ถ่วง	thuɤŋ ¹	thuɤŋ ¹	thuɤŋ ¹

790	ถั่ว	thuɽn ⁴	thuɽn ⁶	thuɽn ⁶
791	ถ่อ	thoː ¹	thoː ¹	thoː ¹
792	ทอง	thoːŋ ¹	thoːŋ ¹	thoːŋ ¹
793	ทอด	thoːt ⁴	thoːt ¹	thoːt ¹
794	ตอน	thoːn ¹	thoːn ¹	thoːn ¹
795	ทย	thoːj ¹	thoːj ¹	thoːj ¹
796	ถัก	thak ⁴	thak ¹	thak ¹
797	ถัง	than ¹	than ¹	than ¹
798	ถั่ว	thuɽ ¹	thuɽ ¹	thuɽ ¹
799	ถ้ำ, รอ	thaː ⁴	thaː ⁶	thaː ⁶
800	தாக	thaːk ⁴	thaːk ¹	thaːk ¹
801	தாக	thaːt ⁴	thaːt ¹	thaːt ¹
802	ตาม	thaːm ¹	thaːm ¹	thaːm ¹
803	ทาง	thaːŋ ¹	thaːŋ ¹	thaːŋ ¹
804	ถ่าน	thaːn ¹	thaːn ¹	thaːn ¹
805	ถ้าย	thaːj ¹	thaːj ¹	thaːj ¹
806	ถ้ำ	tham ⁴	tham ⁶	tham ⁶
807	ถีน	thin ¹	thin ¹	thin ¹
808	ถี	thiː ¹	thiː ¹	theː ¹
809	ถีบ	thiːp ⁴	thiːp ¹	theːp ¹
810	ถึก	thuk ⁴	thuk ¹	thuk ¹
811	ถึง	thuŋ ¹	thuŋ ¹	thuŋ ¹
812	ถือ	thuː ¹	thuː ¹	thuː ¹
813	ถุง	thuŋ ¹	thuŋ ¹	thuŋ ¹
814	ถู	thuː ¹	thuː ¹	thuː ¹
815	ถูก	thuːk ⁴	thuːk ¹	thoːk ¹
816	(ปี่) เถาะ	thoːk ⁴	thoːk ¹	thoːʔ ¹
817	เถา	thɽw ¹	thɽw ¹	thɽw ¹

818	เถ้า	tha:w ⁴	tha:w ⁶	tha:w ⁶
819	เถียง	thi:xŋ ¹	thi:xŋ ¹	thi:xŋ ¹
820	เถื่อ(แเร้, เถื่อน)	thu:x ¹	thu:x ¹	thu:x ¹
821	เถื่อน, ป่า	thu:xn ¹	thu:xn ¹	thu:xn ¹
822	แถบ	the:p ¹	the:p ¹	the:p ¹
823	แถบ	the:m ¹	the:m ¹	the:m ¹
824	แถว	the:w ¹	the:w ¹	the:w ¹
825	โถ	tho: ¹	tho: ¹	tho: ¹
826	ไถ	thxj ¹	thxj ¹	thxj ¹
827	ไถ่	thxj ¹	thxj ¹	thxj ¹

ท

828	ทน	thon ²	thon ³	thon ³
829	ทวด	thuxt ³	thuxt ⁴	thuxt ⁴
830	ทวน	thu:xn ²	thu:xn ³	thu:xn ³
831	ท้วม	thu:xm ⁴	thu:xm ⁶	thu:xm ⁶
832	ท้วม	thu:xm ⁵	thu:xm ⁵	thu:xm ⁵
833	ทอ	tho: ²	tho: ³	tho: ³
834	ท่อ	tho: ³	tho: ⁴	tho: ⁴
835	ท้อ	tho: ⁵	tho: ⁵	tho: ⁵
836	ทอง	tho:ŋ ²	tho:ŋ ³	tho:ŋ ³
837	ท่อง	tho:ŋ ³	tho:ŋ ⁴	tho:ŋ ⁴
838	ท้อง	tho:ŋ ⁵	tho:ŋ ⁵	tho:ŋ ⁵
839	ทอด	tho:t ³	tho:t ⁴	tho:t ⁴
840	ทอน	tho:n ²	tho:n ³	tho:n ³
841	ท่อน	tho:n ³	tho:n ⁴	tho:n ⁴
842	ทอย, โยน	tho:j ²	tho:j ³	tho:j ³
843	ทะลวง	luŋ ⁴	luŋ ⁶	luŋ ⁶

844	ทะเลาะ	lɔ:k ³	lɔ:k ⁴	lɔ:ɿ ⁴
		ɔop ⁵	ɔop ⁵	ɔop ⁵
845	ทัก	thak ⁵	thak ⁵	thak ⁵
846	ท้ง	than ³	than ⁴	than ⁴
847	ท้ง	than ⁵	than ⁵	than ⁵
848	ทัด	that ⁵	that ⁵	that ⁵
849	ทั้น	than ²	than ³	than ³
850	ทับ, ช่ม	heɿ ¹	heɿ ¹	heɿ ¹
851	ทัว	thuɿ ³	thuɿ ⁴	thuɿ ⁴
852	ทา	tha: ²	tha: ³	tha: ³
853	ท่า	tha: ³	tha: ⁴	tha: ⁴
854	ท้ำ	tha: ⁵	tha: ⁵	tha: ⁵
855	தாக	tha:k ³	tha:k ⁴	tha:k ⁴
856	ทาง	tha:ŋ ²	tha:ŋ ³	tha:ŋ ³
857	(บุญ)ทาน	tha:n ²	tha:n ³	tha:n ³
858	ทาบ	tha:p ³	tha:p ⁴	tha:p ⁴
859	ทาส	tha:t ³	tha:t ⁴	tha:t ⁴
860	ทาย	tha:j ²	tha:j ³	tha:j ³
861	ท้าย	tha:j ⁵	tha:j ⁵	tha:j ⁵
862	ท่า	tham ²	tham ³	tham ³
863	ท้ง	thiŋ ⁵	thiŋ ⁵	thiŋ ⁵
864	ทิด	thit ⁵	thit ⁵	thit ⁵
865	ทิม	thim ³	thim ⁴	thim ⁴
866	ทิว	thiw ²	thiw ³	thiw ³
867	ที	thi: ²	thi: ³	thi: ³
868	ที	thi: ³	thi: ⁴	the: ⁴
869	ทึบ	thup ⁵	thup ⁵	thup ⁵
870	ทุง	thon ³	thon ⁴	thon ⁴

871	ทูน	thun ²	thun ³	thun ³
872	ทูน	thun ³	thun ⁴	thun ⁴
873	ทูป	thup ⁵	thup ⁵	thup ⁵
874	ทุ่ม	thum ³	thum ⁴	thum ⁴
875	(ปลา) ทู	thu: ²	thu: ³	thu: ³
876	ทู	thu: ³	thu: ⁴	thu: ⁴
877	ทูน	thu:n ²	thu:n ³	thu:n ³
878	เท	the: ²	the: ³	the: ³
879	เท่ง	the:ŋ ³	the:ŋ ⁴	the:ŋ ⁴
880	เทพ	the:p ³	the:p ⁴	the:p ⁴
881	เทศน์	the:t ³	the:t ⁴	the:t ⁴
882	เทา	thɤw ²	thɤw ³	thɤw ³
883	เท่า	tha:w ³	tha:w ⁴	tha:w ⁴
884	เท่า	tha:w ⁵	tha:w ⁵	tha:w ⁵
		ti:n ²	ti:n ²	ti:n ²
885	เทิน, ทูน	thɤ:n ²	thɤ:n ³	thɤ:n ³
886	เทียบ	thiɤp ³	thiɤp ⁴	thiɤp ⁴
887	เทียบ	thiɤm ²	thiɤm ³	thiɤm ³
888	เที่ยง	thiɤŋ ³	thiɤŋ ⁴	thiɤŋ ⁴
889	เทียน	thiɤn ²	thiɤn ³	thiɤn ³
890	เที่ยว	thiɤw ³	thiɤw ⁴	thiɤw ⁴
891	แทง	the:ŋ ²	the:ŋ ³	the:ŋ ³
892	แท่น	the:n ³	the:n ⁴	the:n ⁴
893	โท	tho: ²	tho: ³	tho: ³
894	โทษ	tho:t ³	tho:t ⁴	tho:t ⁴
895	โทษ	thɤj ²	thɤj ³	thɤj ³

ธิ

896	ธง	thon ²	thon ³	thon ³
897	ฐป	thu:k ³	thu:k ⁴	thu:ʔ ⁴

น

898	นก	nok ⁵	nok ⁵	nok ⁵
899	นกหวีด	lu:k ³ wit ⁴	lu:k ⁴ wit ¹	lo:k ⁴ wit ¹
900	นม	nom ²	nom ³	num ³
901	นวด	nuxt ³	nuxt ⁴	nuxt ⁴
902	นวม	nuxm ²	nuxm ³	nuxm ³
903	นอ	no: ²	no: ³	no: ³
904	นอก	no:k ³	no:k ⁴	no:k ⁴
905	นอง	no:ŋ ²	no:ŋ ³	no:ŋ ³
906	नोंง	no:ŋ ³	no:ŋ ⁴	no:ŋ ⁴
907	नोंง	no:ŋ ⁵	no:ŋ ⁵	no:ŋ ⁵
908	นอน	no:n ²	no:n ³	no:n ³
909	นอนเล่น	no:n ² ʔe:k ¹	no:n ³ ʔe:k ²	no:n ³ ʔe:k ⁶
910	น้อย	no:j ⁵	no:j ⁵	no:j ⁵
911	นั่ง	naŋ ³	naŋ ⁴	naŋ ⁴
912	นัด	nat ⁵	nat ⁵	nat ⁵
913	นั่น	nan ⁴	nan ⁶	nan ⁶
914	นับ	nap ⁵	nap ⁵	nap ⁵
915	นา	na: ²	na: ³	na: ³
916	น่าจะ	ʂa: ¹	ʂa: ¹	ʂa: ¹
917	น้ำ	na: ⁵	na: ⁵	na: ⁵
918	นาก	na:k ³	na:k ⁴	na:k ⁴
919	นาง	na:ŋ ²	na:ŋ ³	na:ŋ ³
920	นาน	na:n ²	na:n ³	na:n ³

921	นาย	na:j ²	na:j ³	na:j ³
922	น้ำ	nam ²	nam ³	nam ³
923	น้ำ	na:m ⁵	na:m ⁵	na:m ⁵
924	นั่ง	niŋ ³	niŋ ⁴	neŋ ⁴
925	นิดหน่อย	ji:t ⁴	hi:t ¹	hi:t ¹
926	นึ้ม	nim ³	nim ⁴	nim ⁴
927	นึ้ม(สัตว์)	lin ⁴	lin ⁶	lin ⁶
928	นิล	nin ²	nin ³	nin ³
929	นิว	niw ³	niw ⁴	niw ⁴
930	นิว	niw ⁵	niw ⁵	niw ⁵
931	นี่	ni: ⁴	ni: ⁶	de: ⁶
932	นี่	ni: ⁵	ni: ⁵	ni: ⁵
933	นึ๊ก	nu:k ⁵	nu:k ⁵	nu:k ⁵
934	นึ่ง	nuŋ ³	nuŋ ⁴	nuŋ ⁴
935	นึ่ง	nuŋ ³	nuŋ ⁴	nuŋ ⁴
936	นุ่น	nun ³	nun ⁴	nun ⁴
937	นุ้ม	nuan	nuan ³	nuan ³
938	นูน	nu:n ²	nu:n ³	nu:n ³
939	เน้น	nen ⁵	nen ⁵	nen ⁵
940	เนย	ŋɔ:j ²	ŋɔ:j ³	ŋɔ:j ³
941	เนา(เขียบห่างๆ)	na:w ²	na:w ³	na:w ³
942	เนา	na:w ³	na:w ⁴	na:w ⁴
943	เนิน	na:n ²	khua:n ³	khua:n ³
944	เนื้อ	nuɔ: ⁵	nuɔ: ⁵	nuɔ: ⁵
945	แน	ne: ³	ne: ⁴	ne: ⁴
946	แน้น	ne:n ³	ne:n ⁴	ne:n ⁴
947	แนบ	ne:p ³	ne:p ⁴	ne:p ⁴
948	แนะ	ne:k ³	ne:k ⁴	ne:ɿ ⁴

949	แนว	ne:w ²	ne:w ³	ne:w ³
950	โน้ม	no:m ⁵	no:m ⁵	no:m ⁵
951	โน	nox ²	nox ³	nox ³
บ				
952	บก	bok ⁴	bok ²	bok ²
		don ²	don ²	don ²
953	บกเปี่ยน	bok ⁴ piɣn ⁴	bok ² piɣn ⁶	pok ² piɣn ⁶
954	บด	bot ⁴	bot ²	bot ²
955	บน	bon ²	bon ²	bon ²
956	บ่น	bon ¹	bon ²	bon ²
957	บ่ม	bom ¹	bom ²	bom ²
958	บวก	buɣk ⁴	buɣk ²	buɣk ⁶
959	บ่วง	buɣŋ ¹	buɣŋ ²	buɣŋ ²
960	บวก	buɣt ⁴	buɣt ²	buɣt ⁶
961	บัว	buɣn ⁴	buɣn ⁶	buɣn ⁶
962	บบ	buɣp ⁴	buɣp ²	buɣp ⁶
963	บวม	buɣm ²	buɣm ²	
964	บ่อ	bo: ¹	bo: ²	bo: ²
965	บอก	bo:k ⁴	bo:k ²	bo:k ⁶
966	บ้อง	bo:ŋ ⁴	bo:ŋ ⁶	bo:ŋ ⁶
967	บอด	bo:t ⁴	bo:t ²	bo:t ⁶
968	บอน	bo:n ²	bo:n ²	bo:n ²
969	บ่อน	bo:n ¹	bo:n ²	bo:n ²
970	บอย	bo:j ¹	bo:j ²	bo:j ²
971	บัง	baŋ ²	baŋ ²	baŋ ²
972	บั้ง	baŋ ⁴	baŋ ⁶	baŋ ⁶
973	บัตร	bat ⁴	bat ²	bat ²

974	บัน	ban ¹	ban ²	ban ²
975	บัน	ban ⁴	ban ⁶	ban ⁶
976	บัว	bux ²	bux ²	bux ²
977	บ่า	ba: ¹	ba: ²	ba: ²
978	บ้า	ba: ⁴	ba: ⁶	ba: ⁶
979	บาก	ba:k ⁴	ba:k ²	ba:k ⁶
980	บาง	ba:ŋ ²	ba:ŋ ²	ba:ŋ ²
981	บ่าง	ba:ŋ ¹	ba:ŋ ²	ba:ŋ ²
982	บาด	bat ⁴	bat ²	bat ⁶
983	บาน	ba:n ²	ba:n ²	ba:n ²
984	บ้าน	ba:n ⁴	ba:n ⁶	ba:n ⁶
985	บาป	ba:p ⁴	ba:p ²	ba:p ⁶
986	บ่าว	ba:w ¹	ba:w ²	ba:w ²
987	บิด	bit ⁴	bit ²	bit ²
988	บิน	bin ²	bin ²	bin ²
989	บิน	bin ¹	bin ²	bin ²
990	บี้	bi: ⁴	bi: ⁶	bi: ⁶
991	بيب	bi:p ⁴	bi:p ²	bi:p ⁶
992	บึง	bunŋ ²	bunŋ ²	bunŋ ²
993	บุก	buk ⁴	buk ²	buk ²
994	บุญ	bun ²	bun ²	bun ²
995	บุบ	bup ⁴	bup ²	bup ²
996	บูด	bu:t ⁴	bu:t ²	bu:t ⁶
997	เบ่ง	beŋ ¹	beŋ ²	beŋ ²
998	เบ็ด	bet ⁴	bet ²	bet ²
999	เบน	be:n ²	be:n ²	be:n ²
1000	เบา	bɤw ²	bɤw ²	bɤw ²
1001	เบา	ba:w ⁴	ba:w ⁶	ba:w ⁶

1002	เบาะ	bo:k ⁴	bo:k ²	bo:ɿ ⁶
1003	เบิก	bo:k ⁴	bo:k ²	bo:k ⁶
1004	เบี่ย	biɿ ⁴	biɿ ⁶	biɿ ⁶
1005	เบียด	biɿt ⁴	biɿt ²	biɿt ⁶
1006	เบี่ยว	biɿw ⁴	biɿw ⁶	biɿw ⁶
1007	เปื่อ	buɿ ¹	buɿ ²	buɿ ²
1008	แบ	be: ²	be: ²	be: ²
1009	แบก	be:k ⁴	be:k ²	be:k ⁶
1010	แบน	be:n ²	be:n ²	be:n ²
1011	แบะ	be:k ⁴	be:k ²	be:ɿ ⁶
1012	โบก	bo:k ⁴	bo:k ²	bo:k ⁶
1013	โบสถ์	bo:t ⁴	bo:t ²	bo:t ⁶
1014	ใบ	bo:j ²	bo:j ²	bo:j ²
1015	ใบ้	bo:j ⁴	bo:j ⁶	bo:j ⁶

ป

1016	ปก	pok ⁴	pok ²	pok ²
1017	ปน	pon ²	pon ²	pon ²
1018	ป่น	pon ¹	pon ²	pon ²
1019	ปม	pom ²	pom ²	pom ²
1020	ปรอย	pɔ:j ²	pɔ:j ²	pɔ:j ²
1021	ประ	pɔ:k ⁴	pɔ:k ²	pɔ:ɿ ⁶
1022	ประตุ	kɿtu: ²	tu: ²	tu: ²
1023	ประยัด	jat ⁴	jat ¹	nat ¹
1024	(ผัก)ปรง	pɔ:ɿ ²	pɔ:ɿ ²	pɔ:ɿ ²
1025	ปรับ	pɔ:p ⁴	pɔ:p ²	pɔ:p ²
1026	ปราบ	pɔ:p ⁴	pɔ:p ²	pɔ:p ⁶
1027	ปราม	pɔ:m ²	pɔ:m ²	pɔ:m ²

1028	ปรี	pji:ɿ ⁴	pji:ɿ ²	pji:ɿ ⁶
1029	ปลง	plɔŋ ²	plɔŋ ²	plɔŋ ²
1030	ปล้น	plɔn ⁴	plɔn ⁶	plɔn ⁶
		ɿuk ⁴	ɿuk ²	ɿuk ²
1031	ปลวก	pluɤk ⁴	pluɤk ²	pluɤk ⁶
1032	ปลอก	plɔ:k ⁴	plɔ:k ²	plɔ:k ⁶
1033	ปล่อง	plɔ:ŋ ¹	plɔ:ŋ ²	plɔ:ŋ ²
1034	ปล้อง	plɔ:ŋ ⁴	plɔ:ŋ ⁶	plɔ:ŋ ⁶
1035	ปลอบ	plɔ:p ⁴	plɔ:p ²	plɔ:p ⁶
1036	ปลอม	plɔ:m ²	plɔ:m ²	plɔ:m ²
1037	ปล่อย	plɔ:j ¹	plɔ:j ²	plɔ:j ²
1038	ปลัก	plak ⁴	plak ²	plak ²
1039	ปลา	pla: ²	pla: ²	pla: ²
1040	ปลาย	plaj: ²	plaj: ²	plaj: ²
1041	ปล้า	plam ⁴	plam ⁶	plam ⁶
1042	ปลิง	pli:ŋ ²	pli:ŋ ²	pli:ŋ ²
1043	ปลิ้น	plin ⁴	plin ⁶	plin ⁶
1044	ปลิว	pliw ²	pliw ²	pliw ²
1045	ปลี	pli: ²	pli: ²	pli: ²
1046	ปลุก	pluk ⁴	pluk ²	pluk ²
1047	ปลูก	plu:k ⁴	plu:k ²	plu:k ⁶
1048	ปวด	puɤt ⁴	puɤt ²	puɤt ⁶
1049	ปอ	po: ²	po: ²	po: ²
1050	ปอก	po:k ⁴	po:k ²	po:k ⁶
1051	ป่อง	po:ŋ ¹	po:ŋ ²	po:ŋ ²
1052	ป้อง	po:ŋ ⁴	po:ŋ ⁶	po:ŋ ⁶
1053	ปอด	po:t ⁴	po:t ²	po:t ⁶
1054	ป้อน	po:n ⁴	po:n ⁶	po:n ⁶

1055	ป้อม	pow:m ⁴	pow:m ⁶	pow:m ⁶
1056	ปะ	pa:k ⁴	pa:k ²	pa:ɿ ⁶
1057	ปัก	pak ⁴	pak ²	pak ²
1058	ปิด	pat ⁴	pat ²	pat ²
1059	ป่น	pan ¹	pan ²	pan ²
1060	ป่น	pan ⁴	pan ⁶	pan ⁶
1061	ปา	pa: ²	pa: ²	pa: ²
1062	ปา	pa: ¹	pa: ²	pa: ²
1063	ป่า	pa: ⁴	pa: ⁶	pa: ⁶
1064	ปาก	pa:k ⁴	pa:k ²	pa:k
1065	ปาง	pa:ŋ ²	pa:ŋ ²	pa:ŋ ²
1066	ปาด(คล้ายกบ)	pat ⁴	pat ²	pat ⁶
1067	ปาน	pa:n ²	pa:n ²	pa:n ²
1068	ปาน	pa:n ¹	pa:n ²	pa:n ²
1069	ปาน	pa:n ⁴	pa:n ⁶	pa:n ⁶
1070	ป่าย	pa:j ¹	pa:j ²	pa:j ²
1071	ป่าย	pa:j ⁴	pa:j ⁶	pa:j ⁶
1072	ป็น	pi:n ²	pi:n ²	pi:n ²
1073	ปิ้ง	pi:ŋ ⁴	pi:ŋ ⁶	pe:ŋ ⁶
1074	ปิด	pit ⁴	pit ²	pit ²
1075	ป็น(ปีกผม)	pin ¹	pin ²	pin ²
1076	ปี	pi: ²	pi: ²	pi: ²
1077	ปี	pi: ¹	pi: ²	pe: ²
1078	ปีก	pi:k ⁴	pi:k ²	pe:k ⁶
1079	(ดอก) ปีบ	pi:p ⁴	pi:p ²	pi:p ⁶
1080	ปุม	pum ¹	pum ²	pum ²
1081	ปูย	puj ²	puj ²	puj ²
1082	ปูย	puj ⁴	puj ⁶	puj ⁶

1083	ปู	pu: ²	pu: ²	pu: ²
1084	ปู่	pu: ¹	pu: ²	po: ²
1085	ปูด	pu:t ⁴	pu:t ²	po:t ⁶
1086	ปูน	pu:n ²	pu:n ²	pu:n ²
1087	ปีก	pu:k ⁴	pu:k ²	pu:k ²
1088	ปิ่น	pu:n ²	pu:n ²	pu:n ²
1089	เปิด	pet ⁴	pet ²	pet ²
1090	เป็น	pen ²	pen ²	pen ²
1091	เปรต	pɛ:t ⁴	pɛ:t ²	pɛ:t ⁶
1092	เปรียบ	pɛ:ɪp ⁴	pɛ:ɪp ²	pɛ:ɪp ⁶
1093	เปรี้ยว	pɛ:ɪw ⁴	pɛ:ɪw ⁶	pɛ:ɪw ⁶
		ɹom ⁴	ɹom ⁶	ɹom ⁶
1094	เปล่า	plɜw ¹	plɜw ²	plɜw ²
1095	เปลว	ple:w ²	ple:w ²	ple:w ²
1096	เปลี่ยน	pliɜn ¹	pliɜn ²	pliɜn ²
1097	เปลือก	pluɜk ⁴	pluɜk ²	pluɜk ⁶
1098	เปลือง	pluɜŋ ²	pluɜŋ ²	pluɜŋ ²
1099	เป่า	pɜw ¹	pɜw ²	pɜw ²
1100	เป่า	pa:w ⁴	pa:w ⁶	pa:w ⁶
1101	เปิด	pɜ:t ⁴	pɜ:t ²	pɜ:t ⁶
1102	เปิดโปง	pɜ:t ⁴ po:ŋ ²	pɜ:t ² po:ŋ ²	pɜ:t ⁶ po:ŋ ²
1103	เปือก	piɜk ⁴	piɜk ²	piɜk ⁶
1104	แป	pɛ: ²	pɛ: ²	pɛ: ²
1105	แป้ง	pɛ:ŋ ⁴	pɛ:ŋ ⁶	pɛ:ŋ ⁶
1106	แปด	pɛ:t ⁴	pɛ:t ²	pɛ:t ⁶
1107	แป้น	pɛ:n ⁴	pɛ:n ⁶	pɛ:n ⁶
1108	(ถั่ว)แปบ	pɛ:p ⁴	pɛ:p ²	pɛ:p ⁶
1109	แปรง	pɛ:ŋ ²	pɛ:ŋ ²	pɛ:ŋ ²

1110	แปลก	ple:k ⁴	ple:k ²	ple:k ⁶
1111	เปล่ง	ple:ŋ ²	ple:ŋ ²	ple:ŋ ²
1112	โป๊ะ(เครื่องดักปลา)	po:k ⁴	po:k ²	po:ɿ ⁶
1113	ไป	pxj ²	pxj ²	pxj ²
ผ				
1114	ผง	phoŋ ¹	phoŋ ¹	phoŋ ¹
1115	ผม	phom ¹	phom ¹	phom ¹
1116	ผลัด	phlat ⁴	phlat ¹	phlat ¹
1117	ผลาญ	pha:n ¹	pha:n ¹	pha:n ¹
1118	ผัก	phak ⁴	phak ¹	phak ¹
1119	ผั่ง	phaŋ ¹	phaŋ ¹	phaŋ ¹
1120	ผัด	phat ⁴	phat ¹	phat ¹
1121	ผั่น	phan ¹	phan ¹	phan ¹
1122	ผา	pha: ¹	pha: ¹	pha: ¹
1123	ผ่า	pha: ¹	pha: ¹	pha: ¹
1124	ผ้ำ	pha: ⁴	pha: ⁶	pha: ⁶
1125	ผ่าน	pha:n ¹	pha:n ¹	pha:n ¹
1126	ผาย	pha:j ¹	pha:j ¹	pha:j ¹
1127	ผิง	phin ¹	phin ¹	phin ¹
1128	ผิด	phit ⁴	phit ¹	phit ¹
1129	ผิว	phiw ¹	phiw ¹	phiw ¹
1130	ผี	phi: ¹	phi: ¹	phi: ¹
1131	ผื่น	phu:n ¹	phu:n ¹	phu:n ¹
1132	ผื่น	phu:n ¹	phu:n ¹	phu:n ¹
1133	ผุ	phu:k ⁴	phu:k ¹	phu:ɿ ¹
		phuk ⁵	phuk ⁵	phuk ⁵
1134	ผุด	phut ⁴	phut ¹	phut ¹

1135	ผู้	phu: ⁴	phu: ⁶	pho: ⁶
1136	ผูก	phu:k ⁴	phu:k ¹	pho:k ¹
1137	เผ็ด	phet ⁴	phet ¹	phet ¹
1138	(เปิด) เพย	phɤ:j ¹	phɤ:j ¹	phɤ:j ¹
1139	เผา	phɤw ¹	phɤw ¹	phɤw ¹
1140	เผ่า	phɤw ¹	phɤw ¹	phɤw ¹
1141	เผือก	phurɤk ⁴	phurɤk ¹	phurɤk ¹
1142	แพก	phɛ:k ⁴	phɛ:k ¹	phɛ:k ¹
1143	แพง	phɛ:ŋ ¹	phɛ:ŋ ¹	phɛ:ŋ ¹
1144	แพน	phɛ:n ¹	phɛ:n ¹	phɛ:n ¹
1145	แผ่น	phɛ:n ¹	phɛ:n ¹	phɛ:n ¹
1146	เพลง	phlɛ:ŋ ¹	phlɛ:ŋ ¹	phlɛ:ŋ ¹
1147	เผ่ว	phɛ:w ¹	phɛ:w ¹	phɛ:w ¹
1148	ไผ่	phɤj ¹	phɤj ¹	phɤj ¹

ฝ

1149	ฝน	khwon ¹	khwon ¹	khwon ¹
1150	ฝ่อ	khwo: ¹	khwo: ¹	khwo: ¹
1151	ฝอย	khwo:j ¹	khwo:j ¹	khwo:j ¹
1152	ฝัก	khwak ⁴	khwak ¹	khwak ¹
1153	ฝิ่ง	khwan ¹	khwan ¹	khwan ¹
1154	ฝั๋ง	khwan ¹	khwan ¹	khwan ¹
1155	ฝัด	khwat ⁴	khwat ¹	khwat ¹
1156	ฝั้น	khwan ¹	khwan ¹	khwan ¹
1157	ฝา	khwa: ¹	khwa: ¹	khwa: ¹
1158	ฝ่า	khwa: ¹	khwa: ¹	khwa: ¹
1159	ฝ่า	khwa: ⁴	khwa: ⁶	khwa: ⁶
1160	ฝาก	khwa:k ⁴	khwa:k ¹	khwa:k ¹

1161	ผาด	khwa:t ⁴	khwa:t ¹	khwa:t ¹
1162	ผาน	khwa:n ¹	khwa:n ¹	khwa:n ¹
1163	ผาย	khwa:j ⁴	khwa:j ⁶	khwa:j ⁶
1164	ผีน	khwin ¹	khwin ¹	khwin ¹
1165	ผี	khwi: ¹	khwi: ¹	khwi: ¹
1166	ผี๊ก	khwuuk ⁴	khwuuk ¹	khwuuk ¹
1167	ผีด	khwu:t ⁴	khwu:t ¹	khwu:t ¹
1168	ผีน	khwu:n ¹	khwu:n ¹	khwu:n ¹
1169	ผุ่น	khun ¹	thun ¹	thun ¹
1170	ผุง	khu:ŋ ¹	khu:ŋ ¹	khu:ŋ ¹
1171	เผ้า	khwa:w ⁴	khwa:w ⁶	khwa:w ⁶
1172	เผือก	khwuɤk ⁴	khwuɤk ¹	khwuɤk ¹
1173	(ไม้ม) แฝก	khwe:k ⁴	khwe:k ¹	khwe:k ¹
1174	แฝง	khwe:ŋ ¹	khwe:ŋ ¹	khwe:ŋ ¹
1175	แฝด	khwe:t ⁴	khwe:t ¹	khwe:t ¹
1176	ไฟ	khwaj ¹	khwaj ¹	khwaj ¹
1177	ไฟ	khwaj ¹	khwaj ¹	khwaj ¹

พ

1178	พก	phok ⁵	nep ¹	nep ¹
1179	พ่น	phon ³	phon ⁴	phon ⁴
1180	พ่น	phon ⁵	phon ⁵	phon ⁵
1181	พรวน(ดิน)	phɤɤn ²	phɤɤn ³	phɤɤn ³
1182	พระ	phɤa:k ³	phɤa:k ⁴	phɤa:ʔ ⁴
1183	พราก	phɤa:k ³	phɤa:k ⁴	phɤa:k ⁴
1184	พริ้ว	phɤa: ⁵	phɤa: ⁵	phɤa: ⁵
1185	พรวน	phɤa:n ²	phɤa:n ³	phɤa:n ³
1186	พราย	phɤa:j ²	phɤa:j ³	phɤa:j ³

1187	พริก	p.jik ⁵	lu:ʔ ⁴ phet ¹	li: ² pli: ²
1188	พุ่มนี้	to: ⁴ ʃa:w ⁵	to: ² ʃa:w ⁵	to: ² ʃa:w ⁵
1189	พลอง(พีช)	phlo:ŋ ²	phlo:ŋ ³	phlo:ŋ ³
1190	พลอย, ด้วยกัน	phlo:j ²	phlo:j ³	phlo:j ³
1191	พลัด	phlat ⁵	phlat ⁵	phlat ⁵
1192	พลั่ว	phluɾ ³	phluɾ ⁴	phluɾ ⁴
1193	ปลา	phla: ³	phla: ⁴	phla: ⁴
1194	ปลาต	phla:t ³	phla:t ⁴	phla:t ⁴
1195	พลิก	plik ⁵	plik ⁵	plik ⁵
1196	ปลู	phlu: ²	phlu: ³	phlu: ³
1197	พวก	phuɾk ³	phuɾk ⁴	bo: ¹
1198	พวง	phuɾŋ ²	phuɾŋ ³	phuɾŋ ³
1199	พ่วง	phuɾŋ ³	phuɾŋ ⁴	phuɾŋ ⁴
1200	พอ	pho: ²	pho: ³	pho: ³
1201	พ้อ	pho: ³	pho: ⁴	pa:ʔ ⁶
1202	พ้อ	pho: ⁵	pho: ⁵	pho: ⁵
1203	พอก	pho:k ³	pho:k ⁴	pho:k ⁴
1204	พอง	pho:ŋ ²	pho:ŋ ³	pho:ŋ ³
1205	พัง	phaŋ ²	phaŋ ³	phaŋ ³
1206	พัด	phat ⁵	phat ⁵	phat ⁵
1207	พัน	phan ²	phan ³	phan ³
1208	พับ	phap ⁵	phap ⁵	phap ⁵
1209	พา	pha: ²	pha: ³	pha: ³
1210	พาต	pha:t ³	pha:t ⁴	pha:t ⁴
1211	พาน	pha:n ²	pha:n ³	pha:n ³
1212	พาล	pha:n ²	pha:n ³	pha:n ³
1213	พาย	pha:j ²	pha:j ³	pha:j ³
1214	พาย	pha:j ³	pha:j ⁴	pha:j ⁴

1215	พิง	phin ²	phin ³	phin ³
1216	พิช	phit ⁵	phit ⁵	phit ⁵
1217	พิมพ์	phim ²	phim ³	phim ³
1218	พี(ฮ่าน)	phi: ²	phi: ³	phi: ³
1219	พี	phi: ³	phi: ⁴	phi: ⁴
1220	พีน	phun: ⁵	phun: ⁵	phun: ⁵
1221	(น้ำ) พู	phu:k ³	phu:k ⁴	phu:ʔ ⁴
1222	พุง, ท้อง	phun ²	phun ³	phun ³
1223	พุ่ม, คูม	phum ³		
1224	พูด	phu:t ³	phu:t ⁴	le:ŋ ¹
1225	เพ(ทั้งหมด)	phe: ²	phe: ³	phe: ³
1226	เพชร	phet ⁵	phet ⁵	phet ⁵
1227	เพ็ญ	phen ²	phen ³	phen ³
1228	เพศ	phe:t ³	phe:t ⁴	phe:t ⁴
1229	เพล	phe:n ²	phe:n ³	phe:n ³
1230	เพลง	phle:ŋ ²	phle:ŋ ³	phle:ŋ ³
1231	เพลา	phlɤw ²	phlɤw ³	phlɤw ³
1232	เพลิง	phlɤ:ŋ ²	phlɤ:ŋ ³	phlɤ:ŋ ³
1233	เพ้อ	phɤ: ⁵	phɤ: ⁵	phɤ: ⁵
1234	เพาะ	pho:k ³	pho:k ⁴	pho:ʔ ⁴
1235	เพื่อน	phunɤn ³	phunɤn ⁴	phunɤn ⁴
1236	แพ	phe: ²	phe: ³	phe: ³
1237	แพ	phe: ⁵	phe: ⁵	phe: ⁵
1238	แพง	phe:ŋ ²	phe:ŋ ³	phe:ŋ ³
1239	แพร	phɤ: ²	phɤ: ³	phɤ: ³
1240	แพะ-	phe:ʔ ³	phe:ʔ ⁴	phe:ʔ ⁴
1241	โพก(ผ้า)	pho:k ³	pho:k ⁴	pho:k ⁴
1242	(ข้าว) โปด	pho:t ³	phu:t ⁴	pho:t ⁴

1243	โพรง	phɯŋ ²	phɯŋ ³	phɯŋ ³
1244	โพร'	phɯa:j ³	phɯa:j ⁴	phɯa:j ⁴
1245	โพ	pha:j ³	pha:j ⁴	pha:j ⁴
ฟ				
1246	ฟอก	khwa:k ³	khwa:k ⁴	khwa:k ⁴
1247	ฟอง	khwa:ŋ ²	khwa:ŋ ³	khwa:ŋ ³
1248	ฟัก	khwak ⁵	khwak ⁵	khwak ⁵
1249	ฟิง	khwaŋ ²	khwaŋ ³	khwaŋ ³
1250	ฟิด	khwat ⁵	khwat ⁵	khwat ⁵
1251	ฟีน	khwan ²	khwan ³	khwan ³
1252	ฟ้า	khwa: ⁵	khwa: ⁵	khwa: ⁵
1253	ฟาก	khwa:k ³	khwa:k ⁴	khwa:k ⁴
1254	ฟาง	khwa:ŋ ²	khwa:ŋ ³	khwa:ŋ ³
1255	ฟาด	khwa:t ³	khwa:t ⁴	khwa:t ⁴
1256	ฟีน	khwu:n ²	khwu:n ³	khwu:n ³
1257	ฟีน'	khwu:n ⁵	khwu:n ⁵	khwa:n ⁵
1258	ฟู	khu: ²	khu: ³	khu: ³
1259	ฟูก	khu:k ³	pho:k ⁴	pho:k ⁴
1260	ฟุบ	khup ⁵	khup ⁵	khup ⁵
1261	เฟื่อง	khwuɤŋ ²	khwuɤŋ ³	khwuɤŋ ³
1262	เฟ่ง	khwe:ŋ ²	khwe:ŋ ³	khwe:ŋ ³
1263	เฟ่น	khwe:n ²	khwe:n ³	khwe:n ³
1264	เฟบ	khwe:p ³	khwe:p ⁴	khwe:p ⁴
1265	ไฟ	khwa:j ²	khwa:j ³	khwa:j ³

ภ

1266	ภาพ	pha:p ³	pha:p ⁴	pha:p ⁴
1267	ภูมิ	phu:m ²	phu:m ³	phu:m ³

ม

1268	ม่วง(สี)	muɣŋ ³	muɣŋ ⁴	muɣŋ ⁴
1269	มวน(ยา)	muɣn ²	muɣn ³	muɣn ³
1270	มวย	muɣj ²	muɣj ³	muɣj ³
1271	มอง	mo:ŋ ²	mo:ŋ ³	mo:ŋ ³
1272	(ตัว) มอด	mo:t ³	mo:t ⁴	mo:t ⁴
1273	มะกรูด	kɤkɤut ⁴	kɤut ²	kɤut ⁶
1274	มะขาม	kɤkha:m ¹	ɕom ⁴ kha:m ¹	lo:k ³ kha:m ¹
1275	มะเขือ	kɤkhur ¹	lu:k ⁴ khur ¹	lo:k ⁴ khur ¹
1276	มะเดื่อ	kɤdur ¹	lu:k ⁴ dur ¹	lo:k ⁴ dur ¹
1277	มะตูม	kɤtu:m ²	tu:m ²	tu:m ²
1278	มะปราง	kɤpɤa:ŋ ²	pɤa:ŋ ²	pɤa:ŋ ²
1279	มะพร้าว	kɤphɤa:w ⁵	phɤa:w ⁵	phɤa:w ⁵
1280	มะม่วง	kɤmuɣŋ ³	lu:k ⁴ muɣŋ ⁴	lo:k ⁴ muɣŋ ⁴
1281	มะยม	kɤjom ²	lu:k ⁴ jom ³	lo:k ⁴ jum ³
1282	มะระ	kɤɤa:k ³	ɤa:k ⁴	ɤa:ɤ ⁴
1283	มะรืน	ɤu: ²	ɤu: ³	ɤu: ³
1284	มะลิ	mali:k ³	li:k ⁴	li:ɤ ⁴
1285	มะแว้ง	kɤwe:ŋ ⁵	we:ŋ ⁵	we:ŋ ⁵
1286	(ต้น) มะสัง	kaɕaŋ ¹	ɕaŋ ¹	ɕaŋ ¹
1287	มะฮึก	kɤɤuk ⁴	lu:k ⁴ ɤuk ²	lo:k ⁴ ɤuk ²
1288	มา	ma: ²	ma: ³	ma: ³
1289	ม่า	ma: ⁵	ma: ⁵	ma: ⁵
1290	มาก	ma:k ³	ma:k ⁴	ma:k ⁴

1291	ม่าน	ma:n ³	ma:n ⁴	ma:n ⁴
1292	มัน	man ²	man ³	man ³
1293	มัว	muɿ ²	muɿ ³	muɿ ³
1294	มั่ว	muɿ ⁴	muɿ ⁶	muɿ ⁶
1295	มิด	met ⁵	met ⁵	met ⁵
1296	มี	mi: ²	mi: ³	mi: ³
1297	มิด	mi:t ³	mi:t ⁴	mi:t ⁴
1298	มึง	muŋ ²	muŋ ³	muŋ ³
1299	มื่อ	muɿ: ²	muɿ: ³	muɿ: ³
1300	มื่อ	muɿ: ⁵	muɿ: ⁵	bx: ⁵
1301	มิด	muɿ:t ³	muɿ:t ⁴	bx:t ⁴
1302	มุก	muk ⁵	muk ⁵	muk ⁵
1303	มุง	muŋ ²	muŋ ³	muŋ ³
1304	มุ้ง	muŋ ⁵	muŋ ⁵	muŋ ⁵
1305	มุด	mut ⁵	mut ⁵	mut ⁵
1306	มุ่ม	mum ²	mum ³	mum ³
1307	(น้ำ) มูก	mu:k ³	mu:k ⁴	mu:k ⁴
1308	เมฆ	me:k ³	me:k ⁴	me:k ⁴
1309	เม่น	men ⁴	men ⁶	men ⁶
1310	เม็ด	met ⁵ ~ let ⁵	let ⁵	net ⁵
1311	เม็ดมะม่วง	let ⁵ lo: ²	let ⁵ lo: ³	ka: ² ju: ¹
1312	เมตร	met ⁵	met ⁵	met ⁵
1313	เมรุ	me:n ²	me:n ³	me:n ³
1314	เมา	mɿw ²	mɿw ³	mɿw ³
1315	เมา(หมาก)	jan ²	jan ³	jan ³
1316	(แมง) เมา	ma:w ⁴	ma:w ⁶	ma:w ⁶
1317	(ข้าว) เมา	ma:w ⁴	ma:w ⁶	ma:w ⁶
1318	เมิน	mɿ:n ²	mɿ:n ³	mɿ:n ³

1319	เมืย	miɿ ²	miɿ ³	miɿ ³
1320	เมือก	kɿlwɿk ³	lwɿk ⁴	nwɿk ⁴
1321	เมือง	mwɿŋ ²	mwɿŋ ³	mwɿŋ ³
1322	เมือย	mwɿj ³	mwɿj ⁴	nwɿj ⁴
		khet ⁴	khet ¹	khet ¹
1323	ม่	meɿ ³	meɿ ⁴	maɿ ⁴
1324	แมง, แมลง	meɿŋ ²	leɿŋ ³	neɿŋ ³
1325	แมงกะพรุน	phɿŋ ²	phɿŋ ³	phɿŋ ³
1326	แมว	meɿw ²	meɿw ³	meɿw ³
1327	(ค้) โมก	mo:k ³	mo:k ⁴	mo:k ⁴
1328	โม่	mo:ŋ ²	mo:ŋ ³	mo:ŋ ³
1329	ม่	maɿj ⁴	maɿj ⁶	maɿj ⁶
1330	ม่	maɿj ⁵	maɿj ⁵	maɿj ⁵

ย

1331	ยก	jok ⁵	jok ⁵	jok ⁵
1332	ย่น	jon ⁴	jon ⁶	non ⁶
1333	ยวบยว	juap	juap ¹	nuap ¹
1334	ยอ	jwɿ ²	jwɿ ³	jwɿ ³
1335	ย่อ	jwɿ ⁴	jwɿ ⁶	nwɿ ⁶
1336	ย่อง	jwɿŋ ³	jwɿŋ ⁴	jwɿŋ ⁴
1337	ยอม	jwɿm ²	jwɿm ³	jwɿm ³
1338	ยอม	jwɿm ³	jwɿm ⁴	jwɿm ⁴
1339	ยอม	jwɿm ⁵	jwɿm ⁵	jwɿm ⁵
1340	ยอด	jwɿt ³	jwɿt ⁴	jwɿt ⁴
1341	ย่อน, ยน	jwɿn ⁵	jwɿn ⁵	jwɿn ⁵
1342	ยอย	jwɿj ³	jwɿj ⁴	jwɿj ⁴
1343	ยอย, หยด	jwɿj ⁵	jwɿj ⁵	jwɿj ⁵

1344	ข้อย, ลดต่ำ	joɯj ⁴	joɯj ⁶	joɯj ⁶
1345	ซัก	jak ⁵	jak ⁵	jak ⁵
1346	ยัง, มี	jaŋ ²	jaŋ ³	naŋ ³
1347	ยัด	jat ⁵	jat ⁵	jat ⁵
1348	ยัน(เมามาก)	jan ²	jan ³	jan ³
1349	ยัน, ค้ำ	jan ¹	jan ¹ ~ jan ²	jan ²
1350	ยันต์	jan ²	jan ³	jan ³
1351	ยา	jaɾ ²	jaɾ ¹ ~ ja ²	jaɾ ²
1352	ย่า	jaɾ ³	jaɾ ⁴	jaɾ ⁴
1353	ยับ	jap ⁵	jap ⁵	jap ⁵
1354	ยาก	ja:k ³	ja:k ⁴	ja:k ⁴
1355	(นก) ยาง	ja:ŋ ²	ja:ŋ ³	ja:ŋ ³
1356	ยาง	ja:ŋ ²	ja:ŋ ¹ ~ jaŋ ²	ja:ŋ ²
1357	ย่าง(เดิน)	ja:ŋ ³	ja:ŋ ⁴	ja:ŋ ⁴
1358	ย่าง(ปลา)	ja:ŋ ⁴	ja:ŋ ⁶	ja:ŋ ⁶
1359	(หย่อน)ยาน	ja:n ²	ja:n ³	ja:n ³
1360	ย่าน, แหล่ง	ja:n ³	ja:n ⁴	ja:n ⁴
1361	ยาม(รปภ.)	ja:m ²	ja:m ³	ja:m ³
1362	ยาม	ja:m ³	ja:m ⁴	ja:m ⁴
1363	ยาย	ja:j ²	ja:j ³	ja:j ³
1364	ย้าย	ja:j ⁵	ja:j ⁵	ja:j ⁵
1365	ยาว	ja:w ²	ja:w ³	ja:w ³
1366	ย่า	jam ²	jam ³	jam ³
1367	ย่า	jam ³	jam ⁴	jam ⁴
1368	ย่า	jam ⁵	jam ⁵	jam ⁵
1369	ยิง	jiŋ ²	jiŋ ³	jiŋ ³
1370	ยิง	jiŋ ³	jiŋ ⁴	jiŋ ⁴
1371	ยีน	jin ²	jín ³	jín ³

1372	ยิม	jim ⁵	jim ⁵	jim ⁵
1373	ยี่	ji: ³	ji: ⁴	je: ⁴
1374	ยิด	ju:t ⁵	ju:t ⁵	ju:t ⁵
1375	ยิด	ju:t ³	ju:t ⁴	ju:t ⁴
1376	ยีน	ju:n ²	ju:n ¹ ~ ju:n ²	ju:n ²
1377	ยีน	ju:n ³	ju:n ⁴	ju:n ⁴
1378	ยิม	ju:m ²	ju:m ³	ju:m ³
1379	ยื่อ	ju: ⁵	ju: ⁵	ju: ⁵
1380	ยุง	juŋ ²	juŋ ³	juŋ ³
1381	ยุง	juŋ ⁴	juŋ ⁶	juŋ ⁶
1382	ยั้งข้าว	khuk ⁵	khuk ⁵	khuk ⁵
1383	ยุง	ju:ŋ ²	ju:ŋ ³	ju:ŋ ³
1384	ยูป	jup ⁵	jup ⁵	jup ⁵
1385	เย็น	jen ²	jen ¹ ~ jen ²	jen ²
1386	เย็บ	jep ⁵	jep ⁵	jep ⁵
1387	เยี่ยม	jiɤm ³	jiɤm ⁴	jiɤm ⁴
1388	เยียว	jiɤw ³	jiɤw ⁴	jiɤw ⁴
1389	เยื่อ	fiɤ ⁴	juɤ ⁶	niɤ ⁶
1390	เย่	je: ³	je: ⁴	je: ⁴
1391	เย้ย	je: ⁵	je: ⁵	je: ⁵
1392	แยก	je:k ³	je:k ⁴	je:k ⁴
1393	แยง	je:ŋ ²	je:ŋ ³	je:ŋ ³
1394	แย่ง	je:ŋ ³	je:ŋ ⁴	je:ŋ ⁴
		fiŋ ²	fiŋ ³	fiŋ ³
1395	แย้ง	je:ŋ ⁵	je:ŋ ⁵	je:ŋ ⁵
1396	แย้ม	je:m ⁵	je:m ⁵	je:m ⁵
1397	โยก	jo:k ³	jo:k ⁴	jo:k ⁴
1398	โยง	jo:ŋ ²	jo:ŋ ³	jo:ŋ ³

1399	โยน	jo:n ²	jo:n ³	jo:n ³
1400	โย	jɔj ²	jɔj ³	jɔj ³
ร				
1401	รก	ɽok ⁵	ɽok ⁵	ɽok ⁵
		kɔlen ⁴ ɕen ⁴	len ¹ ɕen ¹	len ¹ ɕen ¹
1402	รด	ɽot ⁵	ɽot ⁵	ɽot ⁵
1403	รถ	ɽot ⁵	ɽot ⁵	ɽot ⁵
1404	รบ	ɽop ⁵	ɽop ⁵	ɽop ⁵
1405	ร่ม	ɽom ³	ɽom ⁴	ɽom ⁴
1406	(ไร่) รวก	ɽuɔk ³	ɽuɔk ⁴	ɽuɔk ⁴
1407	รวง	ɽuɔŋ ²	ɽuɔŋ ³	ɽuɔŋ ³
1408	ร้วง	ɽuɔŋ ³	ɽuɔŋ ⁴	ɽuɔŋ ⁴
1409	รวน	ɽuɔn ²	ɽuɔn ³	ɽuɔn ³
1410	รวบ	ɽuɔp ³	ɽuɔp ⁴	ɽuɔp ⁴
1411	รวม	ɽuɔm ²	ɽuɔm ³	ɽuɔm ³
1412	รุ่ม	ɽuɔm ³	ɽuɔm ⁴	ɽuɔm ⁴
1413	รวย	ɽuɔj ²	ɽuɔj ³	ɽuɔj ³
1414	รอ	ɽɔ: ²	ɽɔ: ³	ɽɔ: ³
1415	รอ ก	ɽɔ:k ³	ɽɔ:k ⁴	ɽɔ:k ⁴
1416	รอง	ɽɔ:ŋ ²	ɽɔ:ŋ ³	ɽɔ:ŋ ³
1417	รื่อง	ɽɔ:ŋ ³	ɽɔ:ŋ ⁴	ɽɔ:ŋ ⁴
1418	รื่อง	ɽɔ:ŋ ⁵	ɽɔ:ŋ ⁵	ɽɔ:ŋ ⁵
1419	รอด	ɽɔ:t ³	ɽɔ:t ⁴	ɽɔ:t ⁴
1420	รื่อน	ɽɔ:n ⁵	ɽɔ:n ⁵	ɽɔ:n ⁵
1421	รื่อน	ɽɔ:n ³	ɽɔ:n ⁴	ɽɔ:n ⁴
1422	รอย	ɽɔ:j ²	ɽɔ:j ³	ɽɔ:j ³
1423	รื่อย	ɽɔ:j ⁵	ɽɔ:j ⁵	ɽɔ:j ⁵

1424	ระนอง	ɽənwɔːŋ ²	nowŋ ³	nowŋ ³
1425	ระเบิด	ɽabɔːt ⁴	bɔːt ²	bɔːt ⁶
1426	ระเบียง	kɔːbɔːŋ ²	bɔːŋ ²	
1427	ระหว่าง	waːŋ ¹	waːŋ ¹	waːŋ ¹
1428	รัก	ɽak ⁵	ɽak ⁵	ɽak ⁵
1429	รั้ง	ɽaŋ ²	ɽaŋ ³	ɽaŋ ³
1430	รั้ง	ɽaŋ ⁵	ɽaŋ ⁵	ɽaŋ ⁵
1431	รัด	ɽat ⁵	ɽat ⁵	ɽat ⁵
1432	รั้น	ɽan ⁵	ɽan ⁵	ɽan ⁵
1433	รัป	ɽap ⁵	ɽap ⁵	ɽap ⁵
1434	รัว	ɽuɔː	ɽuɔː ³	ɽuɔː ³
1435	รั่ว	ɽuɔː ³	ɽuɔː ⁴	ɽuɔː ⁴
1436	รั้ว	ɽuɔː ⁵	ɽuɔː ⁵	ɽuɔː ⁵
1437	รา	ɽaː ²	ɽaː ³	ɽaː ³
1438	รา(สีดำ)	nɔːw ¹	nɔːw ¹	nɔːw ¹
1439	ราก	ɽaːk ³	ɽaːk ⁴	ɽaːk ⁴
1440	ราง	ɽaːŋ ²	ɽaːŋ ³	ɽaːŋ ³
1441	ร่าง	ɽaːŋ ³	ɽaːŋ ⁴	ɽaːŋ ⁴
1442	ร้าง	ɽaːŋ ⁵	ɽaːŋ ⁵	ɽaːŋ ⁵
1443	ลาด	ɽaːt ²	ɽaːt ⁴	ɽaːt ⁴
1444	ลาด(น้ำแกง)	tɕaːn ²	tɕaːn ²	tɕaːn ²
1445	ร้าน	ɽaːn ⁵	ɽaːn ⁵	ɽaːn ⁵
1446	ราบ	ɽaːp ³	ɽaːp ⁴	ɽaːp ⁴
1447	ร้าย	ɽaːj ⁵	ɽaːj ⁵	ɽaːj ⁵
1448	ราว	ɽaːw ²	ɽaːw ³	ɽaːw ³
1449	ร้าว	ɽaːw ⁵	ɽaːw ⁵	ɽaːw ⁵
1450	รำ	ɽam ²	ɽam ³	ɽam ³
1451	รั้น	ɽin ⁵	ɽin ⁵	ɽin ⁵

1452	รีบ	ɿp ⁵	ɿp ⁵	ɿp ⁵
1453	ริม	ɿim ²	ɿim ³	ɿim ³
1454	รีว	ɿiw ⁵	ɿiw ⁵	ɿiw ⁵
1455	รี	ɿi: ²	ɿi: ³	ɿi: ³
1456	รีด	ɿi:t ³	ɿi:t ⁴	ɿi:t ⁴
1457	รีบ	ɿi:p ³		
		khe:p ⁴	khe:p ¹	khe:p ¹
1458	รีอ	ɿu: ⁵	ɿu: ⁵	ɿu: ⁵
1459	รุก	ɿuk ⁵	ɿuk ⁵	ɿuk ⁵
1460	รุ่ง	ɿuŋ ³	ɿuŋ ⁴	ɿuŋ ⁴
1461	รุ่ง	ɿun ³	ɿun ⁴	ɿun ⁴
1462	รุม	ɿum ²	ɿum ³	ɿum ³
1463	รุ่ม(เริ่มอุ่นๆ)	ɿum ³	ɿum ⁴	
1464	รุ	ɿu: ²	ɿu: ³	ɿu: ³
1465	รู	ɿu: ⁵	ɿu: ⁵	ɿo: ⁵
1466	รูจัก	ru: ⁵ tɕak ²	ru: ⁵ tɕak ²	ro: ⁵ tɕak ²
1467	รด	ɿu:t ³	ɿu:t ⁴	
1468	รูป	ɿu:p ³	ɿu:p ⁴	ɿo:p ⁴
1469	เร	re: ³	re: ⁴	re: ⁴
1470	เร้ง	ɿeŋ ³	ɿeŋ ⁴	ɿeŋ ⁴
1471	เร้ว	ɿew ²	ɿew ³	ɿew ³
1472	เรา	ɿɤw ²	ɿɤw ³	ɿɤw ³
1473	เรอ	ɿɤ: ²	ɿɤ: ³	ɿɤ: ³
1474	เริ่ม	ɿɤ:m ³	ɿɤ:m ⁴	ɿɤ:m ⁴
1475	เรี่ยก	ɿuɤk ³	ɿiɤk ⁴	jɿɤk ⁴
1476	เรี่ยง	ɿiɤŋ ²	ɿiɤŋ ³	ɿiɤŋ ³
1477	เรี่ยน	ɿiɤn ²	ɿiɤn ³	ɿiɤn ³
1478	เรี่ยน	ɿiɤp ³	ɿiɤp ⁴	ɿiɤp ⁴

1479	เรียว	ɿiɾw ²	ɿiɾw ³	ɿiɾw ³
1480	เรือ	ɿuɾ ²	ɿuɾ ³	ɿuɾ ³
1481	เรือ่ง	ɿuɾŋ ³	ɿuɾŋ ⁴	ɿuɾŋ ⁴
1482	เรื่อน	ɿuɾn ²	ɿuɾn ³	ɿɾn ³
1483	เรื่อน	ɿuɾn ⁵	ɿuɾn ⁵	ɿuɾn ⁵
1484	เรือย	ɿuɾj ³	ɿuɾj ⁴	ɿuɾj ⁴
1485	เร็ก	ɿɛ:k ³	ɿɛ:k ⁴	ɿɛ:k ⁴
1486	เร้ง	ɿɛ:ŋ ²	ɿɛ:ŋ ³	ɿɛ:ŋ ³
1487	เร้ง	ɿɛ:ŋ ⁵	ɿɛ:ŋ ⁵	ɿɛ:ŋ ⁵
1488	เร็ด	ɿɛ:t ³	ɿɛ:t ⁴	ɿɛ:t ⁴
1489	เร้ม	ɿɛ:m ²	ɿɛ:m ³	ɿɛ:m ³
1490	เร้ว	ɿɛ:w ⁵	ɿɛ:w ⁵	ɿɛ:w ⁵
1491	โรค	ɿo:k ³	ɿo:k ⁴	ɿo:k ⁴
1492	โรย	ɿo:j ²	ɿo:j ³	ɿo:j ³
1493	ไร	ɿɔj ²	ɿɔj ³	ɿɔj ³
1494	ไร	ɿa:j ³	ɿa:j ⁴	ɿa:j ⁴

ล

1495	ลง	lon ²	lon ³	lon ³
1496	ลด	lot ⁵	lot ⁵	lot ⁵
1497	ลอน	lon ²	lon ³	lon ³
1498	ลั่น	lon ⁵	lon ⁵	lon ⁵
1499	ลบ	lop ⁵	lop ⁵	lop ⁵
1500	ลม	lom ²	lom ³	lom ³
1501	ล่ม	lom ⁴	lom ⁶	lom ⁶
1502	ลุ่ม	lom ⁵	lom ⁵	lom ⁵
1503	ลวก	luxk ³	luxk ⁴	luxk ⁴
1504	ลวด	luxt ³	luxt ⁴	luxt ⁴

1505	ลื่อ	lo: ³	lo: ⁴	lo: ⁴
1506	ลื่อ	lo: ⁵	lo: ⁵	lo: ⁵
1507	ลอก	lo:k ³	lo:k ⁴	lo:k ⁴
1508	ลอง	lo:ŋ ²	lo:ŋ ³	lo:ŋ ³
1509	ลอด	lo:t ³	lo:t ⁴	lo:t ⁴
1510	ล่อน(เปลือย)	lo:n ⁴	lo:n ⁶	lo:n ⁶
1511	ลอน	lo:n ²	lo:n ³	lo:n ³
1512	ลอบ	lo:p ³	lo:p ⁴	lo:p ⁴
1513	ล่อม	lo:m ⁵	lo:m ⁵	lo:m ⁵
1514	ลอย	lo:j ²	lo:j ³	lo:j ³
1515	ละ	la:k ³	la:k ⁴	la:ʔ ⁴
1516	ละมุด	kɤmut ⁵	lu:k ⁴ mut ⁵	lo:k ⁴ mut ⁵
1517	ละเมอ	kɤmɤ: ²	mɤ: ³	mɤ: ³
1518	ละเอียด	kɤʔiɤt ⁴	niɤn ³	niɤn ³
1519	ลัก	lak ⁵	lak ⁵	lak ⁵
1520	ลัก	laŋ ²	laŋ ³	laŋ ³
1521	ลักเคี้ยว	laŋ ² khiɤ ³	laŋ ³ khiɤ ⁴	laŋ ³ khiɤ ⁴
1522	ลัก	lat ⁵	lat ⁵	lat ⁵
1523	ลัก	lap ⁵	lap ⁵	lap ⁵
1524	ลา	la: ²	la: ³	la: ³
1525	ล่า	la: ⁵	la: ⁵	la: ⁵
1526	ลาก	la:k ³	la:k ⁴	la:k ⁴
1527	ล่า	la:ŋ ⁵	la:ŋ ⁵	la:ŋ ⁵
1528	ลาด	la:t ³	la:t ⁴	la:t ⁴
1529	ลาน	la:n ²	la:n ³	la:n ³
1530	ล่าน	la:n ⁵	la:n ⁵	la:n ⁵
1531	ลาม	la:m ²	la:m ³	la:m ³
1532	ล้าม(แปล)	la:m ³	la:m ⁴	la:m ⁴

1533	ล่ำม(ผูก)	jo:ŋ ²	jo:ŋ ³	jo:ŋ ³
1534	ลาย	la:j ²	la:j ³	la:j ³
1535	ล่ำ(ลักษณะนาม)	lam ²	lam ³	lam ³
1536	ล่ำไย	jɔ:j ²	jɔ:j ³	jɔ:j ³
1537	ลิง	li:ŋ ²	li:ŋ ³	li:ŋ ³
1538	ลิด	lit ⁵	lit ⁵	lit ⁵
1539	ลึ้น	lin ⁵	lin ⁵	lin ⁵
1540	ลึ่ม	lim ³	lim ⁴	lim ⁴
1541	ลิว	liw ³	liw ⁴	liw ⁴
1542	ลิป	li:p ³	li:p ⁴	li:p ⁴
1543	ลือก	lu:k ⁵	lu:k ⁵	lu:k ⁵
1544	ลึ่น	lu:n ³	lu:n ⁴	lu:n ⁴
1545	ลึ่ม	lu:m ²	lu:m ³	lu:m ³
1546	ลึ่มตา	lu:n ²	lu:n ³	lu:n ³
1547	ลือ	lu: ²	lu: ³	lu: ³
1548	ทะลุ	lu:k ³	lu:k ⁴	lu:ʔ ⁴
1549	ลูก	jok ⁵	jok ⁵	jok ⁵
1550	ลุง	luŋ ²	luŋ ³	luŋ ³
1551	ลุย	luj ²	luj ³	luj ³
1552	ลู่ย	luj ³	luj ⁴	luj ⁴
1553	ลูก	lu:k ³	lu:k ⁴	lo:k ⁴
1554	ลูกกระเดือก	kɔ:duɔ:k ⁴	lu:k ⁴ duɔ:k ²	lo:k ⁴ duɔ:k ⁶
1555	ลูบ	lu:p ³	lu:p ⁴	lu:p ⁴
1556	เล็ก	lek ⁵	lek ⁵	lek ⁵
			ʔiɔ:t ²	ʔiɔ:t ⁶
1557	(น้องคน) เล็ก	kɔ:nuj ⁵	nuj ⁵	nuj ⁵
1558	เลข	le:k ³	le:k ⁴	le:k ⁴
1559	เล้ง	leŋ ²	leŋ ³	leŋ ³

1560	เล่น	len ⁴	len ⁶	len ⁶
1561	เลน(โคลน)	le:n ²	le:n ³	le:n ³
1562	เลืบ	lep ⁵	lep ⁵	lep ⁵
1563	เลืม	lem ²	lem ³	lem ³
1564	เลืม	lem ⁴	lem ⁶	le:m ⁶
1565	เลย	lɛ:j ²	lɛ:j ³	lɛ:j ³
1566	เลว	le:w ²	le:w ³	le:w ³
1567	เละ	niɾn ²	niɾn ³	niɾn ³
1568	เล่า	la:w ³	la:w ⁴	la:w ⁴
1569	เล่า	la:w ⁵	la:w ⁵	la:w ⁵
1570	เล็ก	lɛ:k ³	lɛ:k ⁴	lɛ:k ⁴
1571	เลีย	liɾ ²	liɾ ³	liɾ ³
1572	เลียบ	liɾp ³	liɾp ⁴	liɾp ⁴
1573	เลือก	luɾk ³	luɾk ⁴	luɾk ⁴
1574	เลือด	luɾt ³	luɾt ⁴	luɾt ⁴
1575	เลือน	luɾn ³	luɾn ⁴	luɾn ⁴
1576	เลือย	luɾj ³	luɾj ⁴	luɾj ⁴
1577	แล	le: ²	le: ³	le: ³
1578	แลก	le:k ³	le:k ⁴	le:k ⁴
1579	แล้ง	le:ŋ ⁵	le:ŋ ⁵	le:ŋ ⁵
1580	เล่น	le:n ³	le:n ⁴	le:n ⁴
1581	แล่ว	le:w ⁵	le:w ⁵	le:w ⁵
1582	และ	le:k ³	le:k ⁴	le:k ⁴
1583	โลโล	lo: ²	lo: ³	lo: ³
1584	โลก	lo:k ³	lo:k ⁴	lo:k ⁴
1585	โลง	lo:ŋ ²	lo:ŋ ³	lo:ŋ ³
1586	โล่ง	lo:ŋ ³	lo:ŋ ⁴	lo:ŋ ⁴
1587	โล้น	lo:n ⁵	lo:n ⁵	lo:n ⁵

1588	โลก	lo:p ³	lo:p ⁴	lo:p ⁴
1589	ไล่	jik ⁵	jik ⁵	jik ⁵
ว				
1590	วก	wok ⁵	wok ⁵	wok ⁵
1591	วง	won ²	won ³	won ³
1592	วน	won ²	won ³	won ³
1593	(ไป) วอก	wok ³	wok ⁴	wok ⁴
1594	วก, กวก	wak ⁵	wak ⁵	wak ⁵
1595	วัง	wan ²	wan ³	wan ³
1596	วัด	wat ⁵	wat ⁵	wat ⁵
1597	วัน	wan ²	wan ¹ ~ wan ²	wan ²
1598	วิว	ɣuɔ ²	ɣuɔ ³	ɦuɔ ³
1599	วา	wa: ²	wa: ³	wa: ³
1600	ว่า	wa: ³	wa: ⁴	wa: ⁴
1601	วาง	wa:ŋ ²	wa:ŋ ³	wa:ŋ ³
1602	ว่าง	wa:ŋ ⁴	wa:ŋ ⁶	wa:ŋ ⁶
1603	วาด	wa:t ³	wa:t ⁴	wa:t ⁴
1604	วาน(ขอแรง)	wan ²	wan ³	wan ³
1605	ว่าน	wan ³	wan ⁴	wan ⁴
1606	วาย	waj ²	waj ³	waj ³
1607	ว่าย	waj ³	waj ⁴	waj ⁴
1608	ว่าว	wa:w ³	wa:w ⁴	wa:w ⁴
1609	วัง	wiŋ ³	wiŋ ⁴	wiŋ ⁴
1610	วิด	wit ⁵	wit ⁵	wit ⁵
1611	วี, พัด	wi: ²	wi: ³	wi: ³
1612	วุ่น	wun ³	wun ⁴	wun ⁴
1613	วุ้น	wun ⁵	wun ⁵	wun ⁵

1614	เว้น	wen ⁵	wen ⁵	wen ⁵
1615	เวอร์	we:n ²	we:n ³	we:n ³
1616	เว้า	wa:w ⁴	wa:w ⁶	wa:w ⁶
1617	เวียน	wiɣn ²	wiɣn ³	wiɣn ³
1618	แวน	we:n ³	we:n ⁴	we:n ⁴
1619	แวน	we:w ²	we:w ³	we:w ³
1620	แวน	we:w ³	we:w ⁴	we:w ⁴
1621	แวน	we:k ³	we:k ⁴	we:k ⁴
1622	ไว	wɔj ²	wɔj ³	wɔj ³
1623	ไว	wa:j ⁵	wa:j ⁵	wa:j ⁵

ศ

1624	ศพ	sop ⁴	sop ¹	sop ¹
1625	ศอก	sɔ:k ⁴	sɔ:k ¹	sɔ:k ¹
1626	ศาล	sa:n ¹	sa:n ¹	sa:n ¹
1627	เศษ	set ⁴	set ¹	set ¹

ส

1628	ส่ง	son ¹	son ¹	son ¹
1629	สด	sot ⁴	sot ¹	sot ¹
1630	สบู่	sɔbu: ¹	sɔbu: ²	sa: ³ bon ²
1631	สิ้น	son ⁴	son ⁶	son ⁶
1632	สนิม	nim ¹	nim ¹	nim ¹
1633	สนุก	nuk ¹	nuk ¹	nuk ¹
		ɔj ¹	ɔj ¹	ɔj ¹
1634	ส้ม	som ⁴	som ⁶	som ⁶
1635	ส้มโอ	som ⁴ ɔo: ²	som ⁶ ɔo: ²	som ⁶ ɔo: ²
1636	สร้อยข้อมือ	sa:j ¹ mu: ²	sa:j ¹ mu: ³	sa:j ¹ mu: ³

1637	ศระ	sa:k ⁴	sa:k ¹	sa:ʔ ¹
1638	ศร้ง	sa:ŋ ⁴	sa:ŋ ⁶	sa:ŋ ⁶
1639	สวด	su:t ⁴	su:t ¹	su:t
1640	สวน	su:n ¹	su:n ¹	su:n ¹
1641	ส่วน	su:n ¹	su:n ¹	su:n ¹
1642	สว	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹
1643	ไมสว, น้เกลลยค	krɔ:k ³	ɔ:k ⁴	ɔ:ʔ ⁴
1644	สว	su:m ¹	su:m ¹	su:m ¹
1645	สอ	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹
1646	สอ	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹	su:ŋ ¹
1647	สอค	su:t ⁴	su:t ¹	su:t ¹
1648	สอน	su:n ¹	su:n ¹	su:n ¹
1649	สอ	su:p ⁴	su:p ¹	su:p ¹
1650	สอ	su:m ⁴	su:m ⁶	su:m ⁶
1651	สอ(คคไม)	su:ŋ ¹	khlo:ŋ ¹	khwo:ŋ ¹
1652	สค	sa:k ⁴	sa:k ¹	sa:k ¹
1653	ส้ง	sa:ŋ ¹	sa:ŋ ¹	sa:ŋ ¹
1654	(คค) สค	sa:t ⁴	sa:t ¹	sa:t ¹
1655	ส้น	sa:n ¹	sa:n ¹	sa:n ¹
1656	ส้น	sa:n ⁴	sa:n ⁶	sa:n ⁶
1657	สค	sa:p ⁴	sa:p ¹	sa:p ¹
1658	สคค	me: ¹	me: ¹	ne: ¹
1659	สคค	krɔ:du: ²	du: ²	du: ²
1660	สคค	krɔ:du: ⁴	du: ⁶	du: ⁶
1661	สคค	krɔ:du:t ⁴	du:t ²	du:t ²
1662	สคค	krɔ:to: ²	to: ²	to: ²
1663	สคค	krɔ:ba:t ⁴	ba:t ²	ba:t ²
1664	สคค	krɔ:po:k ³	pho:k ⁴	pho:k ⁴

1665	สะไ้	pha:j ⁵	pha:j ⁵	pha:j ⁵
1666	สะสม	som ¹	som ¹	som ¹
1667	สะอึ้น	krʔu:n ⁴	ʔu:n ⁶	ʔɤ:n ⁶
1668	สาก	sak ⁴	sak ¹	sak ¹
1669	สาาง	sa:ŋ ¹	sa:ŋ ¹	sa:ŋ ¹
1670	สาาด	sat ⁴	sat ¹	sat ¹
1671	สาน	sa:n ¹	sa:n ¹	sa:n ¹
1672	สาบ	sap ⁴	sap ¹	sap ¹
1673	สาม	sam ¹	sam ¹	sam ¹
1674	สาย	sa:j ¹	sa:j ¹	sa:j ¹
1675	ส่าย	sa:j ¹	sa:j ¹	sa:j ¹
1676	สาว	sa:w ¹	sa:w ¹	sa:w ¹
1677	สำรับ	sɤm ¹ ɤap ⁵	sɤm ¹ ɤap ⁵	sɤm ¹ ɤap ⁵
1678	สำหรับ	sɤm ¹ ɤap ⁴	sɤm ¹ ɤap ¹	sɤm ¹ ɤap ¹
1679	สิง	siŋ ¹	siŋ ¹	siŋ ¹
1680	สิ่ง	siŋ ¹	siŋ ¹	siŋ ¹
1681	สิน	sin ¹	sin ¹	sin ¹
1682	สึ้น	sin ⁴	sin ⁶	sin ⁶
1683	สืบ	sip ⁴	sip ¹	sip ¹
1684	สืว	siw ¹	siw ¹	siw ¹
1685	สืว	siw ¹	siw ¹	siw ¹
1686	สื	si: ¹	si: ¹	si: ¹
1687	สื	si: ¹	si: ¹	se: ¹
1688	สืก	suk ⁴	sik ¹	sik ¹
1689	สืบ	sɤ:p ⁴	sɤ:p ¹	sɤ:p ¹
1690	สุก	suk ⁴	suk ¹	suk ¹
1691	สุด	sut ⁴	sut ¹	sut ¹
1692	สุ่ม	sum ¹	sum ¹	sum ¹

1693	สู	su: ⁴	su: ⁶	so: ⁶
1694	สูง	su:n ¹	su:n ¹	su:n ¹
1695	สูด	hu:t ⁴	hu:t ¹	su:t ¹
1696	สูบ	su:p ⁴	su:p ¹	dum ²
1697	เสก	se:k ⁴	se:k ¹	se:k ¹
1698	เส็จ	set ⁴	set ¹	set ¹
1699	เสน	sen ⁴	sen ⁶	sen ⁶
1700	เสพ	se:p ⁴	se:p ¹	se:p ¹
1701	เสา	sa:w ¹	sa:w ¹	sa:w ¹
1702	เส้า	sa:w ⁴	sa:w ⁶	sa:w ⁶
1703	เสียบ	sir ¹	sir ¹	sir ¹
1704	เสียง	sir:n ¹	sir:n ¹	sir:n ¹
1705	(ปลา) เสียด	sir:t ⁴	sir:t ¹	sir:t ¹
1706	เสียบ	sir:p ⁴	sir:p ¹	sir:p ¹
1707	เสียม	sir:m ¹	sir:m ¹	sir:m ¹
1708	เสียว	sir:w ¹	sir:w ¹	sir:w ¹
1709	เสี้ยว	sir:w ⁴	sir:w ⁶	sir:w ⁶
1710	เสื่อ	sur ¹	sur ¹	sur ¹
1711	เสื่อ	sa:t ⁴	sa:t ¹	sa:t ¹
1712	เสื่อ	sur ⁴	sur ⁶	sur ⁶
1713	เสือก	sur:k ⁴	sur:k ¹	sur:k ¹
1714	เสียม	sur:m ¹	sur:m ¹	sur:m ¹
1715	เส้	se: ⁴	se: ⁶	se: ⁶
1716	เสก	se:k ⁴	se:k ¹	se:k ¹
1717	เสบ	se:p ⁴	se:p ¹	se:p ¹
1718	โสด	so:t ⁴	so:t ¹	so:t ¹
1719	โส	so:j ¹	so:j ¹	so:j ¹
1720	โส	so:j ¹	so:j ¹	so:j ¹

1721	ไล่	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹
		ห		
1722	หก	hok ⁴	hok ¹	hok ¹
1723	หงอก	ꠘꠞꠞ ⁴	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹
1724	หงอน	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹
1725	ห้ง่อม, ห้ง่า	ꠘꠞꠞ ¹		
		ꠘꠞꠞ ²	ꠘꠞꠞ ³	ꠘꠞꠞ ³
1726	หงาย	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹
1727	หงายหลัง	ꠘꠞꠞ ⁵ ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ⁵ ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ⁵ ꠘꠞꠞ ¹
1728	หญา	ꠘꠞꠞ ⁴	ꠘꠞꠞ ⁶	ꠘꠞꠞ ⁶
1729	หญิง	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹	ꠘꠞꠞ ¹
1730	หด	hot ⁴	hot ¹	hot ¹
1731	हनวก	nuꠞk ⁴	nuꠞk ¹	nuꠞk ¹
1732	हन่วง	nuꠞꠞ ¹	nuꠞꠞ ¹	nuꠞꠞ ¹
1733	हनวด	nuꠞt ⁴	nuꠞt ¹	nuꠞt ¹
1734	हन่วย	nuꠞꠞ ¹	nuꠞꠞ ¹	nuꠞꠞ ¹
1735	हन่อ	no: ¹	no: ¹	no: ¹
1736	हनอก	no: ⁴	no: ¹	no: ¹
1737	หานอง	no: ^ꠞ ¹	no: ^ꠞ ¹	no: ^ꠞ ¹
1738	หานอน	no: ^ꠞ ¹	no: ^ꠞ ¹	no: ^ꠞ ¹
1739	หานัก	nak ⁴	nak ¹	nak ¹
1740	หานา	na: ¹	na: ¹	na: ¹
1741	หาน้ำ	na: ⁴	na: ⁶	na: ⁶
1742	หาน้ำผาก	na: ⁴ pha:k ⁴	na: ⁶ pha:k ¹	na: ⁶ pha:k ¹
1743	หานาม	na:m ¹	na:m ¹	na:m ¹
1744	หานาว	na:w ¹	na:w ¹	na:w ¹
1745	หานี้	ni: ⁴	ni: ⁶	de: ⁶

1746	หนีบ	ni:p ⁴	ni:p ¹	hi:p ¹
1747	หนึ่ง	nuŋ ¹	nuŋ ¹	nuŋ ¹
1748	หนูน	nun ¹	nun ¹	nun ¹
1749	หนู	nu: ¹	nu: ¹	nu: ¹
1750	ห่ม	hom ¹	hom ¹	hom ¹
1751	หมก	mok ⁴	mok ¹	mok ¹
1752	หมวก	muɤk ⁴	muɤk ¹	muɤk ¹
1753	หมอ	mo: ¹	mo: ¹	mo: ¹
1754	หม้อ	mo: ⁴	mo: ⁶	mo: ⁶
1755	หมอก	mo:k ⁴	mo:k ¹	mo:k ¹
1756	หมอง	mo:ŋ ¹	mo:ŋ ¹	mo:ŋ ¹
1757	หมอน	mo:n ¹	mo:n ¹	mo:n ¹
1758	หม่อน	mo:n ¹	mo:n ¹	mo:n ¹
1759	หมอบ	mo:p ¹	mo:p ¹	mo:p ¹
1760	หมอย	mo:j ¹	mo:j ¹	mo:j ¹
1761	หมัก	mak ⁴	mak ¹	mak ¹
1762	หมัด	mat ⁴	mat ¹	mat ¹
1763	หมั่น	man ⁴	man ⁶	man ⁶
1764	หมั้น	man ¹	man ¹	man ¹
1765	หมา	ma: ¹	ma: ¹	ma: ¹
1766	หมาก	ma:k ⁴	ma:k ¹	ma:k ¹
1767	หมาย	ma:j ¹	ma:j ¹	ma:j ¹
1768	หมาย	ma:j ⁴	ma:j ⁶	ma:j ⁶
1769	หมี	mi: ¹	mi: ¹	mi: ¹
1770	หมีก	muɤk ⁴	muɤk ¹	muɤk ¹
1771	หมิ่น	mu:n ¹	mu:n ¹	bɤ:n ¹
1772	หมุด	mut ⁴	mut ¹	mut ¹
1773	หมุน	mun ¹	mun ¹	mun ¹

1774	หมู	mu: ¹	mu: ¹	mu: ¹
1775	หมู'	mu: ¹	mu: ¹	bo: ¹
1776	หยก	jok ⁴	jok ¹	nok ¹
1777	หยวก	juɤk ⁴	juɤk ²	juɤk ⁶
1778	หยอก	jo:k ⁴	jo:k ²	jo:k ⁶
1779	หยอด	jo:t ⁴	jo:t ²	jo:t ⁶
1780	หย่อน	jo:n ¹	jo:n ²	jo:n ²
1781	หยัก	jak ⁴	jak ¹	nak ¹
1782	หย่า	ja: ¹	ja: ¹	ja: ²
1783	หยาด	ja:t ⁴	ja:t ¹	pa:t ¹
1784	หยาบ	ja:p ⁴	ja:p ¹	na:p ¹
1785	หยาม	ja:m ¹	ja:m ¹	na:m ¹
1786	(ลูก)หี	kɤji: ¹	ji: ¹	ni: ¹
1787	(ผม)หยิก	jik ⁴	jik ¹	nik ¹
1788	หยิก	jik ⁴	jik ²	met ⁵
1789	หยิ่ง	jiŋ ⁴	jiŋ ⁶	
				ʔo: ⁴ ʔot ⁵
1790	หยิบ	jip ⁴	jip ²	jip ²
1791	หยุด	ju:t ⁴	ju:t ²	ju:t ²
1792	หรีอ	ɥu: ¹	ɥu: ¹	ɥu: ¹
1793	เหรียญ	ɥiɤn ¹	ɥiɤn ¹	ɥiɤn ¹
1794	หลบซ่อน	jop ⁴	jop ¹	nop ¹
1795	หลวง	luɤŋ ¹	luɤŋ ¹	luɤŋ ¹
1796	หล่อ	lo: ¹	lo: ¹	lo: ¹
1797	หลอก	lo:k ⁴	lo:k ¹	lo:k ¹
1798	หลอด	lo:t ⁴	lo:t ¹	lo:t ¹
1799	หลัก	lak ⁴	lak ¹	lak ¹
1800	หลั่ง	laŋ ¹	laŋ ¹	laŋ ¹

1801	(เจ็ด)หลาบ	la:p ⁴	la:p ¹	la:p ¹
1802	หลีก	li:k ⁴	li:k ¹	le:k ¹
1803	หลุด	lut ⁴	lut ¹	lut ¹
1804	หลุม	lum ¹	lum ¹	lum ¹
1805	หวง	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹
1806	ห้วง	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹
1807	หวด	hu:t ⁴	hu:t ¹	hu:t ¹
1808	ห้วน	hu:n ⁴	hu:n ⁶	hu:n ⁶
1809	หวี	wi: ¹	wi: ¹	wi: ¹
1810	หวิด	wat ⁴	wat ¹	wat ¹
1811	ห้วน	wan ¹	wan ¹	wan ¹
1812	หว่า	wa: ⁴	wa: ⁶	wa: ⁶
1813	หวาด(กลัว)	wa:t ⁴	wa:t ¹	wa:t ¹
1814	หวาน	wa:n ¹	wa:n ¹	wa:n ¹
1815	หว่าน	wa:n ¹	wa:n ¹	wa:n ¹
1816	หวาย	wa:j ¹	wa:j ¹	wa:j ¹
1817	ห่อ	ho: ¹	ho: ¹	ho: ¹
1818	หอก	ho:k ⁴	ho:k ¹	ho:k ¹
1819	ห้อย	ho:ŋ ⁴	ho:ŋ ⁶	ho:ŋ ⁶
1820	หอน	ho:n ¹	ho:n ¹	ho:n ¹
1821	หอบ	ho:p ⁴	ho:p ¹	ho:p ¹
1822	หอม	ho:m ¹	ho:m ¹	ho:m ¹
1823	หอย	ho:j ¹	ho:j ¹	ho:j ¹
1824	หอยแมลงภู่	phu: ³	phu: ⁴	pho: ⁴
1825	ห้อย	ho:j ⁴	ho:j ⁶	ho:j ⁶
1826	หัก	hak ⁴	hak ¹	hak ¹
1827	หัด	hat ⁴	hat ¹	hat ¹
1828	หัน	han ¹	han ¹	han ¹

1829	หัน	han ¹	han ¹	han ¹
1830	หั่ว	huɤ ¹	huɤ ¹	huɤ ¹
1831	หั่วเราะ	huɤ ¹ ɤw:k ³	huɤ ¹ ɤw:k ⁴	huɤ ¹ ɤw:ɿ ⁴
1832	หา	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹
1833	हां	ha: ¹	ha: ¹	ha: ¹
1834	ห้ำ	ha: ⁴	ha: ⁶	ha: ⁶
1835	หาง	ha:ŋ ¹	ha:ŋ ¹	ha:ŋ ¹
1836	हां	ha:ŋ ¹	ha:ŋ ¹	ha:ŋ ¹
1837	ห้ำ	ha:ŋ ⁴	ha:ŋ ⁶	ha:ŋ ⁶
1838	หาญ	ha:n ¹	ha:n ¹	ha:n ¹
1839	หาด	ha:t ⁴	ha:t ¹	ha:t ¹
1840	หาบ	ha:p ⁴	ha:p ¹	ha:p ¹
1841	หาม	ha:m ¹	ha:m ¹	ha:m ¹
1842	ห้ำ	ha:m ¹	ha:m ¹	ha:m ¹
1843	ห้ำ	ha:m ⁴	ha:m ⁶	ha:m ⁶
1844	หาย	ɤu:n ¹	ɤu:n ¹	ɤu:n ¹
1845	หายใจ	ha:j ¹ tɤɤj ²	ha:j ¹ tɤɤj ²	ha:j ¹ tɤɤj ²
1846	หาว	ha:w ¹	ha:w ¹	ha:w ¹
1847	หิ่ง	hiŋ ⁴	hiŋ ⁶	hiŋ ⁶
1848	หิด	hit ⁴	hit ¹	hit ¹
1849	หีน	hi:n ¹	hi:n ¹	hi:n ¹
1850	หิว	bo:p ⁴	bo:p ²	bo:p ⁶
1851	หิว	hiw ⁴	hiw ⁶	hiw ⁶
1852	หี	hi: ¹	hi: ¹	hi: ¹
1853	หีบ	hi:p ⁴	hi:p ¹	hi:p ¹
1854	หึ่ง	huŋ ¹	huŋ ¹	huŋ ¹
1855	หืด	hu:t ⁴	hu:t ¹	hu:t ¹
1856	หุง	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹	hu:ŋ ¹

1857	หุ่่น	hun ¹	hun ¹	hun ¹
1858	หุ่่น	hun ⁴	hun ⁶	hun ⁶
1859	หุบ	hup ⁴	hup ¹	hup ¹
1860	หุ้ม	hum ⁴	hum ⁶	hum ⁶
1861	หู	hu: ¹	hu: ¹	hu: ¹
1862	เหงา	ɣw ¹	ɣw ¹	ɦw ¹
1863	เหงื่อ	ɣwɾ ¹	ɣwɾ ¹	ɦwɾ ¹
1864	เหงือก	ɣwɾk ⁴	ɣwɾk ¹	ɦwɾk ¹
1865	หูด	hu:t ⁴	hu:t ¹	hu:t ¹
1866	เห็ด	het ⁴	het ¹	het ¹
1867	เหตุ	he:t ⁴	he:t ¹	he:t ¹
1868	เห็น	hen ¹	hen ¹	hen ¹
1869	เหน็บ	nep ⁴	nep ¹	nep ¹
1870	เหนื่อ	nwɾ ¹	nwɾ ¹	nwɾ ¹
1871	เหนื่อย	nwɾj ¹	nwɾj ¹	nwɾj ¹
1872	เห็บ	hep ⁴	hep ¹	hep ¹
1873	เหม็น	min ¹	min ¹	min ¹
1874	เหม่อ	mɾ: ¹	mɾ: ¹	mɾ: ¹
1875	เหมือง	mwɾɣ ¹	mwɾɣ ¹	mwɾɣ ¹
1876	เหมื่อน	mwɾn ¹	mwɾn ¹	mwɾn ¹
1877	เหยียด	jixt ⁴	jixt ²	jixt ⁶
1878	เหยียบ	jixp ⁴	jixp ²	jixp ⁶
1879	เหยี่ยว	jixw ³	jixw ⁴	jixw ⁴
1880	เหยื่อ	juwɾ ¹	juwɾ ¹	ɲwɾ ¹
1881	เหล็ก	lek ⁴	lek ¹	lek ¹
1882	เหล็กไน	nɾj ²	nɾj ³	nɾj ³
1883	เหลน	len ¹	lin ¹	le:n ¹
1884	เหลว	le:w ¹	le:w ¹	le:w ¹

1885	เหลา	lɤw ¹	lɤw ¹	lɤw ¹
1886	เหล้า	la:w ⁴	la:w ⁶	la:w ⁶
1887	เหลียง(พืช)	liɤŋ ¹	liɤŋ ¹	liɤŋ ¹
1888	เหลี่ยม	liɤm ¹	liɤm ¹	liɤm ¹
1889	เหลื่อ	luɤɣ ¹	luɤɣ ¹	luɤɣ ¹
1890	เหลือก	luɤɣk ⁴	luɤɣk ¹	luɤɣk ¹
1891	เหลื่อง	luɤɣŋ ¹	luɤɣŋ ¹	luɤɣŋ ¹
1892	(งู) เหลื่อม	luɤɣm ¹	luɤɣm ¹	luɤɣm ¹
1893	เหลว	he:w ¹	he:w ¹	he:w ¹
1894	เหา	hɤw ¹	hɤw ¹	hɤw ¹
1895	เห่า	hɤw ¹	hɤw ¹	hɤw ¹
1896	เหมา	mɤw ¹	mɤw ¹	mɤw ¹
1897	เหาะ	hɔ:k ⁴	hɔ:k ¹	hɔ:ʔ ¹
1898	เหิน	hɤ:n ¹	hɤ:n ¹	hɤ:n ¹
1899	เหี้ย(สัตว์)	hiɤ ⁴	hiɤ ⁶	hiɤ ⁶
1900	เหี้ยว	hiɤw ¹	hiɤw ¹	hiɤw ¹
1901	เหย่, แยง	jo:n ²	jo:n ³	jo:n ³
1902	เหือด(แห้ง)	huɤɣt ⁴	huɤɣt ¹	huɤɣt ¹
1903	แห	he: ¹	he: ¹	he: ¹
1904	แหก	he:k ⁴	he:k ¹	he:k ¹
1905	แห้ง	he:ŋ ⁴	he:ŋ ⁶	he:ŋ ⁶
1906	แหนบ	ne:p ⁴	ne:p ¹	ne:p ¹
1907	แหบ	he:p ⁴	he:p ¹	he:p ¹
1908	แหนม	ne:m ¹	ne:m ¹	ne:m ¹
1909	แห้ว	he:w ⁴	he:w ⁶	he:w ⁶
1910	แหวก	we:k ⁴	we:k ¹	we:k ¹
1911	แห้วง	we:ŋ ¹	we:ŋ ¹	we:ŋ ¹
1912	แหวน	we:n ¹	we:n ¹	we:n ¹

1913	โห่	ho:¹	ho:¹	ho:¹
1914	โหด	ho:t⁴	ho:t¹	ho:t¹
1915	โหน	ho:n¹	ho:n¹	ho:n¹
1916	(หัก) โหม	ho:m¹	ho:m¹	ho:m¹
1917	ไห้	hai:j⁴	hai:j⁶	hai:j⁶
1918	ไหญ่	jɔj¹	jɔj¹	jɔj¹
1919	ไหม่	mɔj¹	mɔj¹	mɔj¹
1920	ไหล	lɔj¹	lɔj¹	lɔj¹
1921	ไห	hɔj¹	hɔj¹	hɔj¹
1922	ไหน	nɔj¹	nɔj¹	nɔj¹
1923	ไหม	mɔj¹	mɔj¹	mɔj¹
1924	ไหม้	mai:j⁴	mai:j⁶	mai:j⁶
1925	ไหล	lɔj¹	lɔj¹	lɔj¹
1926	ไหล่	lɔj¹	lɔj¹	lɔj¹
1927	ไหว	wɔj¹	wɔj¹	wɔj¹
1928	ไหว้	wai:j⁴	wai:j⁶	wai:j⁶

อ

1929	อก	?ok⁴	?ok²	?ok²
1930	อด	?ot⁴	?ot²	?ot²
1931	อ้น	?on⁴	?on⁶	?on⁶
1932	อบ	?op⁴	?op²	?op²
1933	อม	?om²	?om²	?om²
1934	อย่า	ja:¹	ja:¹ ~ ja:²	ja:²
1935	อยาก	ja:k⁴	ja:k²	ja:k⁶
1936	อย่าง	ja:ŋ¹	ja:ŋ¹ ~ ja:ŋ²	ja:ŋ²
1937	อยู่	ju:¹	ju:¹ ~ ju:²	jo:²
1938	อร่อย	ɔɔ:j¹	ɔɔ:j¹	ɔɔ:j¹

1939	อวด	ʔuɔt ⁴	ʔuɔt ²	ʔuɔt ⁶
1940	อวน	ʔuɔn ²	ʔuɔn ²	ʔuɔn ²
1941	อ้วน	ʔuɔn ⁴	ʔuɔn ⁶	ʔuɔn ⁶
1942	อวยพร	ʔuɔj ²	ʔuɔj ²	ʔuɔj ²
1943	ออก	ʔɔ:k ⁴	ʔɔ:k ²	ʔɔ:k ⁶
1944	อ่อน	ʔɔ:n ¹	ʔɔ:n ²	ʔɔ:n ²
1945	อ้อน	ʔɔ:n ⁴	ʔɔ:n ⁶	ʔɔ:n ⁶
1946	ออม	ʔɔ:m ²	ʔɔ:m ²	ʔɔ:m ²
1947	อ้อม	ʔɔ:m ⁴	ʔɔ:m ⁶	ʔɔ:m ⁶
1948	อ้อย	ʔɔ:j ⁴	ʔɔ:j ⁶	ʔɔ:j ⁶
1949	อัด	ʔat ⁴	ʔat ²	ʔat ²
1950	อึ้น	ʔan ⁴	ʔan ⁶	ʔan ⁶
1951	อับ	ʔap ⁴	ʔap ²	ʔap ²
1952	อา	ʔa: ²	ʔa: ²	ʔa: ²
1953	อ้า	ʔa: ⁴	ʔa: ⁶	ʔa: ⁶
1954	อ่าง	ʔa:ŋ ¹	ʔa:ŋ ²	ʔa:ŋ ²
1955	(พูดติด)อ่าง	ʔa:ŋ ²	ʔa:ŋ ²	ʔa:ŋ ²
1956	อ้าง	ʔa:ŋ ⁴	ʔa:ŋ ⁶	ʔa:ŋ ⁶
1957	อาน	ʔa:n ²	ʔa:n ²	ʔa:n ²
1958	อ่าน	ʔa:n ¹	ʔa:n ²	ʔa:n ²
1959	อาบ	ʔa:p ¹	ʔa:p ²	ʔa:p ⁶
1960	อาย	ʔa:j ²	ʔa:j ²	ʔa:j ²
1961	อ่าว	ʔa:w ¹	ʔa:w ²	ʔa:w ²
1962	อ้าว	ʔa:w ⁴	ʔa:w ⁶	ʔa:w ⁶
1963	อิฐ	ʔit ⁴	ʔit ²	ʔit ⁶
1964	(พระ) อินทร์	ʔin ²	ʔin ²	ʔin ²
1965	อีม	ʔi:m ¹	ʔi:m ²	ʔe:m ²
1966	(อู๋) อี้	ʔi: ⁴	ʔi: ⁶	ʔi: ⁶

1967	อีก	ʔi:k ⁴	ʔi:k ²	ʔi:k ⁶
		la:w ⁵	la:w ⁵	la:w ⁵
		lɔ:j ¹	lɔ:j ¹	lɔ:j ¹
1968	อีก	ʔut ⁴	ʔut ²	ʔut ²
1969	อีก	ʔu: ⁴	ʔu: ⁶	ʔu: ⁶
1970	อีก	ʔu:t ⁴	ʔu:t ²	ʔu:t
1971	อื่น	ʔu:n ¹	ʔu:n ²	ʔu:n ²
1972	อื่น	ʔuŋ ⁴	ʔuŋ ⁶	ʔuŋ ⁶
1973	อื่น	ʔu:t ⁴	ʔu:t ²	ʔu:t ⁶
1974	อื่น	ʔut ¹	ʔut ²	ʔut ²
1975	อื่น	ʔun ¹	ʔun ²	ʔun ²
1976	อื่น	ʔu:m ⁴	ʔu:m ⁶	ʔo:m ⁶
1977	เอก	ʔe:k ⁴	ʔe:k ²	ʔe:k ⁶
1978	เอก	ʔe:ŋ ²	ʔe:ŋ ²	ʔe:ŋ ²
1979	เอ็น	ʔen ²	ʔen ²	ʔen ²
1980	เอ็น	ʔe:n ²	ʔe:n ²	ʔe:n ²
1981	เอว	ʔe:w ²	ʔe:w ²	ʔe:w ²
1982	เอียง	ʔi:xŋ ²	ʔi:xŋ ²	ʔi:xŋ ²
1983	เอียง	ʔu:xn ²	ʔu:xn ²	ʔu:xn ²
1984	เอี้ยว	ʔi:xw ⁴	ʔi:xw ⁶	ʔi:xw ⁶
1985	เอื่อม	ʔu:xm ⁴	ʔu:xm ⁶	ʔu:xm ⁶
1986	เอว	ʔɔ:w ²	ʔɔ:w ²	ʔɔ:w ²
1987	เอก	ʔɛ:k ⁴	ʔɛ:k ²	ʔɛ:k ⁶
1988	เอ่ง	ʔɛ:ŋ ¹	ʔɛ:ŋ ²	ʔɛ:ŋ ²
1989	(นก) แอน	ʔɛ:n ¹	ʔɛ:n ²	ʔɛ:n ²
1990	แอบ	ʔɛ:p ⁴	ʔɛ:p ²	ʔɛ:p ⁶
		jop ⁴	jop ¹	nop ¹
1991	โอง	ʔo:ŋ ¹	ʔo:ŋ ²	ʔo:ŋ ²

1992	โอน	โอม^2	โอม^2	โอม^2
1993	โอบ	โอบ^2	โอบ^2	โอบ^6
1994	ไอ	ไจ^2	ไจ^2	ไจ^2

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

ณัฐวิษณุ สุภสินธุ์

วัน เดือน ปีเกิด

3 พฤษภาคม พ.ศ. 2522

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นิติศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)

ที่อยู่ปัจจุบัน

1 จรัญสนิทวงศ์ 75 แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด

กทม. 10700

อีเมล

lebkabot@hotmail.com